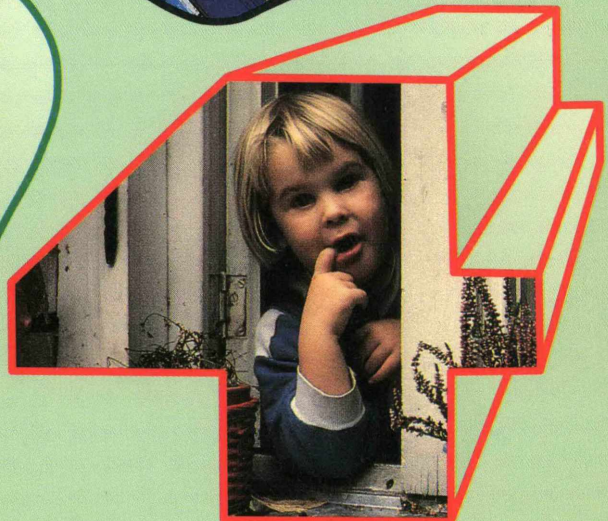
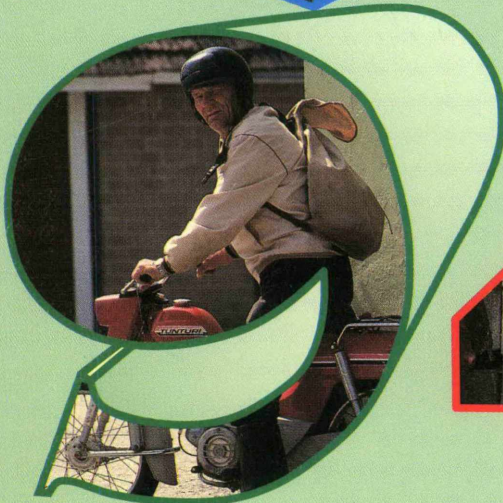
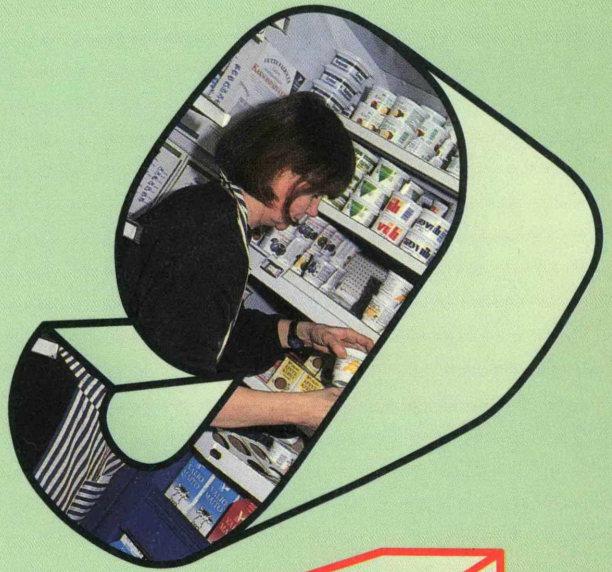
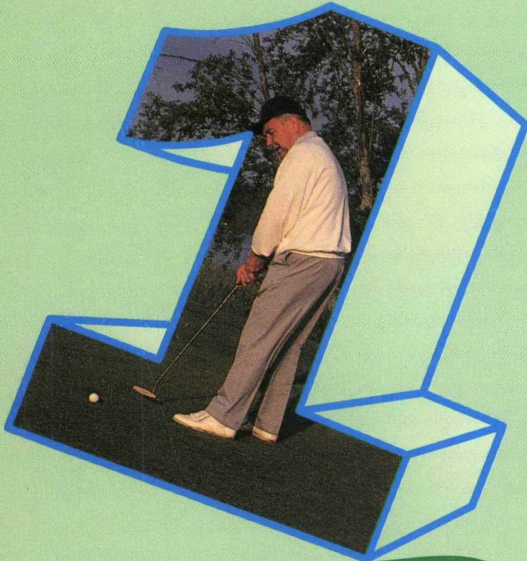

Elinolot numeroina 1994

Elinolot numeroina 1994

Tiedustelut – Förfrågningar – Inquiries:

*Ari Tyrkkö
Tilastokeskus
Puh. (90) 17 341*

*SVT Suomen Virallinen Tilasto
Finlands Officiella Statistik
Official Statistics of Finland*

© 1995 Tilastokeskus

Kansikuva: DATACAT OY

Lainattaessa lähteeksi on mainittava Tilastokeskus.

*ISSN 0784-8757
= Elinolot
ISBN 951-727-139-5*

OY EDITA AB, HELSINKI 1996

Alkusanat

Tilastokeskus julkaisee vuoden 1994 Elinolotutkimuksen keskeiset tulokset. Tietoja Elinolotutkimuksesta on jo aikaisemmin uutisoitu artikkeleina Tilastokeskuksen asiakaslehden Tietoajan ja Hyvinvointikat-sauksen sivuilla.

Vuoden 1994 Elinolotutkimus on jatkoa vuosien 1978 ja 1986 elinolotutkimuksille. Näiden tutkimusten tuloksia on esitetty julkaisuissa 'Elinolosuhdetiedustelu. Tilastokeskus. Tutkimuksia no. 51. Helsinki 1979.' ja 'Elinolot numeroina. Vuoden 1986 Elinolotutkimus. Tilastokeskus. Elinolot 1989:1. Helsinki 1989.'

Vuoden 1994 Elinolotutkimus on haastattelututkimus, jonka tiedot kerättiin vuoden 1994 alkupuoliskolla. Tutkimuksessa oli mukana 8 650 suomalaista ja heidän kotitalouttaan.

Tutkimuksen toteuttaneeseen projektiryhmään kuuluivat Anja Ahola, Marjatta Kukkasniemi projektisihteerinä, Hannele Sauli ja Ari Tyrkkö projektipäällikkönä. Tutkimussihteerinä toimivat Tuula Kuula ja Marjut Vihavainen.

Tilastokeskuksen haastattelijaverkosto toteutti tutkimuksen tietojenkeruun. Elinolotutkimus on ensimmäinen laaja haastattelututkimus, jonka Tilastokeskus on tehnyt tietokoneavusteisesti. Hankkeen teknisen osuuden vetäjänä oli Vesa Kuusela.

Tutkimuksen ATK-töistä vastasi Ari Toikka. Hän myös ohjelmoi haastattelukysymykset sähköiseen muotoon ja rakensi lopulliset tutkimustiedostot. Elinolotutkimuksen otannan suunnitteli Kari Djerf. Markku Heiskanen osallistui tutkimuksen laatuanalyysiin.

Monet tutkijat osallistuivat Elinolotutkimuksen suunnitteluseminareihin ja vaikuttivat tutkimuksen sisällön muokkaukseen. Heille kaikille kiitokset ideoista ja kommenteista, erityisesti Jussi Simpuralle ja Hannu Uusitalolle.

Ari Tyrkkö on suunnitellut julkaisun sisällön ja laatinut sen tekstiosan. Julkaisun toteutukseen ovat osallistuneet Tuula Kuula, Päivi Seppälä ja Seija Töyräänvuori.

Päivi Seppälä on vaikuttanut idearikkaasti monien elinoloja koskevien julkaisujen ulkoasuun Tilastokeskuksessa. Tämä julkaisu jäi Päivin viimeiseksi. Hän menehtyi pitkäaikaiseen sairauteen kesken julkaisun kokoamistyön.

Helsingissä tammikuussa 1996

Hilkka Vihavainen

Sisälllys

	Sivu
Alkusanat	3
Taululuettelo	6
Kuvioluettelo	14
1. Elinolotutkimus 1994	17
1.1. Tuloksista	17
1.2. Tulkinnasta	19
1.3. Julkaisun sisältö	20
2. Toimeentulo	23
2.1. Köyhät	23
2.2. Velat ja velkaongelmat	24
2.3. Rahahuolet	26
2.4. Niukkuus	28
3. Työ	33
3.1. Työttömyys	33
3.2. Työttömyyden vaikutukset	38
3.3. Työelämän muutokset	39
3.4. Työn luonne	42
3.5. Työelämän paineet	46
3.6. Työn merkitys	48
4. Asuminen	49
4.1. Asunnon ominaisuudet	49
4.2. Asumismenot	53
4.3. Asuinympäristö ja kodin merkitys	54
5. Terveys	59
5.1. Koettu terveydentila	59
5.2. Pitkäaikaissairaudet	61
5.3. Psykkiset ja psykosomaattiset oireet	62
5.4. Toimintavaikeudet ja vakavat liikuntaesteet	65
6. Ihmissuhteet	69
6.1. Ystävät	69
6.2. Yksinäisyys	72
6.3. Sosiaaliset kontaktit	74
6.4. Apu ja neuvot	75

7. Vapaa-aika, arki ja turvallisuus	77
7.1 Vapaa-aika	77
7.2. Pelot ja turvallisuus	80
Elinolotutkimuksen aineiston keruu	85
Taustamuuttajat	89
Käsitteet ja määritelmät	93
• Toimeentulo	93
• Asuminen	95
• Työ	98
• Terveys	101
• Ihmissuhteet, perhe, omaiset	104
• Vapaa-aika, arki, turvallisuus	105
Taulukot	107
Haastattelulomakkeet	
• Kotitaloustutkimuksen lomake	267
• Elinolotutkimuksen haastattelulomakkeet	277

Taululuettelo

Sivu

1. Taustatiedot

- 1.1.1. 15 vuotta täyttäneet henkilöt sukupuolen, siviilisäädyn ja iän mukaan 109
- 1.1.2. 15 vuotta täyttäneet henkilöt sosioekonomisen aseman ja iän mukaan 109
- 1.1.3. 15 vuotta täyttäneet henkilöt koulutuksen ja iän mukaan. 110
- 1.1.4. 15 vuotta täyttäneet henkilöt alueen ja iän mukaan 110

2. Toimeentulo

- 2.1.1. 15 vuotta täyttäneet tulokvintiileittäin kotitaloustyyppin mukaan 113
- 2.1.2. 15 vuotta täyttäneet tulokvintiileittäin iän ja sukupuolen mukaan 113
- 2.1.3. 15 vuotta täyttäneet tulokvintiileittäin sosioekonomisen aseman mukaan. 114
- 2.1.4. 15 vuotta täyttäneet tulokvintiileittäin sukupuolen ja siviilisäädyn mukaan. 114
- 2.1.5. 15 vuotta täyttäneet tulokvintiileittäin koulutuksen mukaan .. 115
- 2.1.6. 15 vuotta täyttäneet tulokvintiileittäin alueen mukaan 115

- 2.2.1. 15 vuotta täyttäneiden kotitalouskohtaiset velat ja velkaongelmat kotitaloustyyppin mukaan 116
- 2.2.2. 15 vuotta täyttäneiden kotitalouskohtaiset velat ja velkaongelmat iän ja sukupuolen mukaan 116
- 2.2.3. 15 vuotta täyttäneiden kotitalouskohtaiset velat ja velkaongelmat sosioekonomisen aseman mukaan 117
- 2.2.4. 15 vuotta täyttäneiden kotitalouskohtaiset velat ja velkaongelmat sukupuolen ja siviilisäädyn mukaan. 117
- 2.2.5. 15 vuotta täyttäneiden kotitalouskohtaiset velat ja velkaongelmat koulutuksen mukaan. 118
- 2.2.6. 15 vuotta täyttäneiden kotitalouskohtaiset velat ja velkaongelmat alueen mukaan 118

- 2.3.1. 15 vuotta täyttäneiden henkilöiden kotitalouksien keinoja selviytyä rahahuolista kotitaloustyyppin mukaan 119
- 2.3.2. 15 vuotta täyttäneiden henkilöiden kotitalouksien keinoja selviytyä rahahuolista iän ja sukupuolen mukaan. 119
- 2.3.3. 15 vuotta täyttäneiden henkilöiden kotitalouksien keinoja selviytyä rahahuolista sosioekonomisen aseman mukaan 120
- 2.3.4. 15 vuotta täyttäneiden henkilöiden kotitalouksien keinoja selviytyä rahahuolista sukupuolen ja siviilisäädyn mukaan ... 120
- 2.3.5. 15 vuotta täyttäneiden henkilöiden kotitalouksien keinoja selviytyä rahahuolista koulutuksen mukaan 121
- 2.3.6. 15 vuotta täyttäneiden henkilöiden kotitalouksien keinoja selviytyä rahahuolista alueen mukaan 121

2.4.1.	Niukkuuteen liittyvät kokemukset kotitaloustyyppin mukaan . .	122
2.4.2.	Niukkuuteen liittyvät kokemukset iän ja sukupuolen mukaan.	122
2.4.3.	Niukkuuteen liittyvät kokemukset sosioekonomisen aseman mukaan	123
2.4.4.	Niukkuuteen liittyvät kokemukset sukupuolen ja siviilisäädyn mukaan	123
2.4.5.	Niukkuuteen liittyvät kokemukset koulutuksen mukaan	124
3.	Työ	
3.0.1.	Viimeisimmän työttömyyden kesto vuosina 1986 ja 1994 . . .	127
3.0.2.	Työttömyyden kokonaiskesto 5 viimeisen vuoden aikana vuosina 1986 ja 1994	127
3.0.3.	Työskentelyolosuhteiden muutos kuluneiden 5 vuoden aikana (palkansaajat) vuosina 1986 ja 1994	128
3.0.4.	Työttömänäolokerrat viimeisten 5 vuoden aikana vuosina 1986 ja 1994, % työttömänä olleista	128
3.0.5.	Aseman muutos työpaikalla kuluneiden 5 vuoden aikana (palkansaajat) vuosina 1986 ja 1994	129
3.0.6.	Työtehtävien kiinnostavuuden muutos kuluneiden 5 vuoden aikana (palkansaajat) vuosina 1986 ja 1994	129
3.0.7.	Työn merkitys (työlliset) 1986 ja 1994	130
3.1.1.	Työn merkitys iän ja sukupuolen mukaan (työlliset)	131
3.1.2.	Työn merkitys sosioekonomisen aseman ja sukupuolen mukaan (työlliset)	131
3.1.3.	Työn merkitys koulutuksen ja sukupuolen mukaan (työlliset)	132
3.1.4.	Työn merkitys alueen mukaan (työlliset)	132
3.2.1.	Työn luonne iän ja sukupuolen mukaan (työlliset)	133
3.2.2.	Työn luonne sosioekonomisen aseman ja sukupuolen mukaan (työlliset)	133
3.2.3.	Työn luonne koulutuksen ja sukupuolen mukaan (työlliset) . .	134
3.2.4.	Työn luonne alueen mukaan (työlliset)	134
3.3.1.	Työn henkinen raskaus iän ja sukupuolen mukaan (työlliset) .	135
3.3.2.	Työn henkinen raskaus sosioekonomisen aseman ja sukupuolen mukaan (työlliset)	135
3.3.3.	Työn henkinen raskaus koulutuksen ja sukupuolen mukaan (työlliset)	136
3.3.4.	Työn henkinen raskaus alueen mukaan (työlliset)	136
3.4.1.	Työn ruumiillinen raskaus iän ja sukupuolen mukaan (työlliset)	137
3.4.2.	Työn ruumiillinen raskaus sosioekonomisen aseman ja sukupuolen mukaan (työlliset)	137
3.4.3.	Työn ruumiillinen raskaus koulutuksen ja sukupuolen mukaan (työlliset)	138
3.4.4.	Työn ruumiillinen raskaus alueen mukaan (työlliset)	138
3.5.1.	Työtehtävien kiinnostavuuden muutos edeltäneiden viiden vuoden aikana vastaajan iän ja sukupuolen mukaan	139

3.5.2.	Työtehtävien kiinnostavuuden muutos edeltäneiden viiden vuoden aikana sosioekonomisen aseman ja sukupuolen mukaan	139
3.6.1.	Kiireestä johtuvien paineiden muutos työpaikalla edeltäneiden viiden vuoden aikana vastaajan iän ja sukupuolen mukaan ..	140
3.6.2.	Kiireestä johtuvien paineiden muutos työpaikalla edeltäneiden viiden vuoden aikana vastaajan sosioekonomisen aseman ja sukupuolen mukaan	140
3.7.1.	Työelämän epävarmuustekijöitä iän ja sukupuolen mukaan (työlliset yrittäjät ja palkansaajat)	141
3.7.2.	Työelämän epävarmuustekijöitä iän ja sukupuolen mukaan (työlliset palkansaajat)	141
3.7.3.	Työelämän epävarmuustekijöitä sosioekonomisen aseman ja sukupuolen mukaan (työlliset yrittäjät ja palkansaajat)	142
3.7.4.	Työelämän epävarmuustekijöitä sosioekonomisen aseman ja sukupuolen mukaan (työlliset palkansaajat)	142
3.8.1.	Varhaiseläkkeelle siirtymistä ajatelleet iän ja sukupuolen mukaan (työlliset)	143
3.8.2.	Varhaiseläkkeelle siirtymistä ajatelleet koulutuksen ja iän mukaan (työlliset)	143
3.8.3.	Varhaiseläkkeelle siirtymistä ajatelleet sosioekonomisen aseman ja iän mukaan (työlliset)	144
3.9.1.	Keskimääräinen viikkotyöaika ja työajan sopivuus iän ja sukupuolen mukaan (työlliset)	145
3.9.2.	Keskimääräinen viikkotyöaika ja työajan sopivuus sosioekonomisen aseman ja sukupuolen mukaan (työlliset)	145
3.10.1a.	Työttömyyden vaikutukset työttömyyden keston mukaan ..	146
3.10.1b.	Työttömyyden vaikutukset työttömyyden keston mukaan ..	146
3.10.1c.	Työttömyyden vaikutukset työttömyyden keston mukaan ..	147
3.10.1d.	Työttömyyden vaikutukset työttömyyden keston mukaan ..	147
3.10.1e.	Työttömyyden vaikutukset työttömyyden keston mukaan ..	148
3.10.1f.	Työttömyyden vaikutukset työttömyyden keston mukaan ..	148
3.10.1g.	Työttömyyden vaikutukset työttömyyden keston mukaan ..	149
4.	Asuminen	
4.0.1.	Lapsuudenkodissa asumisen syyt iän ja sukupuolen mukaan, 1986.	153
4.0.2.	Lapsuudenkodissa asumisen syyt iän ja sukupuolen mukaan, 1994.	153
4.1.1.	Asunnon hallintasuhde kotitaloustyyppiin mukaan	154
4.1.2.	Asunnon hallintasuhde kohdehenkilön iän mukaan	154
4.1.3.	Asunnon hallintasuhde kohdehenkilön sosioekonomisen aseman mukaan	154
4.1.4.	Asunnon hallintasuhde alueen mukaan	155
4.2.1.	Asunnon talotyyppi kotitaloustyyppiin mukaan	156

4.2.2.	Asunnon talotyyppi kohdehenkilön iän mukaan	156
4.2.3.	Asunnon talotyyppi kohdehenkilön sosioekonomisen aseman mukaan	156
4.2.4.	Asunnon talotyyppi alueen mukaan	157
4.3.1.	Asumisväljyys kotitaloustyyppin mukaan	158
4.3.2.	Asumisväljyys kohdehenkilön iän mukaan	158
4.3.3.	Asumisväljyys kohdehenkilön sosioekonomisen aseman mukaan	158
4.3.4.	Asumisväljyys alueen mukaan	159
4.4.1.	Asunnon varustetaso kotitaloustyyppin mukaan	160
4.4.2.	Asunnon varustetaso kohdehenkilön iän mukaan	160
4.4.3.	Asunnon varustetaso kohdehenkilön sosioekonomisen aseman mukaan	160
4.4.4.	Asunnon varustetaso alueen mukaan	161
4.5.1.	Eräiden kestokulutustavaroiden omistus kotitaloustyyppin mukaan	162
4.5.2.	Eräiden kestokulutustavaroiden omistus kohdehenkilön iän mukaan	162
4.5.3.	Eräiden kestokulutustavaroiden omistus kohdehenkilön sosioekonomisen aseman mukaan	162
4.5.4.	Eräiden kestokulutustavaroiden omistus alueen mukaan	163
4.6.1.	Asumismenojen osuus tuloista kotitaloustyyppin mukaan	164
4.6.2.	Asumismenojen osuus tuloista iän mukaan	164
4.6.3.	Asumismenojen osuus tuloista sosioekonomisen aseman mukaan	164
4.6.4.	Asumismenojen osuus tuloista koulutuksen mukaan	165
4.6.5.	Asumismenojen osuus tuloista alueen mukaan	165
4.7.1.	Kodin merkitys kotitaloustyyppin mukaan	166
4.7.2.	Kodin merkitys iän ja sukupuolen mukaan	166
4.7.3.	Kodin merkitys vastaajan sosioekonomisen aseman mukaan	167
4.7.4.	Kodin merkitys koulutuksen mukaan	167
4.7.5.	Kodin merkitys sukupuolen ja siviilisäädyn mukaan	168
4.8.1.	Asuinpaikan luonnonympäristön laatu alueen mukaan	169
4.8.2.	Asuinpaikan pihapiirin laatu alueen mukaan	170
4.8.3.	Asuinpaikan naapuruston laatu alueen mukaan	171
4.8.4.	Asuinpaikan palvelujen saatavuus alueen mukaan	172
5.	Terveys	
5.0.1.	Koettu terveydentila 1986 ja 1994	175
5.0.2.	Pitkäaikaissairauksien lukumäärä 1986 ja 1994	176
5.0.3.	Psykkisten oireiden lukumäärä 1986 ja 1994	177
5.0.4.	Psykosomaattisten oireiden lukumäärä 1986 ja 1994	178
5.0.5.	Päivittäisten toimintavaikkeuksien lukumäärä 1986 ja 1994	179
5.0.6.	Vakavien liikuntaesteiden lukumäärä 1986 ja 1994	180
5.1.1.	Koettu terveydentila iän ja sukupuolen mukaan	181

5.1.2.	Koettu terveydentila sosioekonomisen aseman mukaan	181
5.1.3.	Koettu terveydentila sukupuolen ja siviilisäädyn mukaan	182
5.1.4.	Koettu terveydentila koulutuksen mukaan	182
5.1.5.	Koettu terveydentila alueen mukaan.	183
5.2.1.	Jokapäiväistä elämää rajoittava sairaus ja pitkäaikaissairauksien lukumäärä iän ja sukupuolen mukaan.	184
5.2.2.	Jokapäiväistä elämää rajoittava sairaus ja pitkäaikaissairauksien lukumäärä sosioekonomisen aseman mukaan.	184
5.2.3.	Jokapäiväistä elämää rajoittava sairaus ja pitkäaikaissairauksien lukumäärä sukupuolen ja siviilisäädyn mukaan	185
5.2.4.	Jokapäiväistä elämää rajoittava sairaus ja pitkäaikaissairauksien lukumäärä koulutuksen mukaan	185
5.2.5.	Jokapäiväistä elämää rajoittava sairaus ja pitkäaikaissairauksien lukumäärä alueen mukaan.	186
5.3.1.	Psykkisten oireiden esiintyminen iän ja sukupuolen mukaan	187
5.3.2.	Psykkisten oireiden esiintyminen koulutuksen ja sukupuolen mukaan	187
5.3.3.	Psykkisten oireiden esiintyminen sosioekonomisen aseman ja sukupuolen mukaan	188
5.3.4.	Psykkisten oireiden esiintyminen alueen mukaan	189
5.4.1.	Psykosomaattisten oireiden esiintyminen iän ja sukupuolen mukaan	190
5.4.2.	Psykosomaattisten oireiden esiintyminen koulutuksen ja sukupuolen mukaan	190
5.4.3.	Psykosomaattisten oireiden esiintyminen sosioekonomisen aseman ja sukupuolen mukaan.	191
5.4.4.	Psykosomaattisten oireiden esiintyminen alueen mukaan	192
5.5.1.	Toimintakyvyn rajoitukset iän ja sukupuolen mukaan.	193
5.5.2.	Toimintakyvyn rajoitukset sukupuolen ja siviilisäädyn mukaan	193
5.5.3.	Toimintakyvyn rajoitukset alueen mukaan.	194
5.6.2.	Päivittäisten toimintavaikeuksien lukumäärä sukupuolen ja siviilisäädyn mukaan.	195
5.6.1.	Päivittäisten toimintavaikeuksien lukumäärä iän ja sukupuolen mukaan	195
5.6.3.	Päivittäisten toimintavaikeuksien lukumäärä sosioekonomisen aseman ja sukupuolen mukaan.	196
5.6.4.	Päivittäisten toimintavaikeuksien lukumäärä alueen mukaan	197
5.7.1.	Vakavien liikuntaesteiden lukumäärä iän ja sukupuolen mukaan	198
5.7.2.	Vakavien liikuntaesteiden lukumäärä sukupuolen ja siviilisäädyn mukaan	198
5.7.3.	Vakavien liikuntaesteiden lukumäärä sosioekonomisen aseman ja sukupuolen mukaan	199
5.7.4.	Vakavien liikuntaesteiden lukumäärä alueen mukaan	200

6. Ihmissuhteet

6.0.1.	Luottamuksellinen ihmissuhde 1986 ja 1994	203
6.0.2.	Läheisten ystävien määrä 1986 ja 1994	204
6.0.3.	Raha-avun ja neuvojen saantimahdollisuus 1986 ja 1994 ...	205
6.1.1.	Luottamuksellinen ihmissuhde ja läheisimmän ystävän sukupuoli vastaajan iän ja sukupuolen mukaan	206
6.1.2.	Luottamuksellinen ihmissuhde ja läheisimmän ystävän sukupuoli vastaajan sosioekonomisen aseman mukaan	206
6.1.3.	Luottamuksellinen ihmissuhde ja läheisimmän ystävän sukupuoli vastaajan sukupuolen ja siviilisäädyn mukaan	207
6.1.4.	Luottamuksellinen ihmissuhde ja läheisimmän ystävän sukupuoli vastaajan koulutuksen mukaan	207
6.1.5.	Luottamuksellinen ihmissuhde ja läheisimmän ystävän sukupuoli alueen mukaan	208
6.2.1.	Läheisten ystävien määrä iän ja sukupuolen mukaan	209
6.2.2.	Läheisten ystävien määrä sosioekonomisen aseman mukaan .	209
6.2.3.	Läheisten ystävien määrä sukupuolen ja siviilisäädyn mukaan	210
6.2.4.	Läheisten ystävien määrä koulutuksen mukaan	210
6.2.5.	Läheisten ystävien määrä alueen mukaan	211
6.3.1.	Yksinäisyys iän ja sukupuolen mukaan	212
6.3.2.	Yksinäisyys sosioekonomisen aseman mukaan	212
6.3.3.	Yksinäisyys sukupuolen ja siviilisäädyn mukaan	213
6.3.4.	Yksinäisyys koulutuksen mukaan	213
6.3.5.	Yksinäisyys alueen mukaan	214
6.4.1.	Raha-avun ja hyvien neuvojen saantimahdollisuus iän ja sukupuolen mukaan	215
6.4.2.	Raha-avun ja hyvien neuvojen saantimahdollisuus sosio- ekonomisen aseman mukaan	215
6.4.3.	Raha-avun ja hyvien neuvojen saantimahdollisuus sukupuolen ja siviilisäädyn mukaan	216
6.4.4.	Raha-avun ja hyvien neuvojen saantimahdollisuus koulutuksen mukaan	216
6.4.5.	Raha-avun ja hyvien neuvojen saantimahdollisuus alueen mukaan	217
6.5.1.	Emotionaalisen tuen saantimahdollisuus iän ja sukupuolen mukaan	218
6.5.2.	Emotionaalisen tuen saantimahdollisuus sosioekonomisen aseman mukaan	218
6.5.3.	Emotionaalisen tuen saantimahdollisuus sukupuolen ja siviilisäädyn mukaan	219
6.5.4.	Emotionaalisen tuen saantimahdollisuus koulutuksen mukaan	219
6.5.5.	Emotionaalisen tuen saantimahdollisuus alueen mukaan	220
6.6.1.	Vanhemmat vastaajan iän ja sukupuolen mukaan	221
6.6.2.	Vanhemmat vastaajan sukupuolen ja siviilisäädyn mukaan ..	221

6.7.1.	Sisarukset vastaajan iän ja sukupuolen mukaan	222
6.7.2.	Sisarukset vastaajan sukupuolen ja siviilisäädyn mukaan.	222
6.8.1.	Lapset vastaajan iän ja sukupuolen mukaan.	223
6.8.2.	Lapset vastaajan sukupuolen ja siviilisäädyn mukaan.	223
6.9.1.	Vanhempien tapaaminen iän ja sukupuolen mukaan (vastaajat eivät asu vanhempiensa kanssa).	224
6.9.2.	Vanhempien tapaaminen sukupuolen ja siviilisäädyn mukaan (vastaajat eivät asu vanhempiensa kanssa).	224
6.10.1.	Lasten tapaaminen iän ja sukupuolen mukaan (vastaajan lapset eivät asu enää vanhempiensa kanssa).	225
6.10.2.	Lasten tapaaminen sukupuolen ja siviilisäädyn mukaan (vastaajan lapset eivät asu enää vanhempiensa kanssa).	225
6.11.1.	Ystävien tapaaminen iän ja sukupuolen mukaan	226
6.11.2.	Ystävien tapaaminen sukupuolen ja siviilisäädyn mukaan.	226
6.11.3.	Ystävien tapaaminen sosioekonomisen aseman mukaan	227
6.11.4.	Ystävien tapaaminen koulutuksen mukaan.	227
6.12.1.	Naapureiden tapaaminen iän ja sukupuolen mukaan	228
6.13.1.	Puhelinkontaktit ystäviin iän ja sukupuolen mukaan	229
7.	Vapaa-aika, arki, turvallisuus	
7.0.1.	Eniten elämänsisältöä tuova asia 1986 ja 1994 (työlliset)	233
7.0.2.	Turvallisuus 1986 ja 1994	233
7.1.1.	Metsästys, kalastus yms. iän ja sukupuolen mukaan	234
7.1.2.	Metsästys, kalastus yms. sosioekonomisen aseman mukaan	234
7.1.3.	Metsästys, kalastus yms. koulutuksen mukaan.	235
7.1.4.	Metsästys, kalastus yms. alueen mukaan	235
7.2.1.	Liikunnan harrastaminen iän ja sukupuolen mukaan	236
7.2.2.	Liikunnan harrastaminen sosioekonomisen aseman mukaan	236
7.2.3.	Liikunnan harrastaminen koulutuksen mukaan	237
7.2.4.	Liikunnan harrastaminen alueen mukaan	237
7.3.1.	Opiskelu vapaa-aikana iän ja sukupuolen mukaan.	238
7.3.2.	Opiskelu vapaa-aikana sosioekonomisen aseman mukaan.	238
7.3.3.	Opiskelu vapaa-aikana koulutuksen mukaan	239
7.3.4.	Opiskelu vapaa-aikana alueen mukaan.	239
7.4.1.	Kulttuurin harrastaminen iän ja sukupuolen mukaan.	240
7.4.2.	Kulttuurin harrastaminen sosioekonomisen aseman mukaan	240
7.4.3.	Kulttuurin harrastaminen koulutuksen mukaan	241
7.4.4.	Kulttuurin harrastaminen alueen mukaan.	241
7.5.1.	Ravintolassa käyminen iän ja sukupuolen mukaan	242
7.5.2.	Ravintolassa käyminen sosioekonomisen aseman mukaan	242
7.5.3.	Ravintolassa käyminen koulutuksen mukaan.	243
7.5.4.	Ravintolassa käyminen alueen mukaan	243

7.6.1.	Lukemisharrastus iän ja sukupuolen mukaan	244
7.6.2.	Lukemisharrastus sosioekonomisen aseman mukaan	244
7.6.3.	Lukemisharrastus koulutuksen mukaan	245
7.6.4.	Lukemisharrastus alueen mukaan	245
7.7.1.	Itseilmaisuharrastukset iän ja sukupuolen mukaan	246
7.7.2.	Itseilmaisuharrastukset sosioekonomisen aseman mukaan . . .	246
7.7.3.	Itseilmaisuharrastukset koulutuksen mukaan	247
7.7.4.	Itseilmaisuharrastukset alueen mukaan	247
7.8.1.	Järjestötoiminta iän ja sukupuolen mukaan	248
7.8.2.	Järjestötoiminta sosioekonomisen aseman mukaan	248
7.8.3.	Järjestötoiminta koulutuksen mukaan	249
7.8.4.	Järjestötoiminta alueen mukaan	249
7.9.1	Pelottavien uhkausten kohteeksi joutuminen iän ja sukupuolen mukaan	250
7.9.2.	Pelottavien uhkausten kohteeksi joutuminen sukupuolen ja siviilisäädyn mukaan	251
7.9.3.	Pelottavien uhkausten kohteeksi joutuminen alueen mukaan .	251
7.10.1.	Lievän väkivallan uhriksi joutuminen iän ja sukupuolen mukaan	252
7.10.2.	Lievän väkivallan uhriksi joutuminen sukupuolen ja siviilisäädyn mukaan	253
7.10.3.	Lievän väkivallan uhriksi joutuminen alueen mukaan	253
7.11.1.	Pelot, uhkat ja turvattomuus kotitaloustyyppin mukaan	254
7.11.2.	Pelot, uhkat ja turvattomuus iän ja sukupuolen mukaan	254
7.11.3.	Pelot, uhkat ja turvattomuus sosioekonomisen aseman ja sukupuolen mukaan	256
7.11.4.	Pelot, uhkat ja turvattomuus sukupuolen ja siviilisäädyn mukaan	258
7.11.5.	Pelot, uhkat ja turvattomuus koulutuksen ja sukupuolen mukaan	258
7.11.6.	Pelot, uhkat ja turvattomuus alueen mukaan	260
7.12.1.	Eniten elämänsisältöä tuova asia kotitaloustyyppin mukaan (työlliset)	262
7.12.2.	Eniten elämänsisältöä tuova asia iän ja sukupuolen mukaan (työlliset)	262
7.12.3.	Eniten elämänsisältöä tuova asia sosioekonomisen aseman mukaan (työlliset)	263
7.12.4.	Eniten elämänsisältöä tuova asia koulutuksen mukaan (työlliset)	263

Kuvioluettelo

Sivu

2.	Toimeentulo	
2.1.	Köyhyysrajan alle jäävät sosioekonomisen aseman mukaan . . .	23
2.2.	15 vuotta täyttäneiden kotitalouskohtaiset asunovelat kotitaloustyyppin mukaan vuosina 1986 ja 1994	25
2.3.	Velkaiset ja velkaongelmaiset sosioekonomisen aseman mukaan	25
2.4.	Rahahuolten ratkaisemiseen käytettyjä keinoja	27
2.5.	Erilaisia keinoja rahahuolten ratkaisemiseen käyttäneet vastaajan sosioekonomisen aseman mukaan	27
2.6.	Menojaan huomattavasti karsineet vastaajan sosioekonomisen aseman mukaan.	29
2.7.	Menojaan huomattavasti karsineet vastaajan iän mukaan	29
2.8.	Ruuasta tinkineet.	30
2.9.	Ruokarahojen loppuminen sosioekonomisen aseman mukaan .	30
2.10.	Ruokarahojen loppuminen iän mukaan	31
3.	Työ	
3.1.	Ollut työttömänä viimeisten 5 vuoden aikana vastaajan iän mukaan vuosina 1986 ja 1994, % työvoimaan kuuluvista	33
3.2.	Ollut työttömänä viimeisten 5 vuoden aikana vastaajan koulutuksen mukaan vuosina 1986 ja 1994, % työvoimaan kuuluvista	34
3.3a.	Työttömyyden kokonaiskesto 5 viimeisen vuoden aikana vastaajan iän mukaan vuosina 1986 ja 1994, % työttömänä olleista	35
3.3b.	Työttömyyden kokonaiskesto 5 viimeisen vuoden aikana vastaajan iän mukaan vuosina 1986 ja 1994, % työttömänä olleista	35
3.4a.	Viimeisen työttömyyden kesto vastaajan iän mukaan vuosina 1986 ja 1994, % työttömistä	36
3.4b.	Viimeisen työttömyyden kesto vastaajan iän mukaan vuosina 1986 ja 1994, % työttömistä	36
3.5a.	Viimeisen työttömyyden kesto vastaajan koulutuksen mukaan vuosina 1986 ja 1994, % työttömistä	37
3.5b.	Viimeisen työttömyyden kesto vastaajan koulutuksen mukaan vuosina 1986 ja 1994, % työttömistä	37
3.6.	Työttömyyden vaikutukset, % työttömistä	38
3.7.	Työskentelyolosuhteiden paraneminen edeltäneiden viiden vuoden aikana vuosina 1986 ja 1994	39
3.8.	Oman aseman paraneminen työpaikalla edeltäneiden viiden vuoden aikana vuosina 1986 ja 1994	40
3.9.	Työn luonne, % työllisistä	42
3.10.	Työn luonne sosioekonomisen aseman mukaan, % työllisistä .	43
3.11.	Työn henkinen raskaus, % työllisistä	44
3.12.	Työn ruumiillinen raskaus, % työllisistä	44

3.13.	Työn henkinen raskaus sosioekonomisen aseman mukaan, % työllisistä	45
3.14.	Työn ruumiillinen raskaus sosioekonomisen aseman mukaan, % työllisistä	45
3.15.	Kiireestä johtuvien paineiden muutos työpaikalla sosioekonomisen aseman mukaan	46
3.16a.	Työelämän epävarmuustekijöitä sosioekonomisen aseman mukaan, % työllisistä	47
3.16b.	Työelämän epävarmuustekijöitä sosioekonomisen aseman mukaan, % työllisistä	47
3.16c.	Työelämän epävarmuustekijöitä sosioekonomisen aseman mukaan, % työllisistä	48
4.	Asuminen	
4.1.	Asunnon hallintasuhde vuosina 1986 ja 1994	49
4.2.	Asunnon talotyyppi vuosina 1986 ja 1994	50
4.3.	Asumisväljyys vuosina 1986 ja 1994	51
4.4.	Asunnon puutteellinen varustetaso vuosina 1986 ja 1994	52
4.5.	15 vuotta täyttäneet kotitaloustyypeittäin kotitalouden asumismeno-rasituksen mukaan	53
4.6a.	Mielipiteet asuinympäristön laadusta	55
4.6b.	Mielipiteet asuinympäristön laadusta	55
4.6c.	Mielipiteet asuinympäristön laadusta	56
4.6d.	Mielipiteet asuinympäristön laadusta	56
4.7.	Kodin ensisijainen merkitys	57.
5.	Terveys	
5.1.	Hyvänä koettu terveydentila vastaajan iän mukaan vuosina 1986 ja 1994	59
5.2.	Hyvänä koettu terveydentila sosioekonomisen aseman mukaan vuosina 1986 ja 1994	60
5.3.	Pitkäaikaissairauksien lukumäärä vuosina 1986 ja 1994	61
5.4.	Pitkäaikaisesti sairaat iän mukaan vuosina 1986 ja 1994	62
5.5.	Psykkisten oireiden lukumäärä vuosina 1986 ja 1994	63
5.6.	Psykosomaattisten oireiden lukumäärä vuosina 1986 ja 1994 ..	63
5.7.	Psykkisiä oireita kokeneet sosioekonomisen aseman mukaan vuosina 1986 ja 1994	64
5.8.	Psykosomaattisia oireita kokeneet sosioekonomisen aseman mukaan vuosina 1986 ja 1994	64
5.9.	Päivittäisten toimintavaikeuksien lukumäärä vuosina 1986 ja 1994	66
5.10.	Vakavien liikuntaesteiden lukumäärä vuosina 1986 ja 1994 ...	66
5.11.	Päivittäisiä toimintavaikeuksia omaavat iän mukaan vuosina 1986 ja 1994	67
5.12.	Vakavia liikuntaesteitä omaavat iän mukaan vuosina 1986 ja 1994	67
6.	Ihmissuhteet	
6.1.	Läheisten ystävien määrä vuosina 1986 ja 1994	69
6.2.	Vähintään 4 läheistä ystävää tuntevat siviilisäädyn ja sukupuolen mukaan	70

6.3.	Luottamuksellinen ihmissuhde sukupuolen mukaan vuosina 1986 ja 1994	71
6.4a.	Ystävien puuttuminen iän ja sukupuolen mukaan	72
6.4b.	Läheisten ihmissuhteiden puuttuminen iän ja sukupuolen mukaan	73
6.4c.	Yksinäisyys iän ja sukupuolen mukaan	73
6.5.	Ystävien tapaaminen lähes päivittäin siviilisäädyn ja sukupuolen mukaan	74
6.6.	Raha-avun ja neuvojen saantimahdollisuus sukupuolen mukaan vuosina 1986 ja 1994	75
6.7.	Raha-avun ja neuvojen saantimahdollisuus sosioekonomisen aseman mukaan	76

7. Vapaa-aika, arki, turvallisuus

7.1.	Lukemisen ja liikunnan harrastamisen yleisyys sosioekonomisen aseman mukaan	77
7.2a.	Lukemisen harrastamisen yleisyys iän ja sukupuolen mukaan	78
7.2b.	Liikunnan harrastamisen yleisyys iän ja sukupuolen mukaan	79
7.2c.	Opiskelun (vapaa-aikana) harrastamisen yleisyys iän ja sukupuolen mukaan	79
7.3.	Pelkoja ja uhkia tuntemattomat iän ja sukupuolen mukaan	80
7.4a.	Terveyttä koskevien pelkojen yleisyys iän ja sukupuolen mukaan	81
7.4b.	Toimeentuloa koskevien pelkojen yleisyys iän ja sukupuolen mukaan	82
7.4c.	Ympäristöä koskevien pelkojen yleisyys iän ja sukupuolen mukaan	82
7.5a.	Terveyttä ja toimeentuloa koskevien pelkojen yleisyys sosioekonomisen aseman mukaan	83
7.5b.	Ympäristöä ja yhteiskuntaa koskevien pelkojen yleisyys sosioekonomisen aseman mukaan	83

---

1. Elinolotutkimus 1994

1.1. Tuloksista

Vuodet 1986 ja 1994 rajaavat väliinsä poikkeuksellisen jakson suomalaisen yhteiskunnan historiaa. Vapautuneiden rahamarkkinoiden voitelema talous näytti viime vuosikymmenen lopulla muuttuneen Sammoksi, joka takoi tosiksi kansalaisten toiveita. Sitä karummin koski pudotus konkursseihin ja massatyöttömyyteen 1990-luvun alussa. Kulunut ajanjakso ei ole vain mennyttä historiaa, vaan sen vaikutukset ovat vahvasti näkyvissä tälläkin hetkellä. Työttömyys supistuu hitaasti ja, vaikka talouden paineet olisivat hieman helpottaneetkin, ovat menneiden vuosien 'opetukset' edelleen elävinä useimpien mielissä.

Vuodet 1986 ja 1994 ovat myös Tilastokeskuksen viimeisten elinolotutkimusten toteuttamisvuodet. Tutkimusten tarkoituksena on luoda kokonaiskuva suomalaisten hyvinvoinnista ja sen kehityksestä. Tavoite on paljon laajempi kuin puhtaasti taloudellisiin mittareihin perustuva tarkastelu. Mittava muuttujajoukko pyrkii kattamaan mahdollisimman monipuolisesti hyvinvointiin vaikuttavia tekijöitä. Niinpä kokonaiskuva suomalaisten elinolojen kehityksestä ei tutkimusten pohjalta olekaan niin dramaattinen kuin talouden muutokset ehkä antaisivat olettaa. Monet laman vaikutukset ovat toki näkyvissä ennenkaikkea työtä ja toimeentuloa koskevissa kysymyksissä.

Työttömyyden kehitys näkyy elinolotutkimuksessa paitsi määrällisenä, työttömien joukon lisääntymisenä, myös laadullisena muutoksena. Työttömyys oli kohdannut tutkimusajankohtaa edeltäneen viiden vuoden aikana erityisen usein nuoria, 15–24-vuotiaita työvoimaan kuuluvia vastaajia, joista lähes 80 prosenttia oli ollut työttömänä ainakin jonkin aikaa. Työttömyys oli yleistynyt muissakin väestöryhmissä. Samanlaisesti työttömyysjaksojen pituus oli kasvanut.

Työttömyyden vaikutukset vastaajien elämään olivat kahdensuuntaisia. Päälimmäisenä olivat tietysti toimeentulovaikkeudet ja huoli työttömyyden jatkumisesta. Toisaalta työttömyys lisäsi vapaa-aikaa ja moni työtön käytti hyväkseen kasvaneita mahdollisuuksia kotitöiden tekoon, kuntoiluun ja muihin omiin harrastuksiin. Työttömyyden pitkittyminen korosti yleensä työttömyyden negatiivisia vaikutuksia.

Lähes joka toinen palkansaaja, joka oli ollut työssä myös viisi vuotta aiemmin, oli sitä mieltä, että työpaikan kiireet olivat hänen kannaltaan lisääntyneet haitallisesti. Myöskään oma työura ei ollut edennyt positiivisesti yhtä usealla palkansaajalla kuin vuonna 1986. Tavallisimpia uhkia työelämässä olivat huolet työn ja tulojen vähenemisestä, joita kokivat erityisesti yrittäjät.

Työttömyyden kasaamat ongelmat ilmenivät selvästi toimeentulon kiristymisessä. Työttömät olivat joutuneet muita useammin järjestelmään talouttaan selviytyäkseen rahaa koskevista huolistaan. Runsas 40 prosenttia työttömistä oli joutunut karsimaan huomattavasti menojaan ja joka neljännellä olivat ruokarahat päässeet loppumaan jossain vaiheessa viimeisen 12 kuukauden aikana. Talouden äärimmäinen kiristyminen korostui työttömyyden pitkittyessä.

Myös asuminen on niitä elämisen alueita, joita taloudellisen laman vaikutukset 1990-luvun alussa koskettivat ensimmäisinä. Maksukyvyyn heikkeneminen vei pohjan monen voimakkaasti velkaantuneen kotitalouden talouden hoidolta. Asunnon ominaisuuksiin perustuvissa elintasomittareissa eivät kuitenkaan näy tällaiset ongelmat. Niissä korostuvat enemmänkin pitkäaikaiset yhteiskunnalliset trendit, jotka ovat osittain riippumattomia taloudellisen tilanteen heilahteluista: Entistä useampi suomalainen asuu yksin tai kahden hengen pientaloudessa. Vanhustalouksien määrä lisääntyy voimakkaasti. Suuret ikäluokat ovat saaneet omistusasuntonsa maksettua ja useimmilla myös lapset ovat muuttaneet tai muuttamassa vanhempiensa luota pois.

Niinpä lamavuosista huolimatta suomalaiset asuvat entistä väljemmin ja paremmin varustetuissa asunnoissa. Myös kotitalouksien kestokulutuserä on koko ajan kasvamassa. Yhä useammalla on keittiössä astianpesukone, pakastin sekä mikroaaltouuni ja television kumppanina video.

Toisaalta eräät asumisen ongelmat näyttävät entisiltä. Ahtaimmin asuvat edelleen pienten lasten perheet. He myös maksavat keskimääräistä enemmän asumisestaan, jos ovat hankkineet omistusasunnon. Puutteellinen varustetaso koskettaa useimmiten syrjäseutujen vanhuksia, kuten aikaisempinakin vuosina.

Myös vastaukset yleistä terveydentilaa kuvaaviin kysymyksiin ovat säilyneet lähes muuttumattomina. Runsas 60 prosenttia elinolutkimuksen vastaajista koki terveydentilansa hyväksi tai erittäin hyväksi keväällä 1994. Joka kymmenes vastaaja arvioi terveytensä huonoksi tai erittäin huonoksi. Vastausosuudet olivat pysyneet suurinpiirtein ennallaan vuoteen 1986 verrattuna. Myöskään pitkäaikaissairauksia sairastavien osuuksissa ei ollut tapahtunut muutoksia.

Vastaajien tuntemien psyykkisten ja psykosomaattisten oireiden määrä on sen sijaan jonkin verran kasvanut. Psyykkisiä oireita eli yllärasittuneisuutta, väsymystä, unettomuutta, ärtymystä, väsymystä jne. kertoi keväällä 1994 tunteneensa neljä viidestä vastaajasta viimeisen kuukauden aikana. Vuonna 1986 oireita oli ollut kolmella neljästä vastaajasta. Miehet tunsivat oireita harvemmin (75 prosentilla) kuin naiset (84 prosentilla).

Myös psykosomaattisia oireita eli päänsärkyä, vatsavaivoja, pahoinvointia, sydämentykytystä, huimausta jne. oli neljällä viidestä vastaajasta. Osuus oli jonkin verran lisääntynyt vuodesta 1986, jolloin oireita oli 75 prosentilla. Naiset tunsivat psykosomaattisia oireita miehiä useammin.

Psyykkiset oireet yleistyivät vuosina 1986–94 voimakkaimmin työsäkävillä: – toimihenkilöillä, työntekijöillä ja muilla yrittäjillä. Psykosomaattiset oireet olivat lisääntyneet erityisesti yleisillä toimihenkilöillä.

Vuonna 1994 joka toisella 15 vuotta täyttäneellä suomalaisella oli vähintään neljä läheistä ystävää. Useita ystäviä tuntevien määrä lisääntyi selvästi vuoteen 1986 verrattuna, jolloin 40 prosenttia vastaajista kertoi tuntevansa vähintään neljä ystävää. Entistä useampi vastaaja ilmoitti myös tuntevansa oman perheen ulkopuolisen henkilön, jolta saataisi tarvittaessa saada lainaksi rahaa tai joka saataisi auttaa neuvoillaan omaa elämää koskevissa tärkeissä päätöksissä.

Miehet ilmoittivat ystäviensä määrän selvästi suuremmaksi kuin naiset, kuten edellisessäkin tutkimuksessa vuonna 1986. Vuonna 1994 miesten ja naisten välinen ero oli kasvanut entisestään. Toisaalta naisilla oli miehiä useammin luottamuksellisia ihmissuhteita. Vaikka useita ystäviä tunteneiden määrä on lisääntynyt vuosina 1986–94, on luottamuksellisen ihmissuhteen omaavien osuus pysynyt lähes ennallaan vastaavana aikana.

Ystäväverkot harvenevat iän myötä. Runsas kymmenesosa 65 vuotta täyttäneistä kertoi keväällä 1994 elävänsä ilman ystäviä. Kaikista 15 vuotta täyttäneistä tunsu itsensä yksinäiseksi tai oli vailla ystäviä noin 6 prosenttia.

Suomalaisten yleisimpiin vapaa-ajan harrasteisiin kuului liikunta, jota kertoi keväällä 1994 harrastavansa viikottain yli puolet vastaajista. Myös lukemista harrasti lähes joka toinen 15 vuotta täyttänyt suomalainen. Naiset olivat selvästi aktiivisempia vapaa-ajan harrastuksissaan kuin miehet. Toimihenkilöt käyttivät vapaa-aikaansa harrastuksiin muita väestöryhmiä useammin.

Yleinen maailman tilanne ja terveyden menetys olivat niitä aiheita, jotka yleisimmin painoivat 15 vuotta täyttäneiden suomalaisten mieltä keväällä 1994. Kummankin uhkan toi esille viidennes tutkimukseen osallistuneista. Vasta tämän jälkeen nousivat esiin huolet työstä ja toimeentulosta. Lähes kolmannes vastaajista ei tuntenut elämässään minäänlaisia pelkoja tai uhkia.

1.2. Tulkinnasta

Tämän julkaisun tiedot kuvaavat ennen kaikkea koko väestön elinoloja. Keskimääräistä kehitystä ilmaisevat luvut antavat mittakaavaa ilmiöiden laajuudelle. Toisaalta ne saattavat tasata alleen piirteitä, jotka voivat siinä olla merkittäviä ja toisinaan julkisuutta kiehtovia, mutta jotka jäävät kokonaisuuden kannalta marginaalisiksi. Erityisryhmien elinolojen tutkiminen vaatii omat selvityksensä.

Eräät ilmiöt saattavat yleistyessään menettää tiettyjä leimallisia piirteitään ja muuttua heterogeenisemmiksi tai 'keskiarvoisemmiksi' ominaisuuksiltaan. Näin on osittain käynyt esimerkiksi työttömyydelle. Monet työttömien elinoloja kuvaavat muuttujat (esim. asuinolot, sosiaaliset suhteet) olivat vuonna 1994 selvästi yhtenevämmät aktiiviväestön kanssa kuin vuonna 1986. Lähes puolen miljoonan työttömän joukko ei ole enää mikään marginaaliryhmä vastaavalla tavalla kuin vuonna 1986. Tämä ei kuitenkaan merkitse sitä, etteikö työttömien elinoloissa olisi osittain vakavia puutteita. Työttömien elinoloja tulisi vain kyetä tarkastelemaan eritellymmän kuin nykyään usein tehdään.

Elinolotutkimusten luoma staattinen kehityskuva johtuu osittain siitä, että tutkimusten ajankohdat osuvat varsin symmetrisesti talouden suhdannehuipun (vuosikymmenen vaihteessa) molemmiin puolin. Niiden ilmiöiden kehitys (esim. kotitalouksien velkaantuminen), joiden yleisyys on seurannut talouden suhdannekäyrää, kuvautuu puutteellisesti kahdessa poikkileikkaustutkimuksessa. Näin on käynyt esimerkiksi asuntojen hallintamuodolle. Vuokralla asuvien osuus väheni aina 1990-luvun alkuun asti. Tämän jälkeen vuokra-asuntojen suosio on selvästi kasvanut. Vuosia 1986 ja 1994 kuvaavat poikkileikkaustutkimukset eivät kerro mitään tämän tyyppisestä kehityksestä.

1.3. Julkaisun sisältö

Julkaisun sisältö jakautuu yhteenveto-osaan ja laajaan taulukkoliitteeseen. Yhteenveto-osassa on lyhyen tekstin ja kuvioiden avulla esitelty elinolotutkimuksen tuloksia eräiden keskeisimpien muuttujien osalta. Sekä yhteenveto-osa että taulukkoliite sisältävät seitsemän kokonaisuutta:

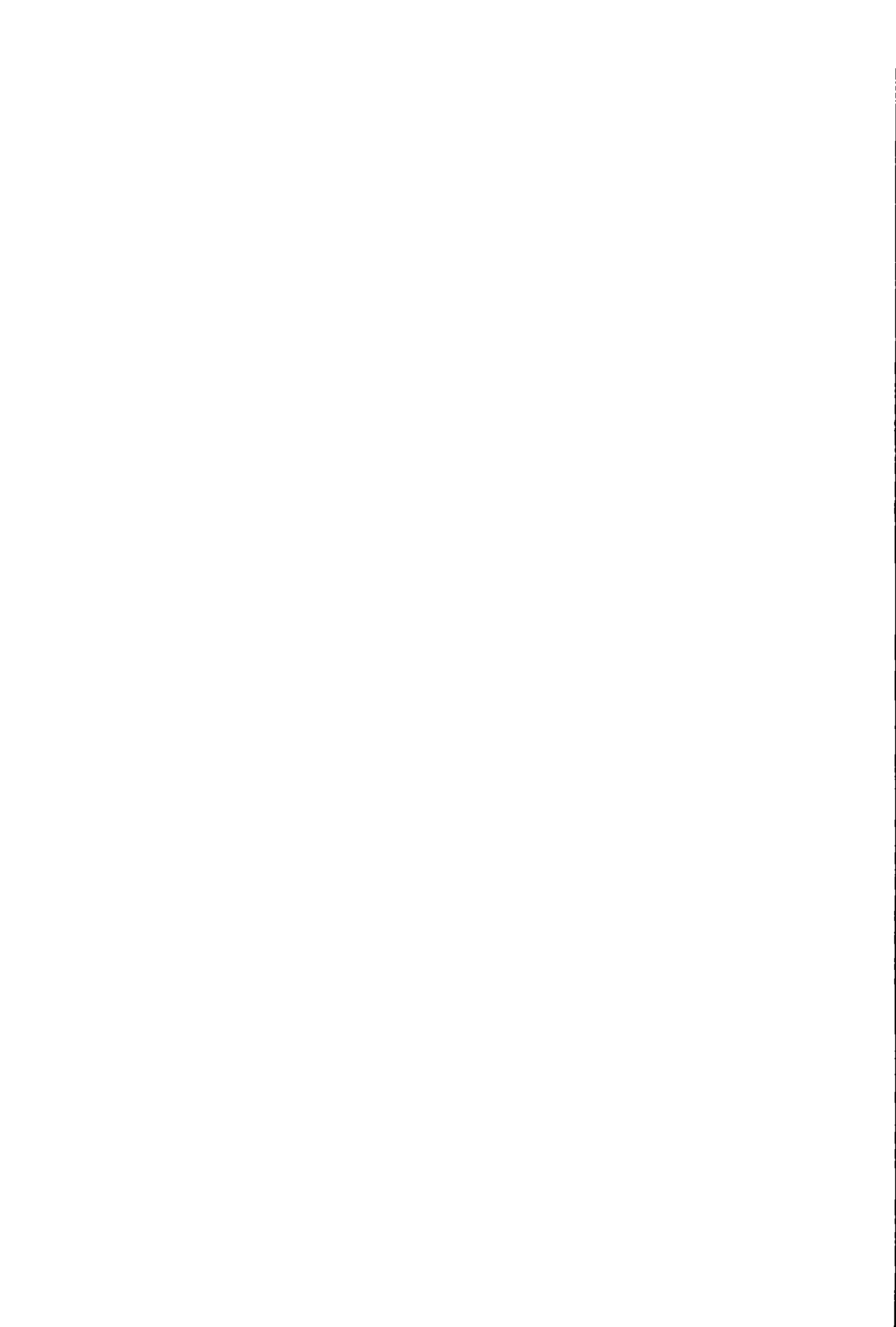
1. Taustatiedot
2. Toimeentulo
3. Työ
4. Asuminen
5. Terveys
6. Ihmissuhteet
7. Vapaa-aika, arki ja turvallisuus

Kussakin liitetaulukkojen muodostamassa kokonaisuudessa on käytetty pääasiassa samoja taustamuuttujia (sukupuoli, ikä, siviilisääty jne.). Taustamuuttujat ja aihekohtaiset muuttujat on määritelty jaksoissa 'Taustamuuttujat' ja 'Käsitteet ja määritelmät'.

Julkaisun tiedot kuvaavat ilmiöiden yleisyyttä taustamuuttujien suhteen. Kaikki jakaumatiedot ovat prosenttilukuja ja havaintojen määrää otostasolla kuvaavia lukuja. Tiedot ovat painotettuja eli niissä on huomioitu otoksen poiminnan ja kadon vaikutus aineistoon.

Tutkimusmenetelmää ja aineiston luotettavuutta on kuvattu lyhyesti kappaleessa 'Elinolotutkimuksen aineiston keruu'. Yksityiskohtaisemmat tiedot ovat julkaisussa 'Anja Ahola, Kari Djerf, Markku Heiskanen, Kai Vikki: Elinolotutkimus 1994. Aineiston keruu. Muistio 1995:2. Tilastokeskus'.

Tutkimuksen haastattelulomakkeet ovat mukana omana liitteenään. Ne kuvaavat lähinnä kysymysten yleistä muotoilua. Tarkkaa paperikopiota haastattelulomakkeista ei enää ole olemassa, koska haastattelut tehtiin tietokoneavusteisesti sähköisessä muodossa olevalla lomakkeella. Suuri osa tutkimuksen tiedoista (esim. tulot, asuminen, koulutus) saatiin erilaisista rekistereistä.

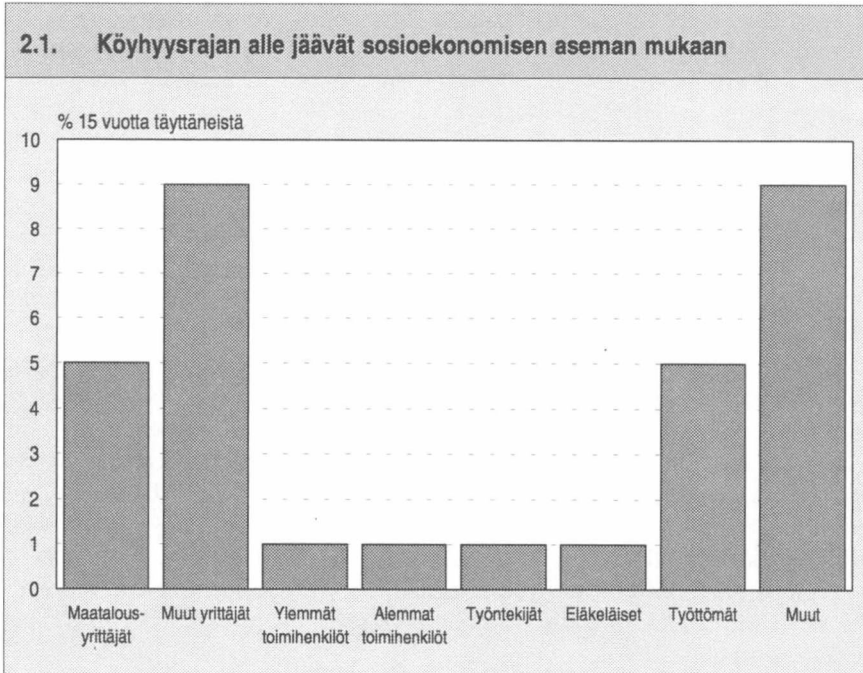

2. Toimeentulo

2.1. Köyhät

Noin kolme prosenttia 15 vuotta täyttäneistä suomalaisista kuului keväällä 1994 talouksiin, joiden edellisen vuoden käytettävissä olevat tulot jäivät alle puoleen kaikkien kotitalouksien kulutusyksikköä kohti lasketusta mediaanitulosta. Alle 50 prosentin mediaanituloilla elävät määritellään usein köyhiksi.

Sosioekonomisen aseman mukaan tarkasteltuna köyhyys (tulotason mukaan) oli tavallisinta muiden yrittäjien ja ryhmään 'Muut' kuuluvien keskuudessa. Molempiin ryhmiin kuuluvista 15 vuotta täyttäneistä henkilöistä jäi köyhyysrajan alle yhdeksän prosenttia. Työttömistä ja maatalousyrittäjistä oli köyhiä vastaavasti määriteltynä noin viisi prosenttia. Suhteellisesti harvinaisinta köyhyys oli palkansaajien ja eläkeläisten ryhmissä.

Muiden yrittäjien jääminen köyhyysrajan alapuolelle keskimääräistä useammin on selkeästi taloudellisen laman seurausta. Ryhmään 'Muut' kuuluu mm. opiskelijoita, jotka rahoittavat elämäänsä ainakin osittain lainoilla. Työttömien köyhyysprosentin jäämiseen näitä ryhmiä pienemmäksi vaikuttavat paljolti työttömyysturvan kattavuus ja muiden perheenjäsenten tulot.

Köyhyyttä tutkittaessa on usein viitattu ilmiön väliaikaisuuteen: Henkilöiden asema saattaa vaihdella köyhyysrajan ylä- ja alapuolella. Köyhyys voi olla myös tiettyyn elämänvaiheeseen liittyvää (esim. opiskeluaika).

Köyhyyttä ja syrjäytyneisyyttä on mitattu myös muilla kuin pelkkiin tuloihin perustuvilla käsitteillä. Vähäosaisuuden dimensioita on tällöin mitattu käsitteillä, jotka sisältävät esim. toimeentulon, asumisen ja sosiaaliset suhteet.

2.2. Velat ja velkaongelmat

Yli puolet 15 vuotta täyttäneistä kuului kotitalouksiin, joilla oli erilaisia luottoja vuonna 1994. Joka kolmannella taloudella oli asuntovelkoja. Loput veloista olivat lähinnä opintolainoja ja kulutusluottoja.

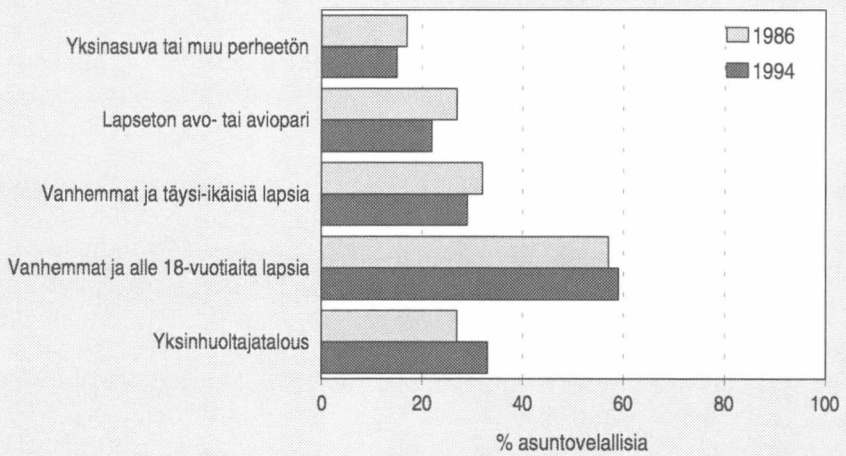
Velkaantuminen painottuu useimmiten elämänvaiheeseen, jossa opiskellaan, ostetaan asunto tai hankitaan kodin perusvarantoa. Tavallisia velat ovat aikuisilla (25–44-vuotiailla) ja nuorilla (15–24-vuotiailla). Aikuisista oli velkaa ottanut 77 prosenttia ja nuorista kaksi kolmesta. Asuntovelkoja oli aikuisista yli puolella, nuorista joka kolmannella. Vanhemmiten velanottotarpeet vähenevät: 65 vuotta täyttäneistä velkoja oli enää joka kymmenennellä. Asuntolainoja oli iäkkäistä enää 6 prosentilla.

Vastaavasti velat olivat yleisimpiä niissä talouksissa, joissa oli nuoria lapsia. Näihin talouksiin kuuluneista velkaa oli kolmella neljästä. Pääasiallisin syy luotonottoon oli asunnon hankinta, 60 prosentilla henkilöistä oli asuntolainaa.

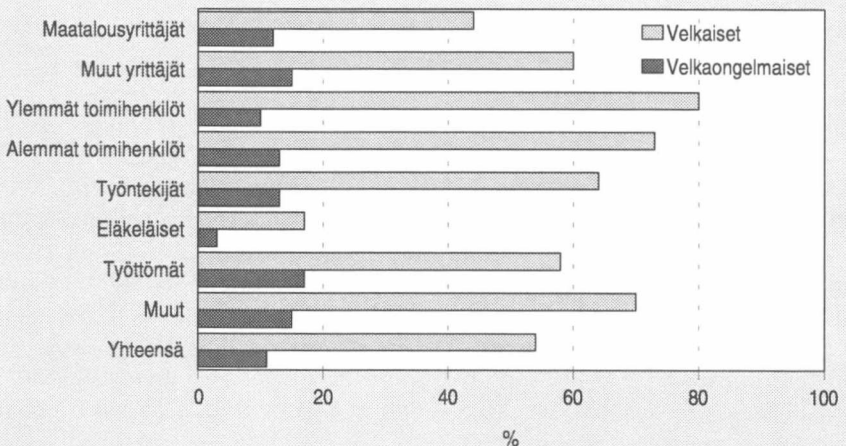
Asunnon hankinta ja opiskelu heijastuvat myös sosioekonomisten ryhmien velkaantumiseen. Aktiiviväestöstä vähiten velkoja oli maatalousyrittäjillä, joista velkoja oli 44 prosentilla. Asuntovelkoja oli vain joka kolmannella, koska tilat ovat useimmiten perittyjä. Veloissa ei ole huomioitu yritystoiminnan nimissä otettuja lainoja. Eläkeläisistä, joihin kuuluvat muutkin kuin vanhuuseläkkeellä olevat, oli velkoja lähes joka viidennellä. Asuntovelkoja oli enää yhdellä kymmenestä.

Yleisimmin velkoja oli toimihenkilöillä: ylemmistä toimihenkilöistä 80 prosentilla ja alemmista kolmella neljästä. Asuntovelkaisia oli runsas puolet toimihenkilöistä.

2.2. 15 vuotta täyttäneiden kotitalouskohtaiset asuntovelat kotitaloustyyppin mukaan vuosina 1986 ja 1994

2.3. Velkaiset ja velkaongelmaiset sosioekonomisen aseman mukaan

Työttömistä oli velkaisia lähes 60 prosenttia. Velkaisten osuus on vain hieman pienempi kuin esimerkiksi työntekijöillä tai muilla yrittäjillä. Asuntovelkaisia oli työttömistä joka kolmas.

Velanhoito-ongelmia oli vuoden 1993 aikana ollut runsaalla 10 prosentilla 15 vuotta täyttäneiden kotitalouksista. Velallisten määrään suhteutettuna osuus oli kaksinkertainen. Yleisimpiä velanhoito-ongelmat olivat työttömillä, joista joka neljännellä lainaa ottaneella oli ollut vaikeuksia luottonsa takaisinmaksamisessa vuoden 1993 aikana. Kaikista työttömistä velkongelmia oli 17 prosentilla.

Velallisista yrittäjistä ja työntekijöistä viidennes oli joutunut tavalla tai toisella järjestelemään lainojensa hoitoa vuoden 1993 aikana. Vähiten velkaongelmia oli eläkeläisillä ja toimihenkilöillä.

Kotitaloustyyppin mukaan tarkasteltuna velkaongelmat näyttivät keskittyvän yksinhuoltajille ja talouksiin, joissa oli nuoria lapsia.

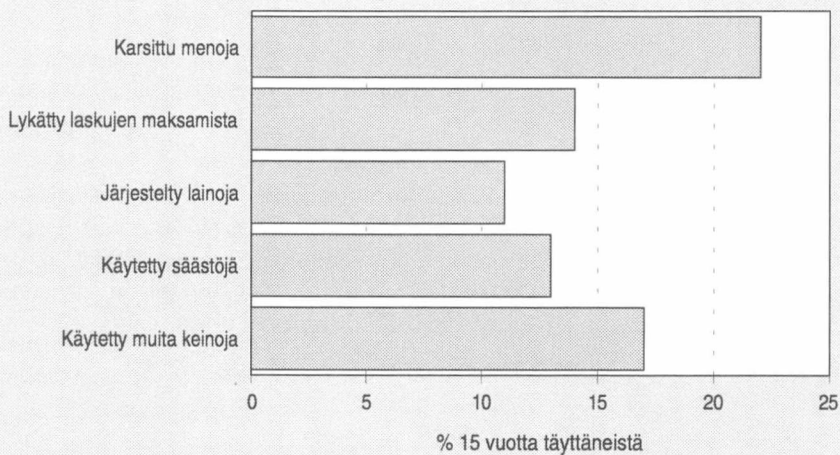
Velkaantumisen kehityksestä vuosien 1986 ja 1994 välillä saa elinolutkimuksesta osittain puutteellisen kuvan. Velkaisten osuuksia koskevat käsitteet ovat vertailukelpoisia vain asuntovelallisten osalta. Asuntovelallisten osuus oli vuoden 1993 lopussa (34 prosenttia) hieman pienempi kuin vuonna 1986 (36 prosenttia). Vertailuvuodet asetuvat molemmipuolin 1990-luvun lopun taloudellisen noususuhdanteen piikkiä. Asuntovelallisten osuus oli korkeimmillaan vuosikymmenen vaihteessa, jolloin lähes 40 prosentilla talouksista oli lainoja. Tämän jälkeen velallisten osuus on jälleen laskenut, kun vanhat lainat on maksettu pois eikä uusia ole enää otettu tilalle vastaavassa määrin.

Kotitaloustyyppin mukaan tarkasteltuna asuntovelallisten osuus on kasvanut vain yksinhuoltajien ja nuorten lasten talouksissa muutaman prosenttiyksikön. Muissa ryhmissä velallisten osuus on supistunut.

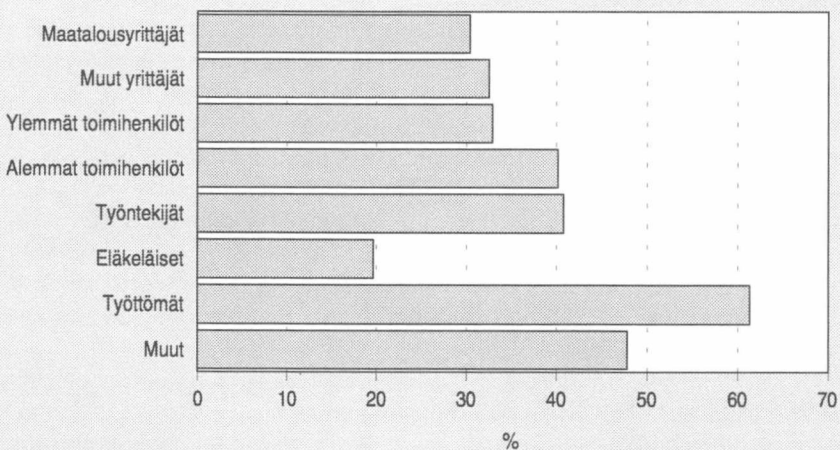
2.3. *Rahahuolet*

Enemmistö 15 vuotta täyttäneiden kotitalouksista eli runsas 60 prosenttia ilmoitti keväällä 1994 selvinneensä taloudenhoidostaan ongelmitta. Muut taloudet olivat joutuneet käyttämään erilaisia keinoja saadakseen rahat riittämään päivittäisiin menoihin. Tavallisimpia tapoja talouden turvaamiseksi oli menojen huomattava karsiminen. Tähän keinoon kertoi turvautuneensa runsas viidennes haastateltujen talouksista. Noin 14 prosenttia oli siirtänyt laskujen maksamista ja lähes vastaava joukko (13 prosenttia) oli turvautunut aikaisemmin kertyneihin säästöihin. Joka kymmenennen haastatellun taloudessa oli ryhdytty velkajärjestelyihin: hankkimaan lisää maksuaikaa lainoille, järjestelemään korkoja alemmas tai hakemaan apua velkaneuvonnasta.

2.4. Rahahuolten ratkaisemiseen käytettyjä keinoja

2.5. Erilaisia keinoja rahahuolten ratkaisemiseen käyttäneet vastaajan sosioekonomisen aseman mukaan

Useimmin erilaisiin keinoihin rahahuolista selviytymiseen joutuivat turvautumaan työttömät. Yli 60 prosenttia kertoi ryhtyneensä johonkin edellämainituista toimintatavoista kuluneen 12 kuukauden aikana. Tavallisimpia työttömien käyttämiä keinoja olivat olleet menoista tinkiminen (runsas 40 prosenttia) sekä laskujen maksamisen siirtäminen, johon oli turvautunut runsas neljännes työttömistä.

Selvästi vähiten taloudellisista ongelmista kärsineitä oli eläkeläisten ryhmässä, joista joka viides oli joutunut järjestelemään talouttaan raha-ongelmien vuoksi. Runsas kymmenesosa eläkeläisistä oli karsinut huomattavasti menojaan edeltäneinä 12 kuukautena.

Kotitaloustyyppin mukaan tarkasteltuna rahahuolet ja niiden järjestely olivat yleisimpiä yksinhuoltajien ja nuorten lasten perheissä. Yli puolet yksinhuoltajista kertoi joutuneensa järjestelemään talouttaan rahahuolien vuoksi. Nuorten lasten perheistä oli vastaaviin toimenpiteisiin turvautunut 43 prosenttia. Parhaiten olivat taloudellisilta ongelmilta välttyneet lapsettomat parit, joista runsas neljännes oli kohdannut rahahuolia.

2.4. Niukkuus

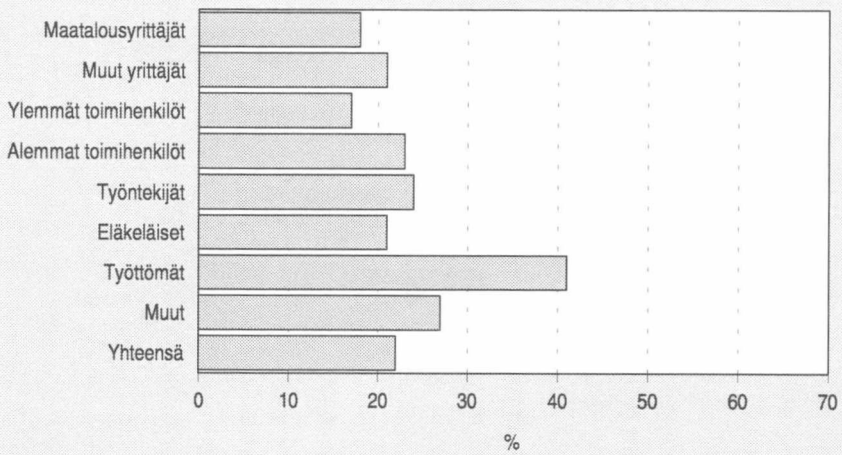
Talouden äärimmäinen kiristyminen heikentää välttämättömänkin hankintamahdollisuuksia. Elinolotutkimuksessa selvitettiin ihmisten ruokarahojen riittävyttä viiden kysymyksen avulla. Vakavin puute koski ruuatta jäämistä kokonaiseksi päiväksi tai pitemmäksi ajaksi.

Joka neljäs vastaaja ilmoitti ostaneensa viimeisten 12 kuukauden aikana tavallista halvempaa ruokaa, koska muuhun ei ollut varaa. Joka kymmenes oli joutunut tilanteeseen, jossa ruokarahat olivat päässeet loppumaan. Äärimmäisen tilanteen kohdanneita eli ilman ruokaa jääneitä oli kaksi prosenttia vastanneista. Päivän syömättä olleiden osuus oli Elinolotutkimuksessa hieman matalampi kuin Sosiaali- ja terveystieteiden samanaikaisesti tekemässä tutkimuksessa.

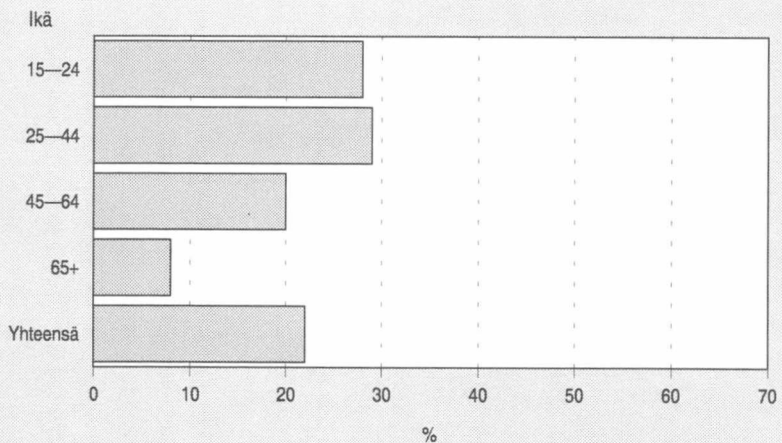
Rahoitusongelmat ruuan hankinnassa kärjistyivät oleellisesti työttömyyden pitkittymisen myötä. Yli kaksi vuotta työttömänä olleista oli ruokarahoistaan tinkinyt joka toinen. Kolmannes pitkäaikaistyöttömistä oli jossain vaiheessa kuluneiden 12 kuukauden aikana törmännyt tilanteeseen, jossa ruokarahat olivat loppuneet. Joka kymmenes yli kaksi vuotta työttömänä olleista oli joutunut rahan puutteen vuoksi olemaan vähintään päivän syömättä.

Vähiten olivat ravinnostaan rahan puutteen vuoksi joutuneet tinkimään eläkeläiset. Tavallista halvempaan ruokaan oli joutunut tyytymään 16 prosenttia eläkeläisvastaajista ja ruokarahat olivat päässeet loppumaan 4 prosentilta. Myös yrittäjien ja ylempien toimihenkilöiden talouksissa ruokarahojen niukkuus oli selvästi harvinaisempaa.

2.6. Menojaan huomattavasti karsineet vastaajan sosioekonomisen aseman mukaan

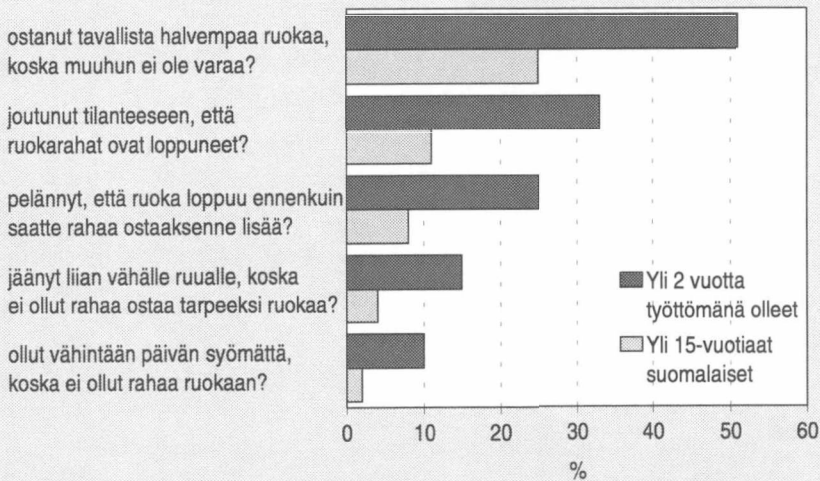

2.7. Menojaan huomattavasti karsineet vastaajan iän mukaan

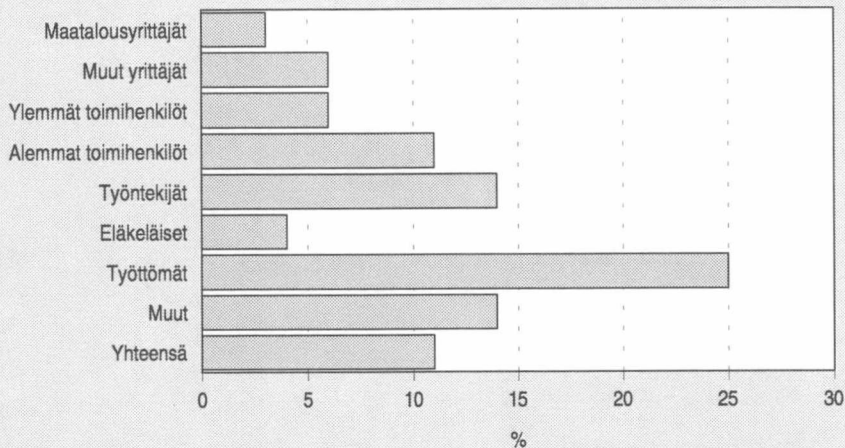

2.8. Ruuasta tinkineet

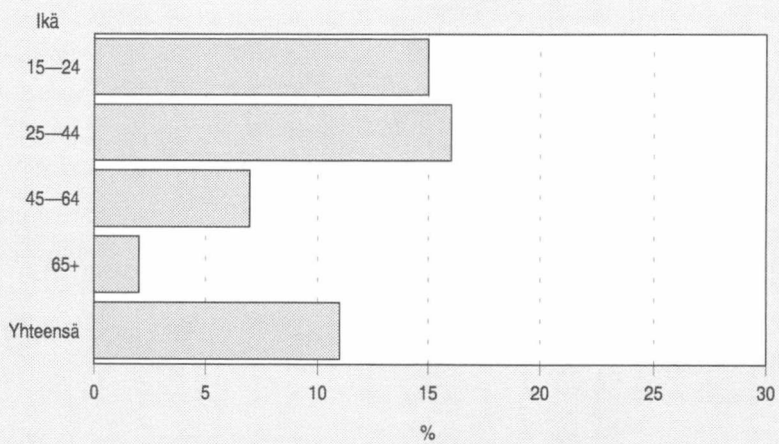
Oletteko kertaakaan edeltäneiden 12 kuukauden aikana...

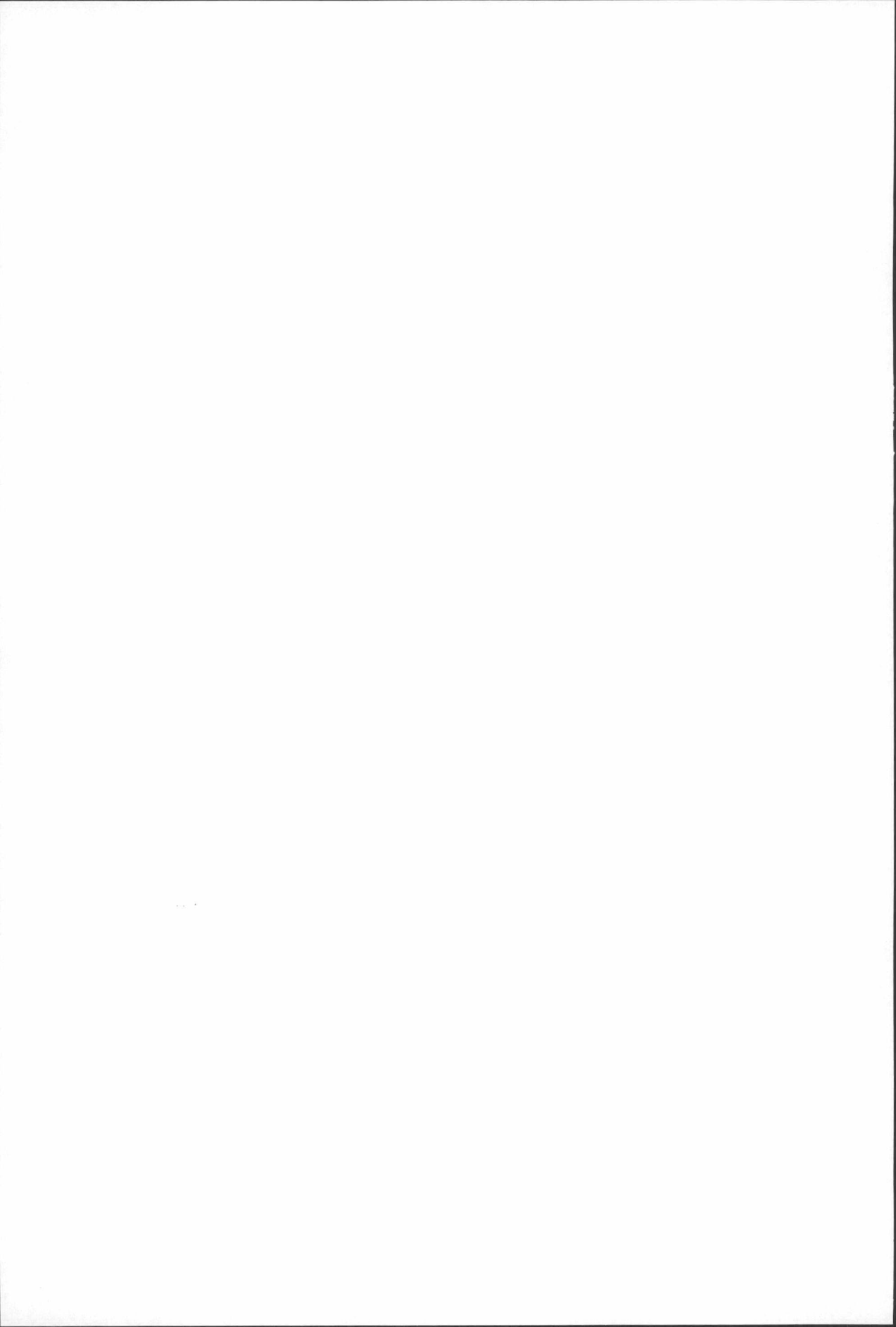

2.9. Ruokarahojen loppuminen sosioekonomisen aseman mukaan

2.10. Ruokarahojen loppuminen iän mukaan

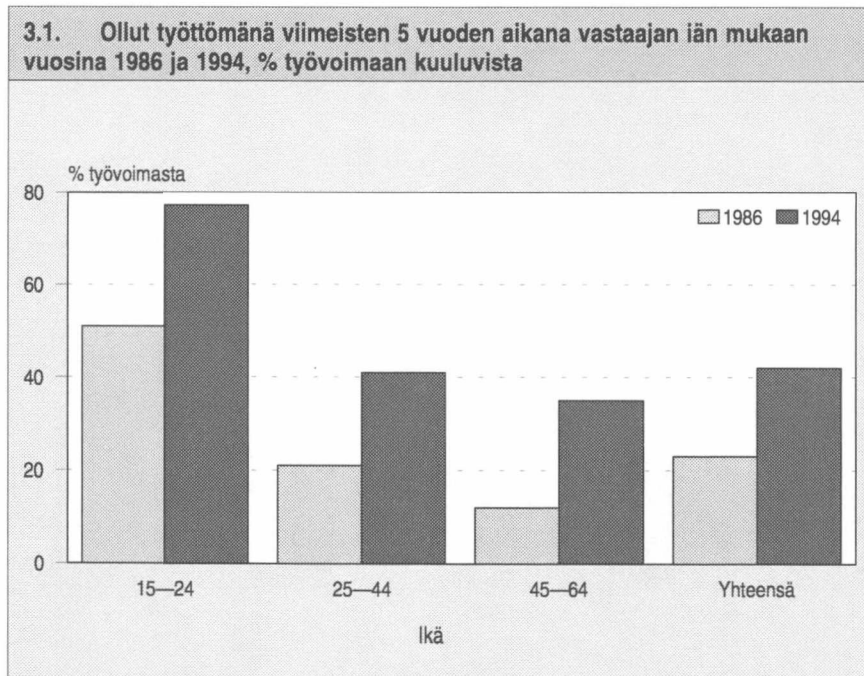

3. Työ

3.1. Työttömyys

Dramaattisin muutos suomalaisten elinoloissa vuosien 1986 ja 1994 välillä on tapahtunut työelämässä. Vuonna 1986 työttömänä oli alle 140 000 suomalaista. Työttömyysaste oli Tilastokeskuksen työvoimatilaston mukaan jo vuosien ajan pysynyt tasaisesti 5 prosentin tuntumassa. Vuosikymmenen loppua kohti työllisyystilanne kehittyi yhä valoisammaksi: Työttömien määrä väheni 50 000:lla ja työttömyysaste pari prosenttiyksikköä. Mutta sitten taloudellinen tilanne synkistyi.

Vuonna 1994 työttömiä oli runsaat 450 000, yli kolminkertainen määrä 1980-luvun puoliväliin verrattuna. Työttömyysaste oli kivunnut ennätyksellisesti lähes 19 prosenttiin työvoimasta. Pahimmin työttömyys koetteli nuoria, 15–24-vuotiaita, joista Työvoimatutkimuksen mukaan oli työttömänä joka kolmas.

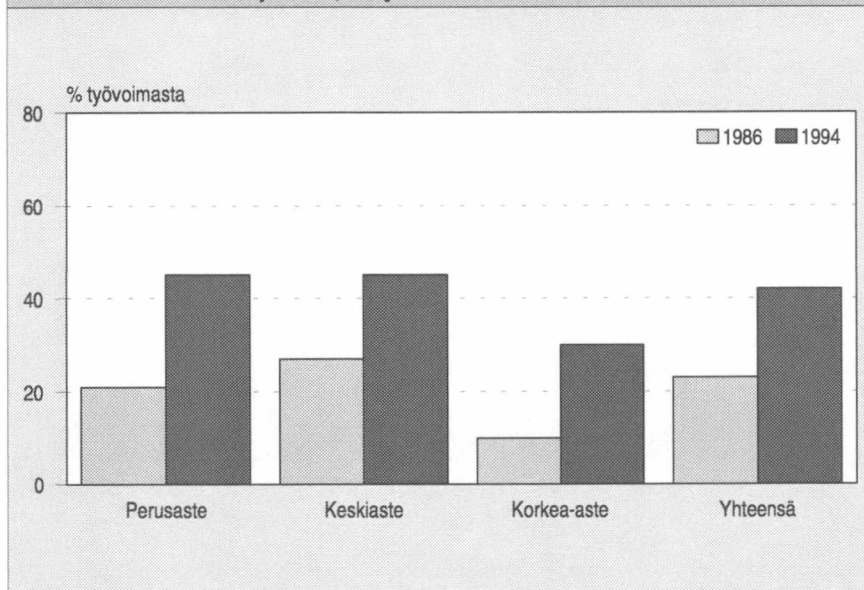
Työvoimaan kuuluvista vastaajista runsas 40 prosenttia kertoi keväällä 1994 olleensa jossakin vaiheessa työttömänä viimeisten viiden vuoden aikana. Työvoimaan on tällöin katsottu kuuluviksi ne, jotka haastatteluhetkellä olivat palkansaajia, yrittäjiä, heidän avustavia perheenjäseniään tai työttömiä. Vuonna 1986 työttömyyttä oli viimeisen viiden vuoden aikana kohdannut joka neljäs vastanneista.

Työttömyyskokemukset olivat sitä yleisempiä mitä nuorempia ja vähemmän koulutettuja vastaajat olivat. Kolme neljästä 15–24-vuotiaasta kertoi olleensa vähintään kerran työttömänä viiden viimeisen vuoden aikana. Keski-ikäisistä (45–64-vuotiaista) työttömyys oli kohdannut joka kolmatta. Vuonna 1986 joka toinen nuorten ryhmään kuuluvista oli ollut työttömänä viiden edeltävän vuoden aikana. Keski-ikäisistä työttömänä oli ollut runsas kymmenesosa.

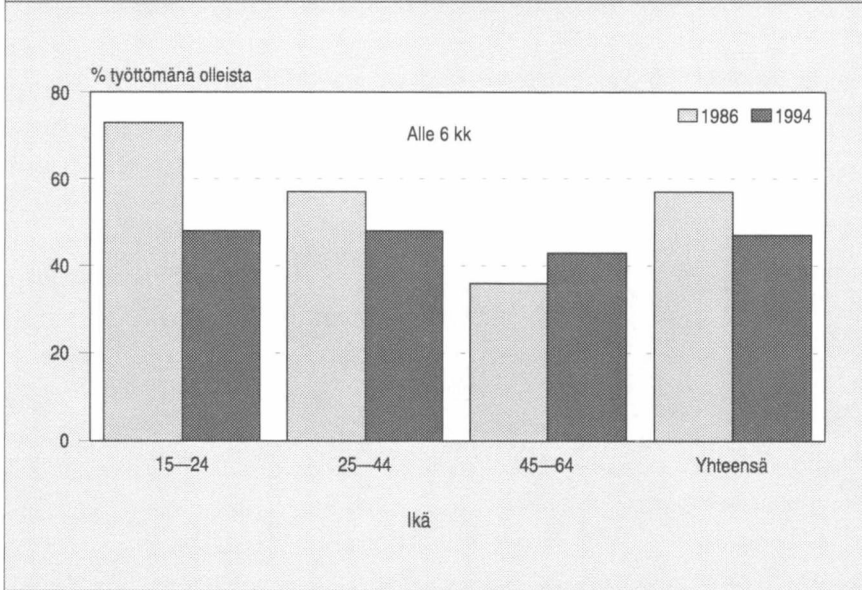
Korkean asteen tutkinnon suorittaneista työttömyyttä oli joutunut kokemaan 30 prosenttia. Osuus oli kolminkertainen vuoteen 1986 verrattuna. Perus- ja keskiasteen koulutuksen saaneista työttömyys oli kohdannut viimeisen viiden vuoden aikana lähes joka toista (45 prosenttia). Näissä ryhmissä työttömyyttä kokeneiden joukko oli kasvanut noin kaksinkertaiseksi.

Työttömyyden yleisyyden ohella sen kesto on muuttunut oleellisesti vuosien 1986 ja 1994 välillä. Työttömyys tai työttömyysjaksot olivat viiden edellisen vuoden aikana kestäneet vähintään vuoden joka viidennellä työttömyyttä kokeneella vastaajalla vuonna 1986. Vuonna 1994 yli vuoden ilman työtä olleita oli 36 prosenttia työttömyyttä kohdanneista.

3.2. Ollut työttömänä viimeisten 5 vuoden aikana vastaajan koulutuksen mukaan vuosina 1986 ja 1994, % työvoimaan kuuluvista

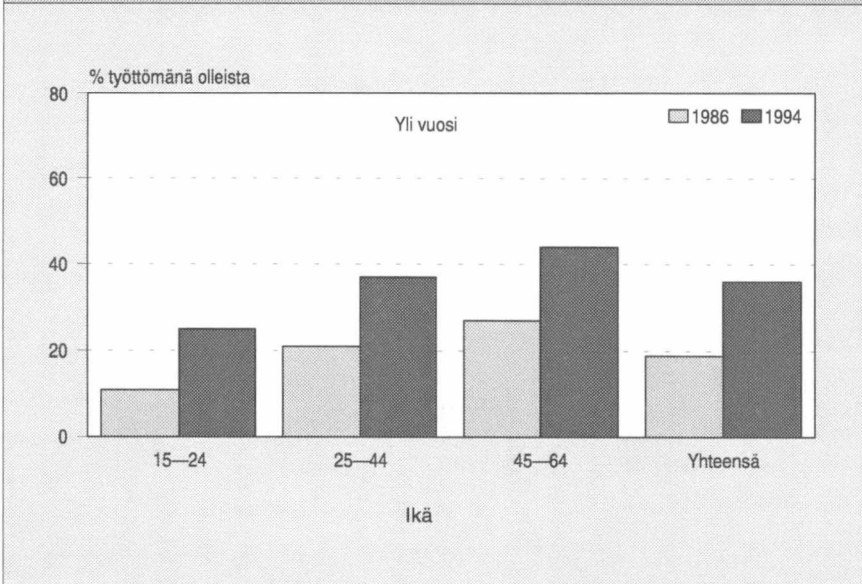

3.3a. Työttömyyden kokonaiskesto 5 viimeisen vuoden aikana vastaajan iän mukaan vuosina 1986 ja 1994, % työttömänä olleista

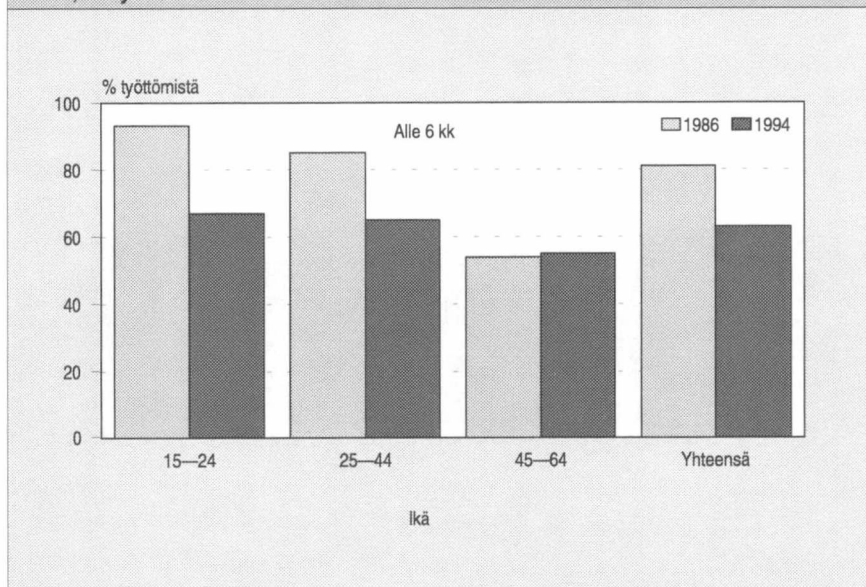

Työttömyyden kokonaiskesto oli sitä pidempi, mitä iäkkäämpi vastaaja oli. Keski-ikäisistä (45-64-vuotiaista) työttömänä olleista 44 prosentilla työttömyyden kokonaiskesto ylitti vuoden kuluneen viiden vuoden aikana. Nuorimpaan ryhmään kuuluneilla vastaava osuus jäi neljännekseen työttömistä.

3.3b. Työttömyyden kokonaiskesto 5 viimeisen vuoden aikana vastaajan iän mukaan vuosina 1986 ja 1994, % työttömänä olleista

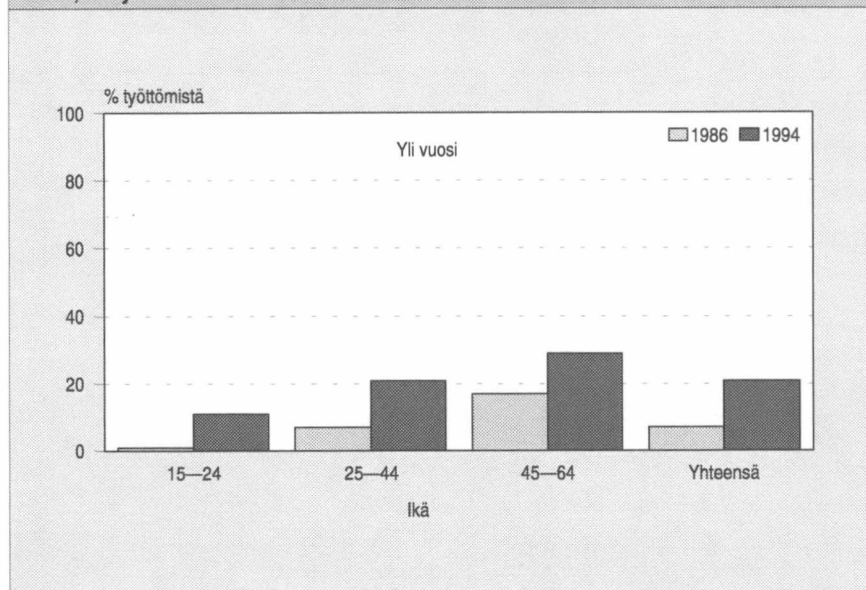

3.4a. Viimeisen työttömyyden kesto vastaajan iän mukaan vuosina 1986 ja 1994, % työttömistä

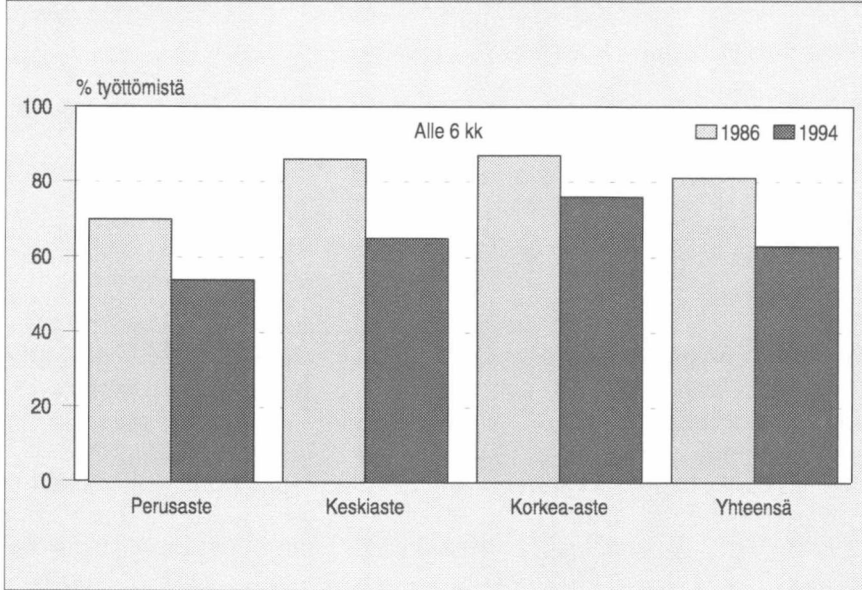

Työttömyyden kokonaiskesto selvästi nopeammin oli vuosina 1986-94 kasvanut viimeisen työttömyysjakson pituus. Vuonna 1986 viimeisin työttömyysjakso oli kestänyt 7 prosentilla työttömistä vähintään vuoden. Vuonna 1994 joka viidennellä työttömällä jakson pituus oli jo venynyt yli vuodeksi.

3.4b. Viimeisen työttömyyden kesto vastaajan iän mukaan vuosina 1986 ja 1994, % työttömistä

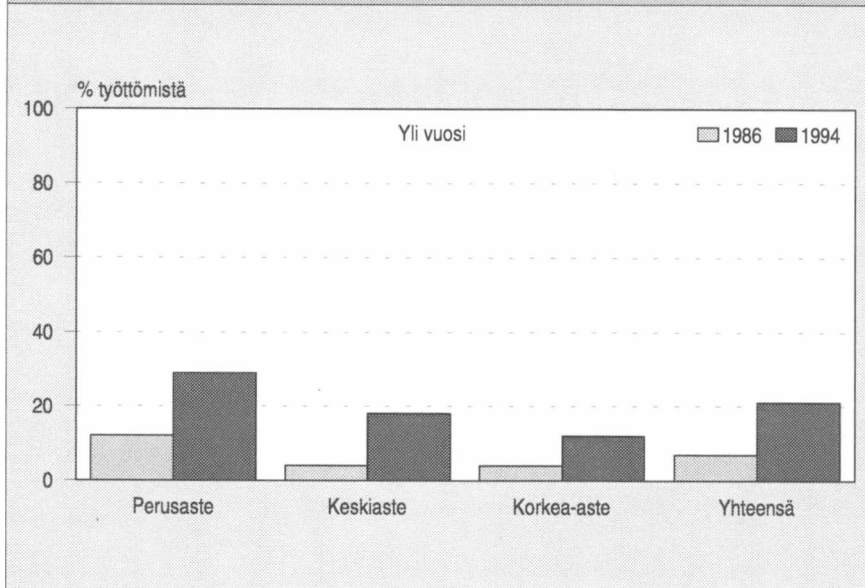

3.5a. Viimeisen työttömyyden kesto vastaajan koulutuksen mukaan vuosina 1986 ja 1994, % työttömistä

Työttömyyden pitkittyminen koskee ennenkaikkea vähemmän koulutusta saaneita. Lähes 30 prosenttia perusasteen koulutuksen omaavista työttömistä ilmoitti keväällä 1994 viimeisen työttömyysjaksonsa kestäneen vähintään vuoden. Korkean asteen koulutuksen saaneilla työttömillä vastaava osuus oli runsas 10 prosenttia.

3.5b. Viimeisen työttömyyden kesto vastaajan koulutuksen mukaan vuosina 1986 ja 1994, % työttömistä

Vähintään vuoden yhtämittainen työttömyysjakso oli takanaan lähes 30 prosentilla 45–64-vuotiaista työttömistä. Nuorilla, 15–24-vuotiailla vastaavan mittainen jakso oli joka kymmenellä. Osuus oli kasvanut kymmenkertaiseksi vuoteen 1986 verrattuna.

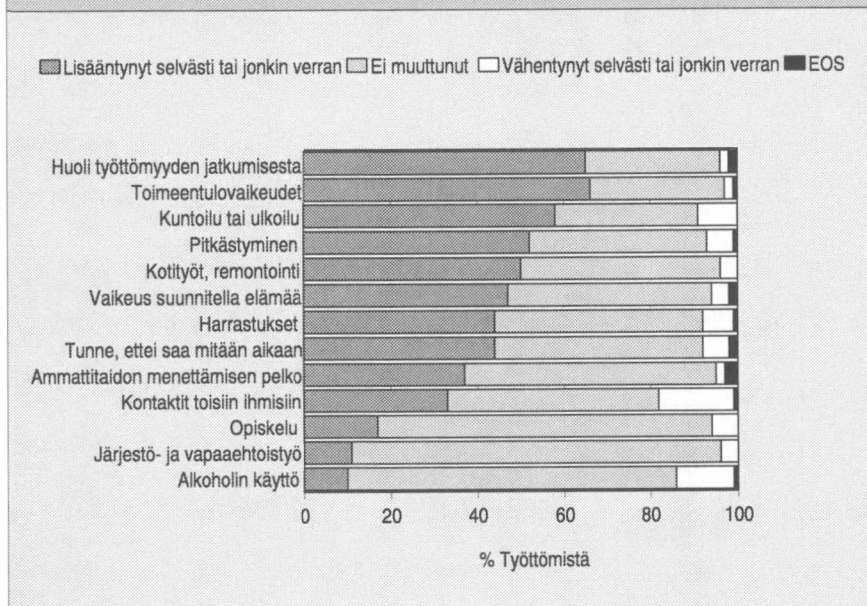
3.2. Työttömyyden vaikutukset

Pitkittyvä työttömyys synnyttää toimeentulovaikeuksia ja kasaa erilaisia huolia ja paineita työttömyydestä kärsivien harteille. Toisaalta työttömyys lisää vapaa-aikaa ja luo enemmän mahdollisuuksia esimerkiksi kotitöiden tekoon, kuntoiluun ja muihin omiin harrastuksiin.

Yleisimpiä ongelmia työttömällä olivat keväällä 1994 juuri toimeentulovaikeudet ja huoli työttömyyden jatkumisesta. Näitä vaikeuksia oli kahdella kolmesta työttömästä vastaajasta. Joka toinen työtön koki pitkästymistä tai ylipäätänsä vaikeuksia suunnitella jokapäiväistä elämää.

Myönteisistä elämän aktiviteeteista olivat lisääntyneet erityisesti kuntoilu sekä kotityöt ja remontit. Lähes 60 prosenttia työttömistä kertoi lisänneensä kuntoilua ja joka toinen tekevänsä entistä enemmän erilaisia kotiin liittyviä askareita.

3.6. Työttömyyden vaikutukset, % työttömistä

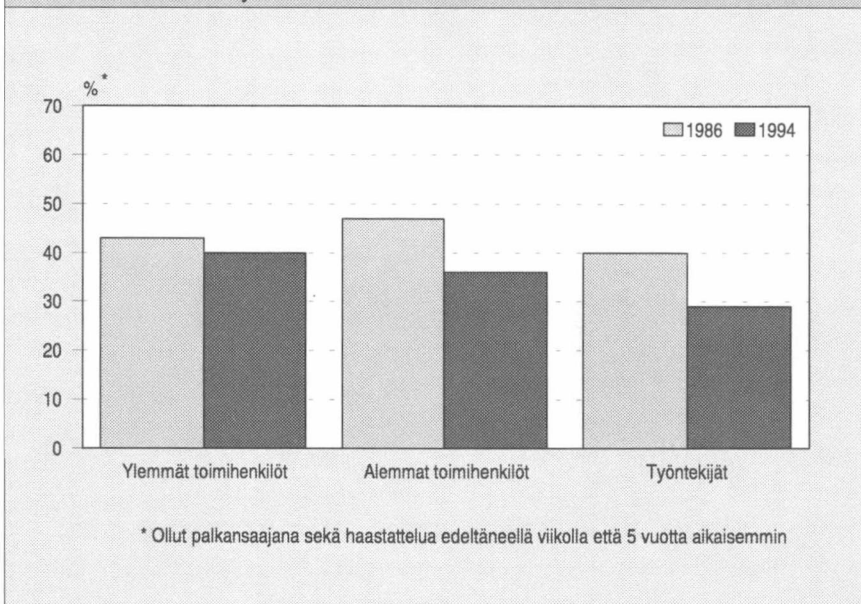
Työttömyyden vaikutukset ovat osittain henkilöstä itsestään kiinni: Monissa asioissa on toisilla tapahtunut lisääntymistä toisilla vähentymistä. Joka kolmannella työttömällä on esimerkiksi sosiaalinen kanssakäyminen lisääntynyt, lähes joka viides puolestaan tapaa entistä vähemmän muita ihmisiä.

Työttömyyden pidentyminen korostaa työttömyyden negatiivisia vaikutuksia. Toimeentulovaikeuksien lisääntymisellä työttömyyden kestön myötä on itsestään selvä syy-seuraussuhde. Eräänlainen rajapyykki on vuoden työttömyys, jonka jälkeen kolme neljänestä työttömistä vastaajista sanoo toimeentulovaikeuksien lisääntyneen työttömyyden takia. Myös huoli työttömyyden jatkumisesta ja vaikeudet suunnitella omaa elämää syvenevät työttömyyden jatkuessa pitkään.

3.3. Työelämän muutokset

Työpaikkojen olosuhteet eivät 1990-luvun alussa kehittyneet yhtä positiiviseen suuntaan kuin vuosina 1981–86. Keväällä 1994 joka kolmas palkansaajana toiminut vastaaja ilmoitti työskentelyolosuhteidensa parantuneen edeltäneiden viiden vuoden aikana. Vuonna 1986 työskentelyolosuhteet olivat kehittyneet parempaan suuntaan 43 prosentilla. Huonompaan suuntaan olivat olosuhteet muuttuneet 12 prosentilla palkansaajista. Osuus oli selvästi korkeampi kuin vuonna 1986, jolloin 8 prosenttia palkansaajista kertoi työolosuhteidensa heikentyneen.

3.7. Työskentelyolosuhteiden paraneminen edeltäneiden viiden vuoden aikana vuosina 1986 ja 1994

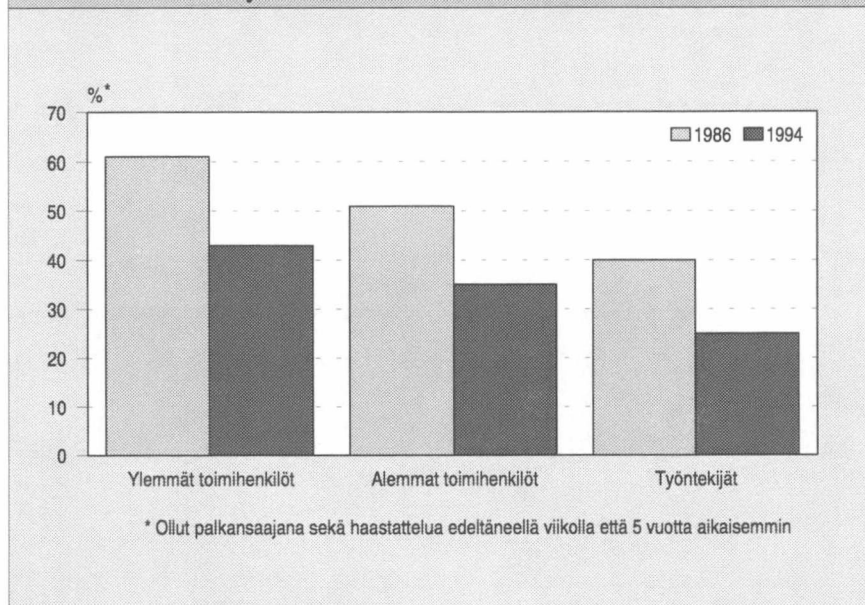

Vielä nopeammin oli hidastunut palkansaajien oman aseman kehitys työpaikoilla. Vuonna 1986 lähes puolet (47 prosenttia) palkansaajina toimineista vastaajista kertoi asemansa työpaikalla parantuneen edellisen viiden vuoden aikana. Vuonna 1994 oli vastaavaa kokenut enää joka kolmas palkansaaja. Lähes 60 prosentilla asema oli pysynyt ennallaan. Vuonna 1986 oli tilanne pysynyt samana joka toisella palkansaajalla.

Myöskään työtehtävien kiinnostavuus ei 1990-luvun alussa ollut kehittynyt yhtä positiivisesti kuin edellisen vuosikymmenen alkupuolella. Työtehtävät olivat käyneet vuosina 1989–94 entistä kiinnostavammiksi 39 prosentilla palkansaajina toimineista vastaajista. Vuosina 1981–86 kiinnostavuus oli lisääntynyt 44 prosentilla.

Työskentelyolosuhteiden paraneminen oli edelleen ollut nopeinta ylemmillä toimihenkilöillä, joista 40 prosenttia kertoi positiivisesta kehityksestä keväällä 1994. Osuus ei ollut sanottavammin supistunut vuoteen 1986 verrattuna. Alempien toimihenkilöiden ja työntekijöiden työskentelyolosuhteiden muutos sen sijaan oli paljon vähäisempää kuin aikaisemmin. Alemmista toimihenkilöistä 36 prosenttia ja työntekijöistä 29 prosenttia kertoi keväällä 1994 työskentelyolosuhteidensa parantuneen edellisen viiden vuoden aikana. Vuonna 1986 vastaavat osuudet olivat 47 ja 40 prosenttia.

3.8. Oman aseman paraneminen työpaikalla edeltäneiden viiden vuoden aikana vuosina 1986 ja 1994

Koulutuksen mukaan tarkasteltuna kehitys on kaksijakoinen. Korkean asteen koulutuksen saaneet ilmoittivat toisaalta työskentelyolosuhteidensa muutoksen olleen entistä useammin positiivista kuin alemman koulutuksen saaneet. Toisaalta korkean asteen koulutuksen omaavilla työskentelyolosuhteet olivat myös heikentyneet useammin kuin muunlaisen koulutuksen saaneilla.

Oman aseman kehitys työpaikalla oli hidastunut lähes yhtenevästi kaikilla palkansaajaryhmillä. Ylemmillä toimihenkilöillä aseman parantuminen oli edelleen tavallisinta, kuten se oli myös vuonna 1986. Heistä 43 prosenttia ilmoitti asemansa parantuneen. Vuonna 1986 osuus oli ollut yli 60 prosenttia. Alemmista toimihenkilöistä runsas kolmannes kertoi päässeensä parempaan asemaan edellisen viiden vuoden aikana. Vuonna 1986 vastaavassa asemassa olleita oli joka toinen. Työntekijöiden ryhmässä asemaansa parantaneiden osuus oli supistunut vastaavasti. Vuonna 1994 aseman paranemisesta kertoi joka neljäs työntekijänä toiminut vastaaja.

Myös työtehtävien kiinnostavuus oli kehittynyt positiivisemmin ylemmillä toimihenkilöillä, joista yli puolet kertoi keväällä 1994 tehtäviensä kiinnostavuuden parantuneen kuluneen viiden vuoden aikana. Alemmista toimihenkilöistä vastaava osuus oli 43 prosenttia ja työntekijöistä kolmannes.

Lähes joka viides työvoimaan kuuluva miespuolinen vastaaja kertoi työn antaman tulon olevan ainoa tekijä, jolla on merkitystä nykyisessä työssä. Naisista joka kymmenes työllinen katsoi tämän välineellistä asennetta kuvaavan vaihtoehdon vastaavan parhaiten omaa suhtautumistaan työhönsä. Kokonaisuudessaan, kuten myös molemmilla sukupuolilla, välineellinen suhtautuminen työhön on vähentynyt selvästi vuoteen 1986 verrattuna.

Entistä useamman työllisen suhtautumisessa on vuonna 1994 korostunut työn sisällöllinen puoli: Työn katsotaan tällöin merkitsevän tekijälleen jotakin ja antavan ansion lisäksi myös henkikökohtaista tyydytystä. Tämä vaihtoehto kuvasi keväällä 1994 sitä asennetta, joka oli 84 prosentilla työllisistä vastaajista. Vuonna 1986 vastaava osuus oli ollut 78 prosenttia.

Sukupuolen ohella työn merkitys tekijälleen on voimakkaasti riippuvaista vastaajan sosioekonomisesta asemasta ja koulutuksesta. Esimerkiksi työntekijöistä lähes joka neljäs piti työtään vain tulon lähteenä. Ylemmistä toimihenkilöistä tämä asenne oli vain 5 prosentilla. Kunkin sosioekonomisen ryhmän sisällä naisten suhtautuminen työhönsä sisällöllisesti oli selvästi yleisempää kuin miesten. Joka viides perusasteen koulutuksen saaneista suhtautui työhönsä välineellisesti. Korkean asteen koulutuksen hankkineista vastaava suhtautuminen oli 4 prosentilla.

3.4. Työn luonne

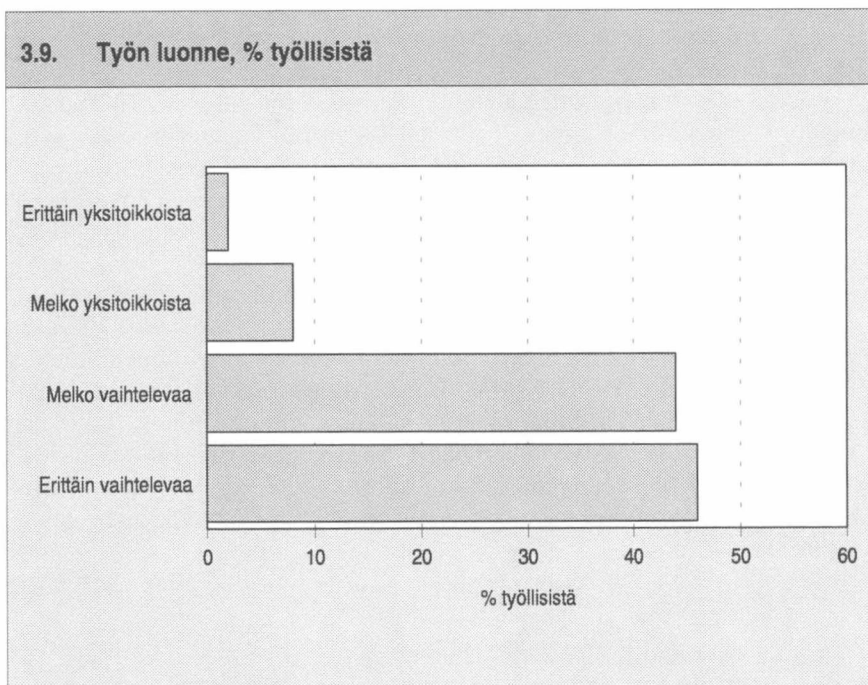
Työn luonnetta kartoitettiin sen ruumiillista ja henkistä raskautta sekä yksitoikkoisuutta koskevalla kysymyssarjalla. Valtaosa vastaajista piti työtään vaihtelevana. Vain joka kymmenes työllinen oli sitä mieltä, että hänen tekemänsä työ oli joko melko tai erittäin yksitoikkoista. Sekä miesten että naisten vastaukset olivat varsin yhtenevät.

Kaikkein yksitoikkoisimmaksi kokivat työnsä nuoret 15–25-vuotiaat vastaajat. Lähes joka neljäs heistä ei pitänyt työtään vaihtelevana.

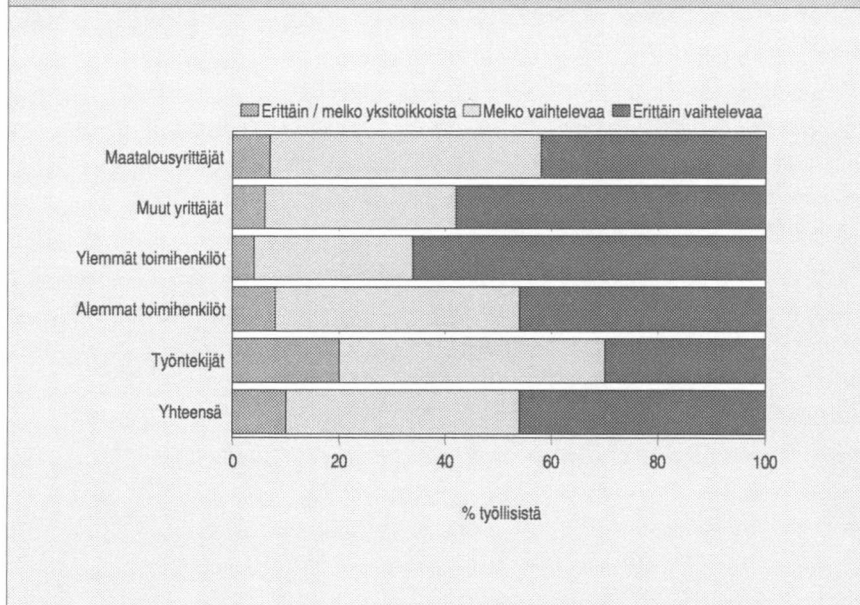
Työn vaihtelevuus oli riippuvaista myös vastaajan sosioekonomisesta asemasta ja koulutuksesta. Kaksi kolmesta korkean asteen koulutuksen saaneesta piti työtään erittäin vaihtelevana ja vain 4 prosentin mielestä työ oli yksitoikkoista. Perusasteen koulutuksen saaneista runsas kymmenesosa koki työnsä yksitoikkoiseksi. Vajaan 40 prosentin mielestä oma työ oli erittäin vaihtelevaa.

Ylempien toimihenkilöiden mielipiteet työnsä vaihtelevuudesta vastasivat korkean asteen koulutuksen saaneiden ajatuksia. Vähiten vaihtelua työssään kokivat saavansa työntekijät, joista joka viides koki työnsä yksitoikkoiseksi ja vain 30 prosenttia erittäin vaihtelevaksi.

Yli 60 prosenttia vastaajista piti työtään henkisesti raskaana tai erittäin raskaana. Työn katsottiin rasittavan henkisesti selvästi useammin kuin ruumiillisesti. Vastaajista 40 prosenttia oli sitä mieltä, että heidän tekemänsä työ oli ruumiillisesti raskasta tai erittäin raskasta.

3.10. Työn luonne sosioekonomisen aseman mukaan, % työllisistä

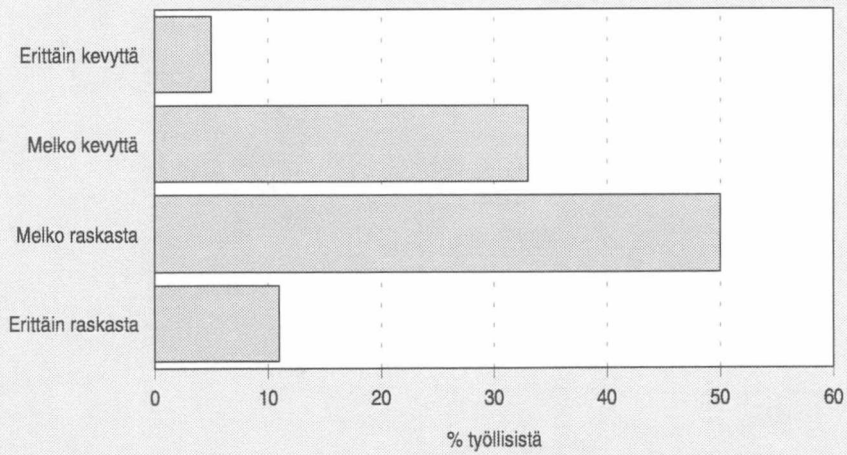
Työn henkinen raskaus ja vaihtelevuus jakautuivat samansuuntaisesti vastaajan iän mukaan. Nuorista 15–24-vuotiaista vastaajista 60 prosenttia oli sitä mieltä, että heidän tekemänsä työ oli henkisesti melko kevyttä tai erittäin kevyttä. 25 vuotta täyttäneistä vastaajista puolestaan runsas 60 prosenttia piti työtään melko raskaana tai erittäin raskaana.

Koulutuksella ja työn henkisellä tai ruumiillisella raskaudella on (itsestään)selvä suhde. Korkean asteen koulutuksen saaneista 80 prosenttia piti työtään henkisesti rasittavana. Perusasteen koulutuksen saaneista työn henkinen paine rasitti joka toista vastaajaa. Vastaavasti työn ruumiillinen raskaus kosketti vain 16 prosenttia korkean asteen koulutuksen hankkineista. Sitä vastoin perusasteen koulutuksen saaneista koki työnsä ruumiillisesti raskaaksi tai erittäin raskaaksi joka toinen.

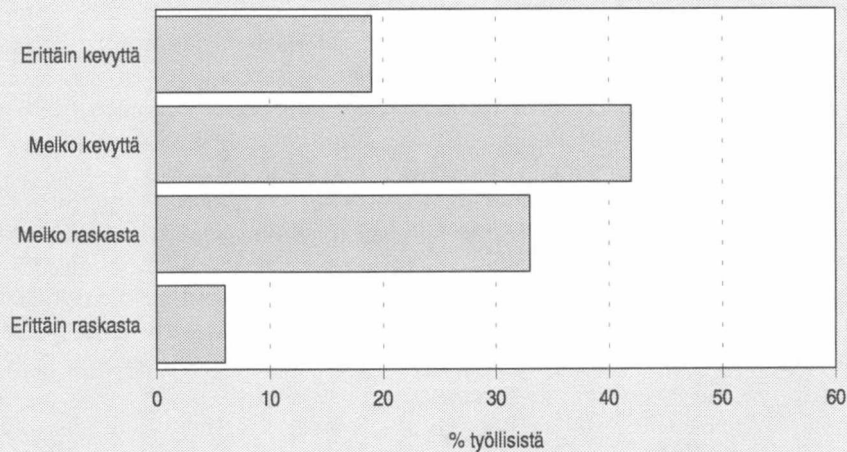
Tavallisinta työn kokeminen ruumiillisesti raskaaksi oli maatalousyrittäjien keskuudessa. Kolme neljästä maatalousyrittäjiin kuuluvasta vastaajasta piti työtään melko tai erittäin raskaana. Myös työntekijöiden enemmistö (lähes 60 prosenttia) koki työnsä ruumiillisesti raskaaksi. Vähiten työ rasitti ruumiillisesti niissä ammateissa toimivia, jotka luetaan ylempiin toimihenkilöihin. Näistä vastaajista yksi kymmenestä kuvasi työtään ruumiillisesti raskaaksi.

Työn henkinen raskaus koetteli puolestaan tavallisimmin ylempiä toimihenkilöitä, joista runsas 80 prosenttia piti tätä vaihtoehtoa parhaiten sopivana kuvaamaan omaa työtään. Henkisesti kevyeksi koki työnsä sitävastoin yli puolet työntekijöistä.

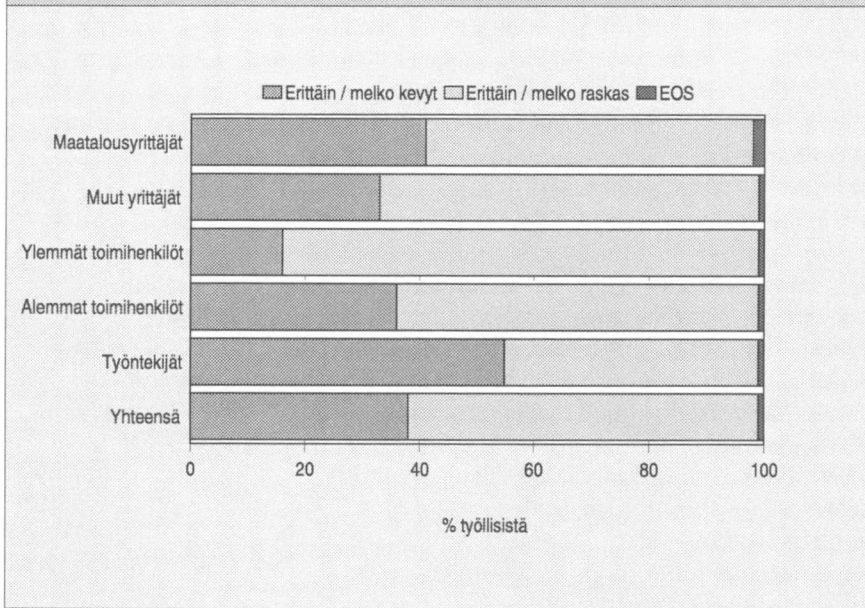
3.11. Työn henkinen raskaus, % työllisistä

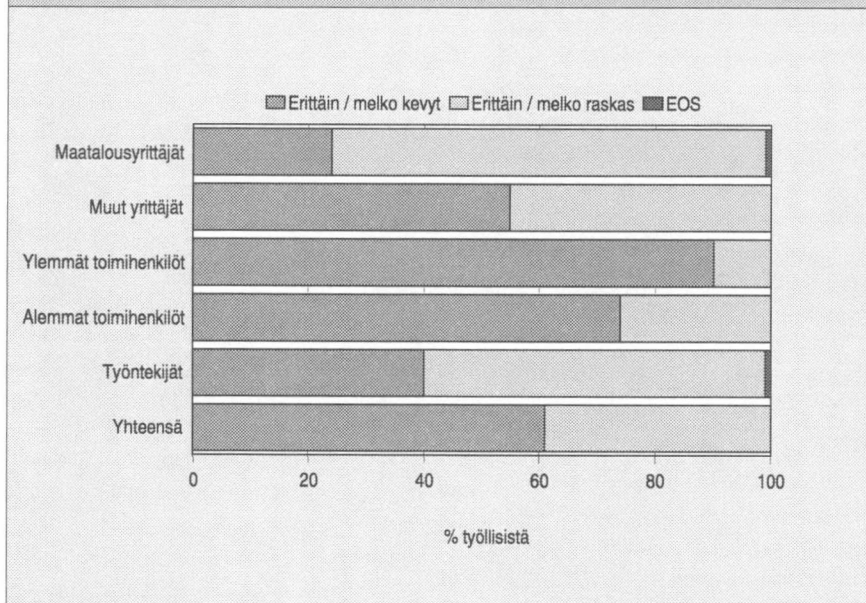
3.12. Työn ruumiillinen raskaus, % työllisistä

3.13. Työn henkinen raskaus sosioekonomisen aseman mukaan, % työllisistä

3.14. Työn ruumiillinen raskaus sosioekonomisen aseman mukaan, % työllisistä

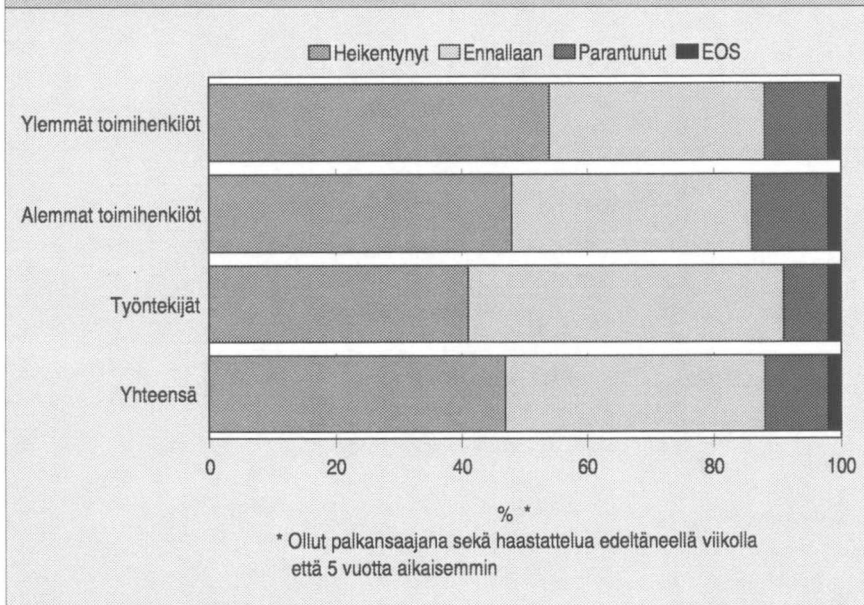
3.5. Työelämän paineet

Liki puolet vähintään viisi vuotta työssä olleista työllisistä arveli kiireen lisääntyneen viime aikoina omalta kannaltaan haitallisessa määrin. Voimakkaimmin kiireestä johtuvat paineet olivat lisääntyneet ylemmillä toimihenkilöillä, joista 54 prosenttia oli tätä mieltä. Selvästi harvemmin (41 prosentilla) olivat paineet lisääntyneet työntekijöillä.

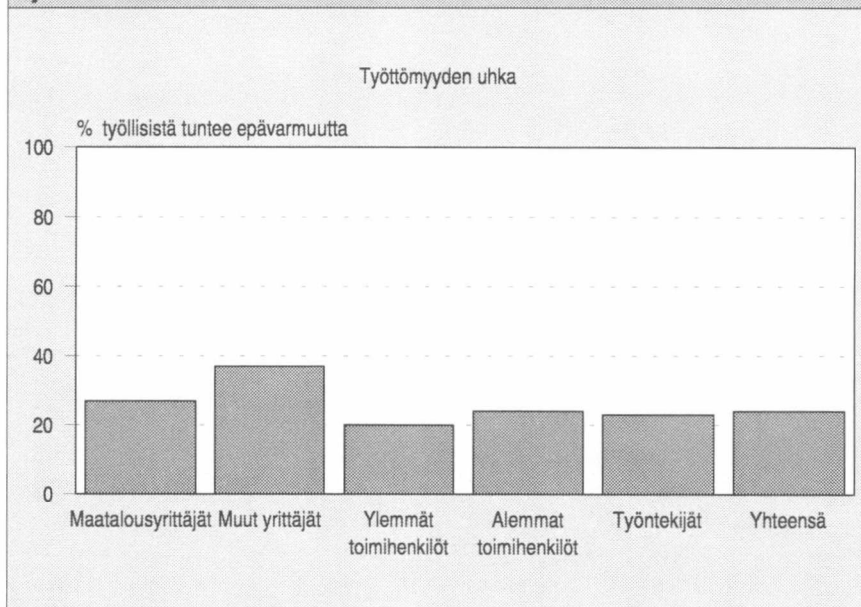
Runsas 40 prosenttia työllisistä vastaajista koki keväällä 1994 uhkaa tulojensa vähenemisestä. Vuosi 1994 oli aikaa, joka edelsi Suomen EU:iin liittymistä. Tämä on todennäköisesti heijastunut siihen, että voimakkaimmin ovat tulojensa vähentymistä pelänneet maatalousyrittäjät. Lähes 80 prosenttia maatalousyrittäjistä kertoi kokevansa uhkaa tulojensa vähenemisestä. Myös muut yrittäjät, kaksi kolmannesta vastaajista, pelkäsivät varsin usein tulojen jäävän aikaisempaa pienemmiksi. Palkansaajia pelko tulojen vähenemisestä kosketti selvästi harvemmin. Vastaajista alle 40 prosentilla oli tällaisia tunteja keväällä 1994.

Muut yrittäjät kokivat tavallista useammin myös uhkaa työttömyydestä (37 prosenttia) tai töiden vähenemisestä (43 prosenttia). Kaikista työllisistä vastaajista joka viides pelkäsi osapäiväistämistä tai töiden vähenemistä ja joka neljäs työttömyyttä. Muita vähemmän näitä pelkoja oli ylemmillä toimihenkilöillä.

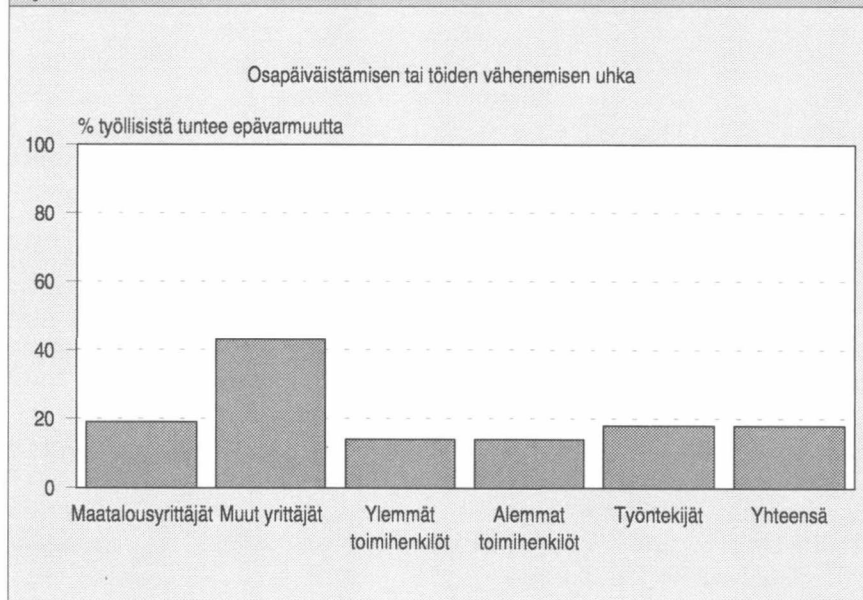
3.15. Kiireestä johtuvien paineiden muutos työpaikalla sosioekonomisen aseman mukaan

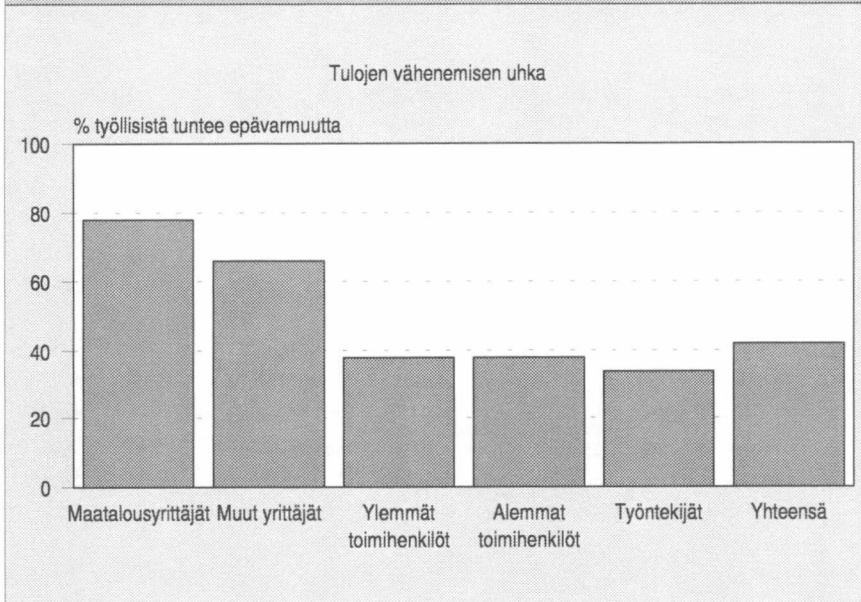
3.16a. Työelämän epävarmuustekijöitä sosioekonomisen aseman mukaan, % työllisistä

3.16b. Työelämän epävarmuustekijöitä sosioekonomisen aseman mukaan, % työllisistä

3.16c. Työelämän epävarmuustekijöitä sosioekonomisen aseman mukaan, % työllisistä

3.6. Työn merkitys

Työllä on edelleen merkittävä asema suomalaisten elämässä. Joka neljännelle vastaajalle työ oli se asia, joka toi eniten sisältöä elämään. Osuus oli pysynyt lähes muuttumattomana vuoteen 1986 verrattuna. Eniten suomalaisten elämään tuo edelleenkin sisältöä perhe, jonka asetti etusijalle lähes 60 prosenttia vastaajista. Myös tämä osuus on pysynyt ennallaan edelliseen tutkimuskertaan verrattuna. Vapaa-ajastaan saa eniten elämäänsä sisältöä 13 prosenttia vastaajista.

Elämänsisältöä tuovien asioiden merkitys vaihteli vastaajan iän myötä. Joka kolmas nuori 15–24-vuotias nosti vapaa-ajan etusijalle, mutta entistä useampi koki perheen tärkeimmäksi elämänsisältöä tuovaksi asiaksi. Perhe oli tärkein sisällön tuoja 40 prosentin elämässä. Perheen merkitys on suurin siinä iässä, kun lapset ovat nuorimpia. Kaksi kolmesta 25–44-vuotiaasta ja kolme neljästä avio- tai avoliitossa piti perhettä tärkeimpänä elämänsä sisältönä.

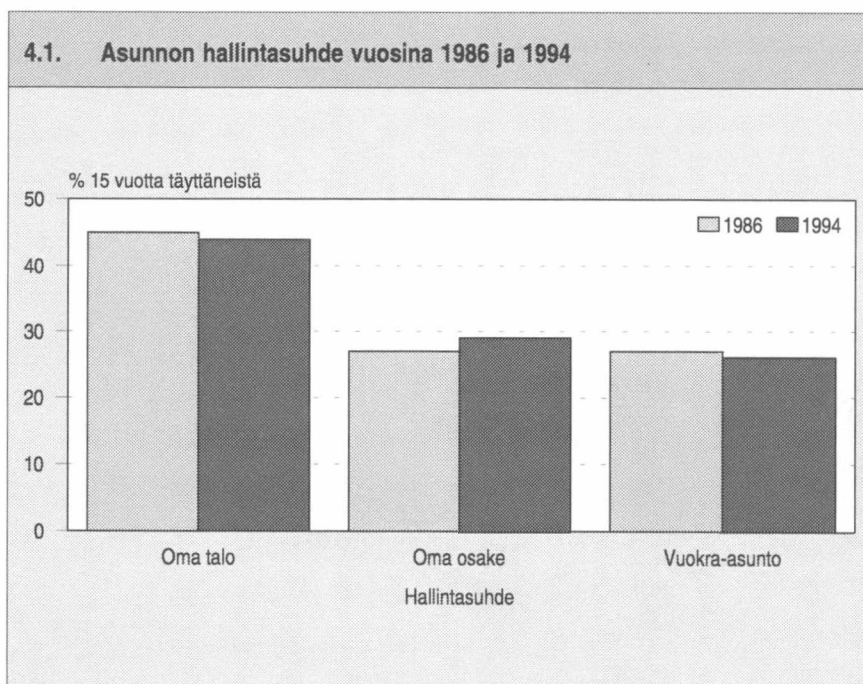
Naimattomista työssä käyvistä vastaajista 40 prosenttia piti työtä tärkeimpänä asiana elämässään. Myös ylemmillä toimihenkilöillä työ oli keskimääräistä tärkeämpi elämän alue. Runsas kolmannes heistä piti työtä elämänsä keskipisteenä.

4. Asuminen

4.1. Asumnon ominaisuudet

Asuminen on niitä elämisen osa-alueita, joita taloudellisen laman vaikutukset 1990-luvun alussa koskettivat ensimmäisinä. Talouden kiristyminen ja työttömyys nakersivat pohjan ihmisten maksukyvyiltä ja johtivat monta asuntovelkaista taloutta asunnon pakkohuutokauppaan.

Asunnon ominaisuuksiin perustuvat elintasomittarit eivät kerro mitään tällaisesta kehityksestä. Pikemmin niissä korostuvat pitkäaikaiset yhteiskunnalliset trendit, jotka ovat osittain riippumattomia taloudellisen tilanteen heilahteluista.

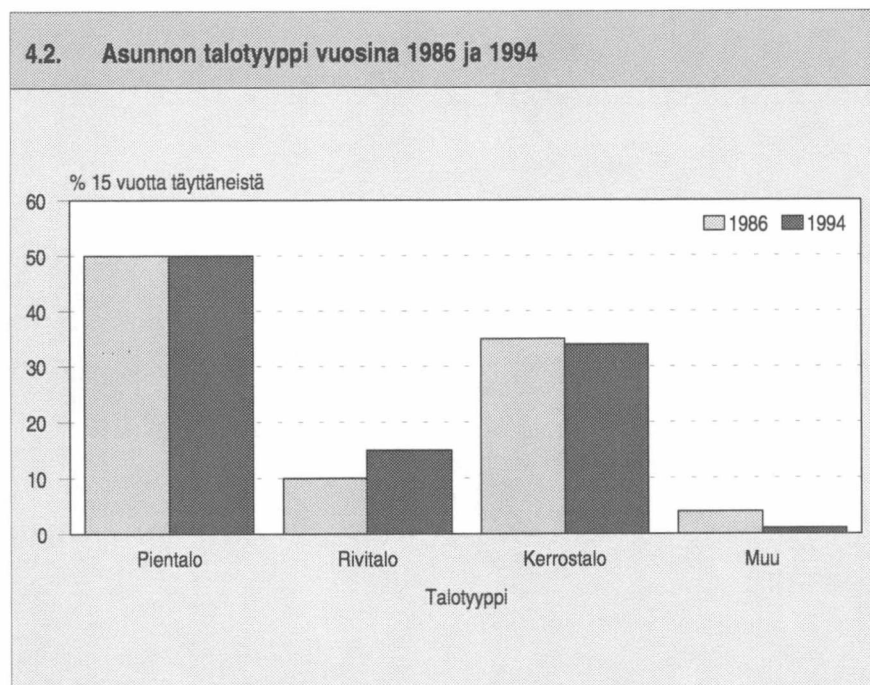

Toinen tekijä, mikä piilottaa muutoksia taakseen myös asumisolojen kehityksessä, on Elinolotutkimuksen vertailuvuodet 1986 ja 1994. Tämä koskee esimerkiksi tietoja asunnon hallintasuhteen muutoksesta. 1980-luvun loppupuoliskolla omistusasuntojen kysyntä ja määrä kasvoivat voimakkaasti talouden noususuhdanteen vauhdittamina. 1990-luvun alkupuoliskolla asuntokauppa ja asuntojen rakentaminen ovat hiljenneet. Vuokra-asuminen on sitävastoin kokenut uuden suosion ja vuokralla asuvien määrä ja osuus ovat kasvaneet omistusasumisen kustannuksella. Nämä trendit eivät näy Elinolotutkimuksen tiedoissa. Vuosia 1986 ja 1994 vertailemalla näyttää vuokralla-asuvien osuus pysyneen suurinpiirtein ennallaan.

Joka neljäs 15 vuotta täyttänyt suomalainen asui vuokralla vuoden 1993 lopussa. Tavallisimmin vuokralla asuvat yksinelävät ja nuoret ihmiset. Yksinasuvista vuokralla oli 44 prosenttia ja nuorista 15–24-vuotiaista lähes 40 prosenttia.

Perheenperustamisen ja ikääntymisen myötä yhä useampi hankkii oman asunnon. Esimerkiksi niistä kahden huoltajan perheistä, joissa lapset ovat täysi-ikäisiä asui vuokralla vain yksi kymmenestä. Keski-ikäisistä 45–64-vuotiaista eli vuokra-asunnossa 15 prosenttia.

Pientalo- ja kerrostaloasuminen ovat säilyttäneet asemansa asumismuotoina ennallaan vuosien 1986 ja 1994 välisenä aikana. Vain rivitaloasuminen on selvästi lisännyt suosiotaan kasvattaen osuuttaan 10:stä 15 prosenttiin. Kasvu on tapahtunut lähinnä muissa kuin asuinrakennuksissa asumisen kustannuksella.

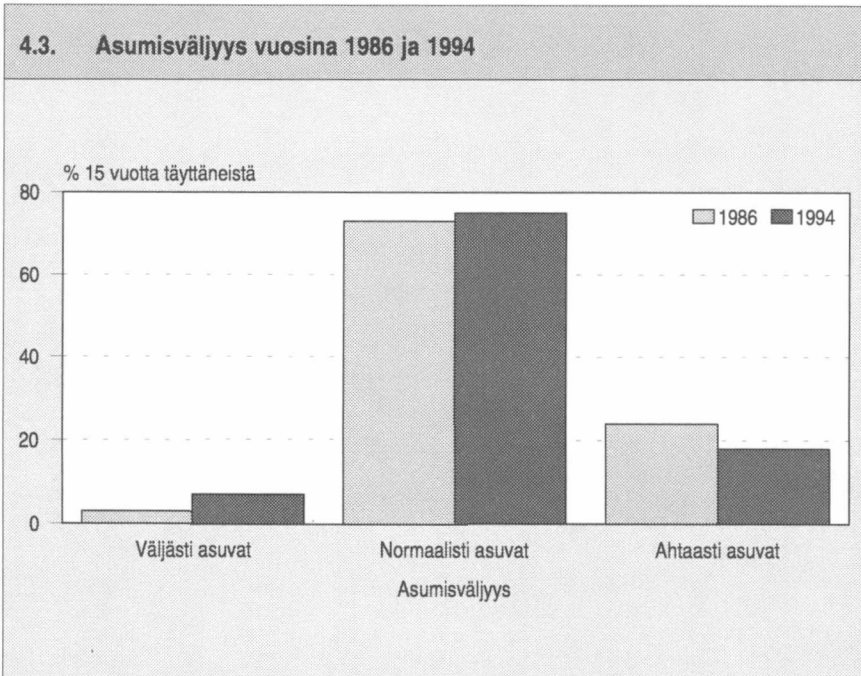

Pientalo- ja kerrostaloasumisen eroissa heijastuvat osittain erot asunnon omistamisessa. Useimmat vuokra-asunnot sijaitsevat kerrostaloissa. Niinpä yksinasuvista elää kerrostalossa yli puolet ja nuorista 15–24-vuotiaista 40 prosenttia. Toisaalta asumismuotojen eroihin vaikuttaa ammattien alueittainen jakauma. Sen seurauksena kerrostalossa asuminen on hyvin tavallista myös ylempien toimihenkilöiden keskuudessa, joista lähes 40 prosenttia elää kerrostalossa. Varsin leimallisesti toimihenkilöiden asumismuoto on myös rivitalo, jossa asuu joka viides toimihenkilö.

1990-luvun lamavuosista huolimatta asumisväljyys on jatkuvasti kehentunut. Vuonna 1994 asui ahtaasti vajaa viidennes 15 vuotta täyttäneistä. Vuonna 1986 vastaava osuus oli 24 prosenttia. Samanaikaisesti yhä useampi suomalainen asuu väljästi. Väljästi asuvien joukko on kasvanut 3:sta 7 prosenttiin.

Asumisväljyys on Suomessa varsin pitkälle sidoksissa perheen perustamiseen ja oman asunnon hankintaan. Vuonna 1994 asui ahtaasti edelleen lähes 40 prosenttia niistä vähintään 15-vuotiaista, jotka kuuluivat vanhempien ja alle 18-vuotiaiden lasten perheisiin. Vuonna 1986 vastaava osuus oli ollut 44 prosenttia. Ahtaasti asuminen oli tavallisinta niiden vastaajien joukossa, jotka iältään asettuivat 25–44 ikävuoden välille.

Väljästi asuvat olivat useimmiten lapsettomia pareja. Näistä asui väljästi 12 prosenttia.

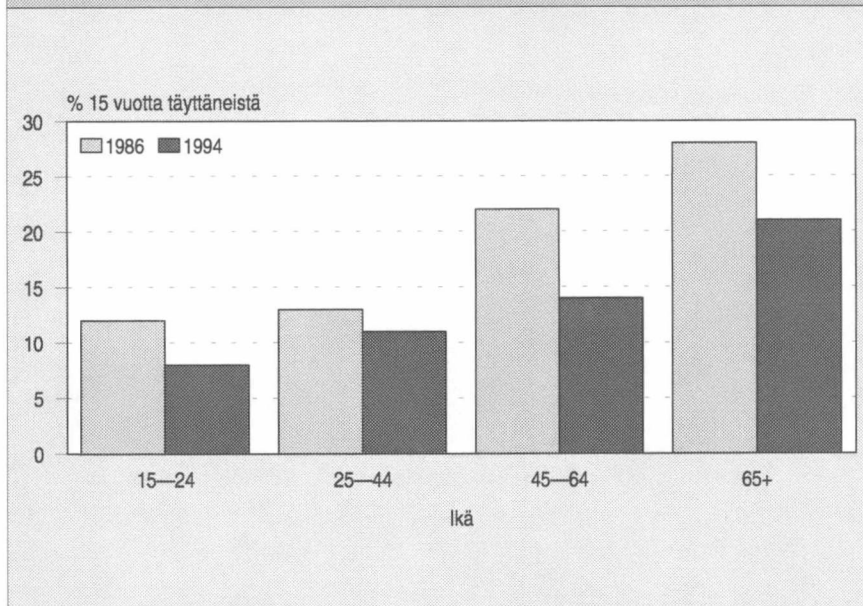
Puutteellisesti varustetussa asunnossa asui vuoden 1993 lopussa run-
sas kymmenesosa 15 vuotta täyttäneistä suomalaisista. Asunnon vajaa
varustetaso on useimmiten ollut sidoksissa asukkaan ikään. Puutteelli-
simmin ovat asuneet haja-asutusalueilla, vanhoissa pientaloissa asuneet
ihmiset, jotka ovat pääasiassa entisille asuinsijoilleen jääneitä vanhuk-
sia.

Vuonna 1994 asui joka viides vähintään 65-vuotias puutteellisesti
varustetussa asunnossa. Vuonna 1986 osuus oli ollut lähes 30 prosent-
tia. Harvinaisinta vajaa varustetaso oli niissä kahden huoltajan lapsiper-
heissä, joissa oli alle 18-vuotiaita lapsia.

Asumisväljyys ja varustetaso ovat aikaisemmin olleet mittareita, jota
ovat jakaneet selkeästi maan hyvän ja puutteellisen asumistason
alueisiin. Puutteellinen asumistaso on ollut tavallisinta Itä- ja Pohjois-
Suomen kunnissa ja hyvä asumistaso on keskittynyt eteläiseen Suo-
meen.

Alueelliset erot näyttävät edelleen selkeiltä asunnon varustetason
jakautumisessa. Puutteellisen ja hyvinvarustetun raja kulkee nykyään
tosin enemmänkin taajama/haja-asutus erottelun mukaan eikä valtakun-
nallisesti. Vuoden 1993 lopussa asui puutteellisesti tai erittäin puutteel-
lisesti 25–40 prosenttia haja-asutusalueiden 15 vuotta täyttäneestä väes-
töstä. Keskusta-alueilla ja muissa taajamissa oli puutteellisesti asuvien
osuus vain noin kymmenesosa vastaavasta väestöstä.

4.4. Asunnon puutteellinen varustetaso vuosina 1986 ja 1994

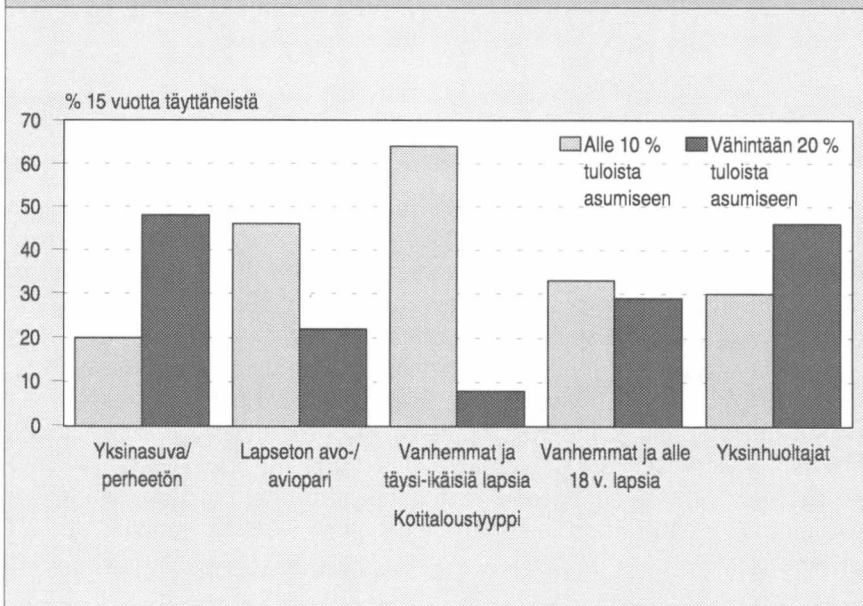
Myös asumisväljyydessä on osittain itsestään selvää vaihtelua. Väijästi asuvat elävät yleisemmin haja-asutusalueilla. Toisaalta ahtaasti asuminen on edelleen yleisintä Pohjois-Suomen haja-asutusalueilla, joissa loppuvuonna 1993 asui ahtaasti 27 prosenttia väestöstä.

Tietoa asunnon perusvarustetasosta täydennettiin Elinolotutkimuksessa kysymällä eräiden kestokulutustavaroiden omistusta. Nämä tavarat olivat astianpesukone, pakastin, mikroaaltouuni, kaapeli-TV, video ja tietokone. Tavallisimpia nämä kaikki tavarat olivat niiden vastaajien talouksissa, joihin kuuluivat vanhemmat ja alle 18-vuotiaita lapsia. Keskimääräistä harvemmin nämä hyödykkeet sitävastoin kuuluivat iäkäämpien vastaajien ja eläkeläisten talouksiin.

4.2. Asumismenot

Kotitalouden asumismuoto ja tulotaso määrittelevät pitkälle sen, minkälaisen taakan asumismenot muodostavat taloudelle. Asumismenot ovat tavallisimmin korkeimmillaan omistusasunnon hankinnan jälkeisinä vuosina. Lainojen lyhennysten ja korkomenojen hvetessa pois asumismenot supistuvat oleellisesti matalammalle tasolle. Toisaalta kotitalouden tulotaso antaa raamit, joihin asumismenot suhteutuvat. Tulotasoon vaikuttaa oleellisesti tulonansaitsijoiden määrä: Yhden ansaitsijan taloudessa asumismenorasitus on tavallisesti selvästi suurempi kuin useamman ansaitsijan taloudessa.

4.5. 15 vuotta täyttäneet kotitaloustyypeittäin kotitalouden asumismeno-rasituksen mukaan

Elinolotutkimuksen asumismenokäsite ei sisällä asuntolainojen lyhennyksiä. Menot sisältävät vain kulutusmenoiksi luettavia eriä (vuokria, korkoja, yhtiövastikkeita, energiamaksuja jne.). Lainan lyhennykset määritellään tavallisesti investoinniksi. Mikäli lainan lyhennykset otetaan mukaan, jyrkentäisi se entisestään oheista asumismenojen tarkastelusta saatavaa kuvaa.

Asumismenojen osuus kotitalouksien tuloista on Suomessa hyvin viinosti jakautunut. Runsas kolmannes 15 vuotta täyttäneistä henkilöistä kuuluu kotitalouksiin, jotka käyttävät asumiseensa alle 10 prosenttia tuloistaan. Vajaalla kolmanneksella asumismenot vievät vähintään viidenneksen käytettävissä olevista tuloista.

Tavallisinta korkea asumismenotaakka on yhden tulonansaitsijan talouksiin kuuluvilla. Yksinasuvista ja yksinhuoltajista lähes puolet käyttävät asumiseen vähintään 20 prosenttia tuloistaan. Pienintä asumismenojen taloudellinen rasitus on tavallisesti talouksissa, jotka asuvat omistusasunnossa ja jotka ovat maksaneet asuntolainansa pois. Näitä talouksia on runsaasti kahden vanhemman ja täysi-ikäisten lasten perheissä sekä lapsettomien pariskuntien joukossa. Lähes kaksi kolmesta vanhempien ja täysi-ikäisten lasten talouksiin kuuluvista käytti vuonna 1993 alle 10 prosenttia tuloistaan asumiseen. Lapsettomista pareista vastaava osuus oli 46 prosenttia.

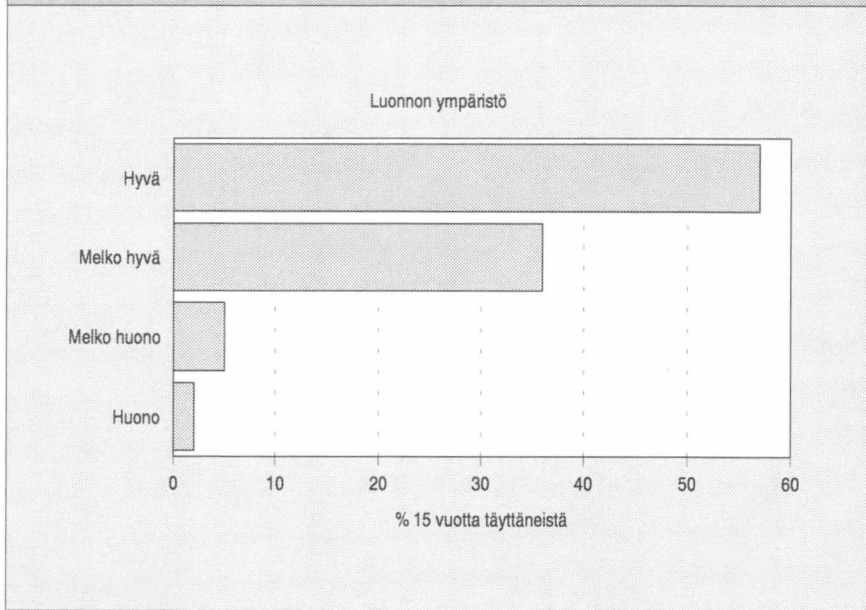
Asumimienorasituksessa heijastuvat myös alueelliset erot asuntojen hinnoissa ja vuokralla asumisen yleisyys. 15 vuotta täyttäneistä kuuluu haja-asutusalueilla 50–60 prosenttia talouksiin, jotka käyttävät alle 10 prosenttia tuloistaan asumiseen. Keskusta alueilla vastaava osuus on noin kolmannes.

4.3. Asuinympäristö ja kodin merkitys

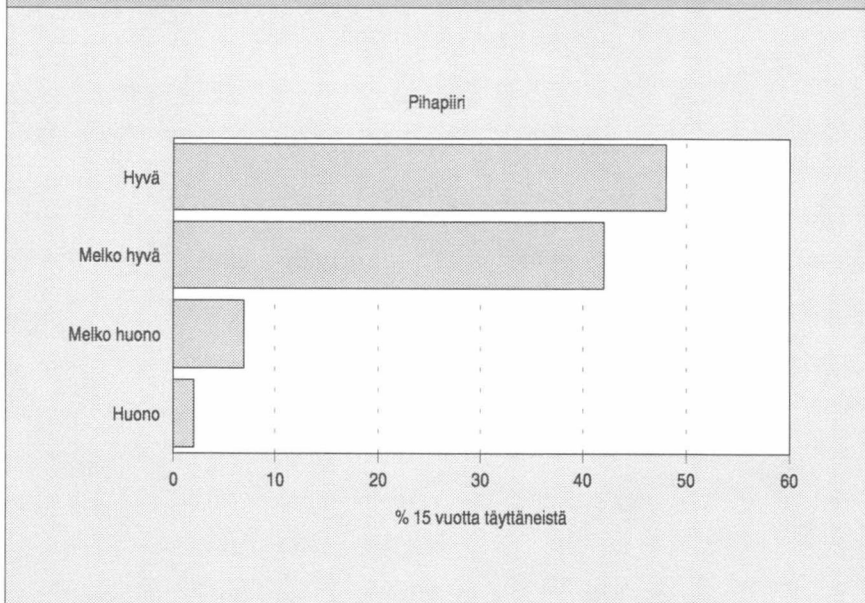
Vähintään yhdeksän kymmenestä 15 vuotta täyttäneestä suomalaisesta piti hyvänä tai melko hyvänä asuntonsa luonnon ympäristöä, pihapiiriä ja naapurustoa. Eniten puutteita koettiin palvelujen tarjonnassa, jota viidennes vastaajista piti huonona tai melko huonona.

Tyytyväisyys palvelujen saatavuuteen vaihteli jyrkästi alueittain. Suhteellisesti eniten tyytymättömyyttä esiintyi Etelä- ja Itä-Suomen haja-asutusalueilla. Uudenmaan läänissä 60 prosenttia haja-asutusalueilla asuvista vastaajista piti palvelujen saatavuutta huonona tai melko huonona. Muilla Etelä- ja Itä-Suomen haja-asutusalueilla osuus oli yli 40 prosenttia. Keskusta-alueilla palveluita puutteellisina pitäviä oli 1–8 prosenttia.

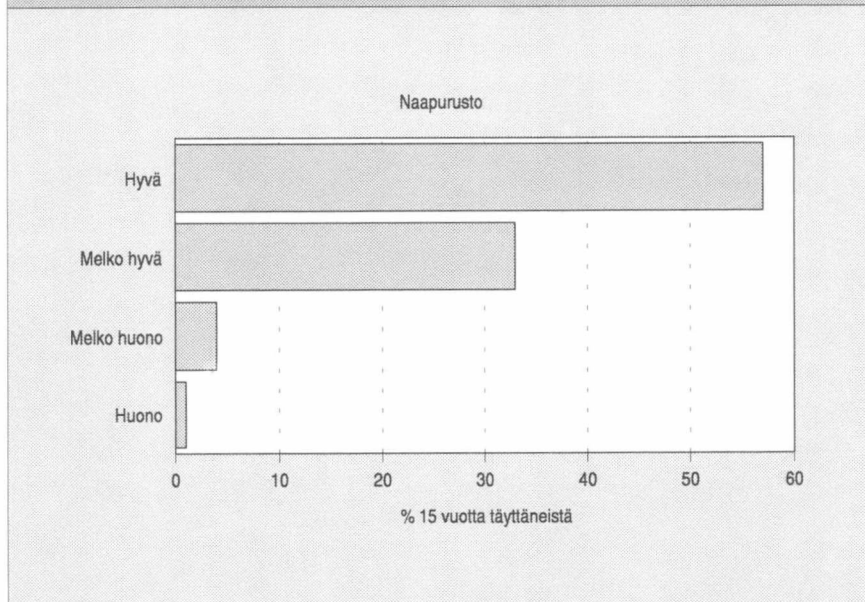
4.6a. Mielenpääteet asuinympäristön laadusta

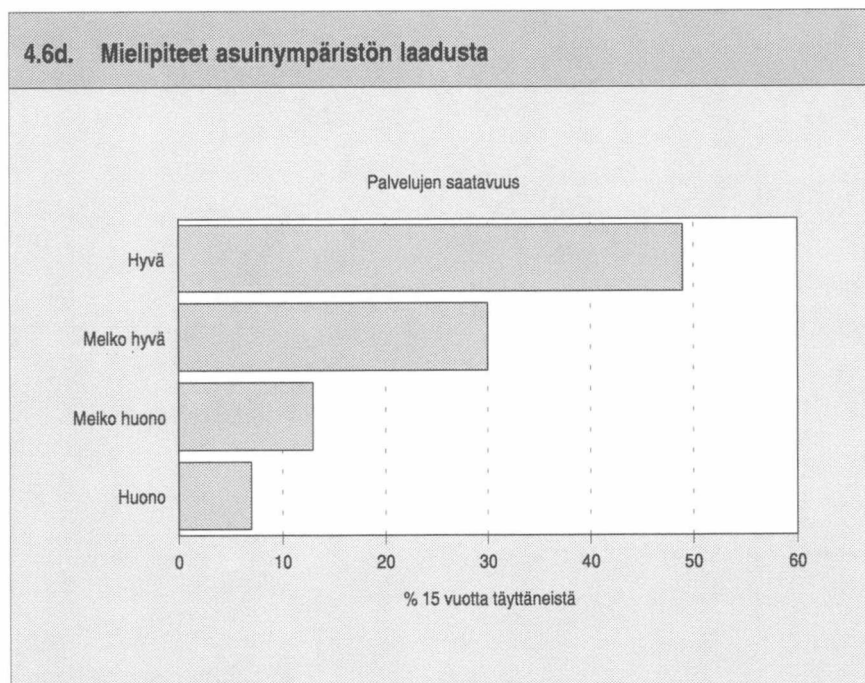
4.6b. Mielenpääteet asuinympäristön laadusta

4.6c. Mielenpitoet asuin ympäristön laadusta

4.6d. Mielenpitoet asuin ympäristön laadusta

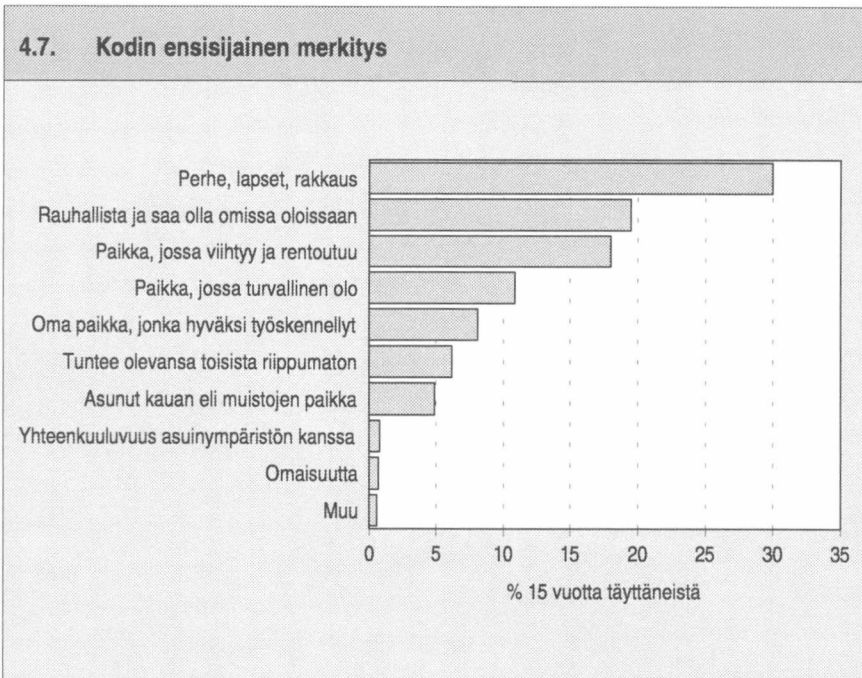

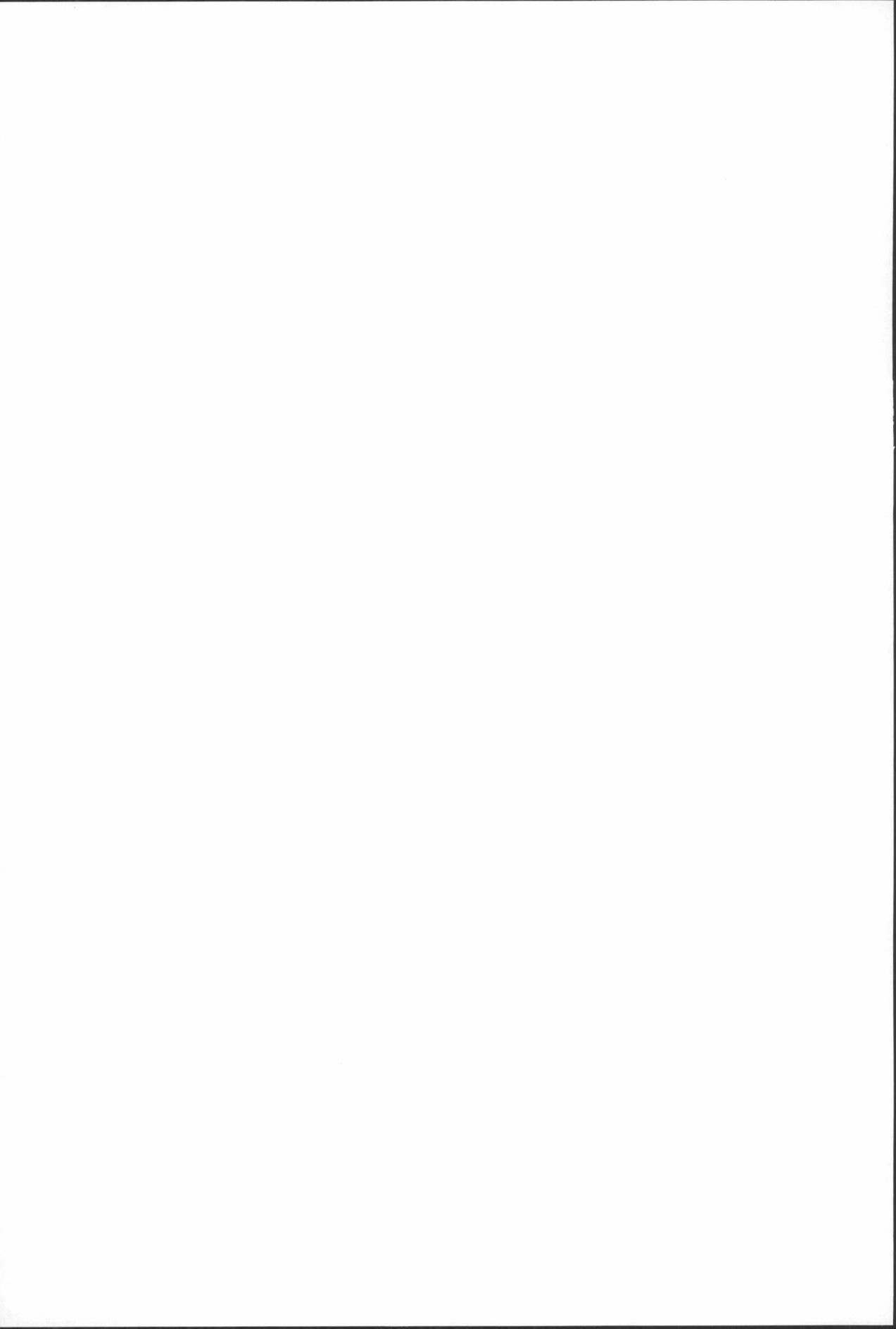
Myös tyytyväisyys asuinpaikan luonnonympäristön laatuun vaihteli alueittain. Haja-asutusalueilla piti lähes 100 prosenttia vastaajista ympäröivän luonnon laatua vähintään melko hyvänä. Keskusta-alueilla tyytymättömien osuus oli selvästi suurempi. Esimerkiksi Uudenmaan läänin keskusta-alueilla lähes joka viides vastaaja piti luonnonympäristönsä tilaa huonona tai melko huonona.

Elinolotutkimuksessa kysyttiin valmiiksi luokitellulla kysymyksellä, mitä koti vastaajalle ensisijaisesti merkitsee. Selvästi useimmin koti assosioitui perheeseen, lapsiin ja rakkauteen. Tämän vaihtoehdon asetti etusijalle 30 prosenttia vastaajista. Lähes joka viides vastaaja piti kotia rauhallisena paikkana, jossa saa olla omissa oloissaan. Samoin lähes joka viidennelle koti on paikka, jossa viihtyy ja rentoutuu.

Vastaajien arvostukset vaihtelivat varsin paljon muun muassa iän mukaan. Sekä nuoremmille että toisaalta taas vanhemmille vastaajille koti oli ennen kaikkea paikka, jossa saa olla rauhassa ja rentoutua. Puolet aikuisiässä olevista 25–44-vuotiaista yhdisti kodin perheeseen ja lapsiin.

Vastaavat piirteet tulevat esiin kotitaloustyyppin mukaisessa tarkastelussa. Valtaosa yksinasuvista ja perheettömistä piti kotia rentouttavana ja rauhallisena paikkana. Pienten lasten perheistä 60 prosenttia korosti kodin perhekeskeisyyttä.

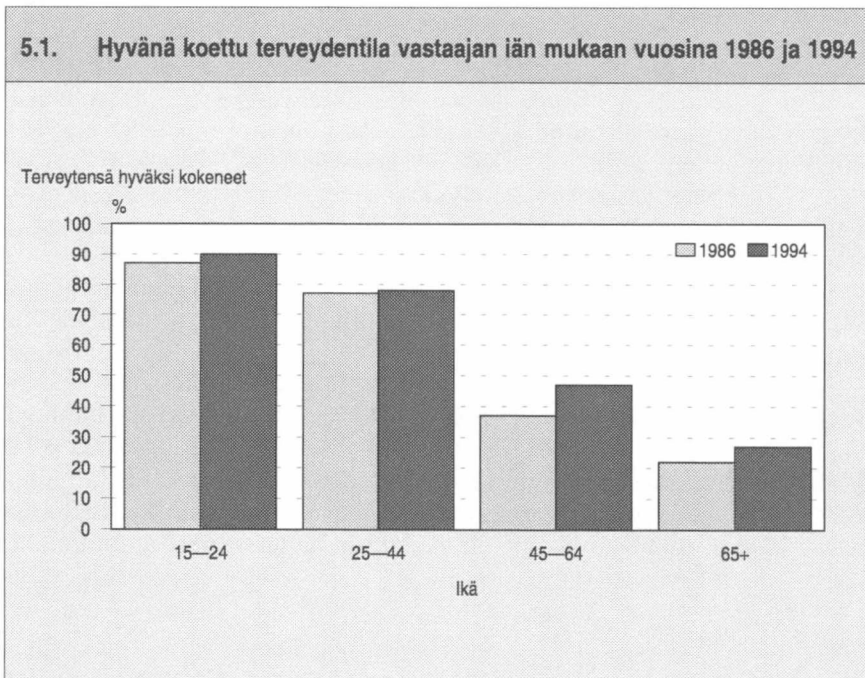

5. Terveys

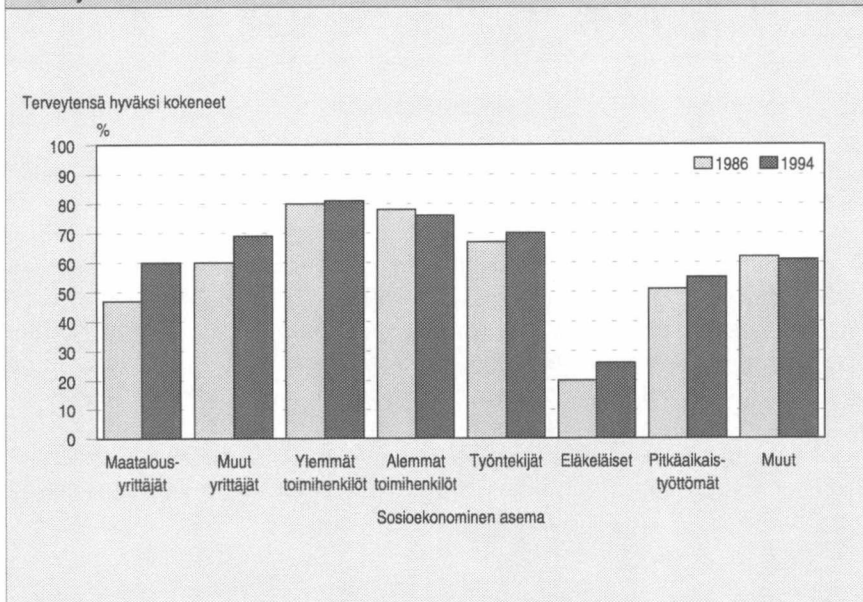
5.1. Koettu terveydentila

Runsaas 60 prosenttia 15 vuotta täyttäneistä suomalaisista koki yleisen terveydentilansa hyväksi tai erittäin hyväksi keväällä 1994. Keskimääräiseksi koki terveytensä vajaa kolmannes suomalaisista ja huonoksi tai erittäin huonoksi vajaa kymmenesosa vastaajista. Vastausosuudet olivat pysyneet käytännöllisesti katsoen ennallaan vuoteen 1986 verrattuna.

Erot miesten ja naisten kokemassa terveydentilassa ovat jonkin verran kaventuneet vertailuvuosina. Vuonna 1994 koki 63 prosenttia miehistä terveydentilansa vähintään hyväksi. Naisilla vastaava osuus oli 61 prosenttia.

5.2. Hyvänä koettu terveydentila sosioekonomisen aseman mukaan vuosina 1986 ja 1994

Terveydentila heikkenee luonnollisestikin iän myötä. Eräänlainen kynnyiskohta terveydentilan keskimääräisessä huononemisessa osuu 40. ja 50. ikävuoden välille. Vuoden 1994 keväällä 25–44-vuotiaista vastaajista koki terveytensä vähintään hyväksi lähes 80 prosenttia. Keski-ikäisistä 45–64-vuotiaista hyvä tai erittäin hyvä terveydentila oli alle puolella.

Koettu terveydentila on vuosien 1986 ja 1994 välillä parantunut voimakkaimmin vanhemmissa ikäluokissa, sekä 65 vuotta täyttäneillä että erityisesti 45–64-vuotiailla.

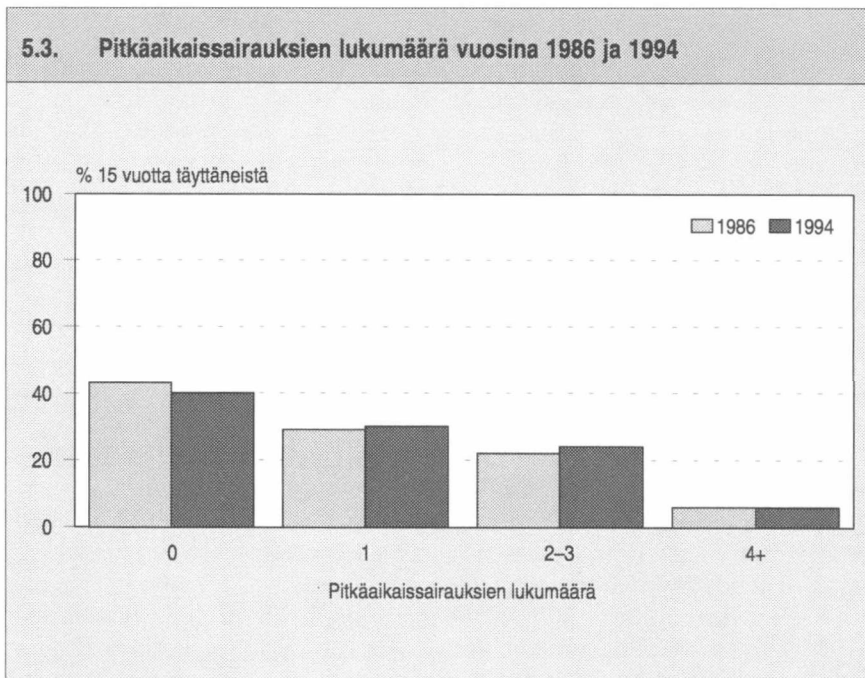
Sosioekonomisen aseman mukaan tarkasteltuna parhaimmiksi kokivat terveydentilansa ylemmät toimihenkilöt ja ryhmään 'Muut' kuuluvat vastaajat. Tilanne oli vastaava myös edellisessä elinolutkimuksessa. Eläkeläisten ohella maanviljelijät ja pitkäaikaistyöttömät kokivat muihin ryhmiin kuuluvia useammin terveydentilansa korkeintaan keskinkertaiseksi. Myös näiltä osin tilanne oli ennallaan vuoteen 1986 verrattuna.

5.2. Pitkäaikaissairaudet

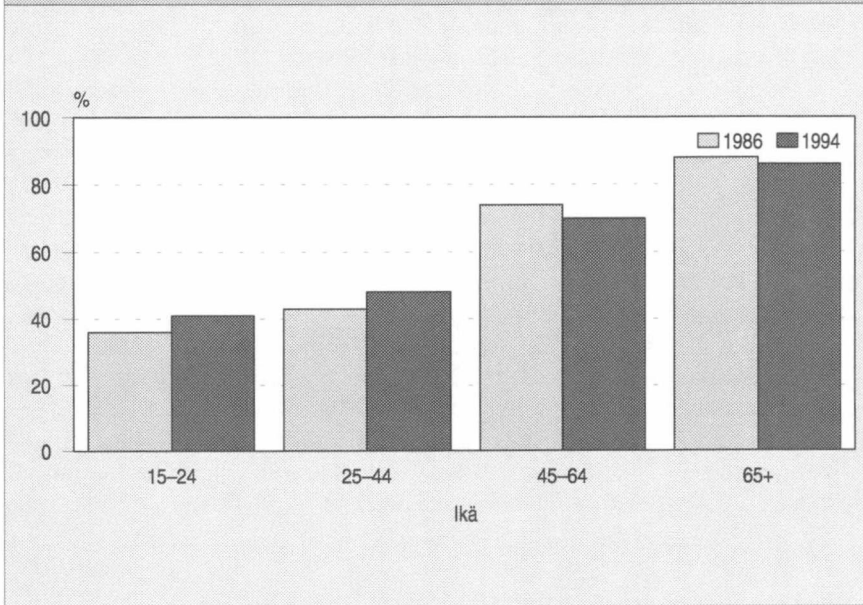
Pitkäaikaisia sairauksia sairastavien osuus 15 vuotta täyttäneestä väestöstä oli vuosina 1986 ja 1994 säilynyt lähes ennallaan. Vuonna 1986 jokin pitkäaikaissairaus oli 57 prosentilla ja vuonna 1994 noin 60 prosentilla vähintään 15 vuotiaista. Myös pitkäaikaissairauksien lukumäärän mukaan tarkasteltuna tilanne oli pysynyt lähes samanlaisena vertailuvuosina.

Miehistä 56 prosenttia kertoi potevansa jotakin pitkäaikaista sairautta. Naisilla pitkäaikaissairaudet olivat jonkin verran yleisempiä. Lähes kaksi kolmesta (63 prosenttia) naisesta kertoi keväällä 1994 potevansa vähintään yhtä sairautta. Vuonna 1986 vastaava osuus oli miehillä 52 prosenttia ja naisilla 61 prosenttia.

Pitkäaikaissairauksien lukumäärä, kuten koettu terveydentilakin, on voimakkaasti riippuvaista henkilön iästä. Myös tässä tapauksessa kynnyiskohta asettuu 40. ja 50. ikävuoden välille. Vuonna 1994 sairasti 25–44-vuotiaista vastaajista vajaa puolet vähintään yhtä pitkäaikaissairautta. Vastaavasti 45–64-vuotiailla osuus oli noussut jo 70 prosenttiin.

5.4. Pitkäaikaisesti sairaat iän mukaan vuosina 1986 ja 1994

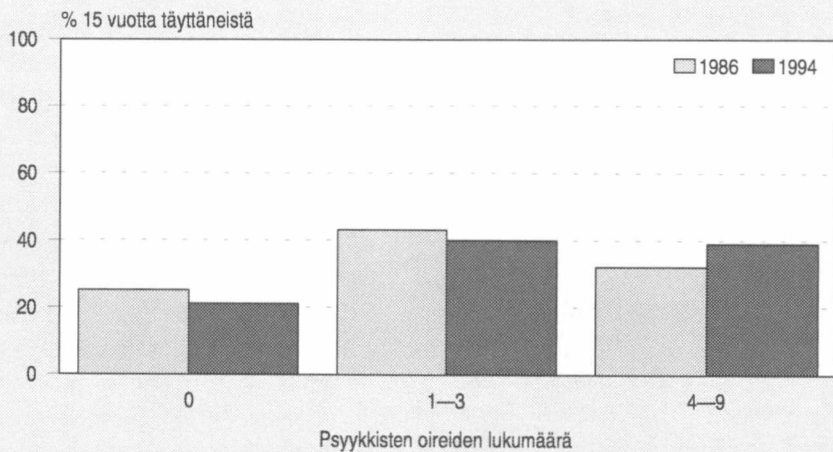
Suhteellisesti harvinaisimpia pitkäaikais sairaudet olivat ylempillä toimihenkilöillä ja ryhmään 'Muut' kuuluvilla vastaajilla. Molemmissa ryhmissä alle puolella vastaajista oli vähintään yksi pitkäaikais sairaus vuonna 1994.

5.3. Psyykkiset ja psykosomaattiset oireet

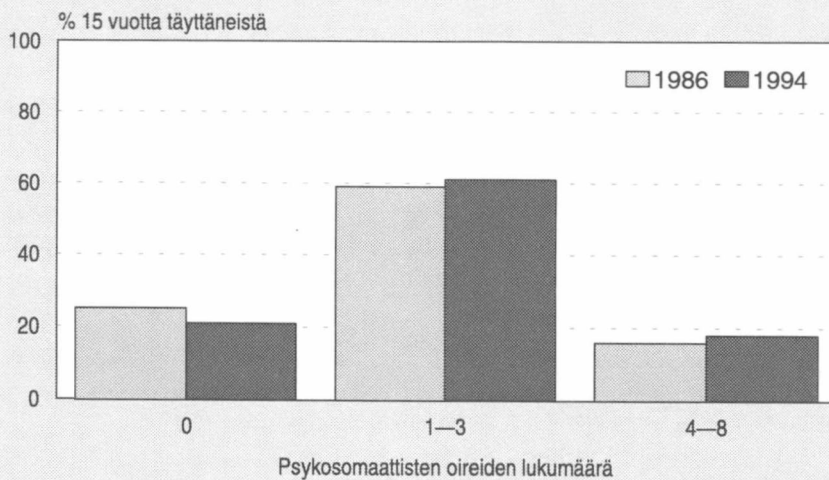
Psyykkisillä oireilla tarkoitettiin vastaajan kokemaa yllirasittuneisuutta, väsymystä, unettomuutta, ärtymystä jne. Psykosomaattisten oireiden esiintyminen sisälsi vaivoja, jotka koskivat päänsärkyä, vatsavaivoja, pahoinvointia, sydämen tykytystä, huimausta jne.

Neljä viidestä vastaajasta kertoi keväällä 1994 kokeneensa viimeisen kuukauden aikana ainakin jotakin kysytyistä psyykkisistä oireista. Psyykkisiä oireita tunteneiden osuus oli kasvanut vuoden 1986 tilanteeseen verrattuna, jolloin vastaava osuus oli ollut kolme neljästä vastaajasta. Miehet kokivat psyykkisiä vaivoja selvästi useammin vuonna 1994 (75 prosentilla) kuin 1980-luvun puolivälissä (68 prosentilla). Myös naisilla oireilua tunteneiden osuus oli kasvanut lievästi (3 prosenttiyksiköllä). Psyykkiset oireet olivat edelleen yleisempiä naisilla (84 prosentilla) kuin miehillä.

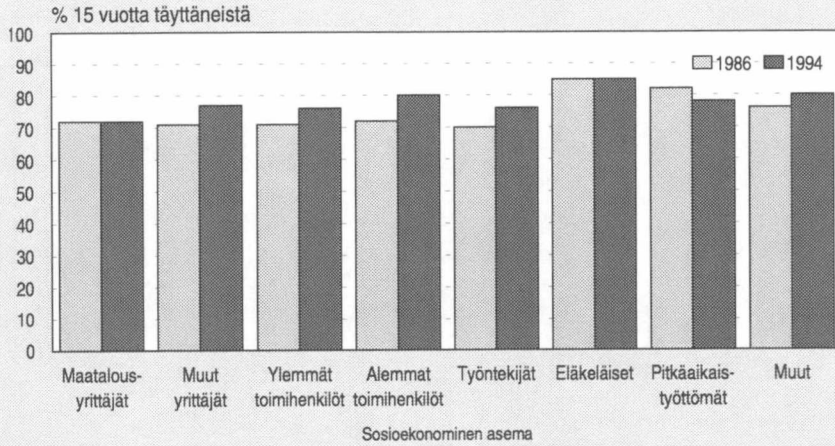
5.5. Psykkisten oireiden lukumäärä vuosina 1986 ja 1994

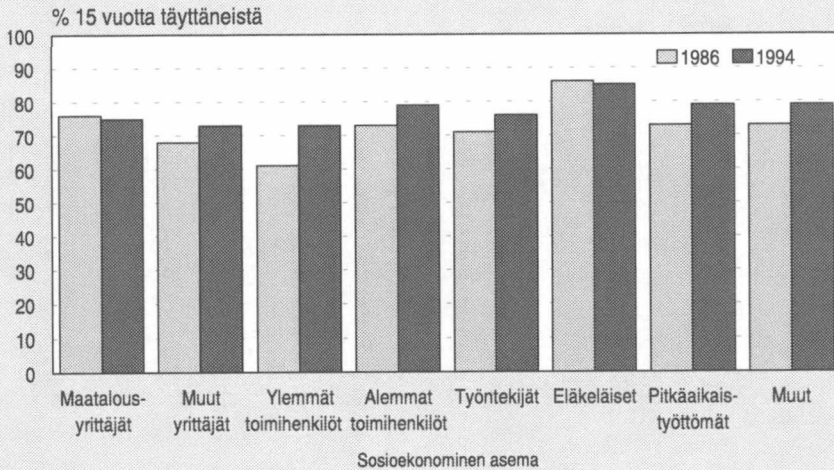
5.6. Psykosomaattisten oireiden lukumäärä vuosina 1986 ja 1994

5.7. Psyykkisiä oireita kokeneet sosioekonomisen aseman mukaan vuosina 1986 ja 1994

5.8. Psykosomaattisia oireita kokeneet sosioekonomisen aseman mukaan vuosina 1986 ja 1994

Myös psykosomaattisia oireita kokeneiden osuus 15 vuotta täyttäneestä väestöstä on kasvanut 75 prosentista lähes 80 prosenttiin, kuten psyykkisiäkin oireita kokeneiden. Vastaavasti naiset kokevat psykosomaattisia vaivoja selvästi useammin kuin miehet. Naisista 85 prosenttia kertoi keväällä 1994 tunteneensa oireita viimeisen kuukauden aikana. Miehillä vastaava osuus oli 73 prosenttia. Miesten ja naisten välinen ero on kuitenkin supistunut 1980 luvun puoliväliin verrattuna, jolloin kaksi kolmesta miespuolisesta vastaajasta oli tuntenut psykosomaattisia oireita. Naisista oireet olivat vaivanneet tuolloin 83 prosenttia.

Sekä psyykinen että psykosomaattinen oireilu on vuosien 1994 ja 1986 välillä yleistynyt voimakkaimmin alle 45-vuotiailla. Vanhemmissa ikäluokissa oireita tunteneiden osuus on pysynyt ennallaan.

Sosioekonomisen aseman mukaan tarkasteltuna psyykkiset oireet ovat lisääntyneet voimakkaimmin toimihenkilöillä, työntekijöillä ja muilla yrittäjillä. Oirehtineiden osuus oli lisääntynyt vuoteen 1986 verrattuna 6–8 prosenttiyksiköllä. Psykosomaattiset oireet olivat lisääntyneet voimakkaimmin ylempillä toimihenkilöillä, joista vaivoja oli vuonna 1986 ollut runsaalla 60 prosentilla. Vuonna 1994 osuus oli noussut 73 prosenttiin. Palkanansaitsijoiden ohella psykosomaattisia oireita kokeneiden osuus oli kasvanut muilla yrittäjillä, pitkäaikaistyöttömillä sekä ryhmään 'Muut' kuuluvilla vastaajilla.

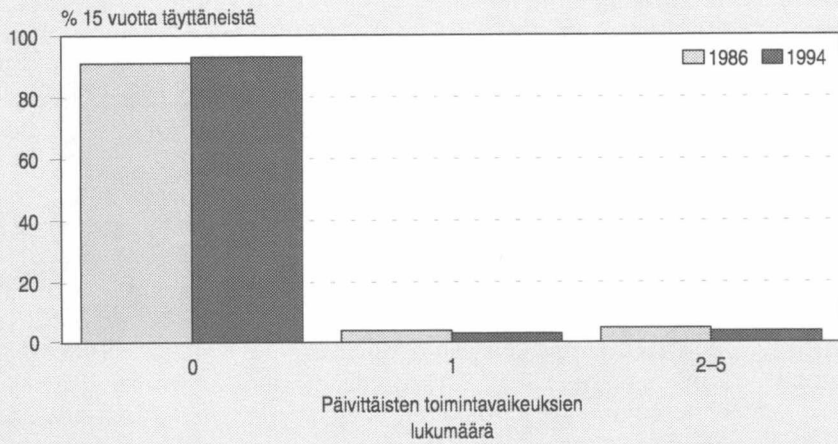
5.4. Toimintavaikeudet ja vakavat liikuntaesteet

Kysymykset päivittäisistä toimintavaikeuksista koskivat vastaajan selviytymistä elintarvikeostoksista, ruuanlaitosta, pyykistä ja siivouksesta, pukeutumisesta ja riisuuntumisesta sekä peseytymisestä. Vakavia liikuntaesteitä olivat vaikeudet portaiden kulkemisessa, kävelyssä (5 minuuttia ripeästi) tai kantamisessa (5 kilon painoinen taakka).

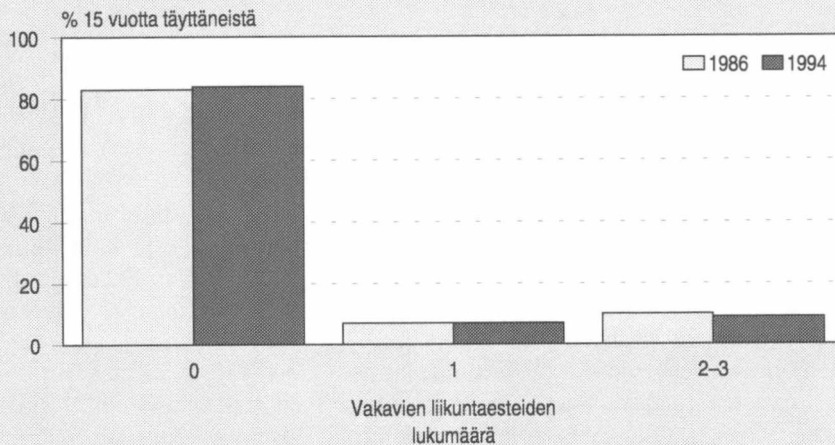
Sekä päivittäisiä toimintavaikeuksia että vakavia liikuntaesteitä kokeneiden osuus 15 vuotta täyttäneestä väestöstä on pysynyt suurinpiirtein ennallaan vuosina 1986 ja 1994. Päivittäisiä toimintavaikeuksia oli vuonna 1994 noin 7 prosentilla vastaajista. Vakavat liikuntaesteet vaivasivat 16 prosenttia vastaajista.

Toimintavaikeuksien ja liikuntaesteiden yleisyys on lähinnä riippuvaista vastaajan iästä. Lähes 30 prosenttia 65 vuotta täyttäneistä vastaajista kertoi keväällä 1994 ainakin yhden kysytyistä vaikeuksista haittaavan päivittäisiä askareitaan. Vakavia liikuntaesteitä oli joka toisella 65 vuotta täyttäneellä.

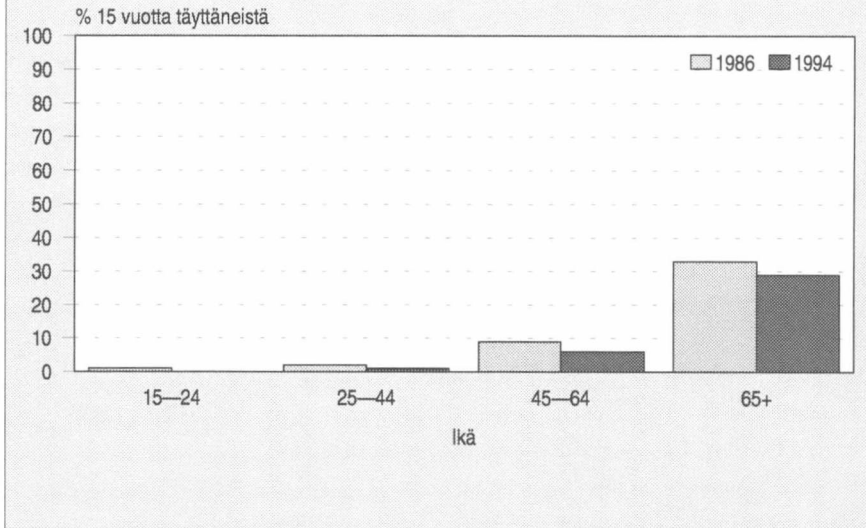
5.9. Päivittäisten toimintavaikeuksien lukumäärä vuosina 1986 ja 1994

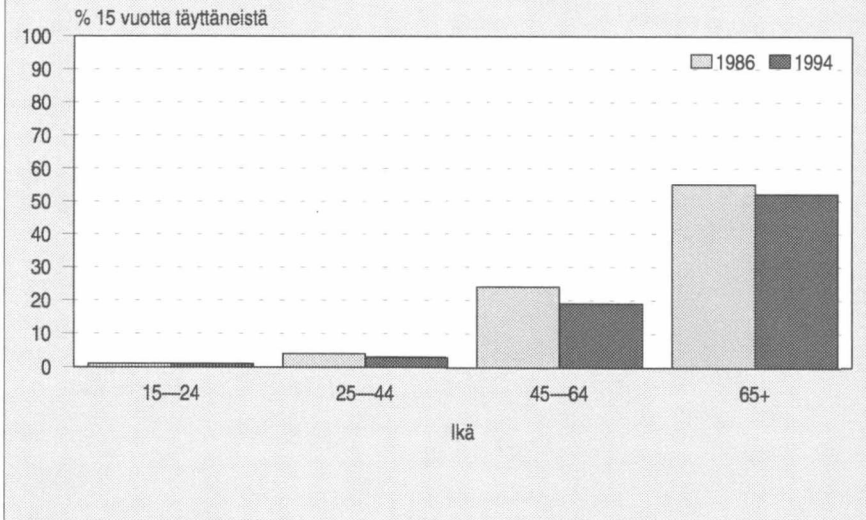
5.10. Vakavien liikuntaesteiden lukumäärä vuosina 1986 ja 1994

5.11. Päivittäisiä toimintavaikeuksia omaavat iän mukaan vuosina 1986 ja 1994

5.12. Vakavia liikuntaesteitä omaavat iän mukaan vuosina 1986 ja 1994

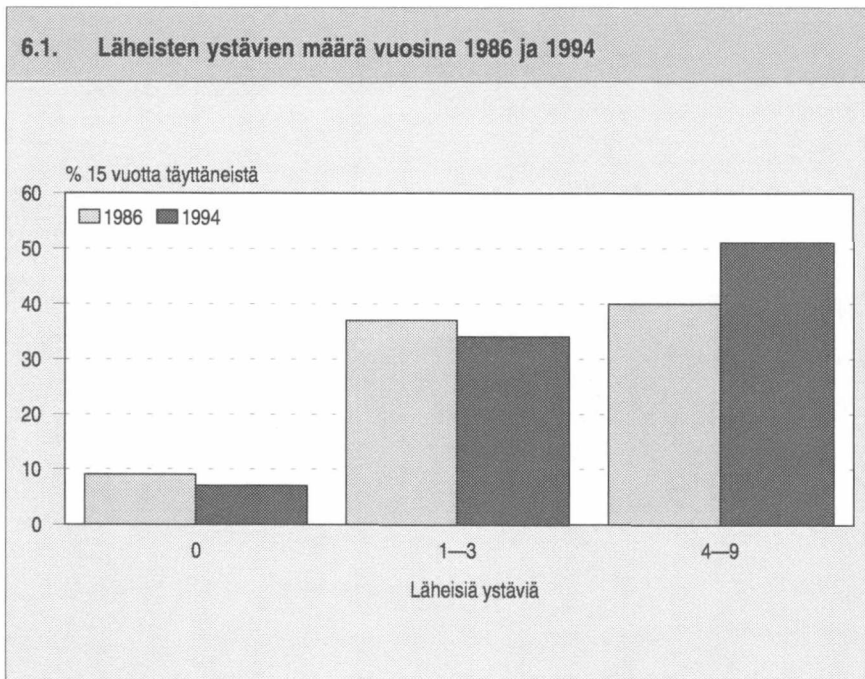

6. Ihmissuhteet

6.1. Ystävät

Joka toisella 15 vuotta täyttäneellä suomalaisella oli vähintään neljä läheistä ystävää. Ystäviin ei tällöin lueta oman perheen jäseniä. Läheisten ystävien määrä on selvästi lisääntynyt vuoteen 1986 verrattuna, jolloin 40 prosenttia vastaajista kertoi ystäviensä määrän olevan vähintään neljä. Miehet ilmoittivat ystäviensä määrän selvästi suuremmaksi kuin naiset, kuten edellisessäkin tutkimuksessa. Vähintään neljä ystävää omistavien miesten osuus oli kasvanut 43:sta 57 prosenttiin. Myös naisilla ystävien määrä oli lisääntynyt, mutta jonkin verran hitaammin. Vähintään neljä ystävää oli 37 prosentilla naisista vuonna 1986. Vuonna 1994 vastaava osuus oli 45 prosenttia.

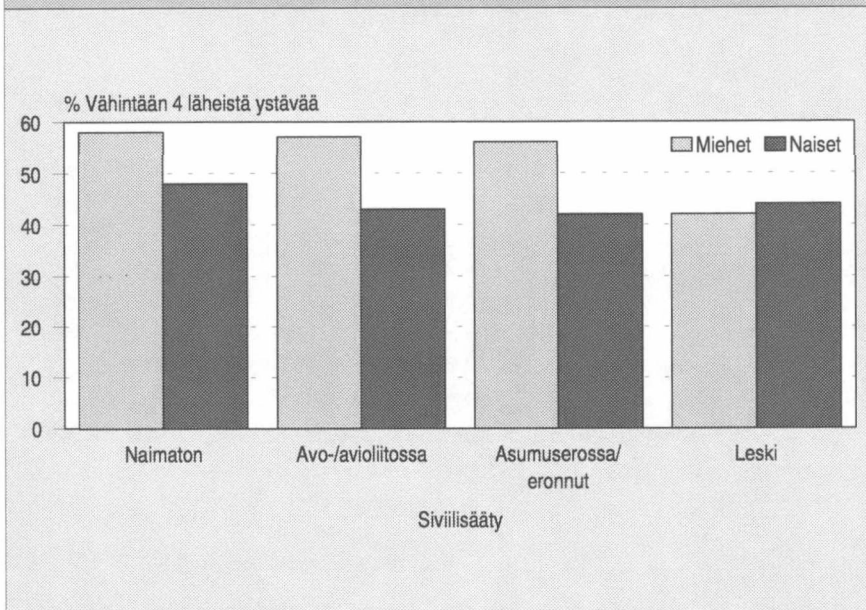
Ystävöverkostot harvenevat iän myötä. Eläkeläisistä ja 65 vuotta täyttäneistä ilmoitti vajaa puolet tuntevansa vähintään neljä ystävää keväällä 1994. Myös vanhempien ihmisten ystävien määrä on lisääntynyt selvästi, koska vuonna 1986 runsas kolmannes vastaajista ilmoitti tuntevansa enemmän kuin kolme ystävää.

Joka kolmas työtön ilmoitti vuoden 1986 Elinolotutkimuksessa omaavansa vähintään neljä ystävää. Osuus oli selvästi matalampi kuin työllisillä palkansaajilla. Keväällä 1994 joka toisella työttömällä oli enemmän kuin kolme ystävää. Osuus oli noussut samalle tasolle kuin työllisillä palkansaajilla.

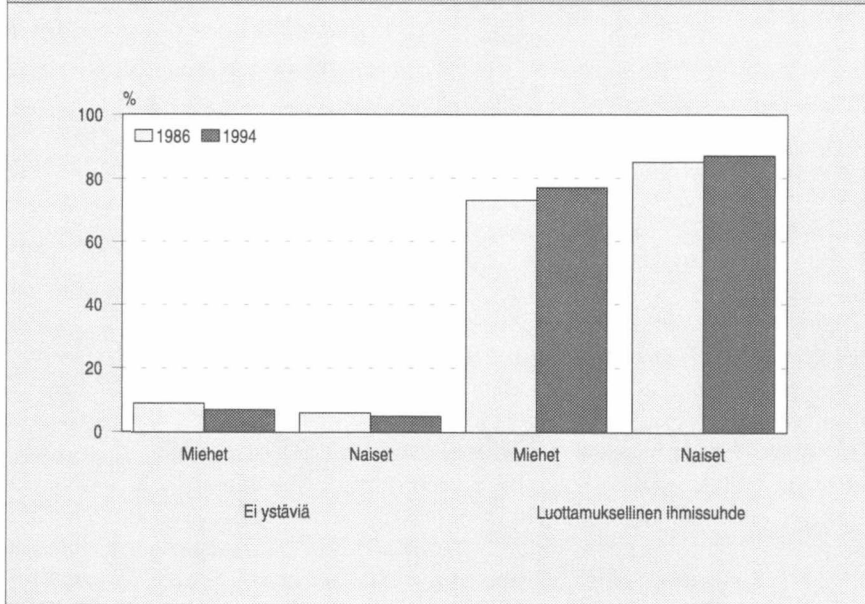
Vaikka läheisten ystävien määrä näyttääkin lisääntyneen, on luottamuksellisen ihmissuhteen omaavien osuus pysynyt suurinpiirtein ennallaan vuosina 1986 ja 1994. Neljä viidestä vastasi myöntävästi Elinolotutkimuksen kysymykseen, onko hänellä joku läheinen ihminen tai joku, jonka kanssa voi puhua täysin luottamuksellisesti.

Miesten ja naisten vastauksissa ystävyys-suhteita koskeviin kysymyksiin painottuvat erilaiset piirteet. Miespuoliset vastaajat ilmoittavat ystäviensä määrän suuremmaksi kuin naispuoliset. Naisten vastauksissa taas korostuu ystävyys-suhteen laatu. Naisista 87 prosenttia ilmoitti keväällä 1994 omaavansa luottamuksellisen ihmissuhteen. Miehillä osuus oli selvästi pienempi, 77 prosenttia. Sukupuolten välinen ero on hieman supistunut vuosina 1986 ja 1994.

6.2. Vähintään 4 läheistä ystävää tuntevat siviilisäädyn ja sukupuolen mukaan

6.3. Luottamuksellinen ihmissuhde sukupuolen mukaan vuosina 1986 ja 1994

Myös luottamukselliset ihmissuhteet, samoin kuin ystävien määrä, harvenevat iän myötä. Nuorista 15–24-vuotiaista 94 prosenttia tunsi läheisen ihmisen, jonka kanssa saattoi puhua luottamuksellisesti. 65 vuotta täyttäneistä luottamuksellinen ihmissuhde oli kahdella kolmesta.

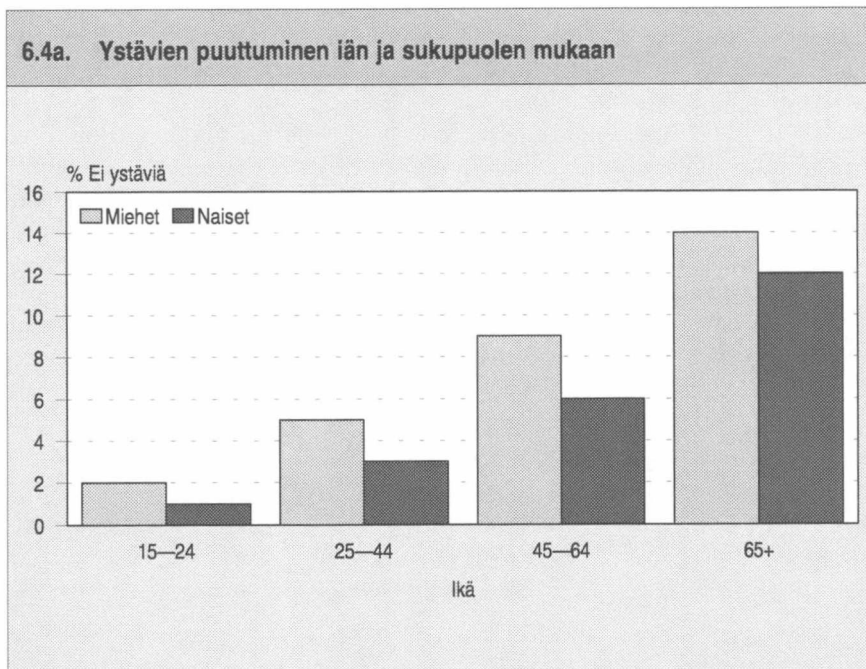
Työttömien luottamukselliset ihmissuhteet olivat vuonna 1986 yhtä yleisiä kuin eläkeläisten. Lähes kolmella neljästä vastaajasta oli läheinen, jonka kanssa saattoi puhua luottamuksellisesti. Osuus oli selvästi matalampi kuin työllisillä palkansaajilla. Vuonna 1994 työttömien luottamuksellisten ihmissuhteiden yleisyys oli noussut suurinpiirtein samalle tasolle kuin työntekijöillä ja toimihenkilöillä, eli runsaaseen 80 prosenttiin vastaajista. Eläkeläisillä luottamuksellisten ihmissuhteiden omaavien osuus oli pysynyt ennallaan.

6.2. Yksinäisyys

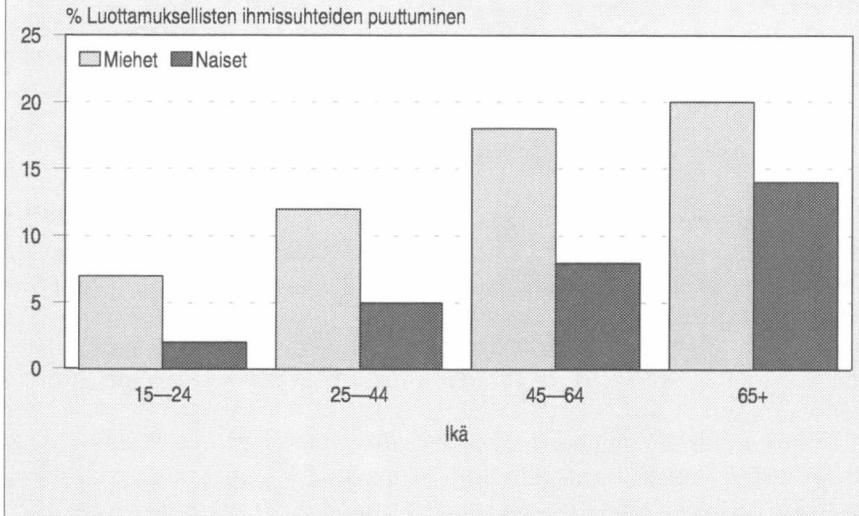
Kokonaan vailla ystäviä oman perheen ulkopuolelta oli keväällä 1994 kuusi prosenttia 15 vuotta täyttäneistä suomalaisista. Osuus oli pysynyt lähes muuttumattomana vuoteen 1986 verrattuna. Vaikka miehet ilmoittavat toisaalta tuntevansa enemmän ystäviä kuin naiset, myös ilman ystäviä elävien osuus (7 prosenttia) on jonkin verran suurempi kuin naisilla (5 prosenttia).

Kohoava ikä tekee tavallisemmaksi tilanteen, jolloin jäädyään yksin. Runsas kymmenesosa sekä 65 vuotta täyttäneistä että eläkeläisistä kertoi keväällä 1994 olevansa ilman ystäviä. Myös työttömät kuuluivat vuonna 1986 eläkeläisten ohella ryhmään, jossa ilman ystäviä elävien osuus oli tavallista suurempi. Vuonna 1994 niiden työttömien osuus, jotka eivät tunteneet ainuttakaan ystävää, oli laskenut samalle tasolle kuin työllisillä vastaajilla (6 prosenttia).

Elinolotutkimuksessa esitettiin keväällä 1994 myös kysymys, kuinka usein (jos koskaan) vastaaja tuntee itsensä yksinäiseksi. Kysymys ei liittynyt suoranaisesti sosiaalisiin suhteisiin, vaan kartoitti yksinäisyyttä lähinnä tunnetilana. Vastaajista 6 prosenttia kertoi tuntevansa itsensä yksinäiseksi jatkuvasti tai melko usein. Osuus on (ehkä sattumalta) sama kuin vailla ystäviä olevien vastaajien osuus.

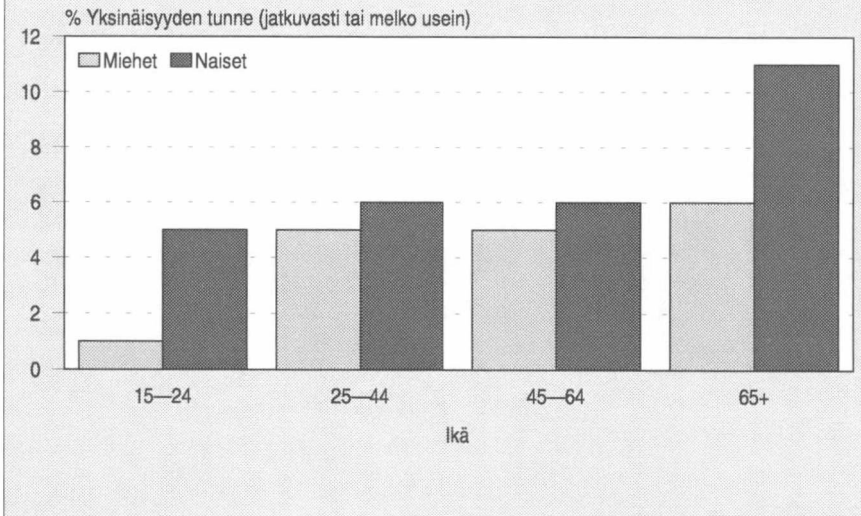

6.4b. Läheisten ihmissuhteiden puuttuminen iän ja sukupuolen mukaan

Naiset tunsivat jonkinverran useammin yksinäisyyttä kuin miehet. Näin siitä huolimatta, että naisilla oli useammin luottamuksellisia ihmissuhteita kuin miehillä. Kolmas osa vastaajista ei tuntenut itseään koskaan yksinäiseksi. Miehillä osuus (35 prosenttia) oli selvästi suurempi kuin naisilla (29 prosenttia).

6.4c. Yksinäisyys iän ja sukupuolen mukaan

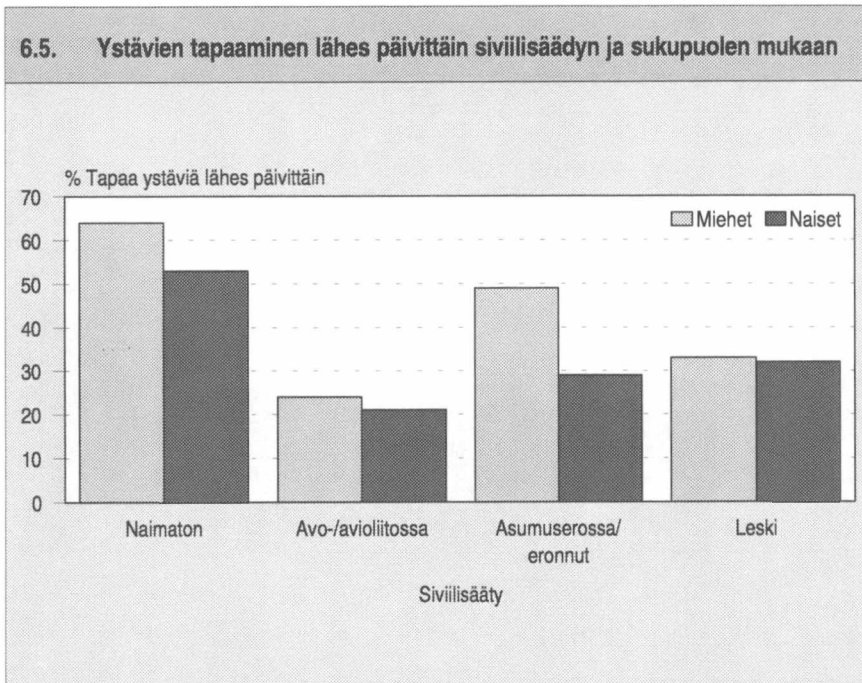

Yksinäisyyden tunne on yhteydessä myös elämäntilanteeseen. Leskeksi jääneistä miehistä runsas viidennes tunsi itsensä yksinäiseksi jatkuvasti tai melko usein. Avo- tai avioliitossa olevista lähes neljä viidenestä ei tuntenut yksinäisyyttä koskaan tai korkeintaan hyvin harvoin.

6.3. Sosiaaliset kontaktit

Joka kolmas vastaaja kertoi tapaavansa ystäviään lähes päivittäin. Naapureitaan tapasi yhtä usein vajaa neljännes vastaajista. Ystävien kanssa oleilu oli vilkkainta nuorella iällä. 15–24-vuotiaista pojista vajaat 80 prosenttia tapasi ystäviään lähes päivittäin. Kaksi kolmesta tytöstä tapasi ystäviään yhtä usein. Perheellistymisen myötä kontaktit ystäviin harvenevat jonkin verran. Avo- tai avioliitossa olevista tapasi ystäviään lähes päivittäin 23 prosenttia.

Yleisemminkin miehet tapasivat ystäviään selvästi useammin kuin naiset. Miehistä 37 prosenttia oli ystäviensä kanssa lähes päivittäin. Naisista vastaava osuus oli vajaat 30 prosenttia. Naiset sitävästoin pitävät miehiä useammin yhteyttä ystäviinsä puhelimitse. Naisista joka neljäs oli puhelinkontaktissa ystäviinsä lähes päivittäin. Miehistä aktiiviva puhelinyhteyttä piti yllä joka viides.

Työttömät tapasivat ystäviään selvästi vilkkaammin kuin työlliset. Työttömistä runsas 42 prosenttia kertoi tapaavansa ystäviään lähes päivittäin. Harvinaisinta ystävien päivittäinen tapaaminen oli ylempien toimihenkilöiden keskuudessa, joista vajaa viidennes kertoi tekevänsä näin.

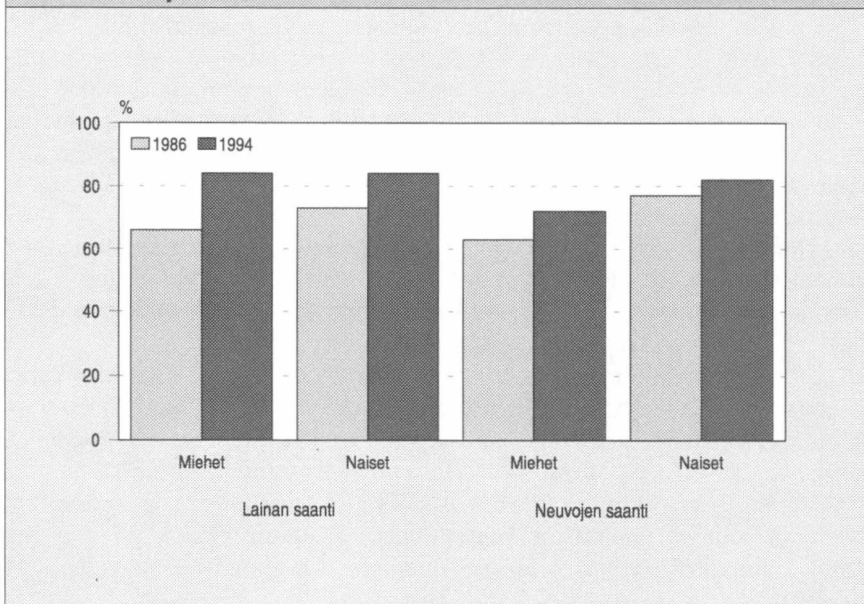
Joka neljäs vastaaja, jolla oli perhepiiristä poismuuttaneita lapsia, tapasi heitä lähes päivittäin. Äidit tapasivat itsenäistyneitä lapsiaan useammin kuin isät. Vajaat 15 prosenttia lapsuuden kodistaan muuttaneista lapsista tapsi vanhempiaan lähes päivittäin.

6.4. Apu ja neuvot

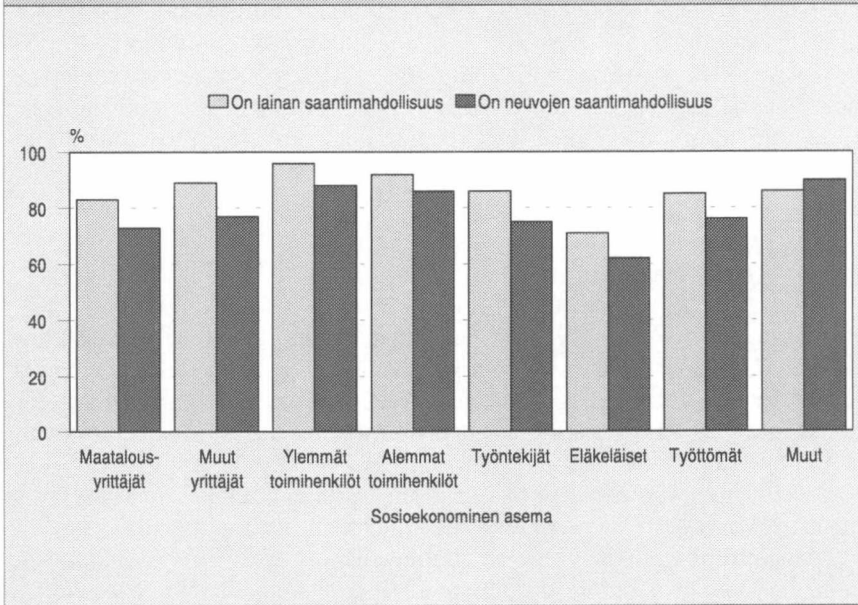
Avun saamisen konkreettisia ilmenemismuotoja kartoitettiin Elinolotutkimuksella muun muassa kysymyksellä, tunteeo vastaaja ketään oman kotitaloutensa ulkopuolista henkilöä, joka voisi auttaa, jos vastaaja tarvitsisi lainaksi 1 000 markkaa. 84 prosenttia vastaajista uskoi tuntevan jonkun, joka voisi auttaa mahdollisessa rahapulassa. Osuus oli selvästi kasvanut vuoteen 1986 verrattuna, jolloin samaan kysymykseen vastasi myöntävästi 70 prosenttia tutkimukseen osallistuneista.

Aineettomampia avunsaantimahdollisuuksia tutkittiin kysymällä, tunteeo haastateltava oman kotitaloutensa lisäksi ketään, joka voisi auttaa, jos hän tarvitsisi neuvoja tärkeissä omaa elämää koskevissa päätöksissä. Runsas kolme neljännestä vastaajista tunsikin läheisen, joka saattoi antaa

6.6. Raha-avun ja neuvojen saantimahdollisuus sukupuolen mukaan vuosina 1986 ja 1994

6.7. Raha-avun ja neuvojen saantimahdollisuus sosioekonomisen aseman mukaan

neuvoja tarvittaessa. Myös neuvoja saavien osuus oli noussut varsin selvästi vuoteen 1986 verrattuna, jolloin 70 prosenttia vastasi myöntävästi ko. kysymykseen.

Lainan saantimahdollisuuksien suhteen ei sukupuolten välillä ollut eroja. Sukupuolten väliset erot ovat tasoittuneet vuoteen 1986 verrattuna, jolloin naiset tunsivat miehiä useammin lainaa-antavia lähimmäisiä. Sitävastoin naiset, joilla oli myös yleisemmin läheisiä ihmissuhteita, tunsivat miehiä useammin läheisen, joka saattoi tarvittaessa antaa neuvoja. Naisista neuvoja saattoi saada oman perheen ulkopuolelta 82 prosenttia, miehistä 72 prosenttia.

Ystävöverkoston harvetessa lainan ja neuvojen saantimahdollisuudet vähenevät. Tosin niiden 65 vuotta täyttäneiden osuus, jotka tuntevat lainaa antavia lähimmäisiä, oli kasvanut voimakkaammin vuodesta 1986 vuoteen 1994 (vajaasta 50:stä 70 prosenttiin).

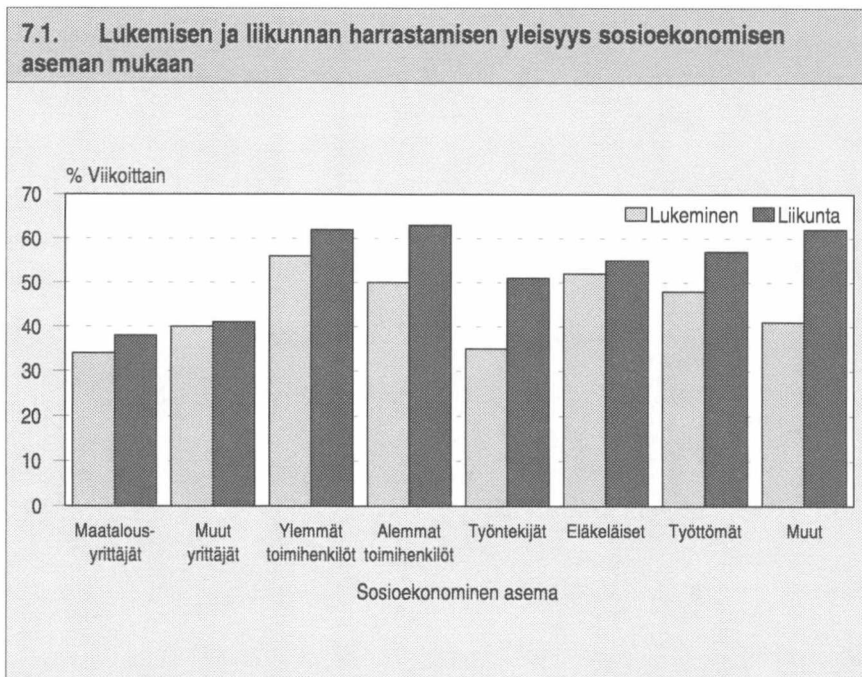
Työttömien lainan ja neuvojen saantimahdollisuudet ovat kasvaneet nopeammin kuin muiden sosioekonomisten ryhmien ja olivat jo varsin lähellä työllisten vastaavia mahdollisuuksia. 84 prosenttia työttömistä kertoi keväällä 1994 tuntevansa jonkun, joka voi tarvittaessa lainata 1 000 markkaa. Vuonna 1986 vastaava osuus oli ollut 61 prosenttia. Neuvoja antavan henkilön tuntevien työttömien osuus oli vuonna 1994 lähes kolme neljännestä vastaajista. Vuonna 1986 osuus oli 44 prosenttia.

7. Vapaa-aika, arki ja turvallisuus

7.1. Vapaa-aika

Elinolotutkimuksessa kysyttiin vastaajien vapaa-ajan harrastuksia pitkällä listalla toimintoja, jotka koskivat esim. liikunnan, kulttuurin, järjestötyön ja ravintoloissa käymisen useutta (kysymys 28).

Suomalaisten yleisimpiin vapaa-ajan harrasteisiin kuului liikunta, jota kertoi keväällä 1994 harrastavansa viikoittain yli puolet (56 prosenttia) vastaajista. Säännöllinen liikunnan harrastaminen oli selvästi yleisempää naisten kuin miesten keskuudessa. Naisista runsas 60 prosenttia harrasti liikuntaa viikoittain. Miehistä joka toisella oli harrastus yhtä säännöllistä. Joka kymmenes vastaaja ei harrastanut liikuntaa koskaan. 65 vuotta täyttäneistä joka kolmas ei enää harrastanut liikuntaa. Sosioekonomisista ryhmistä säännöllisimpiä liikunnan harrastajia olivat toimihenkilöihin ja ryhmään 'Muut' kuuluvat vastaajat. Yli 60 prosenttia kertoi harrastavansa liikuntaa viikoittain. Passiivisimpia liikunnan harrastajia olivat sitävastoin yrittäjät, joista liikkui säännöllisesti 40 prosenttia.

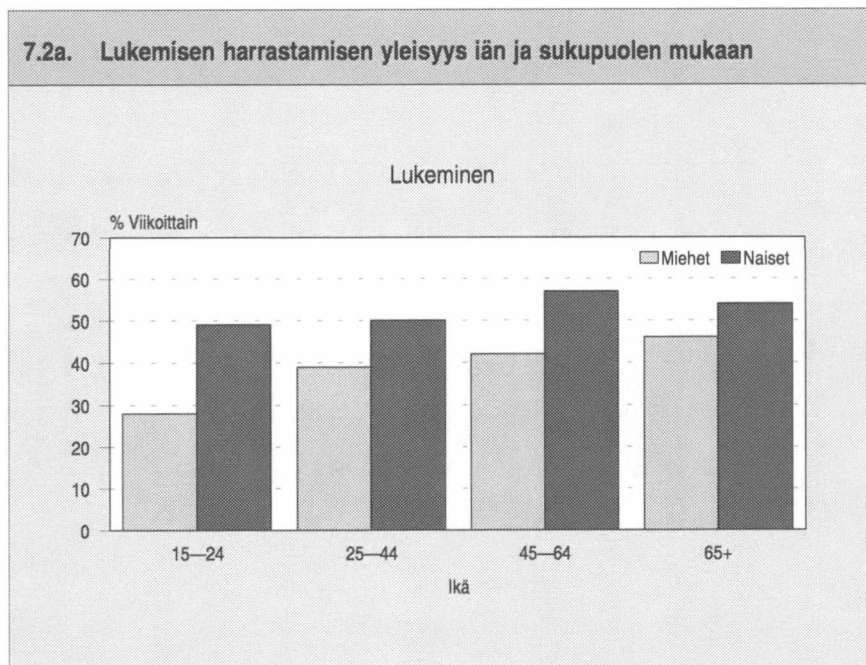

Myös lukeminen kuuluu suomalaisten suosimiin harrastuksiin. Vastaajista lähes joka toinen (46 prosenttia) kertoi lukevansa säännöllisesti viikoittain. Lukeminen on vielä selkeämmin kuin liikunta erityisesti naisten suosima harrastus. Naisista 53 prosenttia ilmoitti lukevansa säännöllisesti vapaa-aikanaan. Miehistä vastaavaa harrasti vajaat 40 prosenttia. Lukemisharrastuksen suosio kasvoi vastaajan iän myötä. Alle 25-vuotiaista luki säännöllisesti alle 40 prosenttia, yli 64-vuotiaista joka toinen vastaaja.

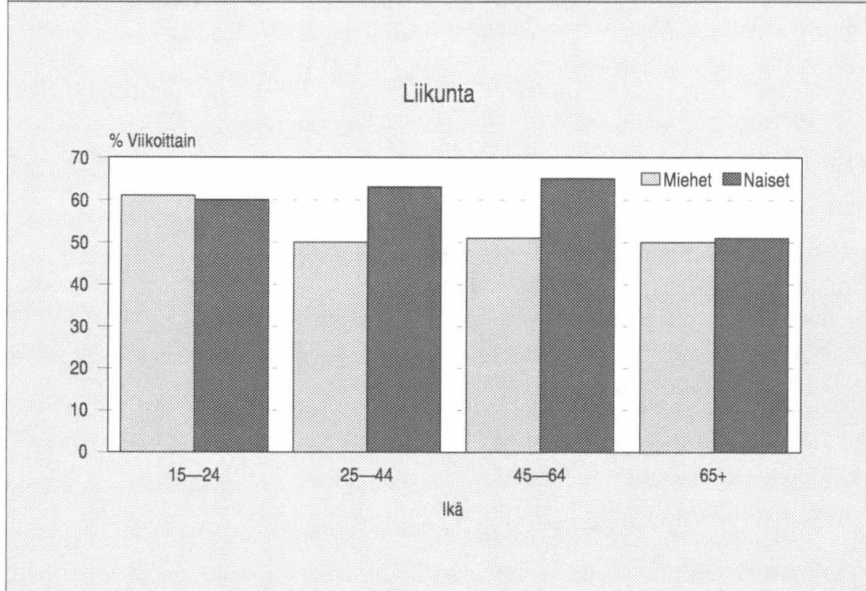
Eläkeläisten ohella aktiivisimpia kirjan kuluttajia olivat toimihenkilöt, erityisesti ylemmät toimihenkilöt, joista 56 prosenttia kertoi lukevansa viikoittain. Passiivisimpia olivat puolestaan työntekijät ja maatalousyrittäjät, joista joka kolmas kertoi ottavansa kirjan käteen viikoittain.

Opiskelua kertoi harrastavansa vapaa-aikanaan 14 prosenttia 15 vuotta täyttäneistä suomalaisista. Naiset käyttivät miehiä aktiivisemmin vapaa-aikaansa myös opiskeluun. Naisista 15 prosenttia kertoi opiskelevansa viikoittain. Miehistä vastaava osuus oli 12 prosenttia. Opiskeluharrastus on vireintä nuorella iällä. 15–24-vuotiaista joka viides kertoi harrastavansa opiskelua viikoittain. 65 vuotta täyttäneistä opiskeli vapaa-aikanaan enää 5 prosenttia. Yhdeksän kymmenestä vanhuksesta ei kerptomansa mukaan opiskellut enää koskaan. Kaikista 15 vuotta täyttäneistä antoi saman vastauksen kaksi kolmannesta.

7.2a. Lukemisen harrastamisen yleisyys iän ja sukupuolen mukaan

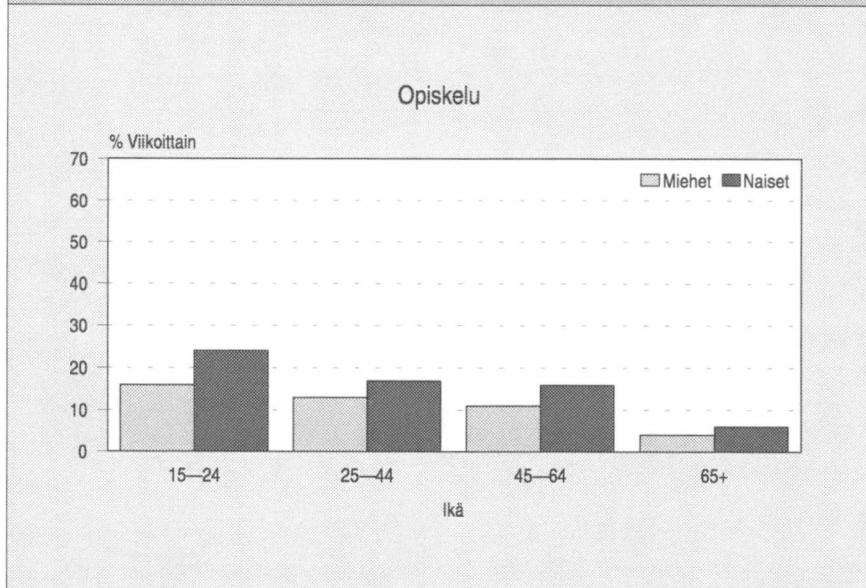

7.2b. Liikunnan harrastamisen yleisyys iän ja sukupuolen mukaan

Aktiivisimpia toimijoita vapaa-ajan harrastusten parissa ovat useimmiten naiset ja toimihenkilöt. Harrastusten yleisyys kasvaa myös vastaajan koulutuksen lisääntyessä. Tämä koskee edellä käsiteltyjen harrastusten ohella esimerkiksi kulttuuriharrastuksia, itseilmaisuharrastuksia ja järjestötoimintaa.

7.2c. Opiskelun (vapaa-aikana) harrastamisen yleisyys iän ja sukupuolen mukaan

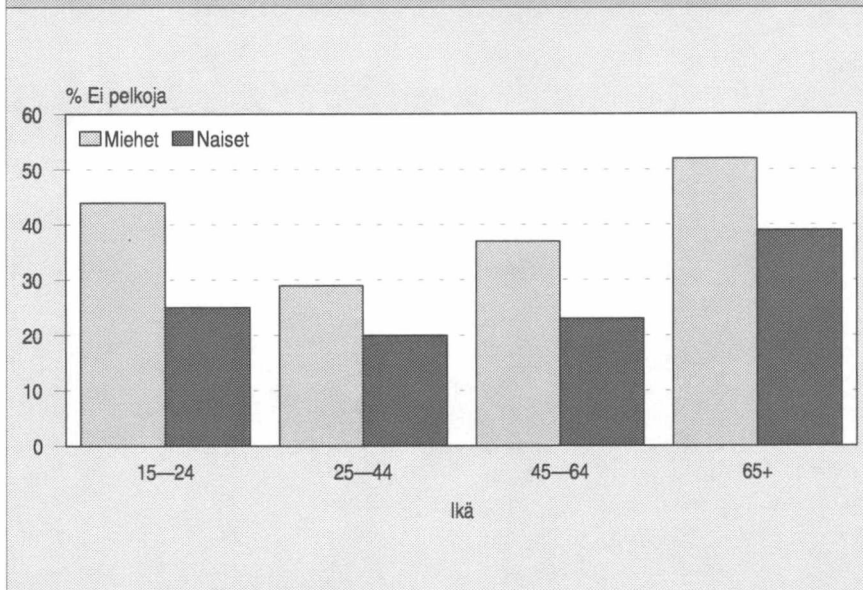
7.2. Pelot ja turvallisuus

Elinolotutkimuksessa tehtiin vapaamuotoinen kysymys, jossa vastaajat saivat kertoa, minkälaisia pelkoja, uhkia tai turvattomuutta he kokivat nykyisessä elämässään (kysymys 131). Tavallisimmat pelonaiheet olivat yleinen maailman tilanne ja terveyden menetyks. Kummankin uhkan toi esille viidennes vastaajista. Vasta näiden jälkeen nousivat huolenaiheiksi työelämä (15 prosenttia) ja toimeentulo (13 prosenttia).

Lähes kolmannes vastaajista ei tuntenut minkäänlaisia pelkoja ja uhkia. Miehistä lähes 40 prosenttia tunsu elämänsä täysin turvalliseksi. Vanhemmiten uhkat käyvät harvinaisemmiksi. 65 vuotta täyttäneistä miehistä joka toinen ei tuntenut pelkoja tai turvattomuutta. Naiset sitävastoin olivat selvästi huolestuneempia elämästään tai ympäristöstään. Joka neljäs naispuolinen vastaaja koki elämänsä turvalliseksi. Myös naisilla pelontunteet vähenevät iän myötä. 65 vuotta täyttäneistä vailla uhkia eli lähes 40 prosenttia vastaajista.

Naisten ja miesten pelkojen kohteet erosivat toisistaan varsin selvästi. Naiset olivat huomattavasti enemmän huolestuneita terveydestä ja ihmissuhteita koskevista ongelmista kuin miehet. Omasta tai omaistensa terveydestä kantoa huolta joka neljäs nainen. Miehistä 15 prosenttia koki uhkaa terveyden menetyksestä. Ihmissuhteita koskevat ongelmat tuottivat turvattomuutta 15 prosentille naisista. Miehistä vastaavia pelkoja kantoa vain 5 prosenttia. Myös elinympäristöä koskevat asiat huolestuttivat naisia enemmän. Huoli maailmatilanteesta painoi lähes joka neljättä naista. Rikollisuudesta ja luonnon ympäristöstä kantoa pelkoa joka kymmenes nainen.

7.3. Pelkoja ja uhkia tuntemattomat iän ja sukupuolen mukaan

Miehet tunsivat naisia enemmän turvattomuutta toimeentulon ja yhteiskunnan kehityksestä.

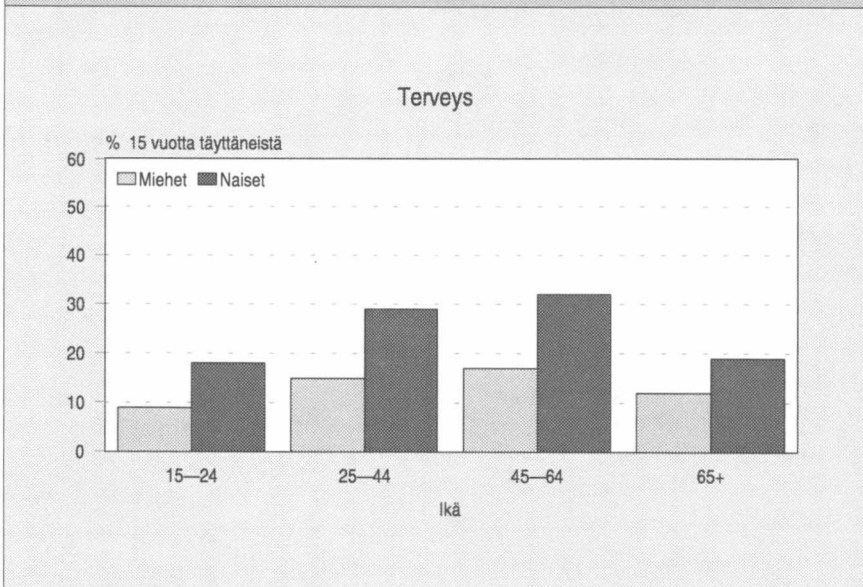
Vastaajien kokemat pelot ja uhat vaihtelivat myös heidän sosioekonomisen asemansa mukaan. Vähiten pelkoja tunsivat eläkeläiset, joista runsas 40 prosenttia eli turvallista elämää. Toimihenkilöt kokivat keskimääräistä enemmän uhkaa terveydestä, työelämästä ja maailman tilasta. Työttömien tavallisin huoli koski toimeentuloa. Joka neljäs työtön ilmoitti pelkäävänsä toimeentulonsa puolesta. Maatalousyrittäjät kokivat keväällä 1994 poikkeuksellisen paljon pelkoa yhteiskunnallisesta kehityksestä. Peräti 36 prosenttia vastaajista ilmoitti tähän aiheeseen liittyviä pelkoja. Vastauksiin on varmasti vaikuttanut EU:iin liittymistä edeltänyt keskustelu ja spekulointi maatalouden uudesta roolista.

Vastaajien turvallisuutta mitattiin myös kysymyksillä, jotka koskivat suoranaisen väkivallan tai väkivallalla uhkailun kohteeksi joutumista (kysymykset 124–127). Yksi prosentti vastaajista ilmoitti keväällä 1994 joutuneensa edellisen 12 kuukauden aikana vakavan eli näkyviä jälkiä tuottaneen väkivallan uhriksi. Osuus oli sama kuin edellisessä tutkimuksessa vuonna 1986 saatu tulos.

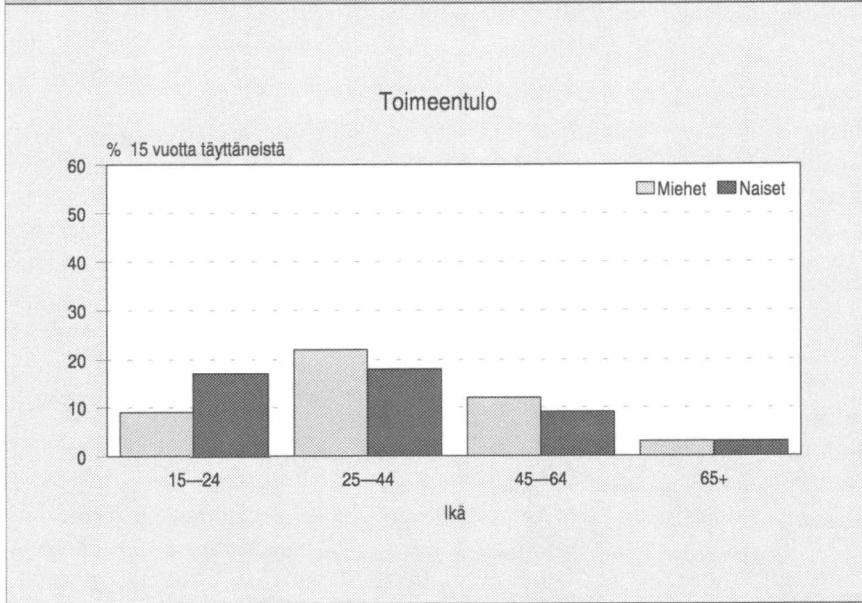
Myös lievän väkivallan ja pelottavien uhkausten kohteeksi joutuneiden osuus on pysynyt ennallaan vuoteen 1986 verrattuna. Lievän eli ilman näkyviä jälkiä jättäneen väkivallan kohteena oli ollut 2 prosenttia vastaajista. Pelottavia uhkailuja oli kokenut 5 prosenttia vastaajista.

Uhriksi joutuminen on selvästi yleisempää nuorella iällä kuin vanhemmiten. Myös avioero tai asumusero näyttää selvästi kasvattavan riskiä väkivallan tai väkivallalla uhkaamisen uhriksi joutumiselle.

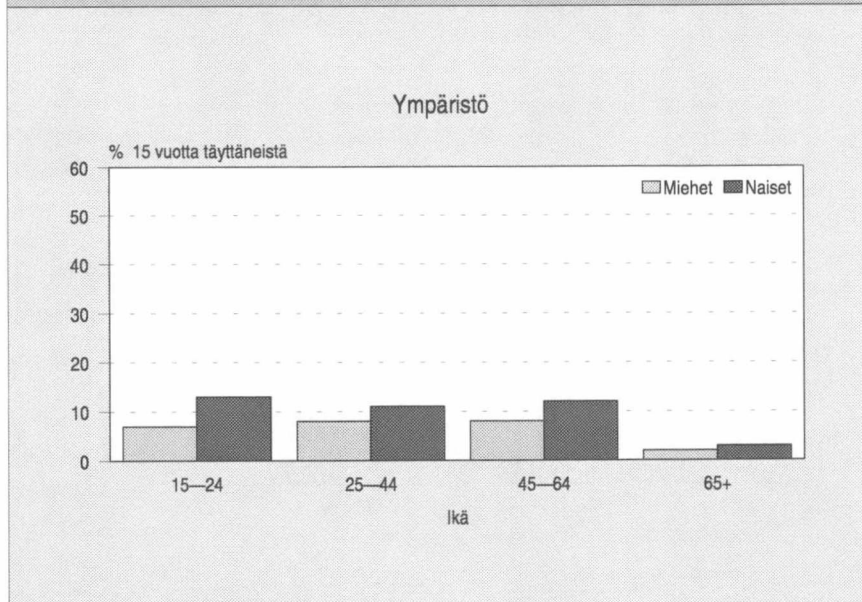
7.4a. Terveyttä koskevien pelkojen yleisyys iän ja sukupuolen mukaan

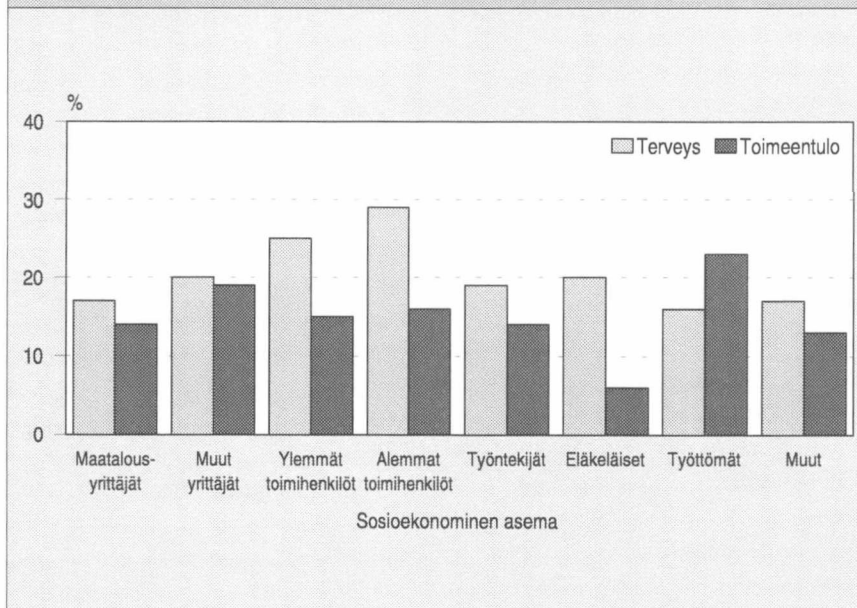
7.4b. Toimeentuloa koskevien pelkojen yleisyys iän ja sukupuolen mukaan

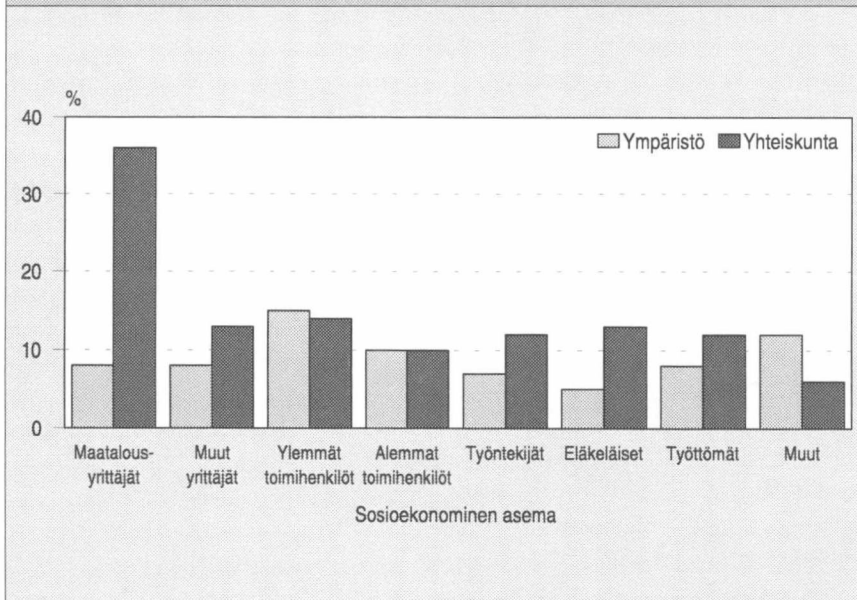
7.4c. Ympäristöä koskevien pelkojen yleisyys iän ja sukupuolen mukaan

7.5a. Terveyttä ja toimeentuloa koskevien pelkojen yleisyys sosioekonomisen aseman mukaan

7.5b. Ympäristöä ja yhteiskuntaa koskevien pelkojen yleisyys sosioekonomisen aseman mukaan

---

Elinolotutkimuksen aineiston keruu

Vuonna 1994 tehty elinolotutkimus oli kolmas aihepiiriä koskeva tutkimus Tilastokeskuksessa. Aikaisemmat tutkimukset on tehty vuosina 1978 ja 1986. Uuden elinolotutkimuksen tiedot haastateltiin vuoden 1994 alkupuoliskolla. Tilastokeskuksen haastattelijat käyttivät tutkimuksessa ensimmäisen kerran laaja-alaisesti uusinta tietojenkeruutekniikkaa. Paperilomakkeiden sijasta tiedot kerättiin kannettavilla tietokoneilla ja lähetettiin puhelinkaapeleita myöten Tilastokeskukseen. Menetelmämuutosta seurasi laaja koetutkimus vuoden 1993 loppupuoliskolla. Siinä pyrittiin vertailemaan paperilomakkeiden ja tietokonehaastattelun antamia tuloksia.

Vuoden 1994 elinolotutkimuksen tiedot kerättiin yhdessä kotitaloustutkimuksen kanssa (yhteinen otos). Kotitaloustutkimuksen tavoitteena on kerätä yksityiskohtaista tietoa kotitalouksien tuloista ja selvittää tulojaon kehitystä Suomessa. Valtaosa kotitaloustutkimuksen tulotiedoista kootaan erilaisista rekistereistä. Tulotietojen lisäksi rekistereitä käytettiin elinolotutkimuksessa mm. eräiden demografisten ja koulutusta sekä asuntoa koskevien tietojen lähteenä.

Elinolotutkimuksen aineiston keruuta ja laatua on kuvattu yksityiskohtaisesti julkaisussa 'Anja Ahola, Kari Djerf, Markku Heiskanen, Kai Vikki: Elinolotutkimus 1994. Aineiston keruu. Tilastokeskus. Muistio 1995:2'. Oheisessa tekstissä referoidaan julkaisua lyhyesti.

■ Perusjoukko ja otos

Elinolotutkimuksen perusjoukko koostuu 15 vuotta täyttäneestä väestöstä. Tutkimuksen kohteena ovat pääasiassa yksittäiset henkilöt, mutta tutkimuksessa on runsaasti myös kotitalouskohtaisia tietoja. Tutkimuksen perusjoukko on ns. kotitalousväestö eli 15 vuotta täyttäneet henkilöt, jotka elävät laitosten ulkopuolella. Tavoittamisiongelmien vuoksi perusjoukosta rajattiin pois myös ulkomailla asuvat ja osoitteettomat henkilöt. Perusjoukon koko on väestön tasolla 4 048 816 suomalaista, jotka ovat täyttäneet 15 vuotta.

Elinolotutkimuksen otos sisältää kaksi eri tavoin poimittua osaa. Tämä johtuu siitä, että tutkimuksen tiedot kerättiin kotitaloustutkimuksen yhteydessä. Kotitaloustutkimuksen tietojenkeruu perustuu rotaivaan paneeliin, jossa kukin kotitalous on mukana kaksi vuotta.

Otoksen koko oli 12 093 kohdetta. Ensimmäistä kertaa mukanaolevia eli uuteen paneeliin kuuluvia kohteita oli 6 025. Näistä 1 001 henkilöä kuului Helsingin alueelta otettuun lisäotokseen. Uuteen paneeliin kuuluva otos poimittiin väestön keskusrekisteristä.

Toista kertaa mukana olevia eli vanhaan paneeliin kuuluvia kohteita oli elinolututkimusta aloitettaessa 5 063. Tämän lisäksi elinolututkimuksen otokseen oli laskettava mukaan ne 1 005 vanhan paneelin kohdetta, jotka olivat kieltäytyneet tai jääneet jonkin muun syyn vuoksi haastattelelta ensimmäisenä tutkimusvuotenaan. Vanhan paneelin otos poikkesi sekä rakenteeltaan että poimintamenetelmältään ensimmäistä kertaa mukana olevasta otoksesta. Otos ei sisältänyt 15–17-vuotiaita kohteita. Otoksen poimintakehikkona oli vuoden 1991 verotusrekisteri ja poimintaluokat olivat erilaiset. Otosten eroavuudet on huomioitu tuloksia estimaattaessa.

■ Kato

Elinolututkimuksen otos käsitti 12 093 kohdetta, joista osallistui tutkimukseen 8 650. Otoksesta poistettiin 250 ns. ylipieittoon kuuluvaa kohdetta (esim. kuolleet, laitoksessa asuvat). Kadoksi jääneitä kohteita oli 3 193. Tutkimuksen vastaamisprosentti oli siten 73. Vuonna 1986 tehdyn elinolututkimuksen vastaamisosuus oli 87 prosenttia. Kadon kasvu johtuu monesta tekijästä, mm. kahden tutkimuksen yhdistämisestä, paneeliasetelmasta ja kieltäytymisten yleisestä kasvusta sekä haastateltavien tavoitettavuuden vaikeutumisesta.

Taulukon ensimmäinen sarake (1993/uusi) sisältää vuonna 1993 ensimmäistä kertaa tulonjakotilastoa varten poimitun koko otoksen (6 068 kohdetta). Vuoden 1993 haastatteluissa jäi katoon 1 005 kohdetta, jotka automaattisesti ovat myös Elinolututkimus 94:n katoa, vaikkei elinolututkimuksen haastatteluja tuolloin tehtykään. Taulukon toisessa sarakkeessa (1994/vanha) ovat kohteet, joilta vuonna 1993 saatiin haastattelu. Tämä paneeli haastateltiin uudestaan vuonna 1994 samaan aikaan kuin kotitaloustutkimuksen uusi paneeli (1994/uusi).

Taulukko. Haastattelun lopputulos ja bruttokato (%)

Haastattelun lopputulos	Paneeli			Koko otos	
	1993/ uusi	1994/ vanha	1994/ uusi	n	%
Yhteensä	6 068	5 063	6 025	12 093	100
Saatu haastattelu	5 063	4 329	4 321	8 650	71,5
Kieltäytyminen	535	305	742	1 582	13,1
Muu kato	364	369	878	1 611	13,4
Ylipieitto	106	60	84	250	2,1

Eri sosiaalisten ryhmien ja eri tulotasolla olevien kohteiden vastaisaktiivisuudessa ei ollut kovin suuria eroja. Maanviljelijät olivat tosin muita väestöryhmiä aktiivisempia osallistumaan. Yrittäjiä lukuunottamatta vastaamishalukkuus oli ylempissä tuloluokissa hieman muita suurempi. Samoin koulutustason noustessa vastaamishalukkuus kasvoi. Alueittain aktiivisimmat vastaajat olivat Keski- ja Itä-Suomessa. Keskimääräistä haluttomampia osallistumaan tutkimukseen olivat Ahvenanmaalla, pääkaupunkiseudulla ja muualla Uudenmaan läänissä asuvat kohteet.

■ Tiedonkeruumenetelmän muutos

Tilastokeskuksessa siirryttiin vuonna 1994 tietokoneavusteiseen käyntihaastattelumenetelmään. Yhdistetty elinolotutkimus ja kotitaloustutkimus oli ensimmäinen Tilastokeskuksen koko haastattelijakunnan voimin tekemä laaja tietokoneavusteinen haastattelu.

Tietokoneavusteinen haastattelu tuottaa tekniseltä laadultaan parempaa aineistoa, koska tietokoneohjelma ei salli tiettyjä 'inhimillisiä erehdyksiä' haastattelutilanteessa. Siinä on myös mahdollista toteuttaa paperilomaketta mutkikkaampia hyppyrakenteita ja loogisia vertailuja. Toisaalta tietokoneavusteisessa haastattelussa itse haastattelutilanteeseen tulee mukaan kolmas jäsen, tietokone. Sen käyttö vaatii osan haastatteluajasta ja haastateltavan sille antama merkitys saattaa vaihdella eri väestöryhmissä.

Menetelmämuutoksen vaikutusta tutkittiin vuoden 1993 loppupuoliskolla toteutetussa vertailututkimuksessa, jossa haastattelut tehtiin rinnakkain paperilomakkeella ja tietokoneavusteisella menetelmällä. Vertailututkimuksen otoskoko oli 1 000 kohdetta. Menetelmäerojen vaikutusta selvitettiin erityisesti sellaisissa kysymysryhmissä, joiden arvioitiin sisältävän arkaluonteisia kysymyksiä. Tutkittuja ryhmiä olivat mm. sosiaaliset suhteet ja terveys.

Sosiaalisia suhteita kartoittavat kysymykset eivät näyttäneet koko aineiston tasolla olevan herkkiä tietojenkeruumenetelmän muutokselle. Vähän koulutetut ja 45–54-vuotiaat antoivat tietokoneavusteisessa haastattelussa itsestään jonkin verran myönteisemmän kuvan kuin paperilomakkeella tehdyssä haastattelussa. Sisällöllisesti johdonmukaisia koko aihealueen kattavia menetelmäeroja ei tuloksista kuitenkaan löytynyt sukupuolen, ikäryhmän tai koulutusmuuttujan mukaan tarkasteltuna.

Terveyksikysymyksissä näytti sitävastoin siltä, että kysymysten sosiaalisella hyväksyttävyydellä oli yhteyttä menetelmien välisiin vastauseroihin. Muut kuin ylimpään koulutusryhmään kuuluvat vastaajat ilmoittivat tietokoneavusteisessa haastattelussa jonkin verran vähemmän terveyspuutteita kuin perinteisessä paperilomakkeella tehdyssä haastattelussa. Eri haastattelutavoilla kerätyissä aineistoissa korostuvat erilaiset

piirteet eri väestöryhmien terveydessä. Tietokoneavusteisessa haastattelussa saadut vastaukset näyttävät antavan sen kuvan, että pitkäaikais-sairastavuus, oman terveydentilan kokeminen ja psykosomaattisten oireiden ilmoittaminen eivät juurikaan eroa vastaajan koulutuksen mukaan. Psykkiset oireet näyttäisivät toisaalta liittyvän hyvään koulutus-tasoon. Paperilomakkeilla kerätyn aineiston perusteella näyttäisi sitävas-toin siltä, että kouluttamattomin väestöryhmä on myös sairain väestö-ryhmä.

Taustamuuttajat

Julkaisun taulukoissa on käytetty taustamuuttujia, jotka toistuvat mahdollisimman samanlaisina eri ilmiöalueilla. Taustamuuttujien erottelukyky vaihtelee sarakemuuttujittain.

■ Alue

Haastateltavan asuinpaikka on luokiteltu suuralueittain, jotka vastaavat Euroopan Unionin alueluokitusta NUTS2. Alueet ovat seuraavat:

1. Uusimaa
2. Etelä-Suomi
3. Itä-Suomi
4. Väli-Suomi
5. Pohjois-Suomi
6. Ahvenanmaa

Suuralueluokituksen taustalla on maakuntajako. Uusimaa sisältää Uudenmaan maakunnan. Etelä-Suomeen kuuluvat Varsinais-Suomen, Satakunnan, Hämeen, Pirkanmaan, Päijät-Hämeen, Kymenlaakson ja Etelä-Karjalan maakunnat. Itä-Suomea ovat Etelä-Savon, Pohjois-Savon, Pohjois-Karjalan ja Kainuun maakunnat. Väli-Suomi sisältää Keski-Suomen, Etelä-Pohjanmaan, Vaasan rannikkoseudun ja Keski-Pohjanmaan maakunnat. Pohjois-Suomeen kuuluvat Pohjois-Pohjanmaan ja Lapin maakunnat ja Ahvenanmaa on luokituksessa oma alueensa.

Lähde: Alueluokitukset, Kunnat 1995. Käsikirjoja 28. Tilastokeskus. Helsinki 1995.

■ Aluetyyppi

Aluetyyppi selvitettiin haastattelussa kysymällä, mikä on kotitalouden asuinpaikka. Aluetyyppi luokiteltiin kuvastamaan keskusta-periferia-
ulottuvuutta seuraavasti:

1. **Keskusta.** Tarkoittaa kaupungin tai kunnan pääasiallista keskustaajamaa ja pääkaupunkiseudulla ydinkeskustoja.

2. Muu taajama. Tarkoittaa pääkaupunkiseudulla esikaupunki-alueita ja muualla sellaisia asukastihentymiä, jotka eivät ole kuntakeskuksia, mutta täyttävät taajaman kriteerit (asukastihentymät, joissa on vähintään 200 asukasta ja rakennusten väliset etäisyydet eivät pääsääntöisesti ylitä 200 metriä).

3. Haja-asutusalue. Haja-asutusalueella ovat asukastihentymien ulkopuolella olevat yksittäiset asumukset, joiden etäisyys lähimpään naapuriin on enemmän kuin 200 metriä.

■ Ikä ja sukupuoli

Haastateltavan ikä vuoden 1993 lopussa ryhmiteltiin ikäkausiluokituksen mukaisesti:

1. 15–24-vuotiaat (nuoret)
2. 25–44-vuotiaat (aikuiset)
3. 45–64-vuotiaat (keski-ikäiset)
4. 65 + vuotiaat (vanhukset)

Lähde: Ikäluokitukset. Käsikirjoja 22. Tilastokeskus. Helsinki 1986.

■ Kotitaloustyyppi

Kotitaloustyyppi on muodostettu kotitalouksien ja perheiden rakennetietojen perusteella. Se kuvaa kotitalouden asuinyhteisöä, elämänvaihetta ja huoltovelvoitteita. Luokittelu on seuraava:

1. **Yksin asuva tai muu perheetön.** Yksinasuva on henkilö, joka asuu yksin asunnossa. Muu perheetön on henkilö, joka yksinään muodostaa kotitalouden, mutta asunnossa asuu myös muita, eri kotitalouteen kuuluvia henkilöitä.
2. **Lapseton avo- tai aviopari.** Kotitalouteen kuuluu ainoastaan aviopari tai kaksi keskenään avoliitossa olevaa henkilöä.
3. **Vanhemmat ja täysi-ikäisiä lapsia.** Kotitalouteen kuuluvat vähintään yksi 18 vuotta täyttänyt lapsi ja molemmat vanhemmat. Siihen voi kuulua myös kolmatta sukupolvea tai muita ydinperheeseen kuulumattomia.
4. **Vanhemmat ja alle 18 vuotiaita lapsia.** Kotitalouteen kuuluvat molemmat vanhemmat ja vähintään yksi alle 18 vuotias lapsi. Siihen voi lisäksi kuulua myös täysi-ikäisiä lapsia, kolmatta sukupolvea tai muita ydinperheeseen kuulumattomia.
5. **Yksinhuoltajatalous.** Kotitalouteen kuuluu lapsia iästä riippumatta ja yksi vanhempi ja mahdollisesti muita ydinperheeseen kuulumattomia.

Lähde: Kotitalous-, asuntokunta- ja perheluokitukset. Käsikirjoja 19. Tilastokeskus. Helsinki 1983.

■ Koulutus

Koulutustieto perustuu korkeimpaan suoritettuun tutkintoon. Tieto on saatu Tilastokeskuksen tutkintorekisteristä, jossa tutkinnot on luokiteltu vuoden 1991 koulutusluokituksen mukaisesti. Taustamuuttujana on vain tutkinnon ilmentämä koulutusaste kolmeen luokkaan jaoteltuna:

1. **Perusaste** (tai tuntematon). Perusasteen suorittaneet ovat läpäisseet nykyisen perus- tai keskikoulun tai ovat käyneet vanhan koulujärjestelmän kansa- tai keskikoulun.
2. **Keskiaste**. Keskiasteen tutkinnot ovat ylioppilastutkinnon tai ammatillisten oppilaitosten alemmanasteisia tutkintoja. Koulutus on keskiasteella kestänyt vähintään noin 10-12 vuotta.
3. **Korkea-aste**. Korkea-asteen tutkinnon suorittaneilla on takanaan vähintään 13 koulutusvuotta. Korkean asteen tutkinnoiksi luokitellaan kaikki korkeakoulututkinnot sekä osa ammatillisten oppilaitosten tutkinnoista.

Lähde: Koulutusluokitus. Käsikirjoja 1. Tilastokeskus. Helsinki 1992.

■ Siviilisäätty

Vastaajat on jaoteltu siviilisäädyn mukaan seuraavasti:

1. Naimaton
2. Avo-/avioliitossa
3. Asumuserossa/eronnut
4. Leski

■ Sosioekonominen asema

Sosioekonomisen aseman luokituksen tehtävänä on kuvata henkilön sijaintia yhteiskunnan sosiaalisessa kerrostumarakenteessa. Luokittelu tehdään haastatteluhetken tietojen perusteella.

Elinolotutkimuksessa muodostettua luokitusta voisi kutsua myös ammattiasema- ja toimintaluokitukseksi. Tässä aineistossa henkilö luokitellaan hänen omaa toimintaansa kuvaavien tietojen avulla. Esimerkiksi tuloja, asumista tai perhettä koskevia tietoja tulkittaessa on huomattava, että henkilön kotitaloudessa voi olla muita, erilaisessa sosioekonomisessa asemassa olevia henkilöitä. Haastateltua kuvaava luokitus ei aina kuvaa koko kotitalouden sosioekonomista asemaa, koska haastateltavana on ollut satunnaisesti valittu kotitalouden jäsen – lapsi tai aikuinen, 'päämies' tai joku muu.

Luokitus on seuraava:

1. Maatalousyrittäjät
2. Muut yrittäjät
3. Ylemmät toimihenkilöt
4. Alemmat toimihenkilöt
5. Työntekijät
6. Eläkeläiset
7. Työttömät
8. Muut

Ryhmään 'Työttömät' on luokiteltu kaikki työttömät riippumatta työttömyyden kestosta.

Ryhmään 'Muut' on luokiteltu opiskelijat ja koululaiset sekä omaa kotitaloutta hoitavat ja varusmiehet.

Lähde: Sosioekonomisen aseman luokitus 1989. Käsikirjoja 17. Tilastokeskus, Helsinki 1989.

■ Pohjoismainen sosioekonomisen aseman luokitus

Pohjoismainen sosioekonomisen aseman luokitus (NORD-SEI) poikkeaa jonkin verran suomalaisesta versiosta. Pohjoismaista luokitusta on tässä julkaisussa käytetty vain vuosien 1986 ja 1994 tietoja vertailtaessa. Luokitus sisältää taulukoissa seuraavat ryhmät:

1. Maatalousyrittäjät
2. Muut yrittäjät
3. Ylemmät toimihenkilöt
4. Alemmat toimihenkilöt
5. Työntekijät
6. Eläkeläiset
7. Pitkäaikaistyöttömät
8. Muut

Julkaisun vertailutaulukoissa sovellettu pohjoismainen sosioekonominen luokitus ei ole vertailukelpoinen liitetaulukoissa sovelletun sosioekonomisen luokituksen kanssa. Tärkeimmät ovat seuraavat:

– Pohjoismaisessa luokituksessa toimihenkilöt on jaettu kolmeen ryhmään. Luokituksessa 'Keskitoimihenkilöt' ja 'Alemmat toimihenkilöt' on käsitelty yhtenä ryhmänä ('Alemmat toimihenkilöt'). Ylempien ja alempien toimihenkilöiden rajausta ei ole sama kuin liitetaulukoissa sovelletussa sosioekonomisessa luokituksessa.

– Pohjoismaisessa luokituksessa pitkäaikaistyöttömäksi on luokiteltu henkilö, jonka työttömyys on kestänyt vähintään kolme kuukautta. Liitetaulukoissa sovelletuissa luokituksissa ei ole vastaavaa rajoitusta.

Molemmat luokitukset kuvaavat haastatteluhetken sosioekonomista asemaa.

Käsitteet ja määritelmät

Toimeentulo

■ Köyhyys

Köyhyysraja on määritelty kotitalouden käytettävissä olevien vuositulojen (1993) perusteella. Määritelmän mukaan köyhiä ovat ne, joiden kulutusyksikköä kohti lasketut kotitalouden käytettävissä olevat tulot ovat alle 50 prosenttia kaikkien kotitalouksien vastaavalla tavalla lasketusta mediaanitulosta. Markkamääräisesti tämä köyhyysraja oli 33 442 markkaa.

■ Kotitalouden käytettävissä olevat tulot

Kotitalouden käytettävissä olevat tulot muodostuvat kotitalouden ja sen jäsenten saamien palkkojen, yrittäjätulojen, omaisuutulojen ja saatujen tulonsiirtojen summasta, josta on vähennetty maksetut tulonsiirrot. Tuloihin sisältyy tällöin myös laskennallisia eriä esimerkiksi luontaiseduista, omaan käyttöön otetuista tuotteista ja omassa käytössä olevasta omistusasunnosta. Käsite vastaa täysin tulonjakotilaston käytettävissä olevien tulojen käsitettä.

■ Kulutusyksikkö

Erikokoisten kotitalouksien tulot vaihtelevat sen mukaan, montako ansaitsevaa jäsentä talouksissa on. Toimeentuloa kuvattaessa ollaan kiinnostuneita siitä, montako suuta tuloilla on ruokittava. Kotitalouden jäsenten yhteenlasketut tulot jaetaan ns. kulutusyksikköä kohti, jotta voitaisiin verrata kotitalouden tuloja kulutustarpeeseen nähden.

Oheisissa taulukoissa on käytetty OECD:n kulutusyksikköskaalaa, jossa talouden ensimmäinen aikuinen saa arvon 1 ja muut aikuiset 0,7. Alle 18-vuotiaiden lasten kulutus saa painon 0,5 eli puolet ensimmäisen aikuisen kulutuksesta.

Kunkin kotitalouden kulutusyksikköpainot summataan yhteen. Näin ollen yhden aikuisen taloudessa on yksi kulutusyksikkö. Kahden aikuisen ja kahden lapsen taloudessa kulutusyksikköjen summa on 2,7. Kvintiilien laskennassa käytettävissä olevat tulot laskettiin kulutusyksikköä kohti. Laskutapa antaa tasaisemman kuvan yhteiskunnallisesta tulonjasta kuin kotitaloutta tai henkeä kohti lasketuilla tuloilla muodostetut jakaumat.

■ Kvintiilit

Kvintiilit eli tuloviidennekset on muodostettu siten, että kotitaloudet on järjestetty kulutusyksikköä kohti laskettujen käytettävissä olevien tulojen mukaiseen järjestykseen. Tämän jälkeen kotitaloudet on jaettu viiteen yhtä suureen ryhmään. Alimpaan kvintiiliin kuuluvat ne 20 prosenttia talouksista, joilla on pienimmät tulot. Vastaavasti ylimpään kvintiiliin kuuluu 20 prosenttia talouksista, joilla on suurimmat tulot.

Jokainen talous saa paikan jonossa, johon on järjestetty kaikki otokseen kuuluvat kotitaloudet tulojen mukaiseen järjestykseen. Kotitalouden kvintiiliryhmä ilmaisee kotitalouden sijoituksen tässä jonossa.

■ Velkaiset ja asuntovelkaiset taloudet

Velkaiset taloudet olivat niitä, joilla oli vuoden 1993 lopussa asuntolainaa tai muita lainoja (kulutusluottoja, opintolainoja, osamaksuvelkaa yms.). Asuntovelkaiset olivat vastaavasti niitä talouksia, joilla oli vuoden lopussa asuntolainaa.

■ Velkaongelmaiset

Velkaongelmaisiksi on luettu vain ne taloudet, jotka ovat saaneet oman ilmoituksensa mukaan konkreettista tukea ongelmista selviytymiseen. Tueksi laskettiin seuraavanlaiset toimenpiteet haastatteluhetkeä edeltäneen 12 kuukauden aikana:

1. Saatu lykkäystä lainojen maksuun tai laina-aikojen pidennystä
2. Saatu alennetuksi lainojen korkoprosenttia
3. Saatu velkaneuvontaa

■ Keinoja selviytyä rahahuolista

Kotitalouksien keinoja selviytyä rahahuolista mitattiin usealla eri kysymyksellä. Ne koskivat niitä toimenpiteitä, joihin kotitalouksien oli ollut turvaututtava haastatteluhetkeä edeltäneen 12 kuukauden aikana. Selviytymiskeinot olivat seuraavia:

1. Jouduttu karsimaan huomattavasti menoja
2. Lykätty laskujen maksamista
3. Järjestelty lainoja. Kuten velkaongelmaisissa:
Saatu lykkäystä lainojen maksuun tai laina-aikojen pidennystä, saatu alennetuksi lainojen korkoprosenttia tai saatu velkaneuvontaa.
4. Käytetty säästöjä talousongelmien vuoksi
5. Käytetty muita keinoja. Muita käytettyjä keinoja ovat:

- Lisää asuntolainaa rahahuolien vuoksi
- Lisää kulutuslainaa tai muuta lainaa
- Myyty tai yritetty myydä asunto, vapaa-ajan asunto, muu kiinteistö tai maata
- Myyty arvopapereita, kestokulutushyödykkeitä, auto tms.
- Pantattu omaisuutta panttilainaamoon
- Saatu esim. sukulaisilta rahallista apua, jota ei tarvitse maksaa takaisin

■ Kokemukset niukkuudesta

Vastaajan pelkoja ja konkreettisia kokemuksia ruokarahojen tai ruuan loppumisesta haastateltiin seuraavalla kysymyssarjalla. Kysymykset koskivat haastatteluhetkeä edeltäneitä 12 kuukautta:

1. Oletteko pelännyt, että teiltä loppuu ruoka ennenkuin saatte sitä lisää?
2. Oletteko joutunut tilanteeseen, että ruokarahat ovat loppuneet?
3. Oletteko jäänyt liian vähälle ruualle, koska ei ollut rahaa ostaa tarpeeksi ruokaa?
4. Oletteko ostanut tavallista halvempaa ruokaa, koska muuhun ei ole ollut varaa?
5. Oletteko ollut kokonaisen päivän syömättä, koska ei ole ollut rahaa ruokaan?

Asuminen

■ Asunto

Asunnoksi katsottiin se asunto, jossa haastateltava ja pääosa kotitaloutta asuivat vuoden 1993 viimeisenä päivänä. Haastateltavan ei tarvinnut olla henkikirjoitettu asuntoon, vaan hänen asunnokseen katsottiin tosi-asiallinen asunto.

■ Asunnon hallintasuhte

Asunnot jaoteltiin hallintasuhteen mukaan seuraaviin luokkiin:

1. Oma talo
2. Oma osakehuoneisto
3. Vuokra-asunto. Vuokra-asuntoihin luetaan päävuokralais-, alivuokralaisasunnot sekä luontaisetuna (syytinki, työsuhde yms.) saadut asunnot.
4. Muu asunto. Tähän ryhmään kuuluvat mm. asumisoikeusasunnot, palvelutalot, sisäoppilaitokset, parakit ja asuntovaunut.

■ Asumuksen talotyyppi

Asunnot jaetaan talotyypin mukaan seuraavasti:

1. Pientalo. Tähän sisältyvät sekä yhden että kahden asunnon pientalot.
2. Rivitalo. Näihin kuuluvat rivi- ja ketjutilat.
3. Kerrostalo
4. Muu rakennus. Ryhmään kuuluvat asunnot, jotka sijaitsevat muussa kuin asumiseen tarkoitettussa rakennuksessa (esim. koulussa, virastossa, teollisuusrakennuksessa)

■ Asumisväljyys

Asumisväljyys on laskettu kotitalouden kokoa ja asunnon huonelukua koskevien tietojen perusteella. Huonelukuun on laskettu kotitalouden omassa käytössä olevat huoneet keittiötä lukuunottamatta. Luokitus vastaa ns. normi 4:n mukaista asumisväljyyttä. Sen sisältö on seuraava:

1. Väljästi asuvat. Väljästi asuviksi katsotaan ne 1–5 hengen kotitaloudet, joiden asunnon huoneluku (ilman keittiötä) on kolme suurempi kuin kotitalouden henkilöluku.
2. Normaalisti asuvat. Nämä ovat talouksia, joissa asunnon huoneluku (ilman keittiötä) on suurempi kuin kotitalouden henkilöluku, lukuunottamatta niitä 1–5 hengen talouksia, joissa huoneluku ylittää enemmän kuin kahdella kotitalouden koon (väljästi asuvat).
3. Ahtaasti asuvat. Ahtaasti asuvat ne taloudet, joissa kotitalouden henkilöluku on suurempi kuin asunnon huoneluku, kun keittiötä ei lasketa huoneeksi.

■ Asumuksen varustetaso

Asunnot on luokiteltu perusvarustetasonsa mukaisesti kolmeen ryhmään:

1. Hyvin varustettu asunto. Asunto on hyvin varustettu, jos siinä on
  - vesijohto
  - viemäri
  - lämminvesi
  - WC
  - peseytymistilat (suihku/kylpyhuone tai huoneistokohtainen sauna)
  - keskus- tai sähkölämmitys

2. Puutteellisesti varustettu asunto. Asunto on puutteellisesti varustettu, jos siitä puuttuvat vain peseyymistilat ja/tai keskuslämmitys (tai sähkölämmitys)
3. Erittäin puutteellisesti varustettu asunto. Asunto on erittäin puutteellisesti varustettu, jos siitä puuttuu jokin seuraavista varusteista: vesijohto, viemäri, lämminvesi tai WC

■ Kestokulutustavarat

Asunnon perusvarustetasoa kuvaavia tietoja on täydennetty eräillä kestokulutustavaroita koskevilla tiedoilla. Näitä ovat

- astianpesukone
- pakastin
- mikroaaltouuni
- kaapeli-TV
- video
- tietokone

■ Asumismenojen osuus tuloista

Asumismenojen osuus tuloista kuvaa asumisen taloudellista rasitetta. Asumismenoihin on laskettu mukaan seuraavat erät: vuokra-asunnon vuokra, vuokra-asunnon käyttökorvaukset, vuokra-asunnon sähkömenot, osakeasunnon hoitovastike, osakeasunnon sähkömenot, omakotitalon sähkö- ja lämmitysmenot, omakotitalon vesi-, jätevesi-, palovakuutus-, tontinvuokra yms. maksut, asunnon korjauskustannukset ja asuntolainojen korkomenot. On huomattava, että asumismenot sisältävät vain kulutusmenoiksi luokiteltuja eriä. Täten esimerkiksi asuntolainojen lyhennykset eivät sisälly asumismenoihin.

Asumismenot sisältävät vain todellisiin asumiskustannuksiin sisältyviä kuluja. Laskennallisia eriä (esim. omistusasunnon asuntoetu) ei ole huomioitu. Myöskään asumisen tukea (esim. asuntoetu) ei ole laskettu mukaan asumismenoihin, vaan ne on käsitelty bruttomääräisinä rahamenoina.

Vastaavasti tulopuolelta on jätetty pois laskennalliset erät. Asumismenojen osuus tuloista kuvaa tarkasti ottaen bruttomääräisten rahamenojen osuutta kotitalouden rahatuloista.

■ Kodin merkitys

Kodin merkitystä vastaajalle on kuvattu seuraavalla valmiiksi luokitellulla jaotellulla:

1. Henkilökohtaista omaisuutta
2. Omaa paikkaa, jonka hyväksi on tehnyt työtä
3. Paikkaa, jossa viihtyy, rentoutuu
4. Yhteenkuuluvuutta asuinympäristön kanssa
5. Paikkaa, jossa on asunut kauan tai johon liittyy muistoja
6. Rauhallista paikkaa, jossa saa olla omissa oloissaan
7. Turvallista paikkaa
8. Perhettä, lapsia, rakkautta
9. Paikkaa, jossa tuntee olevansa toisista riippumaton, oman itsensä herra
10. Jotakin muuta, mitä?

Taulukkojen tiedot kuvaavat kodin ensisijaista merkitystä.

■ Asuinpaikan ympäristö

Vastaajan arviota asuinpaikkansa ympäristöstä on kartoitettu kysymyssarjalla, joka koski erikseen

- Asuinpaikan luonnonympäristön laatua
- Asuinpaikan pihapiirin laatua
- Asuinpaikan naapuruston laatua
- Asuinpaikan palvelusten saatavuutta

Työ

■ Työn merkitys

Työn välineellistä ja sisällöllistä merkitystä on tutkittu kysymällä vastaajilta, kumpi seuraavista väittämistä vastaa paremmin heidän käsitystään nykyisestä työstään:

1. Työni on kuin mikä tahansa työ. Sitä tekee, mutta ainoa, millä on merkitystä on sen antama tulo.
2. Se on työtä, joka merkitsee minulle jotakin. Ansion lisäksi se antaa minulle henkilökohtaista tyydytystä.

Kysymys on esitetty vain työllisille vastaajille.

■ Työn luonne

Työn luonne kuvastaa vastaajan käsitystä työnsä laadusta. Se on jaoteltu seuraavasti:

1. Erittäin yksitoikkoista
2. Melko yksitoikkoista
3. Melko vaihtelevaa
4. Erittäin vaihtelevaa

Myös tämä kysymys on esitetty vain työllisille vastaajille.

■ Työn henkinen raskaus Työn ruumiillinen raskaus

Vastaajan arvio omien työtehtäviensä henkisestä ja ruumiillisesta raskaudesta on ryhmitelty seuraavasti:

1. Erittäin kevyitä
2. Melko kevyitä
3. Melko raskaita
4. Erittäin raskaita

Kysymys on esitetty vain työllisille vastaajille.

■ Työtehtävien kiinnostavuuden muutos Kiireestä johtuvien paineiden muutos

Vastaajan arvioita työpaikallaan tapahtuneista muutoksista omalta kohdaltaan on kysytty seuraavalla luokittelulla:

1. Parantunut
2. Heikentynyt
3. Pysynyt ennallaan

Kysymys koskee viimeisen viiden vuoden aikana tapahtunutta kehitystä. Kysymys on esitetty niille työllisille vastaajille, jotka ovat olleet palkansaajina sekä viisi vuotta sitten että haastattelua edeltäneellä viikolla.

■ Työelämän epävarmuustekijät

Vastaajan arvioita omaan työhön liittyvistä epävarmuustekijöistä on selvitetty seuraavalla jaotellulla:

1. Siirto toisiin tehtäviin
2. Pakkolomautuksen uhka
3. Irtisanomisen uhka
4. Työttömyyden uhka
5. Osapäiväistämisen tai töiden vähenemisen uhka
6. Tulojen vähenemisen uhka

Kysymys on esitetty vain työllisille vastaajille.

■ Varhaiseläkkeelle siirtymistä ajatelleet

Vastaajan suunnitelmia varhaiseläkkeelle siirtymisestä jo ennen vanhuuseläkeikää on tiedusteltu seuraavasti:

1. Ei ajatellut
2. Ajatellut joskus
3. Ajatellut usein

Myös tämä kysymys on esitetty vain työllisille vastaajille.

■ Työttömyyden vaikutukset

Työttömyyden vaikutuksia vastaajan käyttäytymiseen selvitettiin pitkällä kysymyssarjalla, joka jakautui seuraaviin kohtiin:

1. Kuntoilu ja ulkoilu
2. Kotityöt, remontointi, talon rakentaminen
3. Pitkästyminen
4. Mielenkiintoiset harrastukset tai toiminnot
5. Tunne, ettei saa mitään aikaan
6. Vaikeus suunnitella elämää eteenpäin
7. Alkoholin käyttö
8. Järjestötyö tai vapaaehtoistyö
9. Opiskelu
10. Huoli työttömyyden jatkumisesta pitkään
11. Kontaktit toisiin ihmisiin
12. Ammattitaidon menettämisen pelko
13. Toimeentulovaikeudet

Kustakin kohdasta selvitettiin erikseen onko työttömyys lisännyt asiaa selvästi, lisännyt jonkin verran, asia ei ole muuttunut, asia vähentynyt jonkin verran tai vähentynyt selvästi. Kysymys esitettiin vain niille vastaajille, jotka olivat olleet työttömänä tai lomautettuna viimeksi kuluneiden viiden vuoden aikana.

■ Keskimääräinen työaika Työajan sopivuus

Keskimääräinen työaika kuvaa vastaajan keskimääräisten viikkotyötuntien määrää päätoimessa mukaanlukien kotona tehdyt työt ja ylityöt. Työajan sopivuutta on kysytty seuraavalla jaottelulla:

1. Nykyinen työaika sopii parhaiten
2. Lyhyempi työaika sopisi paremmin
3. Pidempi työaika sopisi paremmin

Molemmat tiedot on kysytty vain työllisiltä vastaajilta.

Terveys

■ Koettu terveydentila

Koettu terveydentila tarkoittaa haastatteluhetken subjektiivista terveydentilaa, joka vaihtelee 'erittäin hyvästä' 'erittäin huonoon'. Muuttujaa käytetään kolmiluokkaisena: 'hyvä', 'keskinkertainen' ja 'huono' terveydentila.

■ Jokapäiväistä elämää rajoittava sairaus

Tämä muuttuja perustuu kahteen kysymykseen. Ensiksi on tiedusteltu onko haastateltavalla jokin pitkäaikainen sairaus, vaiva tai vamma. Vastausvaihtoehdot ovat 'kyllä' tai 'ei'.

Toiseksi on kontrolloitu rajoittaako ilmaistu sairaus tai vamma työntekoa tai haittaako se jokapäiväisiä tehtäviä, ansiotyötä, kotitöitä, koulunkäyntiä tai opiskelua. Vastausvaihtoehdot ovat 'suuresti', 'jossakin määrin' ja 'ei lainkaan'. Muuttuja kertoo onko vastaajalla jokin pitkäaikainen, jossakin määrin tai suuresti haittaava sairaus.

■ Pitkäaikaissairauksien lukumäärä

Jonkin pitkäaikaissairauden, vaivan tai vamman ilmaiseilta pyydettiin luettelemaan erikseen kaikki vaivat, joita heillä on. Tällä tavoin saatiin selville pitkäaikaissairauksien lukumäärä, joka on luokiteltu seuraavasti: '1 sairaus', '2-3 sairautta' ja '4 sairautta tai enemmän'.

■ Psykkisten oireiden esiintyminen

Psykkisiä oireita mitattiin 9-osaisella kysymyssarjalla. Vastausvaihtoehdot kuhunkin oireeseen olivat : 'ei lainkaan', 'jonkin verran' ja 'paljon'. 'Jonkin verran' tai 'paljon' vastanneet ilmaisevat ko. oiretta. Kysymyssarjaan sisältyneet oireet olivat:

1. Ylirasittuneisuus
2. Muistin tai keskittymiskyvyn heikkeneminen
3. Voimattomuus tai väsymys
4. Unettomuus
5. Hermostuneisuus tai jännittyneisyys
6. Ärtynisyys
7. Alakuloisuus tai masentuneisuus
8. Aloitekyvyttömyys tai päättämättömyys
9. Tunne siitä, että kaikki käy yli voimien

Psykkisten oireiden esiintyminen on ryhmitelty kolmeen luokkaan: '0 oiretta', '1-3 oiretta' ja '4-9 oiretta'.

■ Psykosomaattisten oireiden esiintyminen

Psykosomaattisia oireita mitattiin 8-osaisella kysymyssarjalla. Vastausvaihtoehdot kuhunkin oireeseen ovat: 'ei lainkaan', 'jonkin verran' ja 'paljon'. 'Jonkin verran' tai 'paljon' vastanneet ilmaisevat ko. oireetta.

Kysymyssarjaan sisältyneet oireet olivat:

1. Päänsärky
2. Vatsavaivat
3. Jäsenten puutuminen tai niiden voimattomuus
4. Sydämen tykytys tai epäsäännölliset lyönnit
5. Pahoinvointi tai oksentelu
6. Huimaus
7. Käsien vapina
8. Runsas hikoilu ilman ruumiillista ponnistelua

Psykosomaattisten oireiden esiintyminen on ryhmitelty kolmeen luokkaan: '0 oiretta', '1-3 oireetta' ja '4-8 oireetta'.

■ Toimintakyvyn rajoitukset

Toimintakyvyn rajoituksilla tarkoitetaan vaikeuksia:

1. Portaiden kulkemisessa
2. 100 metrin juoksemisessa
3. 5 minuutin ripeässä kävelyssä
4. 5 kilon kantamisessa
5. Sanomalehtikirjoituksen lukemisessa
6. Puheen kuulemista keskustelussa
7. Kovan ruuan puremisessa

■ Päivittäisten toimintavaikkeuksien lukumäärä

Päivittäistoimintoja mitattiin 5-osaisella kysymyssarjalla. Vastausvaihtoehdot olivat 'kyllä' tai 'ei'. Kysymyssarjan toiminnot koskivat:

1. Elintarvikeostoksia
2. Ruoanlaittoa
3. Pyykkiä ja siivousta
4. Pukeutumista ja riisuuntumista
5. Peseytymistä

Vastaajalta tiedusteltiin pystyykö hän selviytymään kuntonsa puolesta näistä toiminnoista. Päivittäistoimintojen rajoitukset on ryhmitelty kolmeen luokkaan: '0 haittaa', '1 haitta' eli vaikeuksia jossakin ja '2–5 haittaa' eli vaikeuksia useammassa toiminnoissa.

■ Vakavien liikuntaesteiden lukumäärä

Vaikeuksia portaissa kulkemisessa, kävelyssä tai kantamisessa on kutsuttu 'vakavaksi liikuntaesteeksi' (ks. kohta 'Toimintakyvyn rajoitukset'). Näitä koskevat vastaukset on ryhmitelty kolmeen luokkaan: '0 vaikeutta', '1 vaikeus' ja '2–3 vaikeutta'.

Ihmissuhteet, perhe, omaiset

■ **Läheisimmän ystävän sukupuoli** **Läheisten ystävien määrä**

Ystävän käsitettä ei määritelty haastattelussa. Näin ollen vastaukset ystäväkysymyksiin riippuvat siitä, mitä sana 'ystävä' kullekin merkitsee.

■ **Luottamuksellinen ihmissuhde**

Luottamuksellisella ihmissuhteella kartoitettiin vain oman kotitalouden ulkopuolisia ystäviä. Kysymys kuului: 'Lukuunottamatta oman kotitaloutenne jäseniä, onko Teillä joku läheinen ihminen tai joku, jonka kanssa voitte puhua täysin luottamuksellisesti.

■ **Yksinäisyys**

Vastaajan yksinäisyyden tunteen yleisyyttä kysyttiin seuraavalla asteikolla: 'jatkuvasti', 'melko usein', 'joskus', 'hyvin harvoin' ja 'ei koskaan'.

■ **Raha-avun saantimahdollisuus** **Hyvien neuvojen saantimahdollisuus** **Emotionaalisen tuen saantimahdollisuus**

Raha-avun saantimahdollisuutta mitattiin kysymyksellä: 'Tunnetteko jonkun (oman kotitalouden lisäksi), joka voisi auttaa jos tarvitsette lainaksi 1 000 markkaa?'

Hyvien neuvojen saantimahdollisuutta puolestaan tiedusteltiin kysymyksellä: 'Tunnetteko jonkun (oman kotitaloutenne lisäksi), joka voisi auttaa, jos tarvitsette neuvoja omaa elämää (perhettä, työtä) koskevissa päätöksissä?'

Emotionaalisen tuen saantimahdollisuutta koskeva kysymys kuului: 'Jos Teillä on henkilökohtaisia vaikeuksia tai ongelmia, joihin tarvitsette keskusteluapua tai myötätuntoa, voitteko saada apua?'

Vanhempien olemassaolo
Sisarusten olemassaolo
Lasten olemassaolo

Muuttujat kuvaavat vastaajan läheisimpien sukulaisten verkkoa.

Vanhempien tapaaminen
Lasten tapaaminen
Ystävien tapaaminen
Naapureiden tapaaminen
Puhelinkontaktit ystäviin

Muuttajat kuvaavat vastaajan sosiaalista kanssakäymistä. Kanssakäymisen säännöllisyyttä on kysytty luokittelulla: 'Lähes päivittäin', 'Suunnilleen joka viikko', 'Suunnilleen joka kuukausi', 'Muutaman kerran vuodessa' ja 'Harvemmin kuin kerran vuodessa tai ei koskaan'.

Vapaa-aika, arki, turvallisuus

■ Vapaa-ajan harrastukset

Vapaa-ajan harrastuksia kartoitettiin 15-osaisella ryhmittelyllä. Oheisissa taulukoissa on tarkasteltu kahdeksan eri toiminnan säännöllisyyttä. Nämä toiminnot koskevat:

1. Opiskelua vapaa-aikana (työväenopistossa tms., oppilaitoksessa, opintopiirissä, itseopiskeluna)
2. Liikuntaa, urheilua, kuntoilua
3. Metsästystä, kalastusta tai veneilyä
4. Järjestötoimintaa, kansalaistoimintaa tai muuta yhteiskunnallista osallistumista
5. Kulttuuri- ja viihdetilaisuuksissa käymistä, esim. elokuvissa; konserteissa, teatterissa tai muissa vastaavissa
6. Ravintolassa, diskossa, rock-klubilla tai tansseissa illan viettämistä
7. Lukemista harrastuksena
8. Kirjoittamista, laulua, soittoa, piirtämistä, maalaamista, tanssia, valokuvausta tai jotakin muuta itseilmaisuu- tai taideharrastusta

Toiminnan säännöllisyyttä on mitattu asteikolla: 'Säännöllisesti viikoittain', 'Harvemmin kuin viikoittain, mutta säännöllisesti', 'Satunnaisesti' ja 'Ei lainkaan'.

■ Pelottavien uhkausten kohteeksi joutuminen Lievän väkivallan kohteeksi joutuminen

Nämä muuttajat kartoittavat vastaajien turvallisuutta. Ne mittaavat ko. tapahtumien esiintymistä haastattelua edeltäneen 12 kuukauden aikana. Lievällä vakivallalla tarkoitetaan väkivallan tekoa, josta ei jäänyt näkyviä jälkiä.

■ Pelot

Vastaajien pelkoja mitattiin avoimella kysymyksellä, jonka vastaukset ryhmiteltiin jälkikäteen. Kysymys kuului 'Ihmiset voivat kokea nykyisin eri syistä pelkoa, uhkaa tai turvattomuutta. Minkälaista pelkoa, uhkaa tai turvattomuutta Te mahdollisesti koette nykyisin elämässänne?'

Pelon kohteen mukaan vastaukset luokiteltiin 12 pääryhmään, jotka koskivat:

1. Terveyttä	7. Yhteiskuntaa
2. Ihmissuhteita	8. Rikollisuutta
3. Työelämää	9. Maailman tilaa
4. Koulutusta	10. Henkilökohtaisia pelkoja
5. Toimeentuloa	11. Tulevaisuutta
6. Ympäristöä	12. Muita pelkoja

■ Tyytyväisyys elämään

Yleisesti ottaen tyytyväisyyttä elämään mitattiin kysymyksellä: 'Jos ajattelette nykyistä elämäännne yleisesti tällä hetkellä, niin oletteko siihen erittäin tyytyväinen, melko tyytyväinen, melko tyytymätön vai erittäin tyytymätön?'

■ Eniten elämänsisältöä tuova asia

Eniten elämän sisältöä tuovat elämänaalueet jaoteltiin kolmeen ryhmään:

1. Työ
2. Kodin ulkopuolinen vapaa-aika
3. Koti ja perhe

---

1. Taustatiedot

- 1.1.1. 15 vuotta täyttäneet henkilöt sukupuolen, siviilisäädyn ja iän mukaan 109
- 1.1.2. 15 vuotta täyttäneet henkilöt sosioekonomisen aseman ja iän mukaan 109
- 1.1.3. 15 vuotta täyttäneet henkilöt koulutuksen ja iän mukaan 110
- 1.1.4. 15 vuotta täyttäneet henkilöt alueen ja iän mukaan 110

1.1.1. 15 vuotta täyttäneet henkilöt sukupuolen, siviilisäädyn ja iän mukaan

Sukupuoli	Ikä				n
	15-24	25-44	45-64	65+	
Siviilisäätö	%	%	%	%	
Yhteensä	16	38	30	17	8 650
Miehet	17	38	31	14	4 161
Naiset	14	37	29	20	4 489
Naimaton	52	29	13	6	2 064
Avo-/avioliitossa	5	46	36	13	5 273
Asumuserossa/eronnut	0	39	44	17	626
Leski	0	2	22	76	687
Miehet					
Naimaton	52	32	13	3	1 134
Avo-/avioliitossa	4	43	38	15	2 667
Asumuserossa/eronnut	0	42	47	11	252
Leski	0	1	16	83	108
Naiset					
Naimaton	53	25	12	10	930
Avo-/avioliitossa	6	49	34	11	2 606
Asumuserossa/eronnut	1	36	41	22	374
Leski	0	2	23	76	579

1.1.2. 15 vuotta täyttäneet henkilöt sosioekonomisen aseman ja iän mukaan

Sosioekonominen asema	Ikä				n
	15-24	25-44	45-64	65+	
	%	%	%	%	
Yhteensä	16	38	30	17	8 650
Maatalousyrittäjät	2	49	44	5	307
Muut yrittäjät	4	47	46	3	370
Ylemmät toimihenkilöt	1	65	34	0	811
Alemmat toimihenkilöt	7	60	33	0	1 353
Työntekijät	13	53	34	0	1 270
Eläkeläiset	0	3	34	63	2 240
Työttömät	21	49	30	0	1 026
Muut	67	27	6	0	1 273

1. TAUSTATIEDOT

1.1.3. 15 vuotta täyttäneet henkilöt koulutuksen ja iän mukaan

Tutkinto	ikä				n
	15-24 %	25-44 %	45-64 %	65+ %	
Yhteensä	16	38	30	17	8 650
Perusaste	18	17	35	30	3 801
Keskiaste	18	53	24	5	3 801
Korkea-aste	3	57	32	8	1 047

1.1.4. 15 vuotta täyttäneet henkilöt alueen ja iän mukaan

Alue	ikä				n*
	15-24 %	25-44 %	45-64 %	65+ %	
Yhteensä	16	38	30	17	8 650
Uusimaa	15	41	30	14	2 168
Keskusta	18	33	33	16	503
Muu taajama	15	44	29	12	1 442
Haja-asutusalue	13	34	36	17	197
Etelä-Suomi	14	38	29	19	3 101
Keskusta	15	35	23	27	824
Muu taajama	15	41	31	13	1 690
Haja-asutusalue	10	34	33	23	586
Keski-Suomi	16	34	31	19	1 207
Keskusta	17	27	28	28	380
Muu taajama	19	41	29	11	456
Haja-asutusalue	13	34	35	18	371
Väli-Suomi	18	37	28	17	1 185
Keskusta	17	31	31	21	306
Muu taajama	22	41	24	13	506
Haja-asutusalue	12	37	32	19	372
Pohjois-Suomi	17	36	32	15	986
Keskusta	17	28	39	16	215
Muu taajama	19	41	27	13	441
Haja-asutusalue	14	34	34	18	250
Ahvenanmaa	20	32	29	19	42

* Aluetyyppi-tieto on tuntematon osalle vastaajista.

---

2. Toimeentulo

■ 2.1.1.	15 vuotta täyttäneet tulokvintiileittäin kotitaloustyyppin mukaan	113
■ 2.1.2.	15 vuotta täyttäneet tulokvintiileittäin iän ja sukupuolen mukaan	113
■ 2.1.3.	15 vuotta täyttäneet tulokvintiileittäin sosioekonomisen aseman mukaan	114
■ 2.1.4.	15 vuotta täyttäneet tulokvintiileittäin sukupuolen ja siviilisäädyn mukaan	114
■ 2.1.5.	15 vuotta täyttäneet tulokvintiileittäin koulutuksen mukaan	115
■ 2.1.6.	15 vuotta täyttäneet tulokvintiileittäin alueen mukaan	115
■ 2.2.1.	15 vuotta täyttäneiden kotitalouskohtaiset velat ja velkaongelmat kotitaloustyyppin mukaan	116
■ 2.2.2.	15 vuotta täyttäneiden kotitalouskohtaiset velat ja velkaongelmat iän ja sukupuolen mukaan	116
■ 2.2.3.	15 vuotta täyttäneiden kotitalouskohtaiset velat ja velkaongelmat sosioekonomisen aseman mukaan	117
■ 2.2.4.	15 vuotta täyttäneiden kotitalouskohtaiset velat ja velkaongelmat sukupuolen ja siviilisäädyn mukaan	117
■ 2.2.5.	15 vuotta täyttäneiden kotitalouskohtaiset velat ja velkaongelmat koulutuksen mukaan	118
■ 2.2.6.	15 vuotta täyttäneiden kotitalouskohtaiset velat ja velkaongelmat alueen mukaan	118
■ 2.3.1.	15 vuotta täyttäneiden henkilöiden kotitalouksien keinoja selviytyä rahahuolista kotitaloustyyppin mukaan	119
■ 2.3.2.	15 vuotta täyttäneiden henkilöiden kotitalouksien keinoja selviytyä rahahuolista iän ja sukupuolen mukaan	119
■ 2.3.3.	15 vuotta täyttäneiden henkilöiden kotitalouksien keinoja selviytyä rahahuolista sosioekonomisen aseman mukaan ..	120
■ 2.3.4.	15 vuotta täyttäneiden henkilöiden kotitalouksien keinoja selviytyä rahahuolista sukupuolen ja siviilisäädyn mukaan	120
■ 2.3.5.	15 vuotta täyttäneiden henkilöiden kotitalouksien keinoja selviytyä rahahuolista koulutuksen mukaan	121
■ 2.3.6.	15 vuotta täyttäneiden henkilöiden kotitalouksien keinoja selviytyä rahahuolista alueen mukaan	121
■ 2.4.1.	Niukkuuteen liittyvät kokemukset kotitaloustyyppin mukaan	122
■ 2.4.2.	Niukkuuteen liittyvät kokemukset iän ja sukupuolen mukaan	122
■ 2.4.3.	Niukkuuteen liittyvät kokemukset sosioekonomisen aseman mukaan	123

■ 2.4.4.	Niukkuuteen liittyvät kokemukset sukupuolen ja siviilisäädyn mukaan	123
■ 2.4.5.	Niukkuuteen liittyvät kokemukset koulutuksen mukaan	124

2.1.1. 15 vuotta täyttäneet tulokvintileittäin kotitaloustyyppin mukaan

Kotitaloustyyppi	Tulokvintili					n
	1. %	2. %	3. %	4. %	5. %	
Yhteensä	19	20	20	21	20	8 650
Yksinasuva tai muu perheetön	26	21	19	17	17	2 035
Lapseton avo- tai aviopari	12	15	18	23	32	2 313
Vanhemmat ja täysi-ikäisiä lapsia	10	17	21	26	26	753
Vanhemmat ja alle 18-v. lapsia	20	24	22	20	14	2 920
Yksinhuoltajatalous	26	22	22	18	12	629

2.1.2. 15 vuotta täyttäneet tulokvintileittäin iän ja sukupuolen mukaan

Ikä Sukupuoli	Tulokvintili					n
	1. %	2. %	3. %	4. %	5. %	
Yhteensä	19	20	20	21	20	8 650
Miehet	19	19	20	20	22	4 161
Naiset	19	20	21	21	19	4 489
15–24-vuotiaat						
Yhteensä	33	20	20	16	10	1 300
Miehet	30	21	21	17	11	702
Naiset	36	18	20	16	10	658
25–44-vuotiaat						
Yhteensä	20	21	21	20	18	3 255
Miehet	21	20	20	20	19	1 601
Naiset	19	22	22	20	17	1 654
45–64-vuotiaat						
Yhteensä	10	14	19	25	32	2 507
Miehet	13	14	18	22	33	1 295
Naiset	7	15	19	28	31	1 292
65+ vuotiaat						
Yhteensä	18	27	23	17	15	1 448
Miehet	12	27	22	21	18	563
Naiset	23	27	23	15	12	885

2. TOIMEENTULO

2.1.3. 15 vuotta täyttäneet tulokvintileittäin sosioekonomisen aseman mukaan

Sosioekonominen asema	Tulokvintili					n
	1. %	2. %	3. %	4. %	5. %	
Yhteensä	19	20	20	21	20	8 650
Maatalousyrittäjät	26	20	19	19	16	307
Muut yrittäjät	25	15	15	17	28	370
Ylemmät toimihenkilöt	4	8	11	24	53	811
Alemmat toimihenkilöt	9	16	21	26	28	1 353
Työntekijät	14	20	23	26	17	1 270
Eläkeläiset	16	25	24	19	16	2 240
Työttömät	33	23	18	16	10	1 026
Muut	34	21	20	15	10	1 273

2.1.4. 15 vuotta täyttäneet tulokvintileittäin sukupuolen ja siviilisäädyn mukaan

Sukupuoli Siviilisäät	Tulokvintili					n
	1. %	2. %	3. %	4. %	5. %	
Yhteensä	19	20	20	21	20	8 650
Naimaton	26	19	21	19	15	2 064
Avo-/avioliitossa	15	20	20	22	23	5 273
Asumuserossa/eronnut	21	19	24	17	18	626
Leski	20	26	22	17	15	687
Miehet						
Naimaton	25	20	19	19	16	1 134
Avo-/avioliitossa	16	19	19	22	24	2 667
Asumuserossa/eronnut	20	12	27	16	25	252
Leski	6	29	26	21	18	108
Naiset						
Naimaton	26	18	22	20	14	930
Avo-/avioliitossa	15	20	20	23	22	2 606
Asumuserossa/eronnut	21	24	23	17	15	374
Leski	23	26	21	16	14	579

2.1.5. 15 vuotta täyttäneet tulokvintileittäin koulutuksen mukaan

	Tulokvintili					n
	1. %	2. %	3. %	4. %	5. %	
Tutkinto						
Yhteensä	19	20	20	21	20	8 650
Perusaste	21	24	22	20	13	3 801
Keskiaste	20	19	21	21	19	3 801
Korkea-aste	7	8	13	22	50	1 047

2.1.6. 15 vuotta täyttäneet tulokvintileittäin alueen mukaan

Alue	Tulokvintili					n**
	1. %	2. %	3. %	4. %	5. %	
Yhteensä	19	20	20	21	20	8 650
Uusimaa	11	14	17	24	34	2 168
Keskusta	13	12	16	26	33	503
Muu taajama	10	14	18	22	36	1 442
Haja-asutusalue	15	17	17	30	21	197
Etelä-Suomi	19	19	23	21	18	3 101
Keskusta	21	20	22	20	17	824
Muu taajama	18	17	24	22	19	1 690
Haja-asutusalue	18	25	20	20	17	586
Itä-Suomi	23	26	22	17	12	1 207
Keskusta	23	26	22	14	15	380
Muu taajama	20	25	24	19	12	456
Haja-asutusalue	28	27	18	17	10	371
Väli-Suomi	25	24	19	18	14	1 185
Keskusta	29	27	15	16	13	306
Muu taajama	23	22	20	20	15	506
Haja-asutusalue	24	24	21	19	12	372
Pohjois-Suomi	22	25	20	19	14	908
Keskusta	19	23	23	20	15	215
Muu taajama	22	22	21	21	14	441
Haja-asutusalue	27	32	15	15	11	250
Ahvenanmaa*	10	4	21	30	31	42

* Puuttuvia havaintoja 4%

** Alueyyppi-tieto on tuntematon osalle vastaajista.

2. TOIMEENTULO

2.2.1. 15 vuotta täyttäneiden kotitalouskohtaiset velat ja velkaongelmat kotitaloustyyppin mukaan

	Velkaiset	Asunto- velkaiset	Velka- ongelmaiset	n
Kotitaloustyyppi	%	%	%	
Yhteensä	54	34	11	8 650
Yksinasuva tai muu perheestön	35	15	7	2 035
Lapseton avo- tai aviopari	42	22	6	2 313
Vanhemmat ja täysi-ikäisiä lapsia	51	29	7	753
Vanhemmat ja alle 18-v. lapsia	77	59	17	2 920
Yksinhuoltajatalous	58	33	15	629

2.2.2. 15 vuotta täyttäneiden kotitalouskohtaiset velat ja velkaongelmat iän ja sukupuolen mukaan

	Velkaiset	Asunto- velkaiset	Velka- ongelmaiset	n
Ikä	%	%	%	
Sukupuoli				
Yhteensä	54	34	11	8 650
Miehet	56	35	11	4 161
Naiset	52	33	11	4 489
15-24-vuotiaat				
Yhteensä	66	33	14	1 380
Miehet	65	33	12	702
Naiset	68	33	16	658
25-44-vuotiaat				
Yhteensä	77	53	18	3 255
Miehet	76	52	17	1 601
Naiset	78	55	15	1 654
45-64-vuotiaat				
Yhteensä	44	28	9	2 587
Miehet	46	29	9	1 295
Naiset	42	27	9	1 292
65+ vuotiaat				
Yhteensä	10	6	1	1 446
Miehet	12	8	1	563
Naiset	9	4	1	885

2.2.3. 15 vuotta täyttäneiden kotitalouskohtaiset velat ja velkaongelmat sosioekonomisen aseman mukaan

Sosioekonominen asema	Velkaiset %	Asunto- velkaiset %	Velka- ongelmaiset %	n
Yhteensä	54	34	11	8 650
Maatalousyrittäjät	44	32	12	307
Muut yrittäjät	60	42	15	370
Ylemmät toimihenkilöt	80	59	10	811
Alemmat toimihenkilöt	73	52	13	1 353
Työntekijät	64	39	13	1 270
Eläkeläiset	17	10	3	2 240
Työttömät	58	32	17	1 026
Muut	70	39	15	1 273

2.2.4. 15 vuotta täyttäneiden kotitalouskohtaiset velat ja velkaongelmat sukupuolen ja siviilisäädyn mukaan

Sukupuoli Siviilisäätö	Velkaiset %	Asunto- velkaiset %	Velka- ongelmaiset %	n
Yhteensä	54	34	11	8 650
Naimaton	55	29	11	2 064
Avo-/avioliitossa	60	41	11	5 273
Asumuserossa/eronnut	48	26	15	626
Leski	14	9	2	687
Miehet				
Naimaton	55	29	11	1 134
Avo-/avioliitossa	59	40	11	2 667
Asumuserossa/eronnut	51	30	18	252
Leski	9	8	3	108
Naiset				
Naimaton	54	29	12	930
Avo-/avioliitossa	61	42	12	2 606
Asumuserossa/eronnut	45	24	13	374
Leski	15	10	2	579

2. TOIMEENTULO

2.2.5. 15 vuotta täyttäneiden kotitalouskohtaiset velat ja velkaongelmat koulutuksen mukaan

	Velkaiset	Asunto- velkaiset	Velka- ongelmaiset	n
	%	%	%	
Tutkinto				
Yhteensä	54	34	11	8 650
Perusaste	38	23	9	3 801
Keskiaste	65	42	13	3 801
Korkea-aste	73	49	11	1 047

2.2.6. 15 vuotta täyttäneiden kotitalouskohtaiset velat ja velkaongelmat alueen mukaan

Alue	Velkaiset	Asunto- velkaiset	Velka- ongelmaiset	n*
	%	%	%	
Yhteensä	54	34	11	8 650
Uusimaa	59	34	10	2 168
Keskusta	53	28	7	503
Muu taajama	62	37	10	1 442
Haja-asutusalue	55	37	15	197
Etelä-Suomi	52	35	12	3 101
Keskusta	47	26	10	824
Muu taajama	58	40	13	1 690
Haja-asutusalue	44	33	12	586
Itä-Suomi	53	34	10	1 207
Keskusta	47	26	11	380
Muu taajama	60	39	9	456
Haja-asutusalue	49	36	10	371
Väli-Suomi	53	34	12	1 185
Keskusta	52	28	9	306
Muu taajama	58	37	12	506
Haja-asutusalue	48	33	14	372
Pohjois-Suomi	55	38	11	908
Keskusta	52	30	8	215
Muu taajama	59	37	11	441
Haja-asutusalue	51	40	13	250
Ahvenanmaa				42

* Aluetyyppi-tieto on tuntematon osalle vastaajista.

2.3.1. 15 vuotta täyttäneiden henkilöiden kotitalouksien keinoja selviytyä rahahuollista kotitaloustyyppin mukaan

Kotitaloustyyppi	Selviytymiskeinoja*					n
	1. %	2. %	3. %	4. %	5. %	
Yhteensä	22	14	11	13	17	6 650
Yksinasuva tai muu perheetön	21	13	7	13	18	2 035
Lapseton avo- tai aviopari	15	8	6	11	12	2 313
Vanhemmat ja täysi-ikäisiä lapsia	19	8	7	10	11	753
Vanhemmat ja alle 18-v. lapsia	27	17	17	14	20	2 920
Yksinhuoltajatalous	37	24	15	14	26	629

2.3.2. 15 vuotta täyttäneiden henkilöiden kotitalouksien keinoja selviytyä rahahuollista iän ja sukupuolen mukaan

Ikä Sukupuoli	Selviytymiskeinoja*					n
	1. %	2. %	3. %	4. %	5. %	
Yhteensä	22	14	11	13	17	6 650
Miehet	23	14	11	12	18	4 161
Naiset	22	13	11	13	17	4 489
15–24-vuotiaat						
Yhteensä	28	20	14	14	27	1 860
Miehet	27	18	12	14	25	702
Naiset	29	21	16	14	29	658
25–44-vuotiaat						
Yhteensä	29	20	16	15	25	3 255
Miehet	28	21	17	15	26	1 601
Naiset	29	18	15	15	24	1 654
45–64-vuotiaat						
Yhteensä	20	10	9	12	11	2 587
Miehet	20	10	9	12	10	1 295
Naiset	20	10	9	13	11	1 292
65+ vuotiaat						
Yhteensä	8	2	1	6	3	1 488
Miehet	8	2	1	6	2	563
Naiset	8	1	1	9	3	885

* Selviytymiskeinoja

1. = Karsittu menoja

2. = Lykäyty laskujen maksamista

3. = Järjestetty lainoja

4. = Käytetty säästöjä

5. = Käytetty muita keinoja

2.3.3. 15 vuotta täyttäneiden henkilöiden kotitalouksien keinoja selviytyä rahahuollista sosioekonomisen aseman mukaan

Sosioekonominen asema	Selviytymiskeinoja*					n
	1. %	2. %	3. %	4. %	5. %	
Yhteensä	22	14	11	13	17	8 650
Maatalousyrittäjät	18	13	12	8	11	307
Muut yrittäjät	21	15	15	10	17	370
Ylemmät toimihenkilöt	17	11	10	12	17	811
Alemmat toimihenkilöt	23	15	13	14	19	1 353
Työntekijät	24	15	13	12	19	1 270
Eläkeläiset	12	4	3	9	5	2 240
Työttömät	41	27	17	19	30	1 026
Muut	27	18	15	16	26	1 273

Selviytymiskeinoja

1. = Karsittu menoja
2. = Lykätty laskujen maksamista
3. = Järjestetty lainoja
4. = Käytetty säästöjä
5. = Käytetty muita keinoja

2.3.4. 15 vuotta täyttäneiden henkilöiden kotitalouksien keinoja selviytyä rahahuollista sukupuolen ja siviilisäädyn mukaan

Sukupuoli Siviilisäätty	Selviytymiskeinoja					n
	1. %	2. %	3. %	4. %	5. %	
Yhteensä	22	14	11	13	17	8 650
Naimaton	26	17	11	13	22	2 064
Avo-/avioliitossa	21	13	11	13	16	5 273
Asumuserossa/eronnut	34	23	15	15	25	626
Leski	9	2	2	8	5	687
Miehet						
Naimaton	27	18	11	13	23	1 134
Avo-/avioliitossa	20	12	11	12	15	2 667
Asumuserossa/eronnut	34	29	18	12	27	252
Leski	8	2	3	6	5	108
Naiset						
Naimaton	25	16	12	13	21	930
Avo-/avioliitossa	22	13	12	14	17	2 606
Asumuserossa/eronnut	35	19	13	16	24	374
Leski	9	2	2	9	5	579

Selviytymiskeinoja

1. = Karsittu menoja
2. = Lykätty laskujen maksamista
3. = Järjestetty lainoja
4. = Käytetty säästöjä
5. = Käytetty muita keinoja

2.3.5. 15 vuotta täyttäneiden henkilöiden kotitalouksien keinoja selviytyä rahahuollista koulutuksen mukaan

	Selviytymiskeinoja*					n
	1. %	2. %	3. %	4. %	5. %	
Tutkinto						
Yhteensä	22	14	11	13	17	8 650
Perusaste	21	12	9	11	13	3 801
Keskiaste	25	16	13	14	21	3 801
Korkea-aste	19	11	11	15	16	1 047

2.3.6. 15 vuotta täyttäneiden henkilöiden kotitalouksien keinoja selviytyä rahahuollista alueen mukaan

	Selviytymiskeinoja					n*
	1. %	2. %	3. %	4. %	5. %	
Alue						
Yhteensä	22	14	11	13	17	8 650
Uusimaa	21	15	10	15	21	2 188
Keskusta	16	11	7	15	19	503
Muu taajama	23	17	10	15	22	1 442
Haja-asutusalue	21	14	15	13	18	197
Etelä-Suomi	23	13	12	13	16	3 101
Keskusta	21	11	10	13	18	824
Muu taajama	26	14	13	14	16	1 690
Haja-asutusalue	20	14	12	13	14	586
Itä-Suomi	22	12	10	8	15	1 207
Keskusta	20	11	11	10	16	380
Muu taajama	25	12	9	8	17	456
Haja-asutusalue	21	13	10	8	12	371
Väli-Suomi	23	14	12	12	16	1 185
Keskusta	21	11	9	12	18	306
Muu taajama	25	16	12	14	19	506
Haja-asutusalue	23	15	14	10	11	372
Pohjois-Suomi	22	13	11	13	16	808
Keskusta	21	12	8	14	17	215
Muu taajama	22	14	11	13	17	441
Haja-asutusalue	25	13	13	14	14	250
Ahvenanmaa						42

Selviytymiskeinoja

1. = Karsittu menoja
2. = Lykätty laskujen maksamista
3. = Järjestelty lainoja
4. = Käytetty säästöjä
5. = Käytetty muita keinoja

* Aluetyyppi-tieto on tuntematon osalle vastaajista

2.4.1. Niukuuteen liittyvät kokemukset kotitaloustyyppin mukaan

Kotitaloustyyppi	Kokemukset					n
	1. %	2. %	3. %	4. %	5. %	
Yhteensä	9	11	4	25	2	8 650
Yksinasuva tai muu perheetön	11	15	6	30	4	2 035
Lapseton avo- tai aviopari	5	7	2	19	1	2 313
Vanhemmat ja täysi-ikäisiä lapsia	2	5	0	17	0	753
Vanhemmat ja alle 18-v. lapsia	9	11	3	26	1	2 920
Yksinhuoltajatalous	16	19	7	40	2	629

Oletteko kertaakaan viimeksi kuluneiden 12 kuukauden aikana ...

1. = pelännyt, että teiltä loppuu ruoka ennenkuin saatte rahaa ostaaksenne lisää?
2. = joutunut tilanteeseen, että ruokarahat ovat loppuneet?
3. = jäänyt liian vähälle ruualle, koska ei ollut rahaa ostaa tarpeeksi ruokaa?
4. = ostanut tavallista halvempaa ruokaa, koska muuhun ei ole ollut varaa?
5. = ollut kokonaisen päivän tai pitempään syömättä, koska ei ole ollut rahaa ruokaan?

2.4.2. Niukuuteen liittyvät kokemukset iän ja sukupuolen mukaan

Ikä Sukupuoli	Kokemukset					n
	1. %	2. %	3. %	4. %	5. %	
Yhteensä	9	11	4	25	2	8 650
Miehet	8	11	4	22	2	4 161
Naiset	9	11	3	28	1	4 489
15–24-vuotiaat						
Yhteensä	11	15	5	31	3	1 360
Miehet	9	13	5	26	3	702
Naiset	14	18	6	36	3	658
25–44-vuotiaat						
Yhteensä	13	16	5	33	2	3 255
Miehet	13	16	5	31	4	1 601
Naiset	13	16	5	36	1	1 654
45–64-vuotiaat						
Yhteensä	6	7	2	20	1	2 587
Miehet	6	8	2	17	1	1 295
Naiset	6	7	2	24	1	1 292
65+ vuotiaat						
Yhteensä	2	2	1	11	..	1 448
Miehet	1	1	1	8	..	563
Naiset	2	2	1	13	..	885

Oletteko kertaakaan viimeksi kuluneiden 12 kuukauden aikana ...

1. = pelännyt, että teiltä loppuu ruoka ennenkuin saatte rahaa ostaaksenne lisää?
2. = joutunut tilanteeseen, että ruokarahat ovat loppuneet?
3. = jäänyt liian vähälle ruualle, koska ei ollut rahaa ostaa tarpeeksi ruokaa?
4. = ostanut tavallista halvempaa ruokaa, koska muuhun ei ole ollut varaa?
5. = ollut kokonaisen päivän tai pitempään syömättä, koska ei ole ollut rahaa ruokaan?

2.4.3. Niukuuteen liittyvät kokemukset sosioekonomisen aseman mukaan

Sosioekonominen asema	Kokemukset					n
	1. %	2. %	3. %	4. %	5. %	
Yhteensä	9	11	4	25	2	8 650
Maatalousyrittäjät	4	3	1	12	0	307
Muut yrittäjät	5	6	1	16	1	370
Ylemmät toimihenkilöt	4	6	1	18	0	811
Alemmat toimihenkilöt	8	11	3	26	1	1 353
Työntekijät	12	14	4	32	2	1 270
Eläkeläiset	4	4	2	16	1	2 240
Työttömät	20	25	10	46	6	1 026
Muut	9	14	3	30	1	1 273

Oletteko kertaakaan viimeksi kuluneiden 12 kuukauden aikana ...

1. = pelännyt, että teiltä loppuu ruoka ennenkuin saatte rahaa ostaaksenne lisää?
2. = joutunut tilanteeseen, että ruokarahat ovat loppuneet?
3. = jäänyt liian vähälle ruualle, koska ei ollut rahaa ostaa tarpeeksi ruokaa?
4. = ostanut tavallista halvempaa ruokaa, koska muuhun ei ole ollut varaa?
5. = ollut kokonaisen päivän tai pitempään syömättä, koska ei ole ollut rahaa ruokaan?

2.4.4. Niukuuteen liittyvät kokemukset sukupuolen ja siviilisäädyn mukaan

Sukupuoli Siviilisäät	Kokemukset					n
	1. %	2. %	3. %	4. %	5. %	
Yhteensä	9	11	4	25	2	8 650
Naimaton	10	13	5	28	3	2 064
Avo-/avioliitossa	7	9	2	24	1	5 273
Asumuserossa/eronnut	19	25	9	43	5	626
Leski	3	4	2	15	0	687
Miehet						
Naimaton	10	13	5	26	4	1 134
Avo-/avioliitossa	7	8	2	20	1	2 667
Asumuserossa/eronnut	22	29	13	41	8	252
Leski	2	2	1	10	1	108
Naiset						
Naimaton	11	13	5	30	1	930
Avo-/avioliitossa	8	10	3	28	1	2 606
Asumuserossa/eronnut	17	22	7	44	3	374
Leski	3	4	2	16	0	579

Oletteko kertaakaan viimeksi kuluneiden 12 kuukauden aikana ...

1. = pelännyt, että teiltä loppuu ruoka ennenkuin saatte rahaa ostaaksenne lisää?
2. = joutunut tilanteeseen, että ruokarahat ovat loppuneet?
3. = jäänyt liian vähälle ruualle, koska ei ollut rahaa ostaa tarpeeksi ruokaa?
4. = ostanut tavallista halvempaa ruokaa, koska muuhun ei ole ollut varaa?
5. = ollut kokonaisen päivän tai pitempään syömättä, koska ei ole ollut rahaa ruokaan?

2.4.5. Niukkuuteen liittyvät kokemukset koulutuksen mukaan

	Kokemukset					n
	1. %	2. %	3. %	4. %	5. %	
Tutkinto						
Yhteensä	9	11	4	25	2	8 650
Perusaste	7	10	3	22	1	3 801
Keskiaste	11	13	4	30	2	3 801
Korkea-aste	5	7	2	20	0	1 047

Oletteko kertaakaan viimeksi kuluneiden 12 kuukauden aikana ...

1. = pelännyt, että teiltä loppuu ruoka ennenkuin saatte rahaa ostaaksenne lisää?
2. = joutunut tilanteeseen, että ruokarahat ovat loppuneet?
3. = jäänyt liian vähälle ruualle, koska ei ollut rahaa ostaa tarpeeksi ruokaa?
4. = ostanut tavallista halvempaa ruokaa, koska muuhun ei ole ollut varaa?
5. = ollut kokonaisen päivän tai pitempään syömättä, koska ei ole ollut rahaa ruokaan?

---

3. Työ

- 3.0.1. Viimeisimmän työttömyyden kesto vuosina 1986 ja 1994. 127
- 3.0.2. Työttömyyden kokonaiskesto 5 viimeisen vuoden aikana vuosina 1986 ja 1994 127
- 3.0.3. Työskentelyolosuhteiden muutos kuluneiden 5 vuoden aikana (palkansaajat) vuosina 1986 ja 1994 128
- 3.0.4. Työttömänäolokerrat viimeisten 5 vuoden aikana vuosina 1986 ja 1994, % työttömänä olleista 128
- 3.0.5. Aseman muutos työpaikalla kuluneiden 5 vuoden aikana (palkansaajat) vuosina 1986 ja 1994 129
- 3.0.6. Työtehtävien kiinnostavuuden muutos kuluneiden 5 vuoden aikana (palkansaajat) vuosina 1986 ja 1994 ... 129
- 3.0.7. Työn merkitys (työlliset) 1986 ja 1994 130
- 3.1.1. Työn merkitys iän ja sukupuolen mukaan (työlliset) 131
- 3.1.2. Työn merkitys sosioekonomisen aseman ja sukupuolen mukaan (työlliset) 131
- 3.1.3. Työn merkitys koulutuksen ja sukupuolen mukaan (työlliset) 132
- 3.1.4. Työn merkitys alueen mukaan (työlliset) 132
- 3.2.1. Työn luonne iän ja sukupuolen mukaan (työlliset) 133
- 3.2.2. Työn luonne sosioekonomisen aseman ja sukupuolen mukaan (työlliset) 133
- 3.2.3. Työn luonne koulutuksen ja sukupuolen mukaan (työlliset) 134
- 3.2.4. Työn luonne alueen mukaan (työlliset) 134
- 3.3.1. Työn henkinen raskaus iän ja sukupuolen mukaan (työlliset) 135
- 3.3.2. Työn henkinen raskaus sosioekonomisen aseman ja sukupuolen mukaan (työlliset) 135
- 3.3.3. Työn henkinen raskaus koulutuksen ja sukupuolen mukaan (työlliset) 136
- 3.3.4. Työn henkinen raskaus alueen mukaan (työlliset) 136
- 3.4.1. Työn ruumiillinen raskaus iän ja sukupuolen mukaan (työlliset) 137
- 3.4.2. Työn ruumiillinen raskaus sosioekonomisen aseman ja sukupuolen mukaan (työlliset) 137
- 3.4.3. Työn ruumiillinen raskaus koulutuksen ja sukupuolen mukaan (työlliset) 138
- 3.4.4. Työn ruumiillinen raskaus alueen mukaan (työlliset) 138
- 3.5.1. Työtehtävien kiinnostavuuden muutos edeltäneiden viiden vuoden aikana vastaajan iän ja sukupuolen mukaan. 139

■ 3.5.2.	Työtehtävien kiinnostavuuden muutos edeltäneiden viiden vuoden aikana sosioekonomisen aseman ja sukupuolen mukaan	139
■ 3.6.1.	Kiireestä johtuvien paineiden muutos työpaikalla edeltäneiden viiden vuoden aikana vastaajan iän ja sukupuolen mukaan	140
■ 3.6.2.	Kiireestä johtuvien paineiden muutos työpaikalla edeltäneiden viiden vuoden aikana vastaajan sosioekonomisen aseman ja sukupuolen mukaan	140
■ 3.7.1.	Työelämän epävarmuustekijöitä iän ja sukupuolen mukaan (työlliset yrittäjät ja palkansaajat)	141
■ 3.7.2.	Työelämän epävarmuustekijöitä iän ja sukupuolen mukaan (työlliset palkansaajat)	141
■ 3.7.3.	Työelämän epävarmuustekijöitä sosioekonomisen aseman ja sukupuolen mukaan (työlliset yrittäjät ja palkansaajat)	142
■ 3.7.4.	Työelämän epävarmuustekijöitä sosioekonomisen aseman ja sukupuolen mukaan (työlliset palkansaajat) ...	142
■ 3.8.1.	Varhaiseläkkeelle siirtymistä ajatelleet iän ja sukupuolen mukaan (työlliset)	143
■ 3.8.2.	Varhaiseläkkeelle siirtymistä ajatelleet koulutuksen ja iän mukaan (työlliset)	143
■ 3.8.3.	Varhaiseläkkeelle siirtymistä ajatelleet sosioekonomisen aseman ja iän mukaan (työlliset)	144
■ 3.9.1.	Keskimääräinen viikkotyöaika ja työajan sopivuus iän ja sukupuolen mukaan (työlliset)	145
■ 3.9.2.	Keskimääräinen viikkotyöaika ja työajan sopivuus sosioekonomisen aseman ja sukupuolen mukaan (työlliset) ...	145
■ 3.10.1a.	Työttömyyden vaikutukset työttömyyden keston mukaan	146
■ 3.10.1b.	Työttömyyden vaikutukset työttömyyden keston mukaan	146
■ 3.10.1c.	Työttömyyden vaikutukset työttömyyden keston mukaan	147
■ 3.10.1d.	Työttömyyden vaikutukset työttömyyden keston mukaan	147
■ 3.10.1e.	Työttömyyden vaikutukset työttömyyden keston mukaan	148
■ 3.10.1f.	Työttömyyden vaikutukset työttömyyden keston mukaan	148
■ 3.10.1g.	Työttömyyden vaikutukset työttömyyden keston mukaan	149

3.0.1. Viimeisimmän työttömyyden kesto vuosina 1986 ja 1994

Ikä Sukupuoli	Viimeisin työttömyysjakso					
	Alle 6 kk		7—12 kk		Yli vuosi	
	1986 %	1994 %	1986 %	1994 %	1986 %	1994 %
Yhteensä	81	63	12	16	7	21
Miehet	83	62	10	16	7	22
Naiset	80	64	13	17	7	20
15–24-vuotiaat						
Yhteensä	93	67	5	22	1	11
Miehet	93	67	6	23	1	10
Naiset	94	67	5	21	2	12
25–44-vuotiaat						
Yhteensä	85	65	8	15	7	21
Miehet	86	62	7	14	7	24
Naiset	83	67	11	15	5	17
45–64-vuotiaat						
Yhteensä	54	55	29	15	17	29
Miehet	57	56	26	15	17	29
Naiset	51	55	31	16	18	29

3.0.2. Työttömyyden kokonaiskesto 5 viimeisen vuoden aikana vuosina 1986 ja 1994

Ikä Sukupuoli	Työttömyyden kesto					
	Alle 6 kk		7—12 kk		Yli vuosi	
	1986 %	1994 %	1986 %	1994 %	1986 %	1994 %
Yhteensä	57	47	20	17	19	36
Miehet	55	43	20	16	21	40
Naiset	60	50	19	17	17	32
15–24-vuotiaat						
Yhteensä	73	48	14	26	11	25
Miehet	66	46	18	27	13	26
Naiset	78	51	11	25	9	24
25–44-vuotiaat						
Yhteensä	57	48	18	15	21	37
Miehet	54	43	19	13	23	43
Naiset	60	54	17	16	19	30
45–64-vuotiaat						
Yhteensä	36	43	31	13	27	44
Miehet	39	42	26	12	29	46
Naiset	32	44	35	14	26	42

3.0.3. Työskentelyolosuhteiden muutos kuluneiden 5 vuoden aikana (palkansaajat) vuosina 1986 ja 1994

	Työskentelyolosuhteet					
	Parantuneet		Ennallaan		Heikentyneet	
	1986 %	1994 %	1986 %	1994 %	1986 %	1994 %
Yhteensä	43	33	47	54	8	12
Sukupuoli						
Miehet	43	34	47	53	8	11
Naiset	43	33	47	54	8	12
Ikä						
15-24	47	25	41	60	8	9
25-44	46	36	44	50	8	13
45-64	34	30	53	59	8	10
Sosioekonomisen asema*						
Ylemmät toimihenkilöt	43	40	48	47	8	12
Alemmat toimihenkilöt	47	36	45	49	7	13
Työntekijät	40	29	49	59	9	10
Koulutus						
Perusaste	42	31	48	59	9	9
Keskiaste	44	34	46	53	8	12
Korkea-aste	43	36	47	48	9	15

* Pohjoismainen sosioekonomisen aseman luokitus (NORD-SEI)

3.0.4. Työttömänäolokerrat viimeisten 5 vuoden aikana vuosina 1986 ja 1994, % työttömänä oloista

	Työttömänäolokerrat					
	Kerran		2 kertaa		3+ kertaa	
	1986 %	1994 %	1986 %	1994 %	1986 %	1994 %
Yhteensä	51	52	19	23	26	24
Sukupuoli						
Miehet	48	48	19	24	30	27
Naiset	54	57	20	22	22	20
Ikä						
15-24	50	51	25	24	23	24
25-44	47	50	20	24	29	25
45-64	62	57	9	19	24	22
Koulutus						
Perusaste	52	52	16	22	27	25
Keskiaste	49	50	22	23	25	26
Korkea-aste	67	63	13	24	18	12

3.0.5. Aseman muutos työpaikalla kuluneiden 5 vuoden aikana (paikansaajat) vuosina 1986 ja 1994

	Asema työpaikalla					
	Parantunut		Ennallaan		Heikentynyt	
	1986 %	1994 %	1986 %	1994 %	1986 %	1994 %
Yhteensä	47	32	48	57	4	8
Sukupuoli						
Miehet	49	34	45	54	4	8
Naiset	44	30	50	59	4	8
Ikä						
15-24	66	47	29	42	3	3
25-44	53	36	42	53	4	7
45-64	32	24	62	63	5	10
Sosioekonominen asema*						
Ylemmät toimihenkilöt	61	43	35	47	6	8
Alemmat toimihenkilöt	51	35	44	54	3	7
Työntekijät	40	25	53	61	5	9
Koulutus						
Perusaste	41	26	53	63	5	9
Keskiaste	49	33	45	56	3	8
Korkea-aste	56	39	38	52	4	7

* Pohjoismainen sosioekonomisen aseman luokitus (NORD-SEI)

3.0.6. Työtehtävien kiinnostavuuden muutos kuluneiden 5 vuoden aikana (paikansaajat) vuosina 1986 ja 1994

	Työtehtävien kiinnostavuus					
	Parantunut		Ennallaan		Heikentynyt	
	1986 %	1994 %	1986 %	1994 %	1986 %	1994 %
Yhteensä	44	39	48	50	9	9
Sukupuoli						
Miehet	43	39	46	51	9	9
Naiset	44	39	46	50	8	9
Ikä						
15-24	54	46	33	35	12	11
25-44	49	43	41	46	9	9
45-64	32	32	58	59	9	8
Sosioekonominen asema*						
Ylemmät toimihenkilöt	57	53	38	40	5	6
Alemmat toimihenkilöt	51	43	41	46	7	9
Työntekijät	34	31	53	57	11	10
Koulutus						
Perusaste	37	31	52	60	10	8
Keskiaste	47	39	43	49	8	10
Korkea-aste	53	51	39	42	8	7

* Pohjoismainen sosioekonomisen aseman luokitus (NORD-SEI)

3.0.7. Työn merkitys (työlliset) 1986 ja 1994

	Työn merkitys			
	Välineellinen		Sisällöllinen	
	1986 %	1994 %	1986 %	1994 %
Yhteensä	21	14	78	84
Sukupuoli				
Miehet	24	18	75	81
Naiset	17	11	81	88
Ikä				
15-24	30	30	69	69
25-44	20	14	78	85
45-64	18	13	80	85
Sosioekonomisen asema*				
Maatalousyrittäjät	14	9	83	89
Muut yrittäjät	10	10	89	89
Ylemmät toimihenkilöt	7	5	92	94
Alemmat toimihenkilöt	13	10	86	89
Työntekijät	35	23	63	75
Koulutus				
Perusaste	23	20	77	79
Keskiaste	21	15	77	83
Korkea-aste	8	4	91	95

* Pohjoismainen sosioekonomisen aseman luokitus (NORD-SEI)

3.1.1. Työn merkitys iän ja sukupuolen mukaan (työlliset)

Ikä Sukupuoli	Työn merkitys			n
	Välineellinen %	Sisällöllinen %	Eos %	
Yhteensä	15	84	1	4 107
Miehet	18	80	2	2 076
Naiset	12	87	1	2 031
15-24-vuotiaat				
Yhteensä	30	69	1	269
Miehet	40	59	1	150
Naiset	20	79	1	139
25-44-vuotiaat				
Yhteensä	14	85	1	2 353
Miehet	16	82	2	1 189
Naiset	11	88	1	1 164
45-64-vuotiaat				
Yhteensä	13	85	2	1 465
Miehet	16	82	2	737
Naiset	10	88	2	728

3.1.2. Työn merkitys sosioekonomisen aseman ja sukupuolen mukaan (työlliset)

Sosioekonominen asema Sukupuoli	Työn merkitys			n
	Välineellinen %	Sisällöllinen %	Eos %	
Yhteensä	15	84	1	4 107
Mentalisuusyrittäjät	9	89	2	307
Miehet	10	87	3	197
Naiset	8	91	1	110
Muut yrittäjät	10	89	1	370
Miehet	12	87	1	238
Naiset	6	93	1	131
Vierimät toimihenkilöt	5	94	1	811
Miehet	6	93	1	466
Naiset	3	96	1	345
Alemmat toimihenkilöt	10	89	1	1 354
Miehet	14	84	2	373
Naiset	9	90	1	981
Työntekijät	28	70	2	1 270
Miehet	30	68	2	806
Naiset	24	73	3	464

3. TYÖ

3.1.3. Työn merkitys koulutuksen ja sukupuolen mukaan (työlliset)

Koulutus Sukupuoli	Työn merkitys			n
	Välineellinen %	Sisällöllinen %	Eos %	
Yhteensä	15	84	1	4 136
Perusaste	20	79	1	1 133
Miehet	22	76	2	584
Naiset	17	81	2	550
Keskiaste	15	83	2	2 216
Miehet	20	78	2	1 119
Naiset	11	88	1	1 097
Korkea-aste	4	95	1	787
Miehet	6	93	1	390
Naiset	3	96	1	397

3.1.4. Työn merkitys alueen mukaan (työlliset)

Alue	Työn merkitys			n*
	Välineellinen %	Sisällöllinen %	Eos %	
Yhteensä	15	84	1	4 136
Uusimaa	15	84	1	1 198
Keskusta	11	87	2	265
Muu taajama	16	83	1	808
Haja-asutusalue	16	82	2	106
Etelä-Suomi	16	83	1	1 486
Keskusta	15	84	1	328
Muu taajama	15	84	1	863
Haja-asutusalue	18	80	2	287
Itä-Suomi	13	85	2	503
Keskusta	10	89	1	128
Muu taajama	14	85	1	216
Haja-asutusalue	15	82	3	157
Ylä-Suomi	13	85	2	527
Keskusta	15	85	0	110
Muu taajama	13	86	1	237
Haja-asutusalue	12	84	4	179
Pohjois-Suomi	13	86	1	398
Keskusta	11	88	1	94
Muu taajama	13	86	1	196
Haja-asutusalue	13	84	3	103
Ahvenanmaa				25

* Aluetyyppi-tieto on tuntematon osalle vastaajista

3.2.1. Työn luonne iän ja sukupuolen mukaan (työlliset)

Ikä Sukupuoli	Työn luonne				Eos %	n
	Erittäin yksitoikkoista %	Melko yksitoikkoista %	Melko vaihtelevaa %	Erittäin vaihtelevaa %		
Yhteensä	2	8	44	46	0	4 136
Miehet	2	8	43	47	0	2 091
Naiset	2	9	45	44	0	2 045
15-24-vuotiaat						
Yhteensä	3	20	43	33	1	291
Miehet	4	21	44	29	2	150
Naiset	3	20	41	36	1	141
25-44-vuotiaat						
Yhteensä	2	9	43	46	0	2 352
Miehet	2	7	43	48	0	1 189
Naiset	2	9	44	45	0	1 163
45-64-vuotiaat						
Yhteensä	2	7	44	47	0	1 463
Miehet	1	7	42	49	0	736
Naiset	3	7	46	44	0	728

3.2.2. Työn luonne sosioekonomisen aseman ja sukupuolen mukaan (työlliset)

Sosioekonominen asema Sukupuoli	Työn luonne				Eos %	n
	Erittäin yksitoikkoista %	Melko yksitoikkoista %	Melko vaihtelevaa %	Erittäin vaihtelevaa %		
Yhteensä	2	8	44	46	0	4 136
Maa- ja metsätalouden yritykset	1	6	51	42	0	307
Miehet	1	5	46	47	1	197
Naiset	1	6	60	33	0	110
Muut yritykset	1	6	36	56	0	370
Miehet	1	4	34	61	0	238
Naiset	1	8	38	53	0	131
Yliammat toimihenkilöt	1	8	30	60	0	811
Miehet	1	3	30	66	0	466
Naiset	1	3	30	66	0	345
Alimmat toimihenkilöt	2	6	46	46	0	1 354
Miehet	2	6	46	46	0	373
Naiset	1	7	46	46	0	981
Työntekijät	4	16	50	30	0	1 270
Miehet	3	14	50	33	0	806
Naiset	6	19	50	24	0	464

3.2.3. Työn luonne koulutuksen ja sukupuolen mukaan (työlliset)

Koulutus Sukupuoli	Työn luonne				Eos %	n
	Erittäin yksitoikkoista %	Melko yksitoikkoista %	Melko vaihtelevaa %	Erittäin vaihtelevaa %		
Yhteensä	2	8	44	46	0	4 136
Perusaste	4	9	49	38	0	1 133
Miehet	2	8	47	42	1	584
Naiset	4	10	52	34	0	550
Keskiaste	2	10	45	43	0	2 216
Miehet	2	9	44	44	1	1 119
Naiset	2	10	46	42	0	1 097
Korkea-aste	1	3	32	64	0	787
Miehet	1	4	32	63	0	390
Naiset	1	3	31	65	0	397

3.2.4. Työn luonne alueen mukaan (työlliset)

Alue	Työn luonne				Eos %	n*
	Erittäin yksitoikkoista %	Melko yksitoikkoista %	Melko vaihtelevaa %	Erittäin vaihtelevaa %		
Yhteensä	2	8	44	46	0	4 136
Uusimaa	2	8	43	47	0	1 198
Keskusta	2	5	40	53	0	265
Muu taajama	2	8	43	47	0	808
Haja-asutusalue	0	10	49	41	0	106
Etelä-Suomi	1	8	45	45	0	1 486
Keskusta	2	9	41	47	1	328
Muu taajama	1	9	46	44	0	863
Haja-asutusalue	1	6	48	45	0	287
Itä-Suomi	2	11	42	45	0	503
Keskusta	5	11	37	47	0	128
Muu taajama	1	11	43	44	0	216
Haja-asutusalue	1	10	45	44	0	157
Väli-Suomi	3	9	43	45	0	527
Keskusta	5	12	39	44	0	110
Muu taajama	3	9	41	47	0	237
Haja-asutusalue	2	8	47	43	0	179
Pohjois-Suomi	2	7	44	47	0	398
Keskusta	2	5	42	50	1	94
Muu taajama	2	7	45	46	0	196
Haja-asutusalue	1	10	45	43	1	103
Ahvenanmaa						25

* Alueyyppi-tieto on tuntematon osalle vastaajista

3.3.1. Työn henkinen raskaus iän ja sukupuolen mukaan (työlliset)

Ikä Sukupuoli	Työn henkinen raskaus				Eos %	n
	Erittäin kevyt %	Melko kevyt %	Melko raskas %	Erittäin raskas %		
Yhteensä	5	33	50	11	1	4 106
Miehet	4	33	50	12	1	2 075
Naiset	5	34	51	9	1	2 031
15-24-vuotiaat						
Yhteensä	12	48	30	9	1	289
Miehet	15	49	25	10	1	150
Naiset	9	46	36	8	1	140
25-44-vuotiaat						
Yhteensä	4	36	51	11	1	2 351
Miehet	3	31	52	13	1	1 188
Naiset	4	34	52	9	1	1 164
45-64-vuotiaat						
Yhteensä	4	32	52	11	1	1 465
Miehet	4	32	52	11	1	737
Naiset	4	31	53	10	2	728

3.3.2. Työn henkinen raskaus sosioekonomisen aseman ja sukupuolen mukaan (työlliset)

Sosioekonominen asema Sukupuoli	Työn henkinen raskaus				Eos %	n
	Erittäin kevyt %	Melko kevyt %	Melko raskas %	Erittäin raskas %		
Yhteensä	5	33	50	11	1	4 136
Maa- ja metsätaloustuotantosektorin yrittäjät	3	36	49	8	2	307
Miehet	2	35	51	10	2	197
Naiset	4	44	46	5	1	110
Muut yrittäjät	4	29	48	18	1	370
Miehet	2	23	51	24	0	238
Naiset	7	40	43	8	2	131
Yli- ja keskiosat	1	15	68	15	1	811
Miehet	1	17	66	15	1	466
Naiset	1	14	69	15	1	345
Alaosat	3	33	52	11	1	1 354
Miehet	3	31	51	15	0	373
Naiset	3	34	53	9	1	981
Työntekijät	9	46	38	6	1	1 270
Miehet	8	46	39	6	1	806
Naiset	11	45	36	7	1	464

3.3.3. Työn henkinen raskaus koulutuksen ja sukupuolen mukaan (työlliset)

Koulutus Sukupuoli	Työn henkinen raskaus				Eos %	n
	Erittäin kevyt %	Melko kevyt %	Melko raskas %	Erittäin raskas %		
Yhteensä	5	33	50	11	1	4 136
Perusaste	6	40	43	10	1	1 133
Miehet	5	42	42	10	1	584
Naiset	7	39	44	9	1	550
Keskiaste	5	35	49	10	1	2 216
Miehet	5	33	49	12	1	1 119
Naiset	5	38	49	7	1	1 097
Korkea-aste	1	18	65	15	1	787
Miehet	1	19	64	15	1	390
Naiset	1	17	66	15	1	397

3.3.4. Työn henkinen raskaus alueen mukaan (työlliset)

Työn luonne	Työn henkinen raskaus				Eos %	n*
	Erittäin kevyt %	Melko kevyt %	Melko raskas %	Erittäin raskas %		
Yhteensä	5	33	50	11	1	4 136
Uusimaa	4	32	49	14	1	1 199
Keskusta	3	35	45	16	1	265
Muu taajama	5	31	51	12	1	808
Haja-asutusalue	0	38	44	15	3	106
Etelä-Suomi	4	35	50	10	1	1 486
Keskusta	6	33	51	9	1	328
Muu taajama	4	32	52	11	1	863
Haja-asutusalue	4	43	43	9	1	287
Itä-Suomi	4	34	55	7	0	503
Keskusta	2	34	59	5	0	128
Muu taajama	5	33	53	9	0	216
Haja-asutusalue	4	36	53	6	1	157
Ylä-Suomi	5	35	48	11	1	527
Keskusta	7	29	49	14	1	110
Muu taajama	5	32	53	10	0	237
Haja-asutusalue	5	43	41	9	2	179
Pohjois-Suomi	6	32	51	10	1	393
Keskusta	8	27	56	6	3	94
Muu taajama	4	32	51	13	0	196
Haja-asutusalue	7	36	48	8	1	103
Ahvenanmaa						25

* Aluetyyppi-tieto on tuntematon osalle vastaajista

3.4.1. Työn ruumiillinen raskaus iän ja sukupuolen mukaan (työlliset)

Ikä Sukupuoli	Työn ruumiillinen raskaus				Eos %	n
	Erittäin kevyt %	Melko kevyt %	Melko raskas %	Erittäin raskas %		
Yhteensä	19	42	33	6	0	4 106
Miehet	19	43	32	6	0	2 075
Naiset	19	42	34	5	0	2 031
15-24-vuotiaat						
Yhteensä	12	42	37	8	1	269
Miehet	7	40	41	10	2	150
Naiset	17	44	33	5	1	140
25-44-vuotiaat						
Yhteensä	21	44	31	4	0	2 351
Miehet	21	44	29	5	1	1 188
Naiset	20	44	32	4	0	1 164
45-64-vuotiaat						
Yhteensä	18	40	35	7	0	1 465
Miehet	20	42	33	5	0	737
Naiset	16	38	38	8	0	728

3.4.2. Työn ruumiillinen raskaus sosioekonomisen aseman ja sukupuolen mukaan (työlliset)

Sosioekonominen asema Sukupuoli	Työn ruumiillinen raskaus				Eos %	n
	Erittäin kevyt %	Melko kevyt %	Melko raskas %	Erittäin raskas %		
Yhteensä	19	42	33	6	0	4 136
Maa- ja metsätaloustuotantosektorin yritykset	2	22	65	10	1	307
Miehet	2	19	67	11	1	197
Naiset	1	27	63	9	0	110
Muut yritykset	13	42	38	7	0	370
Miehet	14	43	37	6	0	238
Naiset	11	40	40	8	1	131
Yli- ja keskiosien toimihenkilöt	44	46	9	1	0	811
Miehet	48	44	6	2	0	466
Naiset	37	48	14	1	0	345
Alimman osan toimihenkilöt	24	50	23	3	0	1 354
Miehet	29	57	12	2	0	373
Naiset	22	47	27	3	1	981
Työntekijät	4	36	49	10	1	1 270
Miehet	5	41	45	8	1	806
Naiset	4	29	56	11	0	464

3.4.3. Työn ruumiillinen raskaus koulutuksen ja sukupuolen mukaan (työlliset)

Koulutus Sukupuoli	Työn ruumiillinen raskaus				Eos %	n
	Erittäin kevyt %	Melko kevyt %	Melko raskas %	Erittäin raskas %		
Yhteensä	19	42	33	6	0	4 136
Perusaste	10	39	42	9	0	1 133
Miehet	9	41	42	8	0	584
Naiset	12	37	42	10	0	550
Keskiaste	17	42	35	5	1	2 216
Miehet	17	42	34	6	1	1 119
Naiset	18	42	35	4	1	1 097
Korkea-aste	36	48	14	2	0	787
Miehet	42	48	9	1	0	390
Naiset	30	48	20	2	0	397

3.4.4. Työn ruumiillinen raskaus alueen mukaan (työlliset)

Työn luonne	Työn ruumiillinen raskaus				Eos %	n*
	Erittäin kevyt %	Melko kevyt %	Melko raskas %	Erittäin raskas %		
Yhteensä	19	42	33	6	0	4 136
Uusimaa	27	41	27	5	0	1 198
Keskusta	29	42	26	3	0	265
Muu taajama	29	41	24	5	0	808
Haja-asutusalue	14	31	46	9	0	106
Etelä-Suomi	16	45	32	6	1	1 486
Keskusta	20	51	24	3	2	328
Muu taajama	18	43	32	7	0	863
Haja-asutusalue	7	42	42	8	1	287
Itä-Suomi	13	43	39	5	0	803
Keskusta	8	47	39	6	0	128
Muu taajama	20	41	35	4	0	216
Haja-asutusalue	7	44	44	4	1	157
Väli-Suomi	16	39	39	6	0	527
Keskusta	13	46	36	5	0	110
Muu taajama	22	42	32	4	0	237
Haja-asutusalue	9	30	50	10	1	179
Pohjois-Suomi	14	41	39	5	1	398
Keskusta	21	41	36	1	1	94
Muu taajama	14	45	37	4	0	196
Haja-asutusalue	9	34	47	9	1	103
Ahvenanmaa						25

* Alueyyppi-tieto on tuntematon osalle vastaajista

3.5.1. Työtehtävien kiinnostavuuden muutos edeltäneiden viiden vuoden aikana vastaajan iän ja sukupuolen mukaan*

Ikä Sukupuoli	Työtehtävien kiinnostavuus				n
	Parantunut %	Ennallaan %	Heikentynyt %	Eos %	
Yhteensä	39	50	9	2	2 886
Miehet	39	51	9	1	1 393
Naiset	39	50	9	2	1 493
15-24-vuotiaat					
Yhteensä	46	35	11	8	77
Miehet	43	30	18	9	44
Naiset	48	42	4	6	33
25-44-vuotiaat					
Yhteensä	43	46	9	2	1 718
Miehet	44	45	10	1	837
Naiset	43	46	9	2	880
45-64-vuotiaat					
Yhteensä	32	59	8	1	1 092
Miehet	30	61	8	1	511
Naiset	34	57	8	1	580

*) Haastateltava toiminut palkansaajana viisi vuotta aikaisemmin ja haastatteluhetkeä edeltäneellä viikolla.

3.5.2. Työtehtävien kiinnostavuuden muutos edeltäneiden viiden vuoden aikana sosioekonomisen aseman ja sukupuolen mukaan *

Sosioekonominen asema Sukupuoli	Työtehtävien kiinnostavuus				n
	Parantunut %	Ennallaan %	Heikentynyt %	Eos %	
Yhteensä	39	50	9	2	2 886
Yliemmät toimihenkilöt	50	42	7	1	669
Miehet	51	41	7	1	399
Naiset	48	44	8	0	289
Alemmat toimihenkilöt	42	48	8	2	1 136
Miehet	38	52	9	1	316
Naiset	44	47	7	2	819
Työntekijät	29	58	11	2	1 061
Miehet	31	56	11	2	677
Naiset	24	62	11	3	384

*) Haastateltava toiminut palkansaajana viisi vuotta aikaisemmin ja haastatteluhetkeä edeltäneellä viikolla.

3.6.1. Kiireestä johtuvien paineiden muutos työpalkalla edeltäneiden viiden vuoden aikana vastaajan län ja sukupuolen mukaan *

Ikä Sukupuoli	Työpaikan kiireet ja paineet				n
	Parantunut %	Ennallaan %	Heikentynyt %	Eos %	
Yhteensä	10	41	47	2	2 885
Miehet	10	43	46	2	1 392
Naiset	10	40	48	2	1 493
15-24-vuotiaat					
Yhteensä	7	55	29	9	77
Miehet	6	56	27	11	44
Naiset	7	55	31	7	33
25-44-vuotiaat					
Yhteensä	10	40	48	2	1 717
Miehet	10	41	47	2	836
Naiset	11	38	49	2	881
45-64-vuotiaat					
Yhteensä	9	42	47	2	1 091
Miehet	10	44	45	1	511
Naiset	9	41	48	2	580

*) Haastateltava toiminut palkansaajana viisi vuotta aikaisemmin ja haastatteluhetkeä edeltäneellä viikolla.

3.6.2. Kiireestä johtuvien paineiden muutos työpalkalla edeltäneiden viiden vuoden aikana vastaajan sosioekonomisen aseman ja sukupuolen mukaan *

Sosioekonominen asema Sukupuoli	Työpaikan kiireet ja paineet				n
	Parantunut %	Ennallaan %	Heikentynyt %	Eos %	
Yhteensä	10	41	47	2	2 885
Ylemmät toimihenkilöt					
Miehet	12	32	54	2	399
Naiset	9	36	54	1	289
Alimmat toimihenkilöt					
Miehet	14	39	46	1	316
Naiset	12	37	49	2	819
Työntekijät					
Miehet	6	51	41	2	677
Naiset	8	47	43	2	384

*) Haastateltava toiminut palkansaajana viisi vuotta aikaisemmin ja haastatteluhetkeä edeltäneellä viikolla.

3.7.1. Työelämän epävarmuustekijöitä lain ja sukupuolen mukaan (työlliset yrittäjät ja palkansaajat)

Ikä Sukupuoli	Tuntee epävarmuutta			n
	Työttömyyden uhka %	Osapäiväistä- misen tai töiden vähentämisen uhka %	Tulojen vähentämisen uhka %	
Yhteensä	24	18	42	4 136
Miehet	25	20	43	2 091
Naiset	24	16	41	2 045
15-24-vuotiaat				
Yhteensä	31	21	29	291
Miehet	25	21	26	150
Naiset	37	20	31	141
25-44-vuotiaat				
Yhteensä	25	19	42	2 352
Miehet	26	22	44	1 189
Naiset	25	16	41	1 163
45-64-vuotiaat				
Yhteensä	22	17	44	1 463
Miehet	24	17	45	736
Naiset	20	17	43	728

3.7.2. Työelämän epävarmuustekijöitä lain ja sukupuolen mukaan (työlliset palkansaajat)

Ikä Sukupuoli	Tuntee epävarmuutta			n
	Siirto toisiin tehtäviin %	Pakko- lomautuksen uhka %	Irtisanomisen uhka %	
Yhteensä	20	20	17	3 455
Miehet	18	20	18	1 654
Naiset	21	20	17	1 801
15-24-vuotiaat				
Yhteensä	20	12	17	271
Miehet	21	12	15	138
Naiset	18	12	20	133
25-44-vuotiaat				
Yhteensä	20	21	18	2 022
Miehet	19	21	19	972
Naiset	21	21	17	1 049
45-64-vuotiaat				
Yhteensä	19	20	16	1 160
Miehet	16	19	18	541
Naiset	21	21	13	619

3.7.3. Työelämän epävarmuustekijöitä sosioekonomisen aseman ja sukupuolen mukaan (työlliset yrittäjät ja palkansaajat)

Sosioekonominen asema Sukupuoli	Tuntee epävarmuutta			n
	Työttömyyden uhka %	Osapäiväistämisen tai töiden vähenemisen uhka %	Tulojen vähenemisen uhka %	
Yhteensä	24	18	42	4 136
Matalousyrittäjät	27	19	78	308
Miehet	29	20	81	196
Naiset	23	17	72	110
Muut yrittäjät	37	43	66	370
Miehet	39	45	67	238
Naiset	34	39	64	131
Yliemmat toimihenkilöt	20	14	38	811
Miehet	17	15	36	466
Naiset	24	12	39	345
Aliemmat toimihenkilöt	24	14	38	1 354
Miehet	22	10	37	373
Naiset	24	16	38	981
Työntekijät	23	18	34	1 269
Miehet	26	20	34	805
Naiset	19	15	33	464

3.7.4. Työelämän epävarmuustekijöitä sosioekonomisen aseman ja sukupuolen mukaan (työlliset palkansaajat)

Sosioekonominen asema Sukupuoli	Tuntee epävarmuutta			n
	Siirto toisiin tehtäviin %	Pakko-lomautuksen uhka %	Irtisanomisen uhka %	
Yhteensä	20	20	17	3 455
Yliemmat toimihenkilöt	18	22	15	811
Miehet	16	20	14	466
Naiset	19	25	17	345
Aliemmat toimihenkilöt	20	20	18	1 354
Miehet	18	18	20	373
Naiset	21	21	17	981
Työntekijät	20	18	18	1 270
Miehet	19	20	20	806
Naiset	22	15	14	464

3.8.1. Varhaiseläkkeelle siirtymistä ajatelleet iän ja sukupuolen mukaan (työlliset)

	Varhaiseläkettä ajatelleet				n
	Ei ole	On joskus	On usein	Eläkehakemus tehty	
Ikä	%	%	%	%	
Sukupuoli					
Yhteensä	42	40	17	1	4 122
Miehet	38	41	20	1	2 073
Naiset	45	39	14	2	2 029
15-24-vuotiaat					
Yhteensä	78	20	2	0	291
Miehet	72	26	2	0	150
Naiset	86	13	1	0	141
25-44-vuotiaat					
Yhteensä	47	41	12	0	2 349
Miehet	43	41	16	0	1 189
Naiset	50	41	9	0	1 161
45-64-vuotiaat					
Yhteensä	27	42	28	3	1 462
Miehet	24	44	29	3	736
Naiset	29	42	26	3	727

3.8.2. Varhaiseläkkeelle siirtymistä ajatelleet koulutuksen ja iän mukaan (työlliset)

	Varhaiseläkettä ajatelleet				n
	Ei ole	On joskus	On usein	Eläkehakemus tehty	
Koulutus	%	%	%	%	
Ikä					
Yhteensä	42	40	17	1	4 122
Perusaste	36	37	25	2	1 112
15-24	79	18	3	0	68
25-44	46	37	17	0	423
45-64	24	38	34	4	622
Keskiaste	44	41	14	1	2 208
15-24	78	21	1	0	202
25-44	46	42	12	0	1 415
45-64	26	48	23	3	592
Korkea-aste	45	40	14	1	783
15-24	..	..	..	..	21
25-44	50	41	9	0	512
45-64	33	40	25	2	249

3.8.3. Varhaiseläkkeelle siirtymistä ajatelleet sosioekonomisen aseman ja iän mukaan (työlliset)

Sosioekonominen asema ikä	Varhaiseläkettä ajatelleet				n
	Ei ole %	On joskus %	On usein %	Eläkehakemus tehty %	
Yhteensä	42	40	17	1	4 122
Maatalousyrittäjät	42	40	15	3	289
15-24	..	..	..	..	6
25-44	50	39	11	0	150
45-64	31	41	22	6	134
Muut yrittäjät	37	38	24	1	358
15-24	..	..	..	..	13
25-44	39	41	20	0	175
45-64	33	36	29	2	169
Yliemät toimihenkilöt	41	43	15	1	808
15-24	..	..	..	..	11
25-44	48	42	10	0	526
45-64	26	47	25	2	271
Alimmät toimihenkilöt	44	41	14	1	1 354
15-24	78	21	1	0	93
25-44	49	41	10	0	809
45-64	27	45	25	3	453
Työntekijät	41	38	20	1	1 267
15-24	79	19	2	0	163
25-44	44	41	15	0	676
45-64	22	40	35	3	428

3.9.1. Keskimääräinen viikkotyöaika ja työajan sopivuus iän ja sukupuolen mukaan (työlliset)

Ikä Sukupuoli	Työajan sopivuus				Eos %	n
	Viikoittainen työaika h	Nykyinen paras %	Lyhyempi parempi %	Pidempi parempi %		
Yhteensä	41	79	12	7	2	4 136
Miehet	44	78	12	7	3	2 091
Naiset	38	80	12	7	1	2 045
15-24-vuotiaat						
Yhteensä	39	78	5	15	2	291
Miehet	42	80	3	15	2	150
Naiset	35	74	7	15	4	141
25-44-vuotiaat						
Yhteensä	41	80	11	7	2	2 352
Miehet	44	79	10	8	3	1 189
Naiset	38	81	11	7	1	1 163
45-64-vuotiaat						
Yhteensä	42	77	15	5	3	1 463
Miehet	45	77	15	4	4	736
Naiset	39	78	14	6	2	728

3.9.2. Keskimääräinen viikkotyöaika ja työajan sopivuus sosioekonomisen aseman ja sukupuolen mukaan (työlliset)

Sosioekonominen asema Sukupuoli	Työajan sopivuus				Eos %	n
	Viikoittainen työaika h	Nykyinen paras %	Lyhyempi parempi %	Pidempi parempi %		
Yhteensä	41	79	12	7	2	4 136
Maatalousyrittäjät	50	75	14	3	8	306
Miehet	55	72	16	3	9	196
Naiset	43	80	12	3	5	110
Muut yrittäjät	50	71	19	4	6	370
Miehet	54	67	22	4	7	238
Naiset	42	77	16	3	4	131
Ylemmät toimihenkilöt	42	78	15	5	2	811
Miehet	44	79	14	4	3	466
Naiset	40	76	16	7	1	345
Alimmat toimihenkilöt	39	80	12	7	1	1 354
Miehet	41	78	11	8	3	373
Naiset	37	80	12	7	1	981
Työntekijät	38	83	7	9	1	1 269
Miehet	40	83	7	9	1	805
Naiset	36	82	7	10	1	464

3.10.1a. Työttömyyden vaikutukset työttömyyden keston mukaan

Työttömyyden kesto	Kuntoilu tai ulkoilu						Eos	n
	Lisääntynyt selvästi	Lisääntynyt jonkin verran	Ei muuttunut	Vähentynyt jonkin verran	Vähentynyt selvästi			
	%	%	%	%	%	%		
Yhteensä	32	26	33	5	4	0	1 020	
Alle 3 kk	28	27	35	6	2	2	218	
3-6 kk	35	27	32	4	2	0	225	
7-12 kk	34	24	33	4	4	1	230	
1-2 v.	32	25	31	7	5	0	231	
Yli 2 v.	30	27	31	5	7	0	116	
	Kotityöt, remontointi, rakentaminen							
Yhteensä	21	29	46	3	1	0	1 020	
Alle 3 kk	22	28	44	2	2	2	218	
3-6 kk	23	31	42	3	1	0	225	
7-12 kk	16	34	45	3	2	0	230	
1-2 v.	24	28	44	3	1	0	231	
Yli 2 v.	16	18	61	2	2	1	116	

3.10.1b. Työttömyyden vaikutukset työttömyyden keston mukaan

Työttömyyden kesto	Kontaktit toisiin ihmisiin						Eos	n
	Lisääntynyt selvästi	Lisääntynyt jonkin verran	Ei muuttunut	Vähentynyt jonkin verran	Vähentynyt selvästi			
	%	%	%	%	%	%		
Yhteensä	10	23	49	11	6	1	1 020	
Alle 3 kk	12	24	53	6	4	1	218	
3-6 kk	16	20	50	9	5	0	225	
7-12 kk	8	24	47	17	4	0	230	
1-2 v.	8	24	49	13	6	0	231	
Yli 2 v.	8	20	47	13	12	0	116	
	Ammattitaidon menettämisen pelko							
Yhteensä	12	25	58	1	1	3	1 020	
Alle 3 kk	8	23	63	1	1	4	218	
3-6 kk	10	24	62	1	0	3	225	
7-12 kk	13	27	53	0	2	5	230	
1-2 v.	14	28	54	2	1	1	231	
Yli 2 v.	14	22	56	0	4	4	116	

3.10.1c. Työttömyyden vaikutukset työttömyyden keston mukaan

Työttömyyden kesto	Pitkästyminen						n
	Lisääntynyt selvästi	Lisääntynyt jonkin verran	Ei muuttunut	Vähentynyt jonkin verran	Vähentynyt selvästi	Eos	
	%	%	%	%	%	%	
Yhteensä	24	28	41	4	2	1	1 020
Alle 3 kk	20	24	47	3	4	2	218
3-6 kk	19	30	45	3	2	1	225
7-12 kk	27	32	35	4	1	1	230
1-2 v.	27	28	38	5	2	0	231
Yli 2 v.	27	22	46	3	1	1	116
	Harrastukset ja toiminnot						
Yhteensä	15	29	46	5	2	1	1 020
Alle 3 kk	15	26	55	2	1	1	218
3-6 kk	16	34	44	3	2	1	225
7-12 kk	15	27	48	7	2	1	230
1-2 v.	13	29	47	7	3	1	231
Yli 2 v.	16	26	44	8	7	0	116

3.10.1d. Työttömyyden vaikutukset työttömyyden keston mukaan

Työttömyyden kesto	Tunne, ettei saa mitään aikaa						n
	Lisääntynyt selvästi	Lisääntynyt jonkin verran	Ei muuttunut	Vähentynyt jonkin verran	Vähentynyt selvästi	Eos	
	%	%	%	%	%	%	
Yhteensä	15	29	46	4	2	2	1 020
Alle 3 kk	14	26	52	4	3	1	218
3-6 kk	10	32	50	3	3	2	225
7-12 kk	14	32	48	4	1	1	230
1-2 v.	19	30	42	5	3	1	231
Yli 2 v.	19	25	49	3	1	1	116
	Vaikeus suunnitella elämää						
Yhteensä	22	25	47	3	1	2	1 020
Alle 3 kk	18	27	50	2	1	2	218
3-6 kk	19	23	52	4	1	1	225
7-12 kk	21	28	46	3	1	1	230
1-2 v.	28	23	43	3	1	2	231
Yli 2 v.	29	22	39	5	0	5	116

3.10.1e. Työttömyyden vaikutukset työttömyyden keston mukaan

Työttömyyden kesto	Alkoholin käyttö						Eos	n
	Lisääntynyt selvästi	Lisääntynyt jonkin verran	Ei muuttunut	Vähentynyt jonkin verran	Vähentynyt selvästi			
	%	%	%	%	%	%		
Yhteensä	2	8	76	8	5	1	1 020	
Alle 3 kk	1	6	82	6	4	1	218	
3-6 kk	1	7	81	7	4	0	225	
7-12 kk	1	9	80	8	2	0	230	
1-2 v.	3	9	72	9	7	0	231	
Yli 2 v.	7	13	60	10	10	0	116	
Järjestö- tai vapaaehtoistyö								
Yhteensä	4	7	85	2	2	0	1 020	
Alle 3 kk	2	8	85	1	2	1	218	
3-6 kk	6	5	84	2	3	0	225	
7-12 kk	2	11	83	2	2	0	230	
1-2 v.	5	5	85	3	2	0	231	
Yli 2 v.	5	3	88	1	3	0	116	

3.10.1f. Työttömyyden vaikutukset työttömyyden keston mukaan

Työttömyyden kesto	Opiskelu						Eos	n
	Lisääntynyt selvästi	Lisääntynyt jonkin verran	Ei muuttunut	Vähentynyt jonkin verran	Vähentynyt selvästi			
	%	%	%	%	%	%		
Yhteensä	8	11	77	3	3	0	1 020	
Alle 3 kk	6	12	76	4	1	1	218	
3-6 kk	4	15	71	6	4	0	225	
7-12 kk	9	7	76	4	4	0	230	
1-2 v.	4	12	81	1	2	0	231	
Yli 2 v.	5	10	81	0	4	0	116	
Huoli työttömyyden jatkumisesta								
Yhteensä	35	30	31	1	1	2	1 020	
Alle 3 kk	27	32	37	1	2	1	218	
3-6 kk	25	41	30	0	2	2	225	
7-12 kk	38	30	28	2	0	2	230	
1-2 v.	45	23	29	2	0	1	231	
Yli 2 v.	39	22	31	1	3	4	116	

3.10.1g. Työttömyyden vaikutukset työttömyyden keston mukaan

Työttömyyden kesto	Toimeentulovaikeudet						n
	Lisääntynyt selvästi	Lisääntynyt jonkin verran	Ei muuttunut	Vähentynyt jonkin verran	Vähentynyt selvästi	Eos	
	%	%	%	%	%	%	
Yhteensä	32	34	31	2	0	1	1 020
Alle 3 kk	24	36	36	2	0	2	218
3–6 kk	30	36	32	0	1	1	225
7–12 kk	30	29	39	2	0	0	230
1–2 v.	40	36	19	4	1	0	231
Yli 2 v.	37	34	28	1	0	0	116

---

4. Asuminen

■ 4.0.1.	Lapsuudenkodissa asumisen syyt iän ja sukupuolen mukaan, 1986	153
■ 4.0.2.	Lapsuudenkodissa asumisen syyt iän ja sukupuolen mukaan, 1994	153
■ 4.1.1.	Asunnon hallintasuhde kotitaloustyyppin mukaan	154
■ 4.1.2.	Asunnon hallintasuhde kohdehenkilön iän mukaan	154
■ 4.1.3.	Asunnon hallintasuhde kohdehenkilön sosioekonomisen aseman mukaan	154
■ 4.1.4.	Asunnon hallintasuhde alueen mukaan	155
■ 4.2.1.	Asunnon talotyyppi kotitaloustyyppin mukaan	156
■ 4.2.2.	Asunnon talotyyppi kohdehenkilön iän mukaan	156
■ 4.2.3.	Asunnon talotyyppi kohdehenkilön sosioekonomisen aseman mukaan	156
■ 4.2.4.	Asunnon talotyyppi alueen mukaan	157
■ 4.3.1.	Asumisväljyys kotitaloustyyppin mukaan	158
■ 4.3.2.	Asumisväljyys kohdehenkilön iän mukaan	158
■ 4.3.3.	Asumisväljyys kohdehenkilön sosioekonomisen aseman mukaan	158
■ 4.3.4.	Asumisväljyys alueen mukaan	159
■ 4.4.1.	Asunnon varustetaso kotitaloustyyppin mukaan	160
■ 4.4.2.	Asunnon varustetaso kohdehenkilön iän mukaan	160
■ 4.4.3.	Asunnon varustetaso kohdehenkilön sosioekonomisen aseman mukaan	160
■ 4.4.4.	Asunnon varustetaso alueen mukaan	161
■ 4.5.1.	Eräiden kestokulutustavaroiden omistus kotitaloustyyppin mukaan	162
■ 4.5.2.	Eräiden kestokulutustavaroiden omistus kohdehenkilön iän mukaan	162
■ 4.5.3.	Eräiden kestokulutustavaroiden omistus kohdehenkilön sosioekonomisen aseman mukaan	162
■ 4.5.4.	Eräiden kestokulutustavaroiden omistus alueen mukaan ..	163
■ 4.6.1.	Asumismenojen osuus tuloista kotitaloustyyppin mukaan ..	164
■ 4.6.2.	Asumismenojen osuus tuloista iän mukaan	164
■ 4.6.3.	Asumismenojen osuus tuloista sosioekonomisen aseman mukaan	164
■ 4.6.4.	Asumismenojen osuus tuloista koulutuksen mukaan	165
■ 4.6.5.	Asumismenojen osuus tuloista alueen mukaan	165
■ 4.7.1.	Kodin merkitys kotitaloustyyppin mukaan	166
■ 4.7.2.	Kodin merkitys iän ja sukupuolen mukaan	166

■ 4.7.3.	Kodin merkitys vastaajan sosioekonomisen aseman mukaan	167
■ 4.7.4.	Kodin merkitys koulutuksen mukaan	167
■ 4.7.5.	Kodin merkitys sukupuolen ja siviilisäädyn mukaan	168
■ 4.8.1.	Asuinpaikan luonnonympäristön laatu alueen mukaan ...	169
■ 4.8.2.	Asuinpaikan pihapiirin laatu alueen mukaan	170
■ 4.8.3.	Asuinpaikan naapuruston laatu alueen mukaan	171
■ 4.8.4.	Asuinpaikan palvelujen saatavuus alueen mukaan	172

4.0.1. Lapsuudenkodissa asumisen syyt iän ja sukupuolen mukaan, 1986

Sukupuoli Ikä	Liian nuori tai viihtyy kotona %	Ei saa muuta asuntoa %	Hoitaa vanhem- piaan %	Hoitaa tilaa tai yritystä %	Muu syy tai eos %	Yhteensä %	n
Naiset							
17-19	57	35	0	-	7	100	279
20-29	23	54	5	1	16	100	205
30-69	15	4	22	4	55	100	86
Miehet							
17-19	58	31	3	4	5	100	292
20-29	25	46	6	11	12	100	476
30-69	16	18	20	18	28	100	209

4.0.2. Lapsuudenkodissa asumisen syyt iän ja sukupuolen mukaan, 1994

Sukupuoli Ikä	Liian nuori tai viihtyy kotona %	Ei saa muuta asuntoa %	Hoitaa vanhem- piaan %	Hoitaa tilaa tai yritystä %	Muu syy tai eos %	Yhteensä %	n
Naiset							
17-19	53	39	1	0	7	100	169
20-29	20	70	1	0	9	100	80
30-69	2	4	49	4	40	100	45
Miehet							
17-19	53	40	0	1	6	100	176
20-29	13	63	3	7	14	100	188
30-69	20	13	15	32	20	100	105

4. ASUMINEN

4.1.1. Asunnon hallintasuhde kotitaloustyyppiin mukaan

Kotitaloustyyppi	Asunnon hallintasuhde				n
	Oma talo %	Oma osake %	Vuokra-asunto %	Muu %	
Yhteensä	44	29	26	1	8 650
Yksinasuva tai muu perheetön	21	33	44	2	2 035
Lapseton avo- tai aviopari	43	32	25	0	2 313
Vanhemmat ja täysi-ikäisiä lapsia	71	20	9	0	753
Vanhemmat ja alle 18-vuotiaita lapsia	56	26	17	1	2 920
Yksinhuoltajatalous	39	24	37	0	629

4.1.2. Asunnon hallintasuhde kohdehenkilön iän mukaan

Ikä	Asunnon hallintasuhde				n
	Oma talo %	Oma osake %	Vuokra-asunto %	Muu %	
Yhteensä	44	29	26	1	8 650
15–24 v.	41	18	39	2	1 360
25–44 v.	40	27	32	1	3 255
45–64 v.	54	31	15	0	2 587
65+ v.	42	36	21	1	1 448

4.1.3. Asunnon hallintasuhde kohdehenkilön sosioekonomisen aseman mukaan

Sosioekonominen asema	Asunnon hallintasuhde				n
	Oma talo %	Oma osake %	Vuokra-asunto %	Muu %	
Yhteensä	44	29	26	1	8 650
Maatalousyrittäjät	90	4	5	0	307
Muut yrittäjät	59	23	17	1	370
Ylemmät toimihenkilöt	34	45	21	0	811
Alemmat toimihenkilöt	43	33	23	1	1 353
Työntekijät	44	24	31	1	1 270
Eläkeläiset	44	34	21	1	2 240
Työttömät	41	20	39	0	1 026
Muut	42	22	35	1	1 273

4.1.4. Asunnon hallintasuhte alueen mukaan					
Alue	Asunnon hallintasuhte				n*
	Oma talo %	Oma osake %	Vuokra-asunto %	Muu %	
Yhteensä	44	29	26	1	8 650
Uusimaa	24	43	32	1	2 168
Keskusta	13	47	39	1	503
Muu taajama	20	46	33	1	1 442
Haja-asutusalue	87	1	10	2	197
Etelä-Suomi	47	28	25	0	9 101
Keskusta	25	40	35	0	824
Muu taajama	44	32	24	0	1 690
Haja-asutusalue	88	1	11	0	586
Itä-Suomi	53	24	22	1	1 207
Keskusta	31	38	30	1	380
Muu taajama	40	32	27	1	456
Haja-asutusalue	90	0	9	1	371
Väli-Suomi	56	17	26	1	1 185
Keskusta	34	27	37	2	306
Muu taajama	47	22	31	0	506
Haja-asutusalue	87	0	12	1	372
Pohjois-Suomi	58	18	23	1	986
Keskusta	35	29	35	1	215
Muu taajama	53	22	24	1	441
Haja-asutusalue	90	0	9	1	250
Ahvenanmaa	49	23	25	0	42

* Aluetyyppi-tieto on tuntematon osalle vastaajista

4.2.1. Asunnon talotyyppi kotitaloustyyppin mukaan

Kotitaloustyyppi	Asunnon talotyyppi				n
	Pientalo	Rivitalo	Kerrostalo	Muu rakennus	
	%	%	%	%	
Yhteensä	50	15	34	1	8 650
Yksinasuva tai muu perheetön	27	15	55	3	2 035
Lapseton avo- tai aviopari	48	14	37	1	2 313
Vanhemmat ja täysi-ikäisiä lapsia	74	10	15	1	753
Vanhemmat ja alle 18-vuotiaita lapsia	62	17	20	1	2 920
Yksinhuoltajatalous	44	12	43	2	629

4.2.2. Asunnon talotyyppi kohdehenkilön iän mukaan

Ikä	Asunnon talotyyppi				n
	Pientalo	Rivitalo	Kerrostalo	Muu rakennus	
	%	%	%	%	
Yhteensä	50	15	34	1	8 650
15–24 v.	47	12	40	1	1 360
25–44 v.	46	17	35	2	3 255
45–64 v.	58	13	28	1	2 587
65+ v.	46	15	38	1	1 448

4.2.3. Asunnon talotyyppi kohdehenkilön sosioekonomisen aseman mukaan

Sosioekonominen asema	Asunnon talotyyppi				n
	Pientalo	Rivitalo	Kerrostalo	Muu rakennus	
	%	%	%	%	
Yhteensä	50	15	34	1	8 650
Maatalousyrittäjät	93	4	2	1	307
Muut yrittäjät	62	16	20	2	370
Ylemmät toimihenkilöt	40	22	37	1	811
Alemmat toimihenkilöt	47	17	35	1	1 353
Työntekijät	48	13	37	2	1 270
Eläkeläiset	48	15	36	1	2 240
Työttömät	48	12	37	3	1 026
Muut	48	14	37	1	1 273

4.2.4. Asunnon talotyyppi alueen mukaan

Alue	Asunnon talotyyppi				n*
	Pientalo	Rivitalo	Kerrostalo	Muu rakennus	
	%	%	%	%	
Yhteensä	50	15	34	1	8 650
Uusimaa	30	15	54	1	2 188
Keskusta	16	8	75	1	503
Muu taajama	26	19	54	1	1 442
Haja-asutusalue	96	2	0	2	197
Etelä-Suomi	52	13	34	1	3 101
Keskusta	27	15	56	2	824
Muu taajama	48	16	35	1	1 690
Haja-asutusalue	95	2	0	3	586
Itä-Suomi	57	15	26	2	1 207
Keskusta	35	21	42	2	380
Muu taajama	43	23	32	2	456
Haja-asutusalue	97	1	0	2	371
Väli-Suomi	61	16	21	2	1 185
Keskusta	35	26	35	4	306
Muu taajama	52	21	26	1	506
Haja-asutusalue	95	2	1	2	372
Pohjois-Suomi	63	16	19	2	906
Keskusta	38	20	40	2	215
Muu taajama	56	23	20	1	441
Haja-asutusalue	96	1	1	2	250
Ahvenanmaa	54	8	35	3	42

* Aluetyyppi-tieto on tuntematon osalle vastaajista

4.3.1. Asumisväljyys kotitaloustyyppin mukaan

Kotitaloustyyppi	Asumisväljyys			n
	Väljästi asuvat %	Normaalisti asuvat %	Ahtaasti asuvat %	
Yhteensä	7	75	18	8 650
Yksinasuva tai muu perheetön	7	91	2	2 035
Lapseton avo- tai aviopari	12	80	8	2 313
Vanhemmat ja täysi-ikäisiä lapsia	10	76	14	753
Vanhemmat ja alle 18-vuotiaita lapsia	3	59	38	2 920
Yksinhuoltajatalous	6	77	17	629

4.3.2. Asumisväljyys kohdehenkilön iän mukaan

Ikä	Asumisväljyys			n
	Väljästi asuvat %	Normaalisti asuvat %	Ahtaasti asuvat %	
Yhteensä	7	75	18	8 650
15–24 v.	3	73	24	1 360
25–44 v.	4	68	28	3 255
45–64 v.	12	80	8	2 587
65+ v.	9	85	6	1 448

4.3.3. Asumisväljyys kohdehenkilön sosioekonomisen aseman mukaan

Sosioekonominen asema	Asumisväljyys			n
	Väljästi asuvat %	Normaalisti asuvat %	Ahtaasti asuvat %	
Yhteensä	7	75	18	8 650
Maatalousyrittäjät	19	62	19	307
Muut yrittäjät	14	70	16	370
Ylemmät toimihenkilöt	10	72	18	811
Alemmat toimihenkilöt	7	74	19	1 353
Työntekijät	4	74	22	1 270
Eläkeläiset	9	84	7	2 240
Työttömät	4	73	23	1 026
Muut	4	69	27	1 273

4.3.4. Asumisväljyys alueen mukaan				
Alue	Asumisväljyys			n*
	Väljästi asuvat %	Normaalisti asuvat %	Ahtaasti asuvat %	
Yhteensä	7	75	18	8 650
JuSIMaa	7	75	18	2 168
Keskusta	6	76	18	503
Muu taajama	7	74	19	1 442
Haja-asutusalue	13	75	12	197
Etelä-Suomi	8	77	15	3 101
Keskusta	6	81	13	824
Muu taajama	6	77	17	1 690
Haja-asutusalue	14	72	14	586
Itä-Suomi	5	75	20	1 207
Keskusta	4	78	18	380
Muu taajama	4	78	18	456
Haja-asutusalue	9	68	23	371
Väli-Suomi	8	73	19	1 185
Keskusta	5	78	17	306
Muu taajama	8	69	23	506
Haja-asutusalue	11	73	16	372
Pohjois-Suomi	6	74	20	908
Keskusta	4	81	15	215
Muu taajama	6	75	19	441
Haja-asutusalue	8	65	27	250
Ahvenanmaa	19	77	4	42

* Aluetyyppi-tieto on tuntematon osalle vastaajista

4.4.1. Asunnon varustetaso kotitaloustyyppin mukaan

Kotitaloustyyppi	Asunnon varustetaso				n
	Hyvin varustettu	Puutteellisesti varustettu	Erittäin puutteellisesti varustettu	Tieto puuttuu	
	%	%	%	%	
Yhteensä	86	6	7	1	8 650
Yksinasuva tai muu perheetön	81	7	10	2	2 035
Lapseton avo- tai aviopari	86	6	7	1	2 313
Vanhemmat ja täysi-ikäisiä lapsia	82	9	8	1	753
Vanhemmat ja alle 18-vuotiaita lapsia	91	4	4	1	2 920
Yksinhuoltajatalous	81	7	11	1	629

4.4.2. Asunnon varustetaso kohdehenkilön iän mukaan

Ikä	Asunnon varustetaso				n
	Hyvin varustettu	Puutteellisesti varustettu	Erittäin puutteellisesti varustettu	Tieto puuttuu	
	%	%	%	%	
Yhteensä	86	6	7	1	8 650
15-24 v.	91	4	4	1	1 360
25-44 v.	88	5	6	1	3 255
45-64 v.	85	6	8	1	2 587
65+ v.	78	9	12	1	1 448

4.4.3. Asunnon varustetaso kohdehenkilön sosioekonomisen aseman mukaan

Sosioekonominen asema	Asunnon varustetaso				n
	Hyvin varustettu	Puutteellisesti varustettu	Erittäin puutteellisesti varustettu	Tieto puuttuu	
	%	%	%	%	
Yhteensä	86	6	7	1	8 650
Maatalousyrittäjät	72	11	16	1	307
Muut yrittäjät	86	4	6	3	370
Ylemmät toimihenkilöt	94	2	3	1	811
Alemmat toimihenkilöt	90	5	4	1	1 353
Työntekijät	87	6	6	1	1 270
Eläkeläiset	79	9	11	1	2 240
Työttömät	84	6	8	2	1 026
Muut	90	4	4	2	1 273

4.4.4. Asumnon varustetaso alueen mukaan

Alue	Asumnon varustetaso				n*
	Hyvin varustettu	Puutteellisesti varustettu	Erittäin puutteellisesti varustettu	Tieto puuttuu	
	%	%	%	%	
Yhteensä	86	6	7	1	8 650
Uusimaa	92	3	4	1	2 168
Keskusta	93	4	2	1	503
Muu taajama	95	2	2	1	1 442
Haja-asutusalue	68	10	18	4	197
Etelä-Suomi	84	7	8	1	3 101
Keskusta	89	6	4	1	824
Muu taajama	89	4	6	1	1 690
Haja-asutusalue	63	16	19	2	586
Itä-Suomi	81	10	8	1	1 207
Keskusta	91	5	3	1	380
Muu taajama	91	5	3	1	456
Haja-asutusalue	58	20	20	2	371
Väli-Suomi	82	7	9	2	1 185
Keskusta	87	5	5	3	306
Muu taajama	90	4	5	1	506
Haja-asutusalue	68	12	17	3	372
Pohjois-Suomi	88	5	8	1	906
Keskusta	91	4	5	0	215
Muu taajama	91	3	5	1	441
Haja-asutusalue	73	10	14	3	250
Ahvenanmaa	92	1	8	0	42

* Aluetyyppi-tieto on tuntematon osalle vastaajista

4.5.1. Eräiden kestokulutustavaroiden omistus kotitaloustyyppin mukaan

Kotitaloustyyppi	Kestokulutustavaroiden omistus						n
	Astianpesu- kone %	Pakastin %	Mikroaalto- uuni %	Kaapeli- TV %	Video %	Tietokone %	
Yhteensä	48	87	74	31	65	24	8 650
Yksinasuva tai muu perheetön	13	65	49	28	34	10	2 035
Lapseton avo- tai aviopari	40	90	74	33	59	13	2 313
Vanhemmat ja täysi-ikäisiä lapsia	63	96	81	25	79	29	753
Vanhemmat ja alle 18-v. lapsia	77	97	88	34	87	41	2 920
Yksinhuoltajatalous	37	88	75	29	73	19	629

4.5.2. Eräiden kestokulutustavaroiden omistus kohdehenkilön iän mukaan

Ikä	Kestokulutustavaroiden omistus						n
	Astianpesu- kone %	Pakastin %	Mikroaalto- uuni %	Kaapeli- TV %	Video %	Tieto- kone %	
Yhteensä	48	87	74	31	65	24	8 650
15-24 v.	48	81	79	34	79	35	1 360
25-44 v.	60	88	81	35	80	31	3 255
45-64 v.	49	90	75	29	65	20	2 587
65+ v.	19	82	50	23	21	3	1 448

4.5.3. Eräiden kestokulutustavaroiden omistus kohdehenkilön sosioekonomisen aseman mukaan

Sosioekonominen asema	Kestokulutustavaroiden omistus						n
	Astianpesu- kone %	Pakastin %	Mikroaalto- uuni %	Kaapeli- TV %	Video %	Tieto- kone %	
Yhteensä	48	87	74	31	65	24	8 650
Maatalousyrittäjät	66	96	73	11	72	22	307
Muut yrittäjät	70	93	87	30	81	33	370
Ylemmät toimihenkilöt	70	91	79	46	80	53	811
Alemmät toimihenkilöt	61	90	82	36	79	29	1 353
Työntekijät	48	88	80	32	79	19	1 270
Eläkeläiset	25	84	56	23	32	4	2 240
Työttömät	43	81	76	27	71	19	1 026
Muut	54	86	80	36	77	39	1 273

4.5.4. Eräiden kestokulutustavaroiden omistus alueen mukaan

Alue	Kestokulutustavaroiden omistus						n*
	Astianpesu- kone %	Pakastin %	Mikroaaltouuni %	Kaapeli- TV %	Video %	Tietokone %	
Yhteensä	48	87	74	31	65	24	8 650
Uusimaa	47	82	74	34	68	29	2 168
Keskusta	34	74	66	46	62	28	503
Muu taajama	51	84	78	34	71	30	1 442
Haja-asutusalue	55	93	73	7	65	28	197
Etelä-Suomi	47	87	76	31	66	22	3 101
Keskusta	36	80	69	35	59	19	824
Muu taajama	50	88	80	38	71	25	1 690
Haja-asutusalue	52	95	77	4	61	20	586
Itä-Suomi	50	91	71	24	63	18	1 207
Keskusta	41	89	69	23	55	14	380
Muu taajama	52	90	76	41	71	22	456
Haja-asutusalue	56	95	67	3	63	16	371
Väli-Suomi	47	88	72	35	64	24	1 185
Keskusta	38	84	71	33	58	24	306
Muu taajama	49	87	72	48	69	27	506
Haja-asutusalue	52	93	73	17	63	19	372
Pohjois-Suomi	53	93	71	28	64	23	908
Keskusta	46	89	71	31	62	25	215
Muu taajama	55	93	74	42	71	27	441
Haja-asutusalue	58	97	66	2	54	14	250
Ahvenanmaa	34	75	56	46	61	23	42

* Aluetyyppi-tieto on tuntematon osalle vastaajista

4. ASUMINEN

4.6.1. Asumismenojen osuus tuloista kotitaloustyyppin mukaan

Kotitaloustyyppi	Asumismenojen osuus tuloista						n
	Alle 5 %	5-9 %	10-14 %	15-19 %	20-29 %	30+ %	
Yhteensä	11	25	19	14	18	13	8 613*
Yksinasuva tai muu perheetön	7	13	17	15	22	26	2 025
Lapseton avo- tai aviopari	12	34	20	12	14	8	2 306
Vanhemmat ja täysi-ikäisiä lapsia	28	38	16	10	6	2	749
Vanhemmat ja alle 18-v. lapsia	9	24	21	17	20	9	2 907
Yksinhuoltajatalous	10	20	15	9	27	19	627

* Asumismeno- tai tulotiedot puuttuvat 37 vastaajalta.

4.6.2. Asumismenojen osuus tuloista iän mukaan

Ikä	Asumismenojen osuus tuloista						n
	Alle 5 %	5-9 %	10-14 %	15-19 %	20-29 %	30+ %	
Yhteensä	11	25	19	14	18	13	8 613*
15-24 v.	11	20	15	13	20	21	1 351
25-44 v.	7	17	19	17	25	15	3 250
45-64 v.	15	34	20	11	12	8	2 570
65+ v.	14	31	21	12	13	9	1 441

* Asumismeno- tai tulotiedot puuttuvat 37 vastaajalta.

4.6.3. Asumismenojen osuus tuloista sosioekonomisen aseman mukaan

Sosioekonominen asema	Asumismenojen osuus tuloista						n
	Alle 5 %	5-9 %	10-14 %	15-19 %	20-29 %	30+ %	
Yhteensä	11	25	19	14	18	13	8 613*
Maatalousyrittäjät	24	35	14	10	8	9	302
Muut yrittäjät	13	21	17	11	18	20	367
Ylemmät toimihenkilöt	10	25	23	16	18	8	809
Alemmat toimihenkilöt	10	23	19	18	20	10	1 344
Työntekijät	10	23	20	16	20	11	1 267
Eläkeläiset	14	31	21	11	14	9	2 231
Työttömät	10	20	14	13	22	21	1 024
Muut	8	21	16	13	22	20	1 268

* Asumismeno- ja tulotiedot puuttuvat 37 vastaajalta.

4.6.4. Asumismenojen osuus tuloista koulutuksen mukaan

	Asumismenojen osuus tuloista						n
	Alle 5 %	5-9 %	10-14 %	15-19 %	20-29 %	30+ %	
Tutkinto							
Yhteensä	11	25	19	14	18	13	8 613*
Perusaste	13	28	19	12	17	11	3 777
Keskiaste	9	21	19	15	21	15	3 790
Korkea-aste	12	27	21	15	16	9	1 046

* Asumismeno- tai tulotiedot puuttuvat 37 vastaajalta.

4.6.5. Asumismenojen osuus tuloista alueen mukaan

Alue	Asumismenojen osuus tuloista						n**
	Alle 5 %	5-9 %	10-14 %	15-19 %	20-29 %	30+ %	
Yhteensä	11	25	19	14	18	13	8 613*
Uusimaa	8	23	19	14	21	15	2 142
Keskusta	7	24	19	15	18	17	503
Muu taajama	7	21	20	15	21	16	1 442
Haja-asutusalue	18	32	19	7	16	8	197
Etelä-Suomi	12	25	20	14	17	12	3 100
Keskusta	7	23	18	17	18	17	824
Muu taajama	8	25	23	15	18	11	1 690
Haja-asutusalue	26	30	16	10	11	7	586
Päijät-Suomi	12	28	16	13	18	13	1 207
Keskusta	5	30	15	12	21	16	380
Muu taajama	6	26	18	15	26	14	456
Haja-asutusalue	27	28	16	11	10	8	371
Väli-Suomi	14	24	18	13	19	12	1 184
Keskusta	8	17	16	16	28	15	306
Muu taajama	8	23	19	16	20	14	506
Haja-asutusalue	28	31	19	6	10	6	372
Pohjois-Suomi	13	27	18	13	19	10	905
Keskusta	7	23	24	13	21	12	215
Muu taajama	9	30	15	14	21	11	441
Haja-asutusalue	25	26	18	12	13	6	250
Ahvenanmaa							42

* Asumismeno- tai tulotiedot puuttuvat 37 vastaajalta.

** Aluetyyppi-tieto on tuntematon osalle vastaajista

4. ASUMINEN

4.7.1. Kodin merkitys kotitaloustyyppin mukaan

Kotitaloustyyppi	Kodin merkitys*										n
	1. %	2. %	3. %	4. %	5. %	6. %	7. %	8. %	9. %	10. %	
Yhteensä	1	8	18	1	5	19	11	30	6	1	8 650
Yksinasuva tai muu perheetön	1	8	23	1	7	31	11	5	11	1	2 035
Lapseton avo- tai aviopari	1	12	22	1	4	23	11	18	7	1	2 313
Vanhemmat ja täysi-ikäisiä lapsia	1	12	16	1	7	16	15	28	3	1	753
Vanhemmat ja alle 18-v. lapsia	0	5	12	1	3	9	8	59	3	0	2 920
Yksinhuoltaja-talous	1	5	17	1	9	20	17	22	7	1	629

4.7.2. Kodin merkitys iän ja sukupuolen mukaan

Ikä Sukupuoli	Kodin merkitys										n
	1. %	2. %	3. %	4. %	5. %	6. %	7. %	8. %	9. %	10. %	
Yhteensä	1	8	18	1	5	19	11	30	6	1	8 650
Miehet	1	10	18	1	6	20	9	28	7	1	4 161
Naiset	1	6	18	0	4	19	13	32	6	0	4 489
15-24-vuotiaat											
Yhteensä	1	3	25	2	8	16	24	17	5	1	1 360
Miehet	1	4	23	3	11	18	20	13	7	1	702
Naiset	1	2	27	1	4	13	28	22	3	0	658
25-44-vuotiaat											
Yhteensä	1	6	16	1	3	15	7	48	4	0	3 255
Miehet	1	7	16	1	4	18	5	43	5	1	1 601
Naiset	0	4	16	0	1	13	8	54	4	0	1 654
45-64-vuotiaat											
Yhteensä	1	11	19	1	4	22	9	28	7	0	2 587
Miehet	1	13	18	1	4	21	7	25	7	1	1 295
Naiset	0	9	19	0	4	23	12	26	7	0	1 292
65+ vuotiaat											
Yhteensä	1	13	15	0	10	25	12	8	10	1	1 448
Miehet	1	18	13	0	8	25	10	9	12	1	563
Naiset	1	10	15	0	11	30	13	7	9	2	885

* Kodin merkitys

1. = Henkilökohtaista omaisuutta
2. = Omaa paikkaa, jonka hyväksi tehnyt töitä
3. = Paikkaa, jossa viihtyy ja rentoutuu
4. = Yhteenkuuluvuutta asuinympäristön kanssa
5. = Paikkaa, jossa on asunut kauan tai johon liittyy muistoja
6. = Rauhallista paikkaa, jossa saa olla omissa oloissaan
7. = Turvallista paikkaa
8. = Perhettä, lapsia, rakkautta
9. = Paikkaa, jossa tuntee olevansa toisista riippumaton, oman itsensä herra
10. = Jotakin muuta

4.7.3. Kodin merkitys vastaajan sosioekonomisen aseman mukaan											
Sosioekonominen asema	Kodin merkitys										n
	1. %	2. %	3. %	4. %	5. %	6. %	7. %	8. %	9. %	10. %	
Yhteensä	1	8	18	1	5	19	11	30	6	1	8 650
Maatalousyrittäjät	1	16	11	2	7	12	5	39	6	1	307
Muut yrittäjät	1	8	16	1	3	18	6	43	4	0	370
Ylemmät toimihenkilöt	0	3	21	1	2	16	4	50	2	1	811
Alemmat toimihenkilöt	0	4	20	1	1	16	8	44	6	0	1 353
Työntekijät	1	9	21	1	4	18	9	31	6	0	1 270
Eläkeläiset	1	13	15	0	8	27	13	11	10	1	2 240
Työttömät	1	7	16	2	5	21	13	29	5	1	1 026
Muut	1	3	20	2	6	14	19	30	5	0	1 273

Kodin merkitys

1. = Henkilökohtaista omaisuutta
2. = Omaa paikkaa, jonka hyväksi tehnyt töitä
3. = Paikkaa, jossa viihtyy ja rentoutuu
4. = Yhteenkuuluvuutta asuinympäristön kanssa
5. = Paikkaa, jossa on asunut kauan tai johon liittyy muistoja
6. = Rauhallista paikkaa, jossa saa olla omissa oloissaan
7. = Turvallista paikkaa
8. = Perhettä, lapsia, rakkautta
9. = Paikkaa, jossa tuntee olevansa toisista riippumaton, oman itsensä herra
10. = Jotakin muuta

4.7.4. Kodin merkitys koulutuksen mukaan											
Tutkinto	Kodin merkitys										n
	1. %	2. %	3. %	4. %	5. %	6. %	7. %	8. %	9. %	10. %	
Yhteensä	1	8	18	1	5	19	11	30	6	1	8 650
Peruskoulu	1	11	16	1	7	22	14	20	8	1	3 801
Keskiaste	1	6	18	1	4	18	10	36	6	0	3 801
Korkea-aste	1	4	21	1	2	18	6	43	4	0	1 047

Kodin merkitys

1. = Henkilökohtaista omaisuutta
2. = Omaa paikkaa, jonka hyväksi tehnyt töitä
3. = Paikkaa, jossa viihtyy ja rentoutuu
4. = Yhteenkuuluvuutta asuinympäristön kanssa
5. = Paikkaa, jossa on asunut kauan tai johon liittyy muistoja
6. = Rauhallista paikkaa, jossa saa olla omissa oloissaan
7. = Turvallista paikkaa
8. = Perhettä, lapsia, rakkautta
9. = Paikkaa, jossa tuntee olevansa toisista riippumaton, oman itsensä herra
10. = Jotakin muuta

4.7.5. Kodin merkitys sukupuolien ja siviilisäädyn mukaan

Sukupuoli Siviilisäät	Kodin merkitys										n
	1. %	2. %	3. %	4. %	5. %	6. %	7. %	8. %	9. %	10. %	
Yhteensä	1	8	18	1	5	19	11	30	8	1	8 650
Naimaton	1	4	24	2	9	24	18	10	7	1	2 064
Avo-/avioliitossa	0	9	16	1	3	15	8	43	5	0	5 273
Asumuserossa/eronnut	0	6	21	1	4	28	12	16	11	1	626
Leski*	1	10	14	0	12	29	12	6	12	1	687
Miehet											
Naimaton	2	6	21	2	11	25	15	8	8	2	1 134
Avo-/avioliitossa	1	12	16	1	3	16	6	39	6	0	2 667
Asumuserossa/eronnut	1	8	22	1	3	33	9	12	10	1	252
Leski**	3	18	13	0	12	32	4	1	12	0	108
Naiset											
Naimaton	1	3	29	1	5	22	21	13	5	0	930
Avo-/avioliitossa	0	7	16	0	2	15	10	47	3	0	2 606
Asumuserossa/eronnut	0	5	21	0	5	24	14	18	12	1	374
Leski***	1	9	14	0	11	29	14	7	12	1	579

* Eos: 3 %, ** Eos: 5 %, *** Eos: 2 %

Kodin merkitys

1. = Henkilökohtaista omaisuutta
2. = Omaa paikkaa, jonka hyväksi tehnyt töitä
3. = Paikkaa, jossa viihtyy ja rentoutuu
4. = Yhteenkuuluvuutta asuinympäristön kanssa
5. = Paikkaa, jossa on asunut kauan tai johon liittyy muistoja
6. = Rauhallista paikkaa, jossa saa olla omissa oloissaan
7. = Turvallista paikkaa
8. = Perhettä, lapsia, rakkautta
9. = Paikkaa, jossa tuntee olevansa toisista riippumaton, oman itsensä herra
10. = Jotakin muuta

4.8.1. Asuinpaikan luonnonympäristön laatu alueen mukaan						
Alue	Luonnonympäristön laatu					n*
	Hyvä %	Melko hyvä %	Melko huono %	Huono %	Eos %	
Yhteensä	57	36	5	2	0	8 650
Uusimaa	54	36	6	3	1	2 168
Keskusta	46	36	12	5	1	503
Muu taajama	53	39	5	2	1	1 442
Haja-asutusalue	83	15	0	0	2	197
Etelä-Suomi	57	36	5	2	0	3 101
Keskusta	45	41	9	4	1	824
Muu taajama	55	39	4	1	1	1 690
Haja-asutusalue	77	22	0	1	0	586
Itä-Suomi	58	37	4	1	0	1 207
Keskusta	51	40	7	2	0	380
Muu taajama	49	45	5	1	0	456
Haja-asutusalue	75	25	0	0	0	371
Väli-Suomi	62	33	4	1	0	1 185
Keskusta	52	36	9	2	1	306
Muu taajama	59	36	4	1	0	506
Haja-asutusalue	74	24	2	0	0	372
Pohjois-Suomi	55	38	5	2	0	906
Keskusta	44	42	9	5	0	215
Muu taajama	49	45	5	1	0	441
Haja-asutusalue	74	24	1	0	1	250
Ahvenanmaa						42

* Aluetyyppi-tieto on tuntematon osalle vastaajista

4.3.2. Asuinpaikan pihapiirin laatu alueen mukaan						
Alue	Pihapiirin laatu					n*
	Hyvä %	Melko hyvä %	Melko huono %	Huono %	Eos %	
Yhteensä	48	42	7	2	1	8 650
Uusimaa	48	42	9	2	1	2 168
Keskusta	48	36	10	4	2	503
Muu taajama	43	46	9	2	0	1 442
Haja-asutusalue	61	26	10	1	2	197
Etelä-Suomi	48	43	6	2	1	3 101
Keskusta	43	43	10	3	1	824
Muu taajama	48	45	5	1	1	1 690
Haja-asutusalue	54	40	4	1	1	586
Itä-Suomi	47	43	7	2	1	1 207
Keskusta	48	39	11	2	0	380
Muu taajama	45	48	6	1	0	456
Haja-asutusalue	50	42	5	1	2	371
Väli-Suomi	51	40	7	2	0	1 185
Keskusta	48	41	8	3	0	306
Muu taajama	52	38	9	1	0	506
Haja-asutusalue	54	40	4	2	0	372
Pohjois-Suomi	48	44	6	2	0	906
Keskusta	49	38	9	4	0	215
Muu taajama	45	47	7	1	0	441
Haja-asutusalue	51	44	4	2	0	250
Ahvenanmaa						42

* Aluetyyppi-tieto on tuntematon osalle vastaajista

4.8.3. Asuinpaikan naapuruston laatu alueen mukaan						
Alue	Naapuruston laatu					n*
	Hyvä %	Melko hyvä %	Melko huono %	Huono %	Eos %	
Yhteensä	57	33	4	1	5	8 650
Uusimaa	52	35	5	1	7	2 168
Keskusta	54	31	7	0	8	503
Muu taajama	51	37	4	2	6	1 442
Haja-asutusalue	61	33	3	0	3	197
Etelä-Suomi	55	35	4	1	5	3 101
Keskusta	53	35	3	2	7	824
Muu taajama	54	36	4	1	5	1 690
Haja-asutusalue	61	33	2	1	3	586
Itä-Suomi	63	30	2	1	4	1 207
Keskusta	64	26	2	1	7	380
Muu taajama	56	35	2	3	4	456
Haja-asutusalue	69	26	3	0	2	371
Väli-Suomi	62	30	5	0	3	1 185
Keskusta	51	37	6	2	4	306
Muu taajama	62	30	5	0	3	506
Haja-asutusalue	71	25	3	0	1	372
Pohjois-Suomi	60	31	3	2	4	906
Keskusta	62	28	4	1	5	215
Muu taajama	56	33	4	3	4	441
Haja-asutusalue	62	31	2	2	3	250
Ahvenanmaa						42

* Aluetyyppi-tieto on tuntematon osalle vastaajista

Alue	Palvelujen saatavuus					n*
	Hyvä %	Melko hyvä %	Melko huono %	Huono %	Eos %	
Yhteensä	40	30	13	7	4	8 650
Uusimaa	51	28	14	7	0	2 168
Keskusta	73	19	6	2	0	503
Muu taajama	48	32	14	6	0	1 442
Haja-asutusalue	14	25	34	26	1	197
Etelä-Suomi	46	32	13	9	0	3 101
Keskusta	74	21	2	2	1	824
Muu taajama	40	36	16	7	1	1 690
Haja-asutusalue	22	34	20	23	1	586
Itä-Suomi	48	32	12	7	1	1 207
Keskusta	75	21	2	1	0	380
Muu taajama	45	38	11	5	1	456
Haja-asutusalue	24	34	24	17	1	371
Väli-Suomi	47	33	14	6	0	1 185
Keskusta	65	29	4	2	0	306
Muu taajama	52	32	12	4	0	506
Haja-asutusalue	27	38	23	11	1	372
Pohjois-Suomi	54	29	12	5	0	906
Keskusta	78	21	1	0	0	215
Muu taajama	55	30	12	3	0	441
Haja-asutusalue	33	34	22	11	0	250
Ahvenanmaa	76	12	8	6	0	42

* Aluetyyppi-tieto on tuntematon osalle vastaajista

---

5. Terveys

■ 5.0.1.	Koettu terveydentila 1986 ja 1994	175
■ 5.0.2.	Pitkäaikaissairauksien lukumäärä 1986 ja 1994	176
■ 5.0.3.	Psykkisten oireiden lukumäärä 1986 ja 1994	177
■ 5.0.4.	Psykosomaattisten oireiden lukumäärä 1986 ja 1994	178
■ 5.0.5.	Päivittäisten toimintavaikeuksien lukumäärä 1986 ja 1994	179
■ 5.0.6.	Vakavien liikuntaesteiden lukumäärä 1986 ja 1994	180
■ 5.1.1.	Koettu terveydentila iän ja sukupuolen mukaan	181
■ 5.1.2.	Koettu terveydentila sosioekonomisen aseman mukaan ..	181
■ 5.1.3.	Koettu terveydentila sukupuolen ja siviilisäädyn mukaan .	182
■ 5.1.4.	Koettu terveydentila koulutuksen mukaan	182
■ 5.1.5.	Koettu terveydentila alueen mukaan	183
■ 5.2.1.	Jokapäiväistä elämää rajoittava sairaus ja pitkäaikais- sairauksien lukumäärä iän ja sukupuolen mukaan	184
■ 5.2.2.	Jokapäiväistä elämää rajoittava sairaus ja pitkäaikais- sairauksien lukumäärä sosioekonomisen aseman mukaan .	184
■ 5.2.3.	Jokapäiväistä elämää rajoittava sairaus ja pitkäaikais- sairauksien lukumäärä sukupuolen ja siviilisäädyn mukaan	185
■ 5.2.4.	Jokapäiväistä elämää rajoittava sairaus ja pitkäaikais- sairauksien lukumäärä koulutuksen mukaan	185
■ 5.2.5.	Jokapäiväistä elämää rajoittava sairaus ja pitkäaikais- sairauksien lukumäärä alueen mukaan	186
■ 5.3.1.	Psykkisten oireiden esiintyminen iän ja sukupuolen mukaan	187
■ 5.3.2.	Psykkisten oireiden esiintyminen koulutuksen ja sukupuolen mukaan	187
■ 5.3.3.	Psykkisten oireiden esiintyminen sosioekonomisen aseman ja sukupuolen mukaan	188
■ 5.3.4.	Psykkisten oireiden esiintyminen alueen mukaan	189
■ 5.4.2.	Psykosomaattisten oireiden esiintyminen koulutuksen ja sukupuolen mukaan	190
■ 5.4.1.	Psykosomaattisten oireiden esiintyminen iän ja sukupuolen mukaan	190
■ 5.4.3.	Psykosomaattisten oireiden esiintyminen sosioekonomisen aseman ja sukupuolen mukaan	191
■ 5.4.4.	Psykosomaattisten oireiden esiintyminen alueen mukaan .	192
■ 5.5.2.	Toimintakyvyn rajoitukset sukupuolen ja siviilisäädyn mukaan	193
■ 5.5.1.	Toimintakyvyn rajoitukset iän ja sukupuolen mukaan	193

■ 5.5.3.	Toimintakyvyn rajoitukset alueen mukaan	194
■ 5.6.2.	Päivittäisten toimintavaikeuksien lukumäärä sukupuolen ja siviilisäädyn mukaan	195
■ 5.6.1.	Päivittäisten toimintavaikeuksien lukumäärä iän ja sukupuolen mukaan	195
■ 5.6.3.	Päivittäisten toimintavaikeuksien lukumäärä sosioekonomisen aseman ja sukupuolen mukaan	196
■ 5.6.4.	Päivittäisten toimintavaikeuksien lukumäärä alueen mukaan	197
■ 5.7.1.	Vakavien liikuntaesteiden lukumäärä iän ja sukupuolen mukaan	198
■ 5.7.2.	Vakavien liikuntaesteiden lukumäärä sukupuolen ja siviilisäädyn mukaan	198
■ 5.7.3.	Vakavien liikuntaesteiden lukumäärä sosioekonomisen aseman ja sukupuolen mukaan	199
■ 5.7.4.	Vakavien liikuntaesteiden lukumäärä alueen mukaan	200

5.0.1. Koettu terveydentila 1986 ja 1994

	Koettu terveydentila					
	Hyvä		Keskinertainen		Huono	
	1986 %	1994 %	1986 %	1994 %	1986 %	1994 %
Yhteensä	60	62	32	30	8	8
Sukupuoli						
Miehet	62	63	31	29	8	8
Naiset	58	61	34	31	8	8
Ikä						
15-24	87	90	12	9	1	1
25-44	77	78	20	19	3	3
45-64	37	47	51	43	12	10
65+	22	27	53	50	23	22
Sivillisääty						
Naimaton	76	77	20	19	4	4
Avo-/avioliitossa	59	62	34	31	7	7
Asumuserossa/eronnut	53	50	36	36	11	14
Leski	23	30	54	51	21	18
Sosioekonomisen asema*						
Maatalousyrittäjät	47	60	47	36	6	4
Muut yrittäjät	60	69	36	27	4	4
Ylemmät toimihenkilöt	80	81	19	17	1	2
Alemmat toimihenkilöt	78	76	20	22	2	2
Työntekijät	67	70	30	27	3	3
Eläkeläiset	20	26	54	51	26	22
Pitkäaikaistyöttömät	57	65	39	29	4	6
Muut	83	87	16	12	1	1

* Pohjoismainen sosioekonomisen aseman luokitus (NORD-SEI)

5.0.2. Pitkäaikaissairauksien lukumäärä 1986 ja 1994

	Pitkäaikaissairauksien lukumäärä					
	1		2-3		4+	
	1986 %	1994 %	1986 %	1994 %	1986 %	1994 %
Yhteensä	29	30	22	24	6	6
Sukupuoli						
Miehet	29	30	19	21	4	5
Naiset	29	29	24	27	8	7
Ikä						
15-24	28	30	8	11	0	0
25-44	29	32	13	15	1	1
45-64	31	31	33	32	10	7
65+	26	24	42	42	20	20
Sivillisäät						
Naimaton	28	31	13	17	2	3
Avo-/avioliitossa	30	30	22	23	6	6
Asumuserossa/eronnut	28	30	26	31	10	9
Leski	25	23	40	41	21	18
Sosioekonomisen asema*						
Maatalousyrittäjät	31	27	25	22	4	3
Muut yrittäjät	28	31	22	18	3	2
Ylemmät toimihenkilöt	27	33	12	14	1	1
Alemmat toimihenkilöt	31	32	15	19	2	2
Työntekijät	31	32	15	18	2	2
Eläkeläiset	27	25	43	43	20	19
Pitkäaikaistyöttömät	23	31	21	20	5	3
Muut	27	30	11	12	1	1

* Pohjoismainen sosioekonomisen aseman luokitus (NORD-SEI)

5.0.3. Psykkisten oireiden lukumäärä 1986 ja 1994

	Psykkiset oireet					
	0		1-3		4-9	
	1986 %	1994 %	1986 %	1994 %	1986 %	1994 %
Yhteensä	25	21	43	40	32	39
Sukupuoli						
Miehet	32	25	44	42	24	33
Naiset	19	16	43	39	38	45
Ikä						
15-24	25	20	43	41	32	39
25-44	29	22	42	38	29	40
45-64	24	22	44	40	32	38
65+	14	14	48	45	38	41
Sivillisääty						
Naimaton	27	21	43	41	30	38
Avo-/avioliitossa	26	22	43	40	31	38
Asumuserossa/eronnut	17	15	42	35	41	50
Leski	13	15	47	44	40	41
Sosioekonominen asema*						
Maatalousyrittäjät	28	28	44	42	28	30
Muut yrittäjät	29	23	39	37	32	40
Ylemmät toimihenkilöt	29	24	45	40	26	36
Alemmat toimihenkilöt	28	20	42	39	30	41
Työntekijät	30	24	44	41	26	35
Eiäkeläiset	15	15	45	43	40	42
Pitkäaikaistyöttömät	18	22	45	37	37	41
Muut	24	20	43	38	33	42

* Pohjoismainen sosioekonomisen aseman luokitus (NORD-SEI)

5.0.4. Psykosomaattisten oireiden lukumäärä 1986 ja 1994

	Psykosomaattiset oireet					
	0		1-3		4-8	
	1986 %	1994 %	1986 %	1994 %	1986 %	1994 %
Yhteensä	25	21	59	61	16	18
Sukupuoli						
Miehet	34	27	55	60	11	13
Naiset	17	15	62	62	21	23
Ikä						
15-24	26	21	64	65	10	14
25-44	30	22	60	64	10	14
45-64	21	21	57	58	22	21
65+	16	16	53	55	31	29
Siviilisääty						
Naimaton	28	22	60	62	12	16
Avo-/avioliitossa	25	21	59	62	16	17
Asumuserossa/eronnut	22	18	56	57	22	25
Leski	15	17	53	54	32	29
Sosioekonomisen asema*						
Maatalousyrittäjät	24	25	60	65	16	10
Muut yrittäjät	32	27	57	58	11	15
Ylemmät toimihenkilöt	39	27	54	63	7	10
Alemmat toimihenkilöt	27	21	63	65	10	14
Työntekijät	29	24	59	61	12	15
Eläkeläiset	14	15	53	55	33	30
Pitkäaikaistyöttömät	27	21	52	61	21	18
Muut	27	21	62	65	11	14

* Pohjoismainen sosioekonomisen aseman luokitus (NORD-SEI)

5.0.5. Päivittäisten toimintavaikeuksien lukumäärä 1986 ja 1994

	Päivittäiset toimintavaikeudet					
	Haittoja					
	0		1		2-5	
	1986 %	1994 %	1986 %	1994 %	1986 %	1994 %
Yhteensä	91	93	4	3	5	4
Sukupuoli						
Miehet	94	95	2	2	4	3
Naiset	90	91	5	4	5	5
Ikä						
15-24	99	100	0	0	1	0
25-44	98	99	1	1	1	0
45-64	91	94	5	3	4	3
65+	67	71	13	13	20	16
Sivillisääty						
Naimaton	95	96	2	2	3	2
Avo-/avioliitossa	93	94	3	3	4	3
Asumuserossa/eronnut	90	94	6	3	4	3
Leski	69	71	13	13	18	16
Sosioekonominen asema*						
Maatalousyrittäjät	98	99	1	0	1	1
Muut yrittäjät	97	98	1	1	2	1
Ylemmät toimihenkilöt	98	100	1	0	1	0
Alemmat toimihenkilöt	99	99	0	1	1	0
Työntekijät	98	98	1	1	1	1
Eläkeläiset	70	75	13	12	17	13
Pitkäaikaistyöttömät	100	99	0	1	0	0
Muut	99	100	0	0	1	0

* Pohjoismainen sosioekonomisen aseman luokitus (NORD-SEI)

5.0.6. Vakavien liikuntaesteiden lukumäärä 1986 ja 1994

	Vakavia liikuntaesteitä					
	0		1		2-3	
	1986 %	1994 %	1986 %	1994 %	1986 %	1994 %
Yhteensä	83	84	7	7	10	9
Sukupuoli						
Miehet	87	88	6	5	7	7
Naiset	80	81	8	8	12	11
Ikä						
15-24	99	99	1	1	0	0
25-44	96	97	2	2	2	1
45-64	76	81	12	10	12	9
65+	45	48	17	17	38	35
Siviilisäätty						
Naimaton	92	93	4	3	4	4
Avo-/avioliitossa	85	86	7	7	8	7
Asumuserossa/eronnut	78	78	9	9	13	13
Leski	49	47	15	19	36	34
Sosioekonomisen asema*						
Maatalousyrittäjät	88	94	7	3	5	3
Muut yrittäjät	91	93	6	4	3	3
Ylemmät toimihenkilöt	98	98	1	1	1	1
Alemmat toimihenkilöt	96	95	3	4	1	1
Työntekijät	94	95	4	4	2	1
Eläkeläiset	46	52	19	17	35	31
Pitkäaikaistyöttömät	92	92	6	6	2	2
Muut	98	97	1	1	1	2

* Pohjoismainen sosioekonomisen aseman luokitus (NORD-SEI)

5.1.1. Koettu terveydentila iän ja sukupuolen mukaan					
	Koettu terveydentila				n
	Hyvä	Keskin- kertainen	Huono	Eos	
Ikä	%	%	%	%	
Yhteensä	62	30	8	0	8 650
Miehet	63	29	8	0	4 161
Naiset	61	31	8	0	4 489
15–24-vuotiaat					
Yhteensä	90	9	1	0	1 360
Miehet	91	9	0	0	702
Naiset	89	10	1	0	658
25–44-vuotiaat					
Yhteensä	78	19	3	0	3 255
Miehet	76	21	3	0	1 601
Naiset	79	18	3	0	1 654
45–64-vuotiaat					
Yhteensä	47	43	10	0	2 587
Miehet	46	43	11	0	1 295
Naiset	48	44	8	0	1 292
65+ vuotiaat					
Yhteensä	27	50	22	1	1 448
Miehet	28	47	24	1	563
Naiset	26	52	12	1	885

5.1.2. Koettu terveydentila sosioekonomisen aseman mukaan					
Sosioekonominen asema	Koettu terveydentila				n
	Hyvä	Keskin- kertainen	Huono	Eos	
	%	%	%	%	
Yhteensä	62	30	8	0	8 650
Maatalousyrittäjät	60	36	4	0	307
Muut yrittäjät	69	27	4	0	370
Ylemmät toimihenkilöt	80	18	2	0	811
Alemmat toimihenkilöt	74	23	3	0	1 353
Työntekijät	69	28	3	0	1 270
Eläkeläiset	26	51	22	1	2 240
Työttömät	68	27	5	0	1 026
Muut	87	12	1	0	1 273

5.1.3. Koettu terveydentila sukupuolen ja siviilisäädyn mukaan

Sukupuoli Siviilisäätö	Koettu terveydentila				n
	Hyvä %	Keskin- kertainen %	Huono %	Eos %	
Yhteensä	62	30	8	0	8 650
Naimaton	77	19	4	0	2 064
Avo-/avioliitossa	62	31	7	0	5 273
Asumuserossa/eronnut	50	36	14	0	626
Leski	30	51	18	1	687
Miehet					
Naimaton	76	19	5	0	1 134
Avo-/avioliitossa	60	32	8	0	2 667
Asumuserossa/eronnut	48	36	16	0	252
Leski	31	48	21	0	108
Naiset					
Naimaton	77	20	3	0	930
Avo-/avioliitossa	64	29	6	0	2 606
Asumuserossa/eronnut	52	35	13	0	374
Leski	30	52	17	1	579

5.1.4. Koettu terveydentila koulutuksen mukaan

Tutkinto	Koettu terveydentila				n
	Hyvä %	Keskin- kertainen %	Huono %	Eos %	
Yhteensä	62	30	8	0	8 650
Perusaste	47	40	13	0	3 801
Keskiaste	72	24	4	0	3 801
Korkea-aste	79	17	4	0	1 047

Alue	Koettu terveydentila				n*
	Hyvä %	Keskin- kertainen %	Huono %	Eos %	
Yhteensä	62	30	8	0	8 650
Uusimaa	67	26	6	1	2 188
Keskusta	66	28	5	1	503
Muu taajama	69	25	6	0	1 442
Haja-asutusalue	62	31	6	1	197
Etelä-Suomi	61	31	8	0	3 101
Keskusta	59	31	10	0	824
Muu taajama	64	29	7	0	1 690
Haja-asutusalue	56	35	9	0	586
Itä-Suomi	55	34	11	0	1 207
Keskusta	52	36	12	0	380
Muu taajama	63	32	5	0	456
Haja-asutusalue	50	34	16	0	371
Väli-Suomi	61	32	7	0	1 185
Keskusta	57	36	7	0	306
Muu taajama	66	27	7	0	506
Haja-asutusalue	55	38	7	0	372
Pohjois-Suomi	63	30	7	0	906
Keskusta	65	25	10	0	215
Muu taajama	65	29	6	0	441
Haja-asutusalue	56	36	7	1	250
Ahtvenanmaa	67	25	7	0	42

* Aluetyyppi-tieto on tuntematon osalle vastaajista.

5.2.1. Jokapäiväistä elämää rajoittava sairaus ja pitkäaikaissairauksien lukumäärä iän ja sukupuolen mukaan

Ikä Sukupuoli	Sairaus rajoittaa jokapäiväistä elämää %	Pitkäaikaissairauksien lukumäärä			n
		1 %	2—3 %	4+ %	
Yhteensä	32	30	24	6	8 650
Miehet	29	30	21	5	4 161
Naiset	35	29	27	7	4 489
15–24-vuotiaat					
Yhteensä	13	30	11	0	1 360
Miehet	10	28	9	0	702
Naiset	17	31	14	1	658
25–44-vuotiaat					
Yhteensä	21	32	15	1	3 255
Miehet	18	31	12	1	1 601
Naiset	23	32	17	2	1 654
45–64-vuotiaat					
Yhteensä	40	31	32	7	2 587
Miehet	38	32	30	6	1 295
Naiset	42	30	33	8	1 292
65+ vuotiaat					
Yhteensä	62	24	42	20	1 448
Miehet	59	26	39	18	563
Naiset	64	22	44	21	885

5.2.2. Jokapäiväistä elämää rajoittava sairaus ja pitkäaikaissairauksien lukumäärä sosioekonomisen aseman mukaan

Sukupuoli Sivillisäätö	Sairaus rajoittaa jokapäiväistä elämää %	Pitkäaikaissairauksien lukumäärä			n
		1 %	2—3 %	4+ %	
Yhteensä	32	30	24	6	8 650
Maatalousyrittäjät	36	27	22	3	307
Muut yrittäjät	27	31	18	2	370
Ylemmät toimihenkilöt	13	33	15	1	811
Alemmat toimihenkilöt	21	33	18	2	1 353
Työntekijät	25	31	18	2	1 270
Eläkeläiset	63	25	43	19	2 240
Työttömät	25	31	20	3	1 026
Muut	15	30	12	1	1 273

5.2.3. Jokapäiväistä elämää rajoittava sairaus ja pitkäaikaissairauksien lukumäärä sukupuolen ja siviilisäädyn mukaan

Sukupuoli Siviilisäätö	Sairaus rajoittaa jokapäiväistä elämää %	Pitkäaikaissairauksien lukumäärä			n
		1 %	2—3 %	4+ %	
Yhteensä	32	30	24	6	8 650
Naimaton	23	31	17	3	2 064
Avo-/avioliitossa	31	30	23	6	5 273
Asumuserossa/eronnut	40	30	31	9	626
Leski	60	23	41	18	687
Miehet					
Naimaton	19	29	14	2	1 134
Avo-/avioliitossa	31	31	22	6	2 667
Asumuserossa/eronnut	35	31	28	5	252
Leski	50	29	31	11	108
Naiset					
Naimaton	28	33	20	4	930
Avo-/avioliitossa	31	30	25	5	2 606
Asumuserossa/eronnut	42	30	33	11	374
Leski	61	21	43	20	579

5.2.4. Jokapäiväistä elämää rajoittava sairaus ja pitkäaikaissairauksien lukumäärä koulutuksen mukaan

Tutkinto	Sairaus rajoittaa jokapäiväistä elämää %	Pitkäaikaissairauksien lukumäärä			n
		1 %	2—3 %	4+ %	
Yhteensä	32	30	24	6	8 650
Perusaste	42	29	29	11	3 801
Keskiaste	26	30	20	3	3 801
Korkea-aste	19	33	19	2	1 047

5.2.5. Jokapäiväistä elämää rajoittava sairaus ja pitkäaikaissairauksien lukumäärä alueen mukaan

Alue	Sairaus rajoittaa jokapäiväistä elämää %	Pitkäaikaissairauksien lukumäärä			n*
		1 %	2—3 %	4+ %	
Yhteensä	32	30	24	6	8 650
Uusimaa	28	32	19	5	2 168
Keskusta	28	35	18	5	503
Muu taajama	28	31	20	5	1 442
Haja-asutusalue	31	29	17	7	197
Etelä-Suomi	34	30	27	6	3 101
Keskusta	37	31	29	9	824
Muu taajama	31	31	25	5	1 690
Haja-asutusalue	37	25	31	6	586
Itä-Suomi	35	30	25	8	1 207
Keskusta	40	26	25	13	380
Muu taajama	25	31	21	6	456
Haja-asutusalue	33	33	29	7	371
Väli-Suomi	33	29	23	6	1 185
Keskusta	34	24	26	8	306
Muu taajama	30	32	22	4	506
Haja-asutusalue	37	28	22	7	372
Pohjois-Suomi	31	27	22	7	906
Keskusta	31	25	23	9	215
Muu taajama	26	26	18	6	441
Haja-asutusalue	39	31	28	6	250
Ahvenanmaa	23	19	14	0	42

* Aluetyyppi-tieto on tuntematon osalle vastaajista.

5.3.1. Psykkisten oireiden esiintyminen iän ja sukupuolen mukaan

Ikä Sukupuoli	Psykkisten oireiden lukumäärä			n
	0 %	1-3 %	4-9 %	
Yhteensä	21	40	39	8 650
Miehet	25	42	33	4 161
Naiset	16	39	45	4 489
15-24-vuotiaat				
Yhteensä	20	41	39	1 360
Miehet	29	42	29	702
Naiset	11	40	49	658
25-44-vuotiaat				
Yhteensä	22	38	40	3 235
Miehet	26	39	35	1 601
Naiset	18	38	44	1 634
45-64-vuotiaat				
Yhteensä	22	40	38	2 587
Miehet	26	43	31	1 295
Naiset	19	36	45	1 292
65+ vuotiaat				
Yhteensä	14	45	41	1 448
Miehet	15	51	34	563
Naiset	13	41	46	885

5.3.2. Psykkisten oireiden esiintyminen koulutuksen ja sukupuolen mukaan

Koulutus Sukupuoli	Psykkisten oireiden lukumäärä			n
	0 %	1-3 %	4-9 %	
Yhteensä	21	40	39	8 650
Perusaste				
Yhteensä	18	41	41	3 801
Miehet	22	45	33	1 780
Naiset	15	37	48	2 021
Keskiaste				
Yhteensä	22	40	38	3 801
Miehet	26	41	33	1 855
Naiset	18	39	43	1 946
Korkea-aste				
Yhteensä	24	39	37	1 047
Miehet	29	39	32	526
Naiset	18	39	43	521

5.3.3. Psykkisten oireiden esiintyminen sosioekonomisen aseman ja sukupuolen mukaan

Sosioekonominen asema Sukupuoli	Psykkisten oireiden lukumäärä			n
	0 %	1—3 %	4—9 %	
Yhteensä	21	40	39	8 650
Maatalousyrittäjät	28	42	30	307
Miehet	31	41	28	197
Naiset	23	43	34	110
Muut yrittäjät	23	37	40	370
Miehet	24	40	36	238
Naiset	22	32	46	132
Yliemät toimihenkilöt	23	39	38	811
Miehet	29	37	34	466
Naiset	14	41	45	345
Alemmat toimihenkilöt	22	40	38	1 353
Miehet	25	41	34	373
Naiset	20	40	40	981
Työntekijät	24	41	35	1 270
Miehet	29	41	30	806
Naiset	17	40	43	464
Eläkeläiset	15	43	42	2 240
Miehet	17	49	34	982
Naiset	13	39	48	1 258
Työttömät	22	38	40	1 026
Miehet	27	39	34	568
Naiset	16	36	48	458
Muut	20	38	42	1 273
Miehet	26	42	32	532
Naiset	15	36	49	741

5.3.4. Psykkisten oireiden esiintyminen alueen mukaan

Alue	Psykkisten oireiden lukumäärä			n*
	0 %	1—3 %	4—9 %	
Yhteensä	21	40	39	8 650
Uusimaa	19	37	44	2 168
Keskusta	22	35	43	503
Muu taajama	19	38	43	1 442
Haja-asutusalue	17	39	44	197
Etelä-Suomi	20	42	38	3 101
Keskusta	18	44	38	824
Muu taajama	21	40	39	1 690
Haja-asutusalue	20	47	33	586
Itä-Suomi	20	42	38	1 207
Keskusta	17	41	42	380
Muu taajama	23	41	36	456
Haja-asutusalue	20	44	36	371
Väli-Suomi	20	41	39	1 185
Keskusta	21	38	41	306
Muu taajama	19	41	40	506
Haja-asutusalue	19	44	37	372
Pohjois-Suomi	25	38	37	906
Keskusta	23	40	37	215
Muu taajama	26	39	35	441
Haja-asutusalue	26	36	38	250
Ahvenanmaa	67	10	23	42

* Aluetyyppi-tieto on tuntematon osalle vastaajista.

5.4.1. Psykosomaattisten oireiden esiintyminen iän ja sukupuolen mukaan

Ikä Sukupuoli	Psykosomaattisten oireiden lukumäärä			n
	0 %	1-3 %	4-8 %	
Yhteensä	21	61	18	8 650
Miehet	27	60	13	4 161
Naiset	15	62	23	4 489
15-24-vuotiaat				
Yhteensä	21	65	14	1 360
Miehet	30	61	9	702
Naiset	11	70	19	658
25-44-vuotiaat				
Yhteensä	22	64	14	3 255
Miehet	29	60	11	1 601
Naiset	16	67	17	1 654
45-64-vuotiaat				
Yhteensä	21	58	21	2 587
Miehet	27	58	15	1 295
Naiset	15	57	28	1 292
65+ vuotiaat				
Yhteensä	16	55	29	1 448
Miehet	17	58	25	563
Naiset	15	53	32	885

5.4.2. Psykosomaattisten oireiden esiintyminen koulutuksen ja sukupuolen mukaan

Koulutus Sukupuoli	Psykosomaattisten oireiden lukumäärä			n
	0 %	1-3 %	4-8 %	
Yhteensä	21	61	18	8 650
Perusaste				
Yhteensä	18	58	24	3 801
Miehet	24	58	18	1 780
Naiset	13	57	30	2 021
Keskiaste				
Yhteensä	22	63	15	3 801
Miehet	28	61	11	1 855
Naiset	16	64	20	1 946
Korkea-aste				
Yhteensä	25	65	10	1 047
Miehet	33	59	8	526
Naiset	16	72	12	521

5.4.3. Psykosomaattisten oireiden esiintyminen sosioekonomisen aseman ja sukupuolen mukaan

Sosioekonominen asema Sukupuoli	Psykosomaattisten oireiden lukumäärä			n
	0 %	1–3 %	4–8 %	
Yhteensä	21	61	18	8 650
Maatalousyrittäjät	25	65	10	307
Miehet	26	67	7	197
Naiset	22	62	16	110
Muut yrittäjät	27	58	15	370
Miehet	31	57	12	238
Naiset	20	61	19	132
Ylemmät toimihenkilöt	25	64	11	811
Miehet	33	60	7	466
Naiset	15	70	15	345
Alimmat toimihenkilöt	20	66	14	1 353
Miehet	25	67	8	373
Naiset	17	66	17	981
Työntekijät	24	61	15	1 270
Miehet	31	57	12	806
Naiset	12	67	21	464
Eläkeläiset	15	55	30	2 240
Miehet	17	58	25	982
Naiset	14	51	35	1 258
Työttömät	23	59	18	1 026
Miehet	32	56	12	568
Naiset	12	63	25	458
Muut	21	65	14	1 273
Miehet	28	64	8	532
Naiset	15	66	19	741

5.4.4. Psykosomaattisten oireiden esiintyminen alueen mukaan

Alue	Psykosomaattisten oireiden lukumäärä			n
	0 %	1-3 %	4-8 %	
Yhteensä	21	61	18	8 650
Uusimaa	22	62	16	2 168
Keskusta	23	62	15	503
Muu taajama	21	62	17	1 442
Haja-asutusalue	20	61	19	197
Etelä-Suomi	19	62	19	3 101
Keskusta	18	62	20	824
Muu taajama	19	62	19	1 690
Haja-asutusalue	18	64	18	586
Itä-Suomi	20	59	21	1 207
Keskusta	20	55	25	380
Muu taajama	21	59	20	456
Haja-asutusalue	19	62	19	371
Väli-Suomi	21	60	19	1 185
Keskusta	23	55	22	306
Muu taajama	20	61	19	506
Haja-asutusalue	20	63	17	372
Pohjois-Suomi	24	58	18	906
Keskusta	20	55	25	215
Muu taajama	28	57	15	441
Haja-asutusalue	19	62	19	250
Ahvenanmaa	62	33	4	42

5.5.1. Toimintakyvyn rajoitukset iän ja sukupuolen mukaan

Ikä Sukupuoli	Vaikeuksia				n
	Lukemi- sessa %	Kuulemi- sessa %	Puremi- sessa %	Portaiden kulkemisessa %	
Yhteensä	3	8	8	11	8 650
Miehet	3	8	8	9	4 161
Naiset	3	7	8	13	4 489
15-24-vuotiaat					
Yhteensä	0	1	1	2	1 360
Miehet	0	1	0	2	702
Naiset	0	1	1	2	658
25-44-vuotiaat					
Yhteensä	0	2	1	14	3 255
Miehet	0	2	2	11	1 601
Naiset	0	1	1	17	1 654
45-64-vuotiaat					
Yhteensä	3	8	10	14	2 587
Miehet	3	9	11	11	1 295
Naiset	2	7	10	17	1 292
65+ vuotiaat					
Yhteensä	13	27	28	36	1 448
Miehet	13	33	30	32	563
Naiset	13	24	24	39	885

5.5.2. Toimintakyvyn rajoitukset sukupuolen ja siviilisäädyn mukaan

Sukupuoli Siviilisäät	Vaikeuksia				n
	Lukemi- sessa %	Kuulemi- sessa %	Puremi- sessa %	Portaiden kulkemisessa %	
Yhteensä	3	8	8	11	8 650
Naimaton	2	3	5	5	2 064
Avo-/avioliitossa	2	7	7	10	5 273
Asumuserossa/eronnut	3	10	10	17	626
Leski	13	24	28	38	687
Miehet					
Naimaton	1	3	4	3	1 134
Avo-/avioliitossa	3	10	8	10	2 667
Asumuserossa/eronnut	4	13	11	13	252
Leski	12	31	37	30	108
Naiset					
Naimaton	2	4	5	6	930
Avo-/avioliitossa	1	5	5	9	2 606
Asumuserossa/eronnut	2	7	9	19	374
Leski	13	22	26	40	579

Alue	Vaikeuksia				n*
	Lukemi- sessa %	Kuulemi- sessa %	Puremi- sessa %	Portaiden kulkemisessa %	
Yhteensä	3	8	6	11	8 650
Uusimaa	2	6	6	9	2 168
Keskusta	3	6	6	9	503
Muu taajama	2	6	6	8	1 442
Haja-asutusalue	3	5	6	10	197
Etelä-Suomi	3	9	10	13	3 101
Keskusta	5	11	12	17	824
Muu taajama	2	8	8	11	1 690
Haja-asutusalue	3	11	13	12	586
Keskisuomi	4	8	8	13	1 207
Keskusta	5	11	15	16	380
Muu taajama	2	5	3	7	456
Haja-asutusalue	5	12	8	17	371
Väli-Suomi	3	6	6	12	1 185
Keskusta	5	8	6	14	306
Muu taajama	2	5	5	10	506
Haja-asutusalue	2	10	8	13	372
Pohjois-Suomi	3	7	9	9	906
Keskusta	6	9	10	11	215
Muu taajama	2	6	7	8	441
Haja-asutusalue	3	7	14	10	250
Ahvenanmaa					42

* Aluetyyppi-tieto on tuntematon osalle vastaajista.

5.6.1. Päivittäisten toimintavaikeuksien lukumäärä iän ja sukupuolen mukaan

Ikä	Päivittäiset toimintavaikeudet			n
	Haittoja			
	0	1	2-5	
Sukupuoli	%	%	%	
Yhteensä	93	3	4	8 650
Miehet	95	2	3	4 161
Naiset	91	4	5	4 489
15-24-vuotiaat				
Yhteensä	100	0	0	1 360
Miehet	100	0	0	702
Naiset	100	0	0	658
25-44-vuotiaat				
Yhteensä	99	1	0	3 255
Miehet	99	1	0	1 601
Naiset	99	1	0	1 654
45-64-vuotiaat				
Yhteensä	94	3	3	2 587
Miehet	96	2	2	1 295
Naiset	92	4	4	1 292
65+ vuotiaat				
Yhteensä	71	13	16	1 448
Miehet	75	11	14	563
Naiset	69	14	17	885

5.6.2. Päivittäisten toimintavaikeuksien lukumäärä sukupuolen ja siviilisäädyn mukaan

Sukupuoli	Päivittäiset toimintavaikeudet			n
	Haittoja			
	0	1	2-5	
Siviilisäätö	%	%	%	
Yhteensä	93	3	4	8 650
Naimaton	96	2	2	2 064
Avo-/avioliitossa	94	3	3	5 273
Asumuserossa/eronnut	94	3	3	626
Leski	71	13	16	687
Miehet				
Naimaton	98	1	1	1 134
Avo-/avioliitossa	94	3	3	2 667
Asumuserossa/eronnut	94	3	3	252
Leski	75	9	16	108
Naiset				
Naimaton	95	2	3	930
Avo-/avioliitossa	94	3	3	2 606
Asumuserossa/eronnut	94	3	3	374
Leski	70	14	16	579

5.6.3 Päivittäisten toimintavaikkeuksien lukumäärä sosioekonomisen aseman ja sukupuolen mukaan

Sosioekonominen asema Sukupuoli	Päivittäiset toimintavaikkeudet			n
	Haittoja			
	0 %	1 %	2–5 %	
Yhteensä	93	3	4	8 650
Maatalousyrittäjät	99	0	1	307
Miehet	99	0	1	197
Naiset	99	0	1	110
Muut yrittäjät	98	1	1	370
Miehet	98	1	1	238
Naiset	98	2	0	132
Yliemmit toimihenkilöt	100	0	0	811
Miehet	100	0	0	466
Naiset	100	0	0	345
Alemmat toimihenkilöt	99	1	0	1 353
Miehet	99	1	0	373
Naiset	98	1	1	981
Työntekijät	98	1	1	1 270
Miehet	99	0	1	806
Naiset	97	2	1	464
Ehkäijäiset	75	12	13	2 240
Miehet	80	9	11	982
Naiset	72	13	15	1 258
Työttömät	99	1	0	1 026
Miehet	100	0	0	568
Naiset	98	1	1	458
Muut	100	0	0	1 273
Miehet	100	0	0	532
Naiset	99	1	0	741

5.6.4. Päivittäisten toimintavaikkeuksien lukumäärä alueen mukaan

Alue	Päivittäiset toimintavaikkeudet			n*
	Haittoja			
	0 %	1 %	2-5 %	
Yhteensä	93	3	4	8 650
Uusimaa	95	2	3	2 168
Keskusta	95	2	3	503
Muu taajama	95	3	2	1 442
Haja-asutusalue	95	1	4	197
Etelä-Suomi	92	4	4	3 101
Keskusta	89	6	5	824
Muu taajama	93	3	4	1 690
Haja-asutusalue	92	2	6	586
Itä-Suomi	92	4	4	1 207
Keskusta	88	6	6	380
Muu taajama	96	3	1	456
Haja-asutusalue	89	5	6	371
Väli-Suomi	92	3	5	1 185
Keskusta	91	5	4	306
Muu taajama	94	2	4	506
Haja-asutusalue	90	4	6	372
Pohjois-Suomi	93	4	3	906
Keskusta	91	5	4	215
Muu taajama	93	4	3	441
Haja-asutusalue	94	5	1	250
Ahvenanmaa				42

* Aluetyyppi-tieto on tuntematon osalle vastaajista.

5. TERVEYS

5.7.1. Vakavien liikuntaesteiden lukumäärä iän ja sukupuolen mukaan

Ikä	Vakavia liikuntaesteitä			n
	0	1	2-3	
Sukupuoli	%	%	%	
Yhteensä	84	7	9	8 650
Miehet	88	5	7	4 161
Naiset	81	8	11	4 489
15-24-vuotiaat				
Yhteensä	99	1	0	1 360
Miehet	99	1	0	702
Naiset	99	1	0	658
25-44-vuotiaat				
Yhteensä	97	2	1	3 255
Miehet	97	1	2	1 601
Naiset	96	3	1	1 654
45-64-vuotiaat				
Yhteensä	81	10	9	2 587
Miehet	85	8	7	1 295
Naiset	77	12	11	1 292
65+ vuotiaat				
Yhteensä	48	17	35	1 448
Miehet	55	16	29	563
Naiset	44	17	39	885

5.7.2. Vakavien liikuntaesteiden lukumäärä sukupuolen ja siviilisäädyn mukaan

Sukupuoli	Vakavia liikuntaesteitä			n
	0	1	2-3	
Siviilisäätty	%	%	%	
Yhteensä	84	7	9	8 650
Naimaton	93	3	4	2 064
Avo-/avioliitossa	86	7	7	5 273
Asumuserossa/eronnut	78	9	13	626
Leski	47	19	34	687
Miehet				
Naimaton	95	2	3	1 134
Avo-/avioliitossa	86	6	8	2 667
Asumuserossa/eronnut	84	5	11	252
Leski	59	12	29	108
Naiset				
Naimaton	90	3	7	930
Avo-/avioliitossa	86	7	7	2 606
Asumuserossa/eronnut	74	11	15	374
Leski	45	20	35	579

5.7.3. Vakavien liikuntaesteiden lukumäärä sosioekonomisen aseman ja sukupuolen mukaan				
Vakavia liikuntaesteitä				
Sosioekonominen asema	0	1	2-3	n
Sukupuoli	%	%	%	
Yhteensä	84	7	9	8 650
Maatalousyrittäjät	94	3	3	307
Miehet	94	4	2	197
Naiset	93	3	4	110
Muut yrittäjät	93	4	3	370
Miehet	95	2	3	238
Naiset	88	8	4	132
Yliemät toimihenkilöt	98	1	1	811
Miehet	99	1	0	466
Naiset	97	2	1	345
Alimmat toimihenkilöt	95	4	1	1 353
Miehet	95	3	2	373
Naiset	95	4	1	981
Työntekijät	95	4	1	1 270
Miehet	97	2	1	806
Naiset	92	6	2	464
Erikoiset	52	17	31	2 240
Miehet	59	15	26	982
Naiset	46	18	36	1 258
Työttömät	93	5	2	1 026
Miehet	96	3	1	568
Naiset	90	8	2	458
Muut	98	1	1	1 273
Miehet	99	0	1	532
Naiset	97	1	2	741

5.7.4. Vakavien liikuntaesteiden lukumäärä alueen mukaan

Alue	Vakavia liikuntaesteitä			n*
	0 %	1 %	2-3 %	
Yhteensä	84	7	9	8 650
Uusimaa	86	5	7	2 168
Keskusta	86	6	8	503
Muu taajama	88	5	7	1 442
Haja-asutusalue	87	5	8	197
Etelä-Suomi	83	7	10	3 101
Keskusta	78	8	14	824
Muu taajama	85	6	9	1 690
Haja-asutusalue	82	9	9	586
Itä-Suomi	82	8	10	1 207
Keskusta	78	9	13	380
Muu taajama	89	6	5	456
Haja-asutusalue	77	10	13	371
Väli-Suomi	83	5	12	1 185
Keskusta	79	6	15	306
Muu taajama	85	4	11	506
Haja-asutusalue	84	5	11	372
Pohjois-Suomi	84	8	8	906
Keskusta	78	11	11	215
Muu taajama	87	7	6	441
Haja-asutusalue	85	7	8	250
Ahvenanmaa	87	13	0	42

* Aluetyyppi-tieto on tuntematon osalle vastaajista.

---

6. Ihmissuhteet

- 6.0.1. Luottamuksellinen ihmissuhde 1986 ja 1994 203
- 6.0.2. Läheisten ystävien määrä 1986 ja 1994 204
- 6.0.3. Raha-avun ja neuvojen saantimahdollisuus 1986 ja 1994 . 205
- 6.1.1. Luottamuksellinen ihmissuhde ja läheisimmän ystävän sukupuoli vastaajan iän ja sukupuolen mukaan 206
- 6.1.2. Luottamuksellinen ihmissuhde ja läheisimmän ystävän sukupuoli vastaajan sosioekonomisen aseman mukaan . . . 206
- 6.1.3. Luottamuksellinen ihmissuhde ja läheisimmän ystävän sukupuoli vastaajan sukupuolen ja siviilisäädyn mukaan . . 207
- 6.1.4. Luottamuksellinen ihmissuhde ja läheisimmän ystävän sukupuoli vastaajan koulutuksen mukaan 207
- 6.1.5. Luottamuksellinen ihmissuhde ja läheisimmän ystävän sukupuoli alueen mukaan 208
- 6.2.1. Läheisten ystävien määrä iän ja sukupuolen mukaan 209
- 6.2.2. Läheisten ystävien määrä sosioekonomisen aseman mukaan 209
- 6.2.3. Läheisten ystävien määrä sukupuolen ja siviilisäädyn mukaan 210
- 6.2.4. Läheisten ystävien määrä koulutuksen mukaan 210
- 6.2.5. Läheisten ystävien määrä alueen mukaan 211
- 6.3.1. Yksinäisyys iän ja sukupuolen mukaan 212
- 6.3.2. Yksinäisyys sosioekonomisen aseman mukaan 212
- 6.3.3. Yksinäisyys sukupuolen ja siviilisäädyn mukaan 213
- 6.3.4. Yksinäisyys koulutuksen mukaan 213
- 6.3.5. Yksinäisyys alueen mukaan 214
- 6.4.1. Raha-avun ja hyvien neuvojen saantimahdollisuus iän ja sukupuolen mukaan 215
- 6.4.2. Raha-avun ja hyvien neuvojen saantimahdollisuus sosioekonomisen aseman mukaan 215
- 6.4.3. Raha-avun ja hyvien neuvojen saantimahdollisuus sukupuolen ja siviilisäädyn mukaan 216
- 6.4.4. Raha-avun ja hyvien neuvojen saantimahdollisuus koulutuksen mukaan 216
- 6.4.5. Raha-avun ja hyvien neuvojen saantimahdollisuus alueen mukaan 217
- 6.5.1. Emotionaalisen tuen saantimahdollisuus iän ja sukupuolen mukaan 218
- 6.5.2. Emotionaalisen tuen saantimahdollisuus sosioekonomisen aseman mukaan 218

■ 6.5.3.	Emotionaalisen tuen saantimahdollisuus sukupuolen ja siviilisäädyn mukaan	219
■ 6.5.4.	Emotionaalisen tuen saantimahdollisuus koulutuksen mukaan	219
■ 6.5.5.	Emotionaalisen tuen saantimahdollisuus alueen mukaan	220
■ 6.6.1.	Vanhemmat vastaajan iän ja sukupuolen mukaan.	221
■ 6.6.2.	Vanhemmat vastaajan sukupuolen ja siviilisäädyn mukaan	221
■ 6.7.1.	Sisarukset vastaajan iän ja sukupuolen mukaan	222
■ 6.7.2.	Sisarukset vastaajan sukupuolen ja siviilisäädyn mukaan	222
■ 6.8.1.	Lapset vastaajan iän ja sukupuolen mukaan	223
■ 6.8.2.	Lapset vastaajan sukupuolen ja siviilisäädyn mukaan	223
■ 6.9.1.	Vanhempien tapaaminen iän ja sukupuolen mukaan (vastaajat eivät asu vanhempiensa kanssa)	224
■ 6.9.2.	Vanhempien tapaaminen sukupuolen ja siviilisäädyn mukaan (vastaajat eivät asu vanhempiensa kanssa)	224
■ 6.10.1.	Lasten tapaaminen iän ja sukupuolen mukaan (vastaajan lapset eivät asu enää vanhempiensa kanssa)	225
■ 6.10.2.	Lasten tapaaminen sukupuolen ja siviilisäädyn mukaan (vastaajan lapset eivät asu enää vanhempiensa kanssa)	225
■ 6.11.1.	Ystävien tapaaminen iän ja sukupuolen mukaan	226
■ 6.11.2.	Ystävien tapaaminen sukupuolen ja siviilisäädyn mukaan	226
■ 6.11.3.	Ystävien tapaaminen sosioekonomisen aseman mukaan	227
■ 6.11.4.	Ystävien tapaaminen koulutuksen mukaan	227
■ 6.12.1.	Naapureiden tapaaminen iän ja sukupuolen mukaan	228
■ 6.13.1.	Puhelinkontaktit ystäviin iän ja sukupuolen mukaan	229

	Ei ystäviä		Luottamuksellinen ihmissuhde	
	1986 %	1994 %	1986 %	1994 %
Yhteensä	7	6	80	82
Sukupuoli				
Miehet	9	7	73	77
Naiset	6	5	85	87
Ikä				
15-24	2	1	90	94
25-44	7	4	81	86
45-64	9	8	76	76
65+	13	12	71	68
Siviilisääty				
Naimaton	5	4	84	87
Avo-/avioliitossa	8	6	77	80
Asumuserossa/eronnut	9	7	87	83
Leski	11	10	79	78
Sosioekonominen asema*				
Maatalousyrittäjät	10	6	71	72
Muut yrittäjät	6	7	74	80
Ylemmät toimihenkilöt	7	4	81	85
Alemmat toimihenkilöt	5	5	87	87
Työntekijät	7	4	79	85
Eläkeläiset	12	11	72	71
Pitkäaikaistyöttömät	12	6	73	83
Muut	3	2	87	93

* Pohjoismainen sosioekonomisen aseman luokitus (NORD-SEI)

	Läheisiä ystäviä					
	1		2-3		4+	
	1986 %	1994 %	1986 %	1994 %	1986 %	1994 %
Yhteensä	9	7	37	34	40	51
Sukupuoli						
Miehet	7	5	33	28	43	57
Naiset	11	8	41	40	37	45
Ikä						
15-24	10	6	41	36	44	56
25-44	9	7	40	40	41	48
45-64	9	6	35	31	41	52
65+	12	8	28	27	34	47
Siviilisäätty						
Naimaton	10	7	38	34	42	53
Avo-/avioliitossa	8	6	38	35	41	50
Asumuserossa/eronnut	13	9	35	34	38	49
Leski	14	9	31	32	33	44
Sosioekonominen asema*						
Maatalousyrittäjät	10	6	38	33	34	49
Muut yrittäjät	5	5	39	36	44	49
Ylemmät toimihenkilöt	7	4	39	37	45	53
Alemmat toimihenkilöt	9	7	43	40	41	48
Työntekijät	9	7	36	36	43	51
Eläkeläiset	11	7	29	27	36	49
Pitkäaikaistyöttömät	13	6	33	35	34	52
Muut	10	6	41	39	42	52

* Pohjoismainen sosioekonomisen aseman luokitus (NORD-SEI)

6.0.3. Raha-avun ja neuvojen saantimahdollisuus 1986 ja 1994

	Lainan saanti Kyllä		Neuvojen saanti Kyllä	
	1986 %	1994 %	1986 %	1994 %
Yhteensä	70	84	70	77
Sukupuoli				
Miehet	66	84	63	72
Naiset	73	84	77	82
Ikä				
15-24	79	86	85	91
25-44	79	91	74	84
45-64	62	81	62	70
65+	49	70	58	60
Sivillisääty				
Naimaton	72	82	77	83
Avo-/avioliitossa	71	86	68	76
Asumuserossa/eronnut	69	81	67	74
Leski	54	74	66	71
Sosioekonominen asema*				
Maatalousyrittäjät	60	83	62	73
Muut yrittäjät	71	89	69	78
Ylemmät toimihenkilöt	81	94	76	87
Alemmat toimihenkilöt	82	94	80	86
Työntekijät	73	87	70	79
Eläkeläiset	52	71	58	62
Pitkäaikaistyöttömät	61	84	55	74
Muut	75	85	80	90

* Pohjoismainen sosioekonomisen aseman luokitus (NORD-SEI)

6.1.1. Luottamuksellinen ihmissuhde ja läheisimmän ystävän sukupuoli vastaajan län ja sukupuolien mukaan

Ikä Sukupuoli	Luottamuksellinen ihmissuhde				Läheisimmän ystävän sukupuoli			n
	Ei ystäviä %	On %	Ei %	Eos %	Mies %	Nainen %	Eos %	
Yhteensä	6	82	11	1	38	52	4	8 650
Miehet	7	77	14	2	70	17	6	4 161
Naiset	5	87	7	1	9	84	2	4 489
15-24-vuotiaat								
Yhteensä	1	94	4	1	46	51	2	1 360
Miehet	2	91	7	0	68	29	1	702
Naiset	1	97	2	0	22	76	2	658
25-44-vuotiaat								
Yhteensä	4	86	9	1	42	52	2	3 255
Miehet	5	82	12	1	77	14	4	1 601
Naiset	3	92	5	0	8	88	1	1 654
45-64-vuotiaat								
Yhteensä	8	76	13	2	39	49	4	2 587
Miehet	9	70	18	3	69	15	7	1 295
Naiset	6	85	8	1	9	84	1	1 292
65+ vuotiaat								
Yhteensä	12	68	18	3	24	57	7	1 448
Miehet	14	62	20	4	56	19	11	563
Naiset	12	72	14	2	3	81	4	885

6.1.2. Luottamuksellinen ihmissuhde ja läheisimmän ystävän sukupuoli vastaajan sosioekonomisen aseman mukaan

Sosioekonominen asema	Luottamuksellinen ihmissuhde				Läheisimmän ystävän sukupuoli			n
	Ei ystäviä %	On %	Ei %	Eos %	Mies %	Nainen %	Eos %	
Yhteensä	6	82	11	1	38	52	4	8 650
Maatalousyrittäjät	6	72	19	3	51	37	6	307
Muut yrittäjät	7	80	12	1	49	39	5	370
Ylemmät toimihenkilöt	4	85	10	1	50	43	3	811
Alemmat toimihenkilöt	4	89	6	1	27	67	2	1 353
Työntekijät	5	83	10	2	50	42	3	1 270
Eiäkeläiset	11	71	15	3	29	53	7	2 240
Työttömät	5	84	10	1	42	49	4	1 026
Muut	2	93	5	0	40	57	1	1 273

6.1.3. Luottamuksellinen ihmissuhde ja lähimmän ystävän sukupuoli vastaajan sukupuolen ja siviilisäädyn mukaan

Sukupuoli Siviilisäätö	Luottamuksellinen ihmissuhde				Lähimmän ystävän sukupuoli				n
	Ei ystäviä %	On %	Ei %	Eos %	Mies %	Nainen %	Eos %		
Yhteensä	6	82	11	1	38	52	4	8 650	
Naimaton	4	87	8	1	44	48	4	2 064	
Avo-/avioliitossa	6	80	12	2	41	49	4	5 273	
Asumuserossa/eronnut	7	83	10	0	25	65	3	626	
Leski	10	78	9	3	13	72	5	687	
Miehet									
Naimaton	4	85	10	1	61	30	5	1 134	
Avo-/avioliitossa	8	73	16	3	78	8	6	2 667	
Asumuserossa/eronnut	8	78	14	0	40	48	4	252	
Leski	10	76	11	3	45	35	10	108	
Naiset									
Naimaton	3	90	6	1	24	70	3	930	
Avo-/avioliitossa	5	87	7	1	3	91	1	2 606	
Asumuserossa/eronnut	6	87	7	0	16	76	2	374	
Leski	10	78	9	3	8	79	4	579	

6.1.4. Luottamuksellinen ihmissuhde ja lähimmän ystävän sukupuoli vastaajan koulutuksen mukaan

Tutkinto	Luottamuksellinen ihmissuhde				Lähimmän ystävän sukupuoli				n
	Ei ystäviä %	On %	Ei %	Eos %	Mies %	Nainen %	Eos %		
Yhteensä	6	82	11	1	38	52	4	8 650	
Perusaste	8	78	12	2	36	51	5	3 801	
Keskiaste	4	86	9	1	40	53	3	3 801	
Korkea-aste	6	84	9	1	41	51	2	1 047	

6.1.5. Luottamuksellinen ihmissuhde ja lähisimmän ystävän sukupuoli alueen mukaan

Alue	Luottamuksellinen ihmissuhde				Lähisimmän ystävän sukupuoli			
	Ei ystäviä	On	Ei	Eos	Mies	Nainen	Eos	n*
	%	%	%	%	%	%	%	
Yhteensä	6	82	11	1	38	52	4	8 650
Uusimaa	6	84	9	1	37	52	5	2 168
Keskusta	5	86	7	2	34	56	5	503
Muu taajama	6	85	8	1	37	52	5	1 442
Haja-asutusalue	5	76	16	3	40	49	6	197
Etelä-Suomi	6	81	12	1	38	52	4	3 101
Keskusta	6	82	11	1	38	53	3	824
Muu taajama	6	81	12	1	38	52	4	1 690
Haja-asutusalue	8	79	11	2	39	47	6	586
Keski-Suomi	7	81	10	2	38	53	2	1 207
Keskusta	6	82	11	1	36	57	1	380
Muu taajama	5	86	8	1	40	54	1	456
Haja-asutusalue	10	75	13	2	39	47	4	371
Väli-Suomi	5	82	11	2	41	51	3	1 185
Keskusta	5	81	11	3	37	55	3	306
Muu taajama	5	84	10	1	43	50	2	506
Haja-asutusalue	6	78	13	3	41	49	4	372
Pohjois-Suomi	6	82	10	2	40	50	4	906
Keskusta	8	81	11	0	30	58	4	215
Muu taajama	5	84	8	3	43	49	3	441
Haja-asutusalue	6	77	15	2	43	47	4	250
Ahvenanmaa	4	88	8	0	40	50	6	42

* Aluetyyppi-tieto on tuntematon osalle vastaajista.

6.2.1. Läheisten ystävien määrä iän ja sukupuolen mukaan						
	Läheisiä ystäviä					
Ikä	0	1	2-3	4+	Eos	n
Sukupuoli	%	%	%	%	%	
Yhteensä	6	7	34	51	2	8 650
Miehet	7	5	28	57	3	4 161
Naiset	5	8	40	45	2	4 489
15-24-vuotiaat						
Yhteensä	1	6	36	56	0	1 360
Miehet	2	5	32	61	0	702
Naiset	1	8	41	50	0	658
25-44-vuotiaat						
Yhteensä	4	7	40	48	1	3 255
Miehet	5	5	34	55	1	1 601
Naiset	3	9	46	42	1	1 654
45-64-vuotiaat						
Yhteensä	8	6	31	52	3	2 567
Miehet	9	4	23	60	4	1 295
Naiset	6	8	39	45	2	1 292
65+ vuotiaat						
Yhteensä	12	8	27	47	6	1 448
Miehet	14	6	22	50	8	563
Naiset	12	9	30	44	5	885

6.2.2. Läheisten ystävien määrä sosioekonomisen aseman mukaan						
	Läheisiä ystäviä					
Sosioekonominen asema	0	1	2-3	4+	Eos	n
	%	%	%	%	%	
Yhteensä	6	7	34	51	2	8 650
Maatalousyrittäjät	6	6	33	49	6	307
Muut yrittäjät	8	5	36	49	2	370
Ylemmät toimihenkilöt	4	4	37	54	1	811
Alemmat toimihenkilöt	5	7	42	46	0	1 353
Työntekijät	5	7	34	52	2	1 270
Eläkeläiset	11	7	27	49	6	2 240
Työttömät	5	7	35	52	1	1 026
Muut	2	6	39	53	0	1 273

6.2.3. Läheisten ystävien määrä sukupuolen ja siviilisäädyn mukaan

Sukupuoli Siviilisäätö	Läheisiä ystäviä				Eos %	n
	0 %	1 %	2-3 %	4+ %		
Yhteensä	6	7	34	51	2	8 650
Naimaton	4	7	34	53	2	2 064
Avo-/avioliitossa	6	6	35	50	3	5 273
Asumuserossa/eronnut	7	9	34	49	1	626
Leski	10	9	32	44	5	687
Miehet						
Naimaton	4	5	31	58	2	1 134
Avo-/avioliitossa	8	4	27	57	4	2 667
Asumuserossa/eronnut	8	7	27	56	2	252
Leski	10	11	33	42	4	108
Naiset						
Naimaton	3	9	39	48	1	930
Avo-/avioliitossa	5	7	43	43	2	2 606
Asumuserossa/eronnut	6	10	39	45	0	374
Leski	10	9	32	44	5	579

6.2.4. Läheisten ystävien määrä koulutuksen mukaan

Tutkinto	Läheisiä ystäviä				Eos %	n
	0 %	1 %	2-3 %	4+ %		
Yhteensä	6	7	34	51	2	8 650
Perusaste	8	7	31	50	4	3 801
Keskiaste	4	7	38	50	1	3 801
Korkea-aste	6	5	35	53	1	1 047

6.2.5. Läheisten ystävien määrä alueen mukaan						
Alue	Läheisiä ystäviä				Eos %	n*
	0 %	1 %	2-3 %	4+ %		
Yhteensä	6	7	34	51	2	6 650
Uusimaa	6	6	35	52	1	2 168
Keskusta	5	6	32	55	2	503
Muu taajama	6	6	36	51	1	1 442
Haja-asutusalue	5	6	33	49	7	197
Etelä-Suomi	6	6	33	53	2	3 101
Keskusta	6	8	32	52	2	824
Muu taajama	6	5	35	53	1	1 690
Haja-asutusalue	8	6	32	51	3	586
Itä-Suomi	7	8	36	46	3	1 207
Keskusta	6	9	34	49	2	380
Muu taajama	5	8	40	46	1	456
Haja-asutusalue	10	10	34	42	4	371
Väli-Suomi	5	7	34	50	4	1 185
Keskusta	5	8	36	49	2	306
Muu taajama	5	7	32	53	3	506
Haja-asutusalue	6	6	33	48	7	372
Pohjois-Suomi	6	7	36	47	4	906
Keskusta	8	8	37	43	4	215
Muu taajama	5	5	38	50	2	441
Haja-asutusalue	6	9	32	45	8	250
Ahvenanmaa	4	11	29	56	0	42

* Aluetyyppi-tieto on tuntematon osalle vastaajista.

Ikä Sukupuoli	Yksinäisyyden tunne						n
	Jatkuvasti %	Melko usein %	Joskus %	Hyvin harvoin %	Ei koskaan %	Eos %	
Yhteensä	1	5	27	35	32	0	8 650
Miehet	1	3	26	35	35	0	4 161
Naiset	2	5	29	35	29	0	4 489
15-24-vuotiaat							
Yhteensä	0	3	23	47	27	0	1 360
Miehet	0	1	21	44	34	0	702
Naiset	1	4	26	50	19	0	658
25-44-vuotiaat							
Yhteensä	1	4	28	38	29	0	3 255
Miehet	1	4	28	37	30	0	1 601
Naiset	1	5	28	38	28	0	1 654
45-64-vuotiaat							
Yhteensä	1	4	29	32	34	0	2 587
Miehet	1	4	27	31	37	0	1 295
Naiset	1	5	31	31	32	0	1 292
65+ vuotiaat							
Yhteensä	3	6	27	22	41	1	1 448
Miehet	3	3	23	22	48	1	563
Naiset	3	8	29	23	36	1	885

Sosioekonominen asema	Yksinäisyyden tunne						n
	Jatkuvasti %	Melko usein %	Joskus %	Hyvin harvoin %	Ei koskaan %	Eos %	
Yhteensä	1	5	27	35	32	0	8 650
Maatalousyrittäjät	0	3	23	31	42	1	307
Muut yrittäjät	1	3	27	34	35	0	370
Ylemmät toimihenkilöt	0	3	27	43	27	0	811
Alemmat toimihenkilöt	0	4	25	40	31	0	1 353
Työntekijät	0	3	28	36	33	0	1 270
Eläkeläiset	3	7	28	24	37	1	2 240
Työttömät	1	6	31	34	27	0	1 026
Muut	1	3	24	43	29	0	1 273

6.3.3. Yksinäisyys sukupuolen ja siviilisäädyn mukaan							
Sukupuoli Siviilisäätty	Yksinäisyyden tunne						n
	Jatkuvasti	Melko usein	Joskus	Hyvin harvoin	Ei koskaan	Eos	
	%	%	%	%	%	%	
Yhteensä	1	5	27	35	32	0	8 650
Naimaton	1	6	32	38	23	0	2 064
Avo-/avioliitossa	1	2	23	36	38	0	5 273
Asumuserossa/eronnut	4	12	39	24	21	0	626
Leski	5	10	35	23	26	1	687
Miehet							
Naimaton	1	5	32	36	26	0	1 134
Avo-/avioliitossa	1	2	20	36	41	0	2 667
Asumuserossa/eronnut	3	11	45	24	17	0	252
Leski	12	10	35	18	25	0	108
Naiset							
Naimaton	1	6	32	41	20	0	930
Avo-/avioliitossa	1	3	25	36	35	0	2 606
Asumuserossa/eronnut	5	13	36	24	22	0	374
Leski	4	9	35	24	26	2	579

6.3.4. Yksinäisyys koulutuksen mukaan							
Tutkinto	Yksinäisyyden tunne						n
	Jatkuvasti	Melko usein	Joskus	Hyvin harvoin	Ei koskaan	Eos	
	%	%	%	%	%	%	
Yhteensä	1	5	27	35	32	0	8 650
Perusaste	2	5	26	30	36	1	3 801
Keskiaste	1	4	27	38	30	0	3 801
Korkea-aste	0	4	29	41	26	0	1 047

Alue	Yksinäisyyden tunne						n*
	Jatkuvasti %	Melko usein %	Joskus %	Hyvin harvoin %	Ei koskaan %	Eos %	
Yhteensä	1	5	27	35	32	0	6 650
Uusimaa	1	5	29	37	28	0	2 168
Keskusta	1	5	28	36	30	0	503
Muu taajama	1	5	29	38	27	0	1 442
Haja-asutusalue	2	6	27	29	34	2	197
Etelä-Suomi	2	4	25	34	35	0	3 101
Keskusta	2	5	25	36	32	0	824
Muu taajama	1	3	25	36	34	0	1 690
Haja-asutusalue	1	4	23	29	42	1	586
Itä-Suomi	1	5	29	33	31	0	1 207
Keskusta	2	6	30	33	29	0	380
Muu taajama	0	6	28	34	32	0	456
Haja-asutusalue	0	3	31	33	32	1	371
Väli-Suomi	1	4	26	35	34	0	1 185
Keskusta	2	7	28	31	32	0	306
Muu taajama	0	4	26	40	30	0	506
Haja-asutusalue	1	3	25	31	40	0	372
Pohjois-Suomi	2	4	29	34	31	0	908
Keskusta	2	4	29	35	30	0	215
Muu taajama	2	3	29	35	30	1	441
Haja-asutusalue	1	4	31	32	32	0	250
Ahvenanmaa	0	7	31	0	62	0	42

* Aluetyyppi-tieto on tuntematon osalle vastaajista.

6.4.1. Raha-avun ja hyvien neuvojen saantimahdollisuus iän ja sukupuolen mukaan

Ikä Sukupuoli	Lainan saantimahdollisuus			Neuvojen saantimahdollisuus			n
	Kyllä %	Ei %	Eos %	Kyllä %	Ei %	Eos %	
Yhteensä	84	13	3	77	20	3	8 650
Miehet	84	14	2	72	24	4	4 161
Naiset	84	13	3	82	15	3	4 489
15-24-vuotiaat							
Yhteensä	86	13	1	91	8	1	1 380
Miehet	85	14	1	86	13	1	702
Naiset	87	12	1	96	4	0	658
25-44-vuotiaat							
Yhteensä	91	8	1	84	14	2	3 255
Miehet	91	8	1	79	19	2	1 601
Naiset	91	8	1	90	9	1	1 654
45-64-vuotiaat							
Yhteensä	81	15	4	70	26	4	2 587
Miehet	81	16	3	63	32	5	1 295
Naiset	82	14	4	77	20	3	1 292
65+ vuotiaat							
Yhteensä	70	24	6	60	33	6	1 448
Miehet	71	25	4	53	41	6	563
Naiset	70	23	7	65	29	6	885

6.4.2. Raha-avun ja hyvien neuvojen saantimahdollisuus sosioekonomisen aseman mukaan

Sosioekonominen asema	Lainan saantimahdollisuus			Neuvojen saantimahdollisuus			n
	Kyllä %	Ei %	Eos %	Kyllä %	Ei %	Eos %	
Yhteensä	84	13	3	77	20	3	8 650
Maatalousyrittäjät	83	13	4	73	22	5	307
Muut yrittäjät	89	9	2	77	20	3	370
Ylemmät toimihenkilöt	96	3	1	88	11	1	811
Alemmat toimihenkilöt	92	7	1	86	12	2	1 353
Työntekijät	86	12	2	75	21	4	1 270
Eiäkeläiset	71	23	6	62	32	6	2 240
Työttömät	85	14	1	76	21	3	1 026
Muut	86	13	1	90	9	1	1 273

6.4.3. Raha-avun ja hyvien neuvojen saantimahdollisuus sukupuolen ja siviilisäädyn mukaan

Sukupuoli Siviilisäätö	Lainan saantimahdollisuus			Neuvojen saantimahdollisuus			n
	Kyllä %	Ei %	Eos %	Kyllä %	Ei %	Eos %	
Yhteensä	84	13	3	77	20	3	8 650
Naimaton	82	16	2	83	15	2	2 064
Avo-/avioliitossa	86	11	3	76	21	3	5 273
Asumuserossa/eronnut	81	17	2	74	23	3	626
Leski	74	20	6	71	24	5	687
Miehet							
Naimaton	81	16	3	78	19	3	1 134
Avo-/avioliitossa	86	12	2	69	27	4	2 667
Asumuserossa/eronnut	82	17	1	69	27	4	252
Leski	74	22	3	66	33	1	108
Naiset							
Naimaton	83	15	2	89	9	2	930
Avo-/avioliitossa	87	11	2	83	15	2	2 606
Asumuserossa/eronnut	80	17	3	77	21	2	374
Leski	74	19	7	72	22	6	579

6.4.4. Raha-avun ja hyvien neuvojen saantimahdollisuus koulutuksen mukaan

Tutkinto	Lainan saantimahdollisuus			Neuvojen saantimahdollisuus			n
	Kyllä %	Ei %	Eos %	Kyllä %	Ei %	Eos %	
Yhteensä	84	13	3	77	20	3	8 650
Perusaste	76	20	4	69	26	5	3 801
Keskiaste	89	9	2	83	15	2	3 801
Korkea-aste	94	5	1	88	11	1	1 047

Alue	Lainan saantimahdollisuus			Neuvojen saantimahdollisuus			n*
	Kyllä %	Ei %	Eos %	Kyllä %	Ei %	Eos %	
Yhteensä	84	13	3	77	20	3	8 650
Uusmaa	85	13	2	79	18	3	2 188
Keskusta	85	13	2	80	15	5	503
Muu taajama	86	12	2	80	18	2	1 442
Haja-asutusalue	78	15	7	66	31	3	197
Etelä-Suomi	85	13	2	76	21	3	3 101
Keskusta	89	10	1	78	20	2	824
Muu taajama	85	13	2	77	20	3	1 690
Haja-asutusalue	82	15	3	70	25	5	586
Itä-Suomi	81	15	4	76	20	4	1 207
Keskusta	82	15	3	77	19	4	380
Muu taajama	83	12	5	80	17	3	456
Haja-asutusalue	76	19	5	70	25	5	371
Väli-Suomi	84	13	3	79	17	4	1 185
Keskusta	85	13	2	81	16	3	306
Muu taajama	85	13	2	80	17	3	506
Haja-asutusalue	83	13	4	76	18	6	372
Pohjois-Suomi	82	15	3	76	21	3	906
Keskusta	79	17	4	73	22	5	215
Muu taajama	83	15	2	78	20	2	441
Haja-asutusalue	82	14	4	74	23	3	250
Alueenmaa	81	15	1	83	16	1	42

* Aluetyyppi-tieto on tuntematon osalle vastaajista.

6.5.1. Emotionaalisen tuen saantimahdollisuus iän ja sukupuolen mukaan						
Ikä Sukupuoli	Emotionaalisen tuen saantimahdollisuus*					n
	1 %	2 %	3 %	4 %	5 %	
Yhteensä	55	36	27	49	63	8 650
Miehet	57	35	21	45	57	4 161
Naiset	52	37	32	53	68	4 489
15-24-vuotiaat						
Yhteensä	29	63	..	56	85	1 360
Miehet	23	58	..	52	79	702
Naiset	35	67	..	61	91	658
25-44-vuotiaat						
Yhteensä	71	54	9	55	72	3 255
Miehet	69	49	6	50	65	1 601
Naiset	72	58	12	60	78	1 654
45-64-vuotiaat						
Yhteensä	62	17	46	47	55	2 587
Miehet	66	17	38	41	48	1 295
Naiset	57	18	54	53	62	1 292
65+ vuotiaat						
Yhteensä	34	4	54	31	36	1 448
Miehet	55	5	49	29	30	563
Naiset	22	3	58	32	39	885

6.5.2. Emotionaalisen tuen saantimahdollisuus sosioekonomisen aseman mukaan						
Sosioekonominen asema	Emotionaalisen tuen saantimahdollisuus*					n
	1 %	2 %	3 %	4 %	5 %	
Yhteensä	55	36	27	49	63	8 650
Maatalousyrittäjät	71	31	28	50	47	307
Muut yrittäjät	71	36	26	46	64	370
Ylemmät toimihenkilöt	76	49	20	57	81	811
Alemmat toimihenkilöt	73	46	23	56	75	1 353
Työntekijät	60	42	20	52	59	1 270
Eläkeläiset	41	6	51	35	39	2 240
Työttömät	53	41	17	49	65	1 026
Muut	38	61	6	58	83	1 273

Emotionaalisen tuen saantimahdollisuus

- 1 = Puolisolta tai elämäkumppanilta
 2 = Omalta tai puolison vanhemmilta tai isovanhemmilta
 3 = Omilta lapsilta, vavyytä tai miniältä
 4 = Sisaruksilta tai sukulaisilta
 5 = Naapureilta, työ- tai opiskelukavereilta, ystävilä

6.5.3. Emotionaalisen tuen saantimahdollisuus sukupuolien ja siviilisäädyn mukaan

Sukupuoli Siviilisäät	Emotionaalisen tuen saantimahdollisuus					n
	1 %	2 %	3 %	4 %	5 %	
Yhteensä	55	36	27	49	63	8 650
Naimaton	10	46	2	54	77	2 064
Avo-/avioliitossa	86	37	30	49	58	5 273
Asumuserossa/eronnut	11	23	34	44	71	626
Leski	1	6	63	33	44	687
Miehet						
Naimaton	9	44	1	50	70	1 134
Avo-/avioliitossa	86	33	28	44	51	2 667
Asumuserossa/eronnut	13	19	21	38	68	252
Leski	1	6	52	36	47	108
Naiset						
Naimaton	11	48	3	59	85	930
Avo-/avioliitossa	85	42	33	55	66	2 606
Asumuserossa/eronnut	9	27	43	49	73	374
Leski	0	6	65	33	43	579

Emotionaalisen tuen saantimahdollisuus

- 1 = Puolisolta tai elämäkumppanilta
 2 = Omalta tai puolison vanhemmilta tai isovanhemmilta
 3 = Omilta lapsilta, vävyiltä tai miniältä
 4 = Sisaruksilta tai sukulaisilta
 5 = Naapureilta, työ- tai opiskelukavereilta, ystävilta

6.5.4. Emotionaalisen tuen saantimahdollisuus koulutuksen mukaan

Tutkinto	Emotionaalisen tuen saantimahdollisuus					n
	1 %	2 %	3 %	4 %	5 %	
Yhteensä	55	36	27	49	63	8 650
Perusaste	45	23	36	42	51	3 801
Keskiaste	61	46	18	54	70	3 801
Korkea-aste	74	46	22	56	79	1 047

Emotionaalisen tuen saantimahdollisuus

- 1 = Puolisolta tai elämäkumppanilta
 2 = Omalta tai puolison vanhemmilta tai isovanhemmilta
 3 = Omilta lapsilta, vävyiltä tai miniältä
 4 = Sisaruksilta tai sukulaisilta
 5 = Naapureilta, työ- tai opiskelukavereilta, ystävilta

Alue	Emotionaalisen tuen saantimahdollisuus					n*
	1 %	2 %	3 %	4 %	5 %	
Yhteensä	55	36	27	49	63	8 650
Uusimaa	55	36	23	46	67	2 188
Keskusta	51	34	25	46	69	503
Muu taajama	56	37	22	46	69	1 442
Haja-asutusalue	55	29	25	44	49	197
Etelä-Suomi	55	39	29	50	63	3 101
Keskusta	47	39	27	48	66	824
Muu taajama	60	43	28	52	66	1 690
Haja-asutusalue	55	31	34	47	54	586
Itä-Suomi	52	38	28	50	60	1 207
Keskusta	46	26	33	46	60	380
Muu taajama	58	43	24	48	67	456
Haja-asutusalue	51	28	29	55	52	371
Väli-Suomi	60	34	26	49	57	1 188
Keskusta	53	29	26	45	59	306
Muu taajama	63	42	22	50	62	506
Haja-asutusalue	61	28	31	48	47	372
Pohjois-Suomi	57	32	27	53	63	906
Keskusta	51	32	34	57	59	215
Muu taajama	58	37	20	53	64	441
Haja-asutusalue	58	23	33	50	65	250
Ahvenanmaa						42

1 = Puolisolta tai elämänkumppanilta

2 = Omalta tai puolison vanhemmilta tai isovanhemmilta

3 = Omilta lapsilta, vävyiltä tai miniältä

4 = Sisaruksilta tai sukulaisilta

5 = Naapureilta, työ- tai opiskelukavereilta, ystävilta

* Aluetyyppi-tieto on tuntematon osalle vastaajista.

6.6.1. Vanhemmat vastaajan iän ja sukupuolen mukaan				
	Vanhemmat kotona	Vanhemmat muualla	Vanhemmat eivät elossa	n
Ikä	%	%	%	
Sukupuoli				
Yhteensä	12	52	36	8 650
Miehet	15	51	34	4 161
Naiset	9	53	38	4 489
15–24-vuotiaat				
Yhteensä	60	40	0	1 380
Miehet	66	33	1	702
Naiset	53	47	0	658
25–44-vuotiaat				
Yhteensä	5	87	8	3 255
Miehet	8	84	8	1 601
Naiset	3	90	7	1 654
45–64-vuotiaat				
Yhteensä	2	42	56	2 587
Miehet	2	42	56	1 295
Naiset	1	43	56	1 292
65+ vuotiaat				
Yhteensä	0	2	98	1 448
Miehet	0	2	98	563
Naiset	0	2	98	885

6.6.2. Vanhemmat vastaajan sukupuolen ja siviilisäädyn mukaan				
	Vanhemmat kotona	Vanhemmat muualla	Vanhemmat eivät elossa	n
Sukupuoli	%	%	%	
Siviilisäät				
Yhteensä	12	52	36	8 650
Naimaton	48	37	15	2 064
Avo-/avioliitossa	1	63	36	5 273
Asumuserossa/eronnut	3	53	44	626
Leski	0	8	92	687
Miehet				
Naimaton	53	34	13	1 134
Avo-/avioliitossa	1	60	39	2 667
Asumuserossa/eronnut	4	54	42	252
Leski	0	4	96	108
Naiset				
Naimaton	41	40	19	930
Avo-/avioliitossa	1	67	32	2 606
Asumuserossa/eronnut	2	53	45	374
Leski	0	9	91	579

6. IHMISSUHTEET

6.7.1. Sisärukket vastaajan iän ja sukupuolen mukaan

Ikä Sukupuoli	Sisärukkia kotona %	Sisärukket muualla %	Ei sisärukkia %	n
Yhteensä	8	81	11	8 650
Miehet	10	80	10	4 161
Naiset	7	82	11	4 489
15–24-vuotiaat				
Yhteensä	43	47	10	1 360
Miehet	45	44	11	702
Naiset	40	51	9	658
25–44-vuotiaat				
Yhteensä	2	91	7	3 255
Miehet	2	91	7	1 601
Naiset	1	91	8	1 654
45–64-vuotiaat				
Yhteensä	2	89	9	2 587
Miehet	3	87	10	1 295
Naiset	1	91	8	1 292
65+ vuotiaat				
Yhteensä	2	77	21	1 448
Miehet	2	79	19	563
Naiset	2	76	22	885

6.7.2. Sisärukket vastaajan sukupuolen ja siviilisäädyn mukaan

Sukupuoli Siviilisäätö	Sisärukkia kotona %	Sisärukket muualla %	Ei sisärukkia %	n
Yhteensä	8	81	11	8 650
Naimaton	33	57	10	2 064
Avo-/avioliitossa	0	90	10	5 273
Asumuserossa/eronnut	1	88	11	626
Leski	0	80	20	687
Miehet				
Naimaton	34	55	11	1 134
Avo-/avioliitossa	0	90	10	2 667
Asumuserossa/eronnut	2	89	9	252
Leski	0	76	24	108
Naiset				
Naimaton	32	58	10	930
Avo-/avioliitossa	0	91	9	2 606
Asumuserossa/eronnut	0	87	13	374
Leski	0	81	19	579

6.8.1. Lapset vastaajan iän ja sukupuolen mukaan				
	Lapsia kotona	Lapset muualla	Ei lapsia	n
Ikä	%	%	%	
Yhteensä	39	28	33	8 650
Miehet	37	26	37	4 161
Naiset	40	30	30	4 489
15–24-vuotiaat				
Yhteensä	5	0	95	1 360
Miehet	2	1	97	702
Naiset	8	0	92	658
25–44-vuotiaat				
Yhteensä	66	5	29	3 255
Miehet	58	8	34	1 601
Naiset	73	3	24	1 654
45–64-vuotiaat				
Yhteensä	38	48	14	2 587
Miehet	41	42	17	1 295
Naiset	35	53	12	1 292
65+ vuotiaat				
Yhteensä	11	72	17	1 448
Miehet	12	72	16	563
Naiset	10	71	19	885

6.8.2. Lapset vastaajan sukupuolen ja siviilisäädyn mukaan				
	Lapsia kotona	Lapset muualla	Ei lapsia	n
Sukupuoli	%	%	%	
Yhteensä	39	28	33	8 650
Naimaton	4	2	94	2 064
Avo-/avioliitossa	56	29	15	5 273
Asumuserossa/eronnut	30	60	10	626
Leski	17	73	10	687
Miehet				
Naimaton	0	3	97	1 134
Avo-/avioliitossa	55	30	15	2 667
Asumuserossa/eronnut	12	75	13	252
Leski	17	66	17	108
Naiset				
Naimaton	8	2	90	930
Avo-/avioliitossa	56	28	16	2 606
Asumuserossa/eronnut	41	50	9	374
Leski	17	74	9	579

6.9.1. Vanhemprien tapaaminen län ja sukupuolen mukaan (vastaajat eivät asu vanhempriensa kanssa)

Ikä	Vanhemprien tapaaminen*							n
	0	1	2	3	4	5	6	
Sukupuoli	%	%	%	%	%	%	%	
Yhteensä	11	14	31	22	18	2	2	5 380
Miehet	13	15	29	21	17	3	2	2 654
Naiset	8	13	33	23	20	2	1	2 726
15-24-vuotiaat								
Yhteensä	35	12	21	16	7	3	6	1 229
Miehet	39	13	17	13	8	3	7	618
Naiset	31	12	25	18	7	2	5	611
25-44-vuotiaat								
Yhteensä	4	15	35	25	19	2	0	2 993
Miehet	6	16	33	25	17	3	0	1 463
Naiset	2	14	35	26	21	2	0	1 530
45-64-vuotiaat								
Yhteensä	3	13	31	22	29	2	0	1 133
Miehet	4	14	30	22	27	3	0	561
Naiset	1	11	33	21	31	2	1	572
65+ vuotiaat								
Yhteensä	16	16	19	24	4	14	7	26
Miehet	33	21	14	23	9	0	0	13
Naiset	0	11	22	25	0	28	14	13

6.9.2. Vanhemprien tapaaminen sukupuolen ja siviilisäädyn mukaan (vastaajat eivät asu vanhempriensa kanssa)

Sukupuoli	Vanhemprien tapaaminen*							n
	0	1	2	3	4	5	6	
Siviilisäätö	%	%	%	%	%	%	%	
Yhteensä	11	14	31	22	18	2	2	5 380
Naimaton	33	12	20	16	11	3	5	1 592
Avo-/avioliitossa	1	15	36	25	21	1	0	3 380
Asumuserossa/eronnut	4	13	33	22	21	6	1	351
Leski	3	9	34	28	21	5	0	58
Miehet								
Naimaton	36	13	18	14	10	4	5	886
Avo-/avioliitossa	1	16	34	26	21	2	0	1 616
Asumuserossa/eronnut	6	13	39	19	16	6	1	146
Leski	..	..	..	..	..	..	..	5
Naiset								
Naimaton	29	10	22	19	12	3	5	706
Avo-/avioliitossa	1	14	37	25	22	1	0	1 763
Asumuserossa/eronnut	3	14	29	25	24	5	0	205
Leski	0	7	38	28	21	6	0	53

0 = Ei vanhempia
 1 = Lähes päivittäin
 2 = Suunnilleen joka viikko
 3 = Suunnilleen joka kuukausi

4 = Muutamana kerrana vuodessa
 5 = Harvemmin
 6 = Eos

6.10.1. Lasten tapaaminen iän ja sukupuolen mukaan (vastaajan lapset eivät asu enää vanhempiensa kanssa)

Ikä	Lasten tapaaminen*						n
	1	2	3	4	5	6	
Sukupuoli	%	%	%	%	%	%	
Yhteensä	28	41	20	11	2	0	3 334
Miehet	24	40	21	11	4	0	1 498
Naiset	28	41	19	11	1	0	1 836
15-24-vuotiaat							
Yhteensä							4
25-44-vuotiaat							
Yhteensä	21	36	23	12	7	1	368
Miehet	17	34	27	12	9	1	199
Naiset	26	40	19	11	3	1	169
45-64-vuotiaat							
Yhteensä	24	41	22	11	2	0	1 804
Miehet	22	41	23	12	2	0	837
Naiset	27	40	21	11	1	0	966
65+ vuotiaat							
Yhteensä	30	41	16	11	2	0	1 158
Miehet	31	39	16	10	4	0	459
Naiset	29	42	16	12	1	0	700

6.10.2. Lasten tapaaminen sukupuolen ja siviilisäädyn mukaan (vastaajan lapset eivät asu enää vanhempiensa kanssa)

Sukupuoli	Lasten tapaaminen*						n
	1	2	3	4	5	6	
Siviilisäätö	%	%	%	%	%	%	
Yhteensä	28	40	20	11	2	0	3 334
Naimaton	15	32	19	19	15	0	54
Avo-/avioliitossa	28	40	20	10	2	0	2 244
Asumuserossa/eronnut	20	39	23	12	5	1	452
Leski	26	43	17	13	1	0	584
Miehet							
Naimaton	13	29	19	13	25	0	32
Avo-/avioliitossa	26	40	21	10	3	0	1 183
Asumuserossa/eronnut	13	37	27	13	10	0	200
Leski	26	40	11	23	0	0	84
Naiset							
Naimaton	..	..	..	..	..	..	22
Avo-/avioliitossa	29	40	19	11	1	0	1 062
Asumuserossa/eronnut	26	41	19	12	2	0	252
Leski	26	44	18	11	1	0	500

Lasten tapaaminen

1 = Lähes päivittäin

2 = Suunnilleen joka viikko

3 = Suunnilleen joka kuukausi

4 = Muutamana kerran vuodessa

5 = Harvemmin

6 = Eos

6. IHMISSUHTEET

6.11.1. Ystävien tapaaminen iän ja sukupuolen mukaan

Ikä Sukupuoli	Ystävien tapaaminen*							n
	0 %	1 %	2 %	3 %	4 %	5 %	6 %	
Yhteensä	2	33	37	18	9	1	0	8 650
Miehet	2	37	36	16	8	1	0	4 161
Naiset	2	29	39	19	9	1	0	4 489
15–24-vuotiaat								
Yhteensä	1	73	22	3	1	0	0	1 360
Miehet	1	79	17	3	0	0	0	702
Naiset	1	67	26	4	2	0	0	658
25–44-vuotiaat								
Yhteensä	1	30	42	19	7	1	0	3 255
Miehet	1	35	41	16	7	0	0	1 601
Naiset	1	25	43	22	8	1	0	1 654
45–64-vuotiaat								
Yhteensä	2	21	39	24	12	1	0	2 587
Miehet	3	24	39	22	11	1	0	1 295
Naiset	2	18	40	26	12	2	0	1 292
65+ vuotiaat								
Yhteensä	4	24	37	17	13	4	1	1 448
Miehet	4	21	36	19	15	5	0	563
Naiset	4	26	38	16	11	4	1	885

6.11.2. Ystävien tapaaminen sukupuolen ja siviilisäädyn mukaan

Sukupuoli Siviilisäätö	Ystävien tapaaminen							n
	0 %	1 %	2 %	3 %	4 %	5 %	6 %	
Yhteensä	2	33	37	18	9	1	0	8 650
Naimaton	2	59	28	6	4	1	0	2 064
Avo-/avioliitossa	1	23	41	23	11	1	0	5 273
Asumuserossa/eronnut	2	37	39	14	6	2	0	626
Leski	5	32	33	16	9	4	1	687
Miehet								
Naimaton	2	64	24	6	3	1	0	1 134
Avo-/avioliitossa	2	24	41	21	11	1	0	2 667
Asumuserossa/eronnut	1	49	34	10	5	1	0	252
Leski	5	33	32	19	7	4	0	108
Naiset								
Naimaton	2	53	33	7	5	1	0	930
Avo-/avioliitossa	1	21	41	25	11	1	0	2 606
Asumuserossa/eronnut	2	29	43	16	7	3	0	374
Leski	5	32	34	15	9	4	1	579

0 = Ei Ystäviä
 1 = Lähes päivittäin
 2 = Suunnilleen joka viikko
 3 = Suunnilleen joka kuukaus

4 = Muutaman kerran vuodessa
 5 = Harvemmin
 6 = Eos

Sosioekonominen asema	Tapaamiskerrat							n
	0 %	1 %	2 %	3 %	4 %	5 %	6 %	
Yhteensä	2	33	37	18	9	1	0	8 650
Maatalousyrittäjät	2	21	46	20	10	1	0	307
Muut yrittäjät	1	31	38	21	8	1	0	370
Ylemmät toimihenkilöt	0	19	48	21	11	1	0	811
Alemmät toimihenkilöt	1	22	43	24	9	1	0	1 353
Työntekijät	2	34	35	20	8	1	0	1 270
Eläkeläiset	4	23	38	19	12	3	1	2 240
Työttömät	1	42	38	12	6	1	0	1 026
Muut	1	66	22	8	3	0	0	1 273

- 0 = Ei Ystäviä
 1 = Lähes päivittäin
 2 = Suunnilleen joka viikko
 3 = Suunnilleen joka kuukausi
 4 = Muutaman kerran vuodessa
 5 = Harvemmin
 6 = Eos

Tutkinto	Tapaamiskerrat							n
	0 %	1 %	2 %	3 %	4 %	5 %	6 %	
Yhteensä	2	33	37	18	9	1	0	8 650
Perusaste	3	36	33	16	10	2	0	3 801
Keskiaste	1	34	39	18	7	1	0	3 801
Korkea-aste	1	20	45	22	11	1	0	1 047

5.12.1. Naapureiden tapaaminen län ja sukupuolien mukaan

Ikä Sukupuoli	Naapureiden tapaaminen							n
	0 %	1 %	2 %	3 %	4 %	5 %	6 %	
Yhteensä	1	23	23	13	13	26	1	8 650
Miehet	1	23	24	13	14	24	1	4 161
Naiset	0	24	22	12	13	28	1	4 489
15-24-vuotiaat								
Yhteensä	0	20	18	12	12	37	1	1 360
Miehet	0	22	21	12	12	31	2	702
Naiset	1	18	14	13	11	42	1	658
25-44-vuotiaat								
Yhteensä	0	24	23	13	14	26	0	3 255
Miehet	0	21	24	14	15	25	1	1 601
Naiset	0	26	22	13	13	26	0	1 654
45-64-vuotiaat								
Yhteensä	1	22	25	14	14	23	1	2 587
Miehet	1	25	25	15	14	20	0	1 295
Naiset	1	20	24	14	14	26	1	1 292
65+ vuotiaat								
Yhteensä	1	26	25	10	12	22	2	1 448
Miehet	1	26	27	11	13	21	1	563
Naiset	0	30	24	10	11	23	2	885

- 0 = Ei naapureita
 1 = Lähes päivittäin
 2 = Suunnilleen joka viikko
 3 = Suunnilleen joka kuukausi
 4 = Muutamana kerran vuodessa
 5 = Harvemmin
 6 = Eos

6.13.1. Puhelinkontaktit ystäviin iän ja sukupuolen mukaan								
Ikä Sukupuoli	Puhelinkontaktit							n
	0 %	1 %	2 %	3 %	4 %	5 %	6 %	
Yhteensä	2	24	39	20	9	5	1	8 650
Miehet	2	21	36	20	12	8	1	4 161
Naiset	2	26	41	20	7	3	1	4 489
15-24-vuotiaat								
Yhteensä	1	48	35	9	2	4	1	1 360
Miehet	1	44	37	9	2	6	1	702
Naiset	1	52	34	9	2	2	0	658
25-44-vuotiaat								
Yhteensä	1	22	44	21	8	4	0	3 255
Miehet	1	21	40	22	11	5	0	1 601
Naiset	1	23	47	20	6	3	0	1 654
45-64-vuotiaat								
Yhteensä	2	14	39	25	13	6	1	2 587
Miehet	3	12	35	23	17	9	1	1 295
Naiset	2	16	42	26	10	3	1	1 292
65+ vuotiaat								
Yhteensä	4	21	33	20	12	8	2	1 448
Miehet	4	13	29	21	19	13	1	563
Naiset	4	26	36	19	8	5	2	885

0 = Ei Ystäviä
 1 = Lähes päivittäin
 2 = Suunnilleen joka viikko
 3 = Suunnilleen joka kuukausi
 4 = Muutaman kerran vuodessa
 5 = Harvemmin
 6 = Eos

---

7. Vapaa-aika, arki, turvallisuus

■ 7.0.1.	Eniten elämänsisältöä tuova asia 1986 ja 1994 (työlliset)	233
■ 7.0.2.	Turvallisuus 1986 ja 1994	233
■ 7.1.1.	Metsästys, kalastus yms. iän ja sukupuolen mukaan	234
■ 7.1.2.	Metsästys, kalastus yms. sosioekonomisen aseman mukaan	234
■ 7.1.3.	Metsästys, kalastus yms. koulutuksen mukaan	235
■ 7.1.4.	Metsästys, kalastus yms. alueen mukaan	235
■ 7.2.1.	Liikunnan harrastaminen iän ja sukupuolen mukaan	236
■ 7.2.2.	Liikunnan harrastaminen sosioekonomisen aseman mukaan	236
■ 7.2.3.	Liikunnan harrastaminen koulutuksen mukaan	237
■ 7.2.4.	Liikunnan harrastaminen alueen mukaan	237
■ 7.3.1.	Opiskelu vapaa-aikana iän ja sukupuolen mukaan	238
■ 7.3.2.	Opiskelu vapaa-aikana sosioekonomisen aseman mukaan	238
■ 7.3.3.	Opiskelu vapaa-aikana koulutuksen mukaan	239
■ 7.3.4.	Opiskelu vapaa-aikana alueen mukaan	239
■ 7.4.1.	Kulttuurin harrastaminen iän ja sukupuolen mukaan	240
■ 7.4.2.	Kulttuurin harrastaminen sosioekonomisen aseman mukaan	240
■ 7.4.3.	Kulttuurin harrastaminen koulutuksen mukaan	241
■ 7.4.4.	Kulttuurin harrastaminen alueen mukaan	241
■ 7.5.1.	Ravintolassa käyminen iän ja sukupuolen mukaan	242
■ 7.5.2.	Ravintolassa käyminen sosioekonomisen aseman mukaan	242
■ 7.5.3.	Ravintolassa käyminen koulutuksen mukaan	243
■ 7.5.4.	Ravintolassa käyminen alueen mukaan	243
■ 7.6.1.	Lukemisharrastus iän ja sukupuolen mukaan	244
■ 7.6.2.	Lukemisharrastus sosioekonomisen aseman mukaan	244
■ 7.6.3.	Lukemisharrastus koulutuksen mukaan	245
■ 7.6.4.	Lukemisharrastus alueen mukaan	245
■ 7.7.1.	Itseilmaisuuharrastukset iän ja sukupuolen mukaan	246
■ 7.7.2.	Itseilmaisuuharrastukset sosioekonomisen aseman mukaan	246
■ 7.7.3.	Itseilmaisuuharrastukset koulutuksen mukaan	247
■ 7.7.4.	Itseilmaisuuharrastukset alueen mukaan	247
■ 7.8.1.	Järjestötoiminta iän ja sukupuolen mukaan	248

■ 7.8.2.	Järjestötoiminta sosioekonomisen aseman mukaan.	248
■ 7.8.3.	Järjestötoiminta koulutuksen mukaan	249
■ 7.8.4.	Järjestötoiminta alueen mukaan.	249
■ 7.9.1.	Pelottavien uhkausten kohteeksi joutuminen iän ja sukupuolen mukaan.	250
■ 7.9.2.	Pelottavien uhkausten kohteeksi joutuminen sukupuolen ja siviilisäädyn mukaan	251
■ 7.9.3.	Pelottavien uhkausten kohteeksi joutuminen alueen mukaan	251
■ 7.10.1.	Lievän väkivallan uhriksi joutuminen iän ja sukupuolen mukaan	252
■ 7.10.2.	Lievän väkivallan uhriksi joutuminen sukupuolen ja siviilisäädyn mukaan	253
■ 7.10.3.	Lievän väkivallan uhriksi joutuminen alueen mukaan	253
■ 7.11.1.	Pelot, uhkat ja turvattomuus kotitaloustyyppin mukaan	254
■ 7.11.2.	Pelot, uhkat ja turvattomuus iän ja sukupuolen mukaan.	254
■ 7.11.3.	Pelot, uhkat ja turvattomuus sosioekonomisen aseman ja sukupuolen mukaan.	256
■ 7.11.4.	Pelot, uhkat ja turvattomuus sukupuolen ja siviilisäädyn mukaan	258
■ 7.11.5.	Pelot, uhkat ja turvattomuus koulutuksen ja sukupuolen mukaan	258
■ 7.11.6.	Pelot, uhkat ja turvattomuus alueen mukaan.	260
■ 7.12.1.	Eniten elämänsisältöä tuova asia kotitaloustyyppin mukaan (työlliset)	262
■ 7.12.2.	Eniten elämänsisältöä tuova asia iän ja sukupuolen mukaan (työlliset)	262
■ 7.12.3.	Eniten elämänsisältöä tuova asia sosioekonomisen aseman mukaan (työlliset).	263
■ 7.12.4.	Eniten elämänsisältöä tuova asia koulutuksen mukaan (työlliset)	263

7.0.1. Eniten elämänsisältöä tuova asia 1986 ja 1994 (työlliset)

	Eniten sisältöä					
	Työ		Vapaa-aika		Perhe	
	1986 %	1994 %	1986 %	1994 %	1986 %	1994 %
Yhteensä	23	25	15	13	58	59
Sukupuoli						
Miehet	24	25	18	16	54	56
Naiset	22	25	12	9	63	63
Ikä						
15-24	21	24	41	34	36	40
25-44	20	20	12	12	64	65
45-64	29	32	9	9	57	55
Siviilisääty						
Naimaton	33	40	48	38	15	19
Avo-/avioliitossa	18	19	6	6	72	72
Asumuserossa/eronnut	44	43	19	23	32	31
Leski	34	56	15	6	48	38
Sosioekonominen asema*						
Maatalousyrittäjät	26	26	6	6	61	64
Muut yrittäjät	38	34	6	9	52	51
Ylemmät toimihenkilöt	33	32	11	11	49	52
Alemmat toimihenkilöt	22	22	14	11	58	60
Työntekijät	17	19	20	15	56	56

* Pohjoismainen sosioekonominen aseman luokitus (NORD-SEI)

7.0.2. Turvallisuus 1986 ja 1994

	Uhriksi joutuminen					
	Vakavan väkivallan uhri		Lievän väkivallan uhri		Pelottavien uhkausten kohde	
	1986 %	1994 %	1986 %	1994 %	1986 %	1994 %
Yhteensä	1	1	2	2	5	5
Sukupuoli						
Miehet	2	2	3	2	5	5
Naiset	1	1	2	2	5	5
Ikä						
15-24	3	3	5	4	6	5
25-44	2	2	2	3	6	6
45-64	1	1	1	1	4	4
65+	0	1	1	0	2	2
Siviilisääty						
Naimaton	3	3	4	4	6	5
Avo-/avioliitossa	1	1	2	2	4	4
Asumuserossa/eronnut	3	2	4	3	11	11
Leski	0	0	1	1	3	2

7.1.1. Metsästys, kalastus yms. iän ja sukupuolen mukaan					
Ikä Sukupuoli	Metsästys, kalastus yms.				n
	Viikoittain %	Harvemmin %	Satunnaisesti %	Ei koskaan %	
Yhteensä	7	14	30	49	8 650
Miehet	13	20	33	34	4 161
Naiset	2	7	28	63	4 489
15-24-vuotiaat					
Yhteensä	7	12	41	40	1 360
Miehet	12	19	43	26	702
Naiset	1	5	40	54	658
25-44-vuotiaat					
Yhteensä	7	16	35	42	3 255
Miehet	11	22	37	30	1 601
Naiset	3	9	34	54	1 654
45-64-vuotiaat					
Yhteensä	10	15	27	48	2 587
Miehet	16	21	30	33	1 295
Naiset	4	9	25	62	1 292
65+ vuotiaat					
Yhteensä	3	7	18	77	1 448
Miehet	8	14	18	60	563
Naiset	0	2	10	88	885

7.1.2. Metsästys, kalastus yms. sosioekonomisen aseman mukaan					
Sosioekonominen asema	Metsästys, kalastus yms.				n
	Viikoittain %	Harvemmin %	Satunnaisesti %	Ei koskaan %	
Yhteensä	7	14	30	49	8 650
Maatalousyrittäjät	9	16	29	46	307
Muut yrittäjät	9	18	33	40	370
Ylemmät toimihenkilöt	6	17	38	39	811
Alemmat toimihenkilöt	5	12	36	47	1 353
Työntekijät	10	18	33	39	1 270
Eläkeläiset	7	9	15	69	2 240
Työttömät	11	16	32	41	1 026
Muut	6	12	39	43	1 273

7.1.3. Metsästys, kalastus yms. koulutuksen mukaan					
Tutkinto	Metsästys, kalastus yms.				n
	Viikoittain %	Harvemmin %	Satunnaisesti %	Ei koskaan %	
Yhteensä	7	14	30	49	8 650
Perusaste	8	12	25	55	3 801
Keskiaste	7	15	34	44	3 801
Korkea-aste	5	16	34	45	1 047

7.1.4. Metsästys, kalastus yms. alueen mukaan					
Alue	Metsästys, kalastus yms.				n*
	Viikoittain %	Harvemmin %	Satunnaisesti %	Ei koskaan %	
Yhteensä	7	14	30	49	8 650
Uusimaa	6	13	29	53	2 166
Keskusta	4	12	27	57	503
Muu taajama	4	14	30	52	1 442
Haja-asutusalue	9	13	24	54	197
Etelä-Suomi	7	12	28	53	3 101
Keskusta	6	12	24	58	824
Muu taajama	7	13	31	49	1 690
Haja-asutusalue	10	9	28	53	586
Itä-Suomi	12	16	34	38	1 207
Keskusta	9	16	32	43	380
Muu taajama	11	16	37	36	456
Haja-asutusalue	18	15	32	35	371
Väli-Suomi	8	12	29	51	1 185
Keskusta	6	13	31	50	306
Muu taajama	7	13	31	49	506
Haja-asutusalue	10	12	26	52	372
Pohjois-Suomi	7	17	35	41	906
Keskusta	6	18	30	46	215
Muu taajama	4	14	41	41	441
Haja-asutusalue	11	23	30	36	250
Ahvenanmaa	15	9	29	47	42

* Aluetyyppi-tieto on tuntematon osalle vastaajista.

7.2.1. Liikunnan harrastaminen iän ja sukupuolen mukaan					
Ikä Sukupuoli	Liikunnan harrastaminen				n
	Viikoittain %	Harvemmin %	Satunnaisesti %	Ei koskaan %	
Yhteensä	56	11	21	12	8 650
Miehet	52	12	24	12	4 161
Naiset	61	10	18	11	4 489
15-24-vuotiaat					
Yhteensä	61	16	19	4	1 360
Miehet	61	16	17	6	702
Naiset	60	16	21	3	658
25-44-vuotiaat					
Yhteensä	57	12	25	6	3 255
Miehet	50	14	28	8	1 601
Naiset	63	11	21	5	1 654
45-64-vuotiaat					
Yhteensä	59	9	21	12	2 597
Miehet	51	11	24	14	1 295
Naiset	65	8	17	10	1 292
65+ vuotiaat					
Yhteensä	51	6	12	31	1 448
Miehet	50	7	14	29	563
Naiset	51	6	11	32	885

7.2.2. Liikunnan harrastaminen sosioekonomisen aseman mukaan					
Sosioekonominen asema	Liikunnan harrastaminen				n
	Viikoittain %	Harvemmin %	Satunnaisesti %	Ei koskaan %	
Yhteensä	56	11	21	12	8 650
Maatalousyrittäjät	38	10	34	18	307
Muut yrittäjät	41	14	31	14	370
Ylemmät toimihenkilöt	62	13	21	4	811
Alemmat toimihenkilöt	63	11	22	4	1 353
Työntekijät	51	12	27	10	1 270
Eläkeläiset	55	7	13	25	2 240
Työttömät	57	10	23	10	1 026
Muut	62	15	19	4	1 273

7.2.3. Liikunnan harrastaminen koulutuksen mukaan

Tutkinto	Liikunnan harrastaminen				n
	Viikoittain %	Harvemmin %	Satunnaisesti %	Ei koskaan %	
Yhteensä	56	11	21	12	8 650
Perusaste	53	10	19	18	3 801
Keskiaste	59	12	22	7	3 801
Korkea-aste	63	13	20	4	1 047

7.2.4. Liikunnan harrastaminen alueen mukaan

Alue	Liikunnan harrastaminen				n*
	Viikoittain %	Harvemmin %	Satunnaisesti %	Ei koskaan %	
Yhteensä	56	11	21	12	8 650
Uusimaa	56	11	21	12	2 168
Keskusta	55	11	22	12	503
Muu taajama	59	10	20	11	1 442
Haja-asutusalue	44	12	22	22	197
Etelä-Suomi	57	10	21	12	3 101
Keskusta	59	9	18	14	824
Muu taajama	59	11	21	9	1 690
Haja-asutusalue	50	8	23	19	586
Itä-Suomi	59	11	20	10	1 207
Keskusta	68	7	16	10	380
Muu taajama	62	13	20	5	456
Haja-asutusalue	45	13	26	16	371
Väli-Suomi	57	13	19	11	1 185
Keskusta	62	12	16	10	306
Muu taajama	61	12	19	8	506
Haja-asutusalue	47	15	20	17	372
Pohjois-Suomi	53	13	23	11	906
Keskusta	52	12	23	13	215
Muu taajama	56	14	22	8	441
Haja-asutusalue	48	12	27	13	250
Ahvenanmaa	25	11	8	56	42

* Aluetyyppi-tieto on tuntematon osalle vastaajista.

7.3.1. Opiskelu vapaa-aikana iän ja sukupuolen mukaan

Ikä Sukupuoli	Opiskelu vapaa-aikana				n
	Viikoittain %	Harvemmin %	Satunnaisesti %	Ei koskaan %	
Yhteensä	14	4	18	64	8 650
Miehet	12	4	19	65	4 161
Naiset	15	4	17	64	4 489
15-24-vuotiaat					
Yhteensä	20	4	21	55	1 360
Miehet	16	5	21	58	702
Naiset	24	4	20	52	658
25-44-vuotiaat					
Yhteensä	15	6	23	65	3 255
Miehet	13	6	24	57	1 601
Naiset	17	6	22	55	1 654
45-64-vuotiaat					
Yhteensä	13	4	17	66	2 567
Miehet	11	4	17	68	1 295
Naiset	16	5	16	63	1 292
65+ vuotiaat					
Yhteensä	5	1	4	90	1 448
Miehet	4	2	4	90	563
Naiset	6	1	4	89	885

7.3.2. Opiskelu vapaa-aikana sosioekonomisen aseman mukaan

Sosioekonominen asema	Opiskelu vapaa-aikana				n
	Viikoittain %	Harvemmin %	Satunnaisesti %	Ei koskaan %	
Yhteensä	14	4	18	64	8 650
Maatalousyrittäjät	10	5	23	62	307
Muut yrittäjät	15	7	22	56	370
Ylemmät toimihenkilöt	28	11	30	31	811
Alemmat toimihenkilöt	14	6	28	52	1 353
Työntekijät	7	3	17	73	1 270
Eläkeläiset	7	2	5	86	2 240
Työttömät	12	3	18	67	1 026
Muut	24	4	18	54	1 273

Tutkinto	Opiskelu vapaa-aikana				n
	Viikoittain	Harvemmin	Satunnaisesti	Ei koskaan	
	%	%	%	%	
Yhteensä	14	4	18	64	8 650
Perusaste	8	2	11	79	3 801
Keskiaste	15	5	22	58	3 801
Korkea-aste	28	10	27	35	1 047

Alue	Opiskelu vapaa-aikana				n*
	Viikoittain	Harvemmin	Satunnaisesti	Ei koskaan	
	%	%	%	%	
Yhteensä	14	4	18	64	8 650
Uusimaa	19	5	18	58	2 168
Keskusta	20	5	17	58	503
Muu taajama	19	5	18	57	1 442
Haja-asutusalue	12	2	22	64	197
Etelä-Suomi	13	4	19	64	3 101
Keskusta	12	5	17	66	824
Muu taajama	14	5	20	61	1 690
Haja-asutusalue	10	2	18	70	586
Itä-Suomi	10	4	19	67	1 207
Keskusta	12	3	17	68	380
Muu taajama	11	5	20	64	456
Haja-asutusalue	7	3	20	70	371
Väli-Suomi	12	4	14	70	1 185
Keskusta	12	4	13	71	306
Muu taajama	15	4	17	64	506
Haja-asutusalue	7	3	11	79	372
Pohjois-Suomi	12	4	16	68	906
Keskusta	13	3	12	72	215
Muu taajama	13	4	16	67	441
Haja-asutusalue	10	5	18	67	250
Ahvenanmaa	4	6	4	86	42

* Aluetyyppi-tieto on tuntematon osalle vastaajista.

7. VAPAA-AIKA, ARKI, TURVALLISUUS

7.4.1. Kulttuurin harrastaminen iän ja sukupuolen mukaan					
Ikä Sukupuoli	Kulttuurin harrastaminen				n
	Viikoittain %	Harvemmin %	Satunnaisesti %	Ei koskaan %	
Yhteensä	2	18	55	25	8 650
Miehet	2	17	53	28	4 161
Naiset	2	20	56	22	4 489
15-24-vuotiaat					
Yhteensä	6	35	52	8	1 360
Miehet	5	35	51	9	702
Naiset	6	35	53	6	658
25-44-vuotiaat					
Yhteensä	2	19	61	8	3 255
Miehet	3	18	59	20	1 601
Naiset	2	21	63	14	1 654
45-64-vuotiaat					
Yhteensä	2	15	56	27	2 587
Miehet	1	11	55	33	1 295
Naiset	3	18	58	21	1 292
65+ vuotiaat					
Yhteensä	1	6	39	54	1 448
Miehet	1	5	37	57	563
Naiset	1	9	41	49	885

7.4.2. Kulttuurin harrastaminen sosioekonomisen aseman mukaan					
Sosioekonominen asema	Kulttuurin harrastaminen				n
	Viikoittain %	Harvemmin %	Satunnaisesti %	Ei koskaan %	
Yhteensä	2	18	55	25	8 650
Maatalousyrittäjät	1	7	61	31	307
Muut yrittäjät	5	17	57	21	370
Ylemmät toimihenkilöt	4	33	59	4	811
Alemmat toimihenkilöt	2	21	67	10	1 353
Työntekijät	1	15	60	24	1 270
Eläkeläiset	1	8	43	48	2 240
Työttömät	2	17	53	28	1 026
Muut	5	32	53	10	1 273

7.4.3. Kulttuurin harrastaminen koulutuksen mukaan					
Tutkinto	Kulttuurin harrastaminen				n
	Viikoittain %	Harvemmin %	Satunnaisesti %	Ei koskaan %	
Yhteensä	2	18	55	25	8 650
Perusaste	1	12	49	38	3 801
Keskiaste	3	20	60	17	3 801
Korkea-aste	4	31	58	7	1 047

7.4.4. Kulttuurin harrastaminen alueen mukaan					
Alue	Kulttuurin harrastaminen				n*
	Viikoittain %	Harvemmin %	Satunnaisesti %	Ei koskaan %	
Yhteensä	2	18	55	25	8 650
Uusimaa	4	26	53	17	2 168
Keskusta	7	30	46	17	503
Muu taajama	3	27	54	16	1 442
Haja-asutusalue	1	19	58	22	197
Etelä-Suomi	2	17	58	23	3 101
Keskusta	3	19	57	21	824
Muu taajama	2	18	60	20	1 690
Haja-asutusalue	1	11	56	32	586
Itä-Suomi	1	16	54	29	1 207
Keskusta	1	20	52	27	380
Muu taajama	2	17	61	20	456
Haja-asutusalue	0	10	50	40	371
Väli-Suomi	1	14	53	32	1 185
Keskusta	2	16	56	27	306
Muu taajama	2	17	56	25	506
Haja-asutusalue	1	7	47	45	372
Pohjois-Suomi	2	12	51	35	906
Keskusta	3	18	46	33	215
Muu taajama	2	14	52	32	441
Haja-asutusalue	1	4	53	43	250
Ahvenanmaa	6	30	50	14	42

* Aluetyyppi-tieto on tuntematon osalle vastaajista.

7.5.1. Ravintolassa käyminen iän ja sukupuolen mukaan					
Ikä Sukupuoli	Ravintolassa käyminen				n
	Viikoittain %	Harvemmin %	Satunnaisesti %	Ei koskaan %	
Yhteensä	5	14	47	34	8 650
Miehet	7	16	49	28	4 161
Naiset	3	12	45	40	4 489
15–24-vuotiaat					
Yhteensä	16	37	37	10	1 360
Miehet	18	37	36	9	702
Naiset	14	37	39	10	658
25–44-vuotiaat					
Yhteensä	4	15	63	18	3 255
Miehet	7	19	60	14	1 601
Naiset	2	12	66	20	1 654
45–64-vuotiaat					
Yhteensä	2	6	49	43	2 587
Miehet	3	6	53	38	1 295
Naiset	1	5	46	48	1 292
65+ vuotiaat					
Yhteensä	1	2	15	82	1 448
Miehet	2	3	25	70	563
Naiset	1	1	9	89	885

7.5.2. Ravintolassa käyminen sosioekonomisen aseman mukaan					
Sosioekonominen asema	Ravintolassa käyminen				n
	Viikoittain %	Harvemmin %	Satunnaisesti %	Ei koskaan %	
Yhteensä	5	14	47	34	8 650
Maatalousyrittäjät	2	10	54	34	307
Muut yrittäjät	2	12	61	25	370
Ylemmät toimihenkilöt	4	12	65	19	811
Alemmat toimihenkilöt	3	13	63	21	1 353
Työntekijät	7	16	57	20	1 270
Eläkeläiset	2	3	23	72	2 240
Työttömät	8	16	51	25	1 026
Muut	11	31	40	18	1 273

7.5.3. Ravintolassa käyminen koulutuksen mukaan					
Tutkinto	Ravintolassa käyminen				n
	Viikoittain %	Harvemmin %	Satunnaisesti %	Ei koskaan %	
Yhteensä	5	14	47	34	8 650
Perusaste	4	12	37	47	3 801
Keskiaste	7	16	53	24	3 801
Korkea-aste	3	11	59	27	1 047

7.5.4. Ravintolassa käyminen alueen mukaan					
Alue	Ravintolassa käyminen				n*
	Viikoittain %	Harvemmin %	Satunnaisesti %	Ei koskaan %	
Yhteensä	5	14	47	34	8 650
Uusimaa	6	15	48	31	2 168
Keskusta	10	16	41	33	503
Muu taajama	6	15	50	29	1 442
Haja-asutusalue	3	9	45	43	197
Etelä-Suomi	5	13	48	34	3 101
Keskusta	6	15	41	38	824
Muu taajama	5	13	52	30	1 690
Haja-asutusalue	3	11	45	41	586
Itä-Suomi	4	12	46	38	1 207
Keskusta	5	15	39	41	380
Muu taajama	4	12	55	29	456
Haja-asutusalue	3	10	43	44	371
Väli-Suomi	5	11	44	40	1 185
Keskusta	5	10	44	41	306
Muu taajama	5	15	46	34	506
Haja-asutusalue	5	7	41	47	372
Pohjois-Suomi	3	16	45	36	906
Keskusta	8	15	39	38	215
Muu taajama	3	17	49	31	441
Haja-asutusalue	1	15	43	41	250
Ahvenanmaa	13	15	49	23	42

* Aluetyyppi-tieto on tuntematon osalle vastaajista.

7.6.1. Lukemisharrastus iän ja sukupuolen mukaan

Ikä Sukupuoli	Lukemisharrastus				n
	Viikoittain %	Harvemmin %	Satunnaisesti %	Ei koskaan %	
Yhteensä	46	15	25	14	8 650
Miehet	39	15	29	17	4 161
Naiset	53	15	21	11	4 489
15-24-vuotiaat					
Yhteensä	38	19	30	13	1 360
Miehet	28	19	35	18	702
Naiset	49	20	24	7	658
25-44-vuotiaat					
Yhteensä	45	18	26	11	3 255
Miehet	39	17	30	14	1 601
Naiset	50	19	23	8	1 654
45-64-vuotiaat					
Yhteensä	50	13	22	15	2 587
Miehet	42	13	27	18	1 295
Naiset	57	13	18	12	1 292
65+ vuotiaat					
Yhteensä	52	9	20	19	1 448
Miehet	46	10	21	23	563
Naiset	54	9	20	17	885

7.6.2. Lukemisharrastus sosioekonomisen aseman mukaan

Sosioekonominen asema	Lukemisharrastus				n
	Viikoittain %	Harvemmin %	Satunnaisesti %	Ei koskaan %	
Yhteensä	46	15	25	14	8 650
Maatalousyrittäjät	34	13	30	23	307
Muut yrittäjät	40	16	29	15	370
Ylemmät toimihenkilöt	56	21	19	4	811
Alemmat toimihenkilöt	50	17	25	8	1 353
Työntekijät	35	17	30	18	1 270
Eläkeläiset	52	9	20	19	2 240
Työttömät	48	15	23	14	1 026
Muut	41	19	28	12	1 273

7.6.3. Lukemisharrastus koulutuksen mukaan					
Tutkinto	Lukemisharrastus				n
	Viikoittain %	Harvemmin %	Satunnaisesti %	Ei koskaan %	
Yhteensä	46	15	25	14	8 650
Perusaste	43	13	25	19	3 801
Keskiaste	46	16	26	12	3 801
Korkea-aste	60	20	17	3	1 047

7.6.4. Lukemisharrastus alueen mukaan					
Alue	Lukemisharrastus				n*
	Viikoittain %	Harvemmin %	Satunnaisesti %	Ei koskaan %	
Yhteensä	46	15	25	14	8 650
Uusimaa	52	16	22	10	2 166
Keskusta	54	17	18	11	503
Muu taajama	53	15	23	9	1 442
Haja-asutusalue	45	16	25	14	197
Etelä-Suomi	45	14	25	16	3 101
Keskusta	47	15	21	17	824
Muu taajama	45	14	27	14	1 690
Haja-asutusalue	44	12	24	20	586
Itä-Suomi	47	15	25	13	1 267
Keskusta	54	11	23	12	380
Muu taajama	46	20	25	9	456
Haja-asutusalue	41	13	28	18	371
Väli-Suomi	41	15	26	18	1 185
Keskusta	44	21	23	12	306
Muu taajama	43	12	28	17	506
Haja-asutusalue	36	15	26	23	372
Pohjois-Suomi	42	19	27	12	906
Keskusta	46	19	25	10	215
Muu taajama	41	20	28	11	441
Haja-asutusalue	41	18	27	14	250
Ahvenanmaa	44	6	22	28	42

* Aluetyyppi-tieto on tuntematon osalle vastaajista.

7.7.1. Itseilmaisuharrastukset iän ja sukupuolen mukaan

Ikä Sukupuoli	Itseilmaisuharrastukset				n
	Viikoittain %	Harvemmin %	Satunnaisesti %	Ei koskaan %	
Yhteensä	16	10	22	52	8 650
Miehet	14	8	22	56	4 161
Naiset	18	10	23	49	4 489
15-24-vuotiaat					
Yhteensä	28	14	28	32	1 360
Miehet	21	10	24	45	702
Naiset	35	19	27	19	658
25-44-vuotiaat					
Yhteensä	16	11	28	45	3 255
Miehet	15	9	26	50	1 601
Naiset	18	13	29	40	1 654
45-64-vuotiaat					
Yhteensä	13	8	21	58	2 587
Miehet	13	9	20	59	1 295
Naiset	14	8	22	57	1 292
65+ vuotiaat					
Yhteensä	10	4	10	76	1 448
Miehet	9	4	10	77	563
Naiset	10	4	11	75	885

7.7.2. Itseilmaisuharrastukset sosioekonomisen aseman mukaan

Sosioekonominen asema	Itseilmaisuharrastukset				n
	Viikoittain %	Harvemmin %	Satunnaisesti %	Ei koskaan %	
Yhteensä	16	10	22	52	8 650
Maatalousyrittäjät	8	7	22	63	307
Muut yrittäjät	14	8	26	52	370
Ylemmät toimihenkilöt	24	13	29	34	811
Alemmat toimihenkilöt	17	12	27	44	1 353
Työntekijät	11	7	25	57	1 270
Eläkeläiset	11	5	13	71	2 240
Työttömät	16	11	23	50	1 026
Muut	28	14	26	32	1 273

7.7.3. Itseilmaisuuharrastukset koulutuksen mukaan					
	Itseilmaisuuharrastukset				n
	Viikoittain %	Harvemmin %	Satunnaisesti %	Ei koskaan %	
Tutkinto					
Yhteensä	16	10	22	52	8 650
Perusaste	13	7	17	63	3 801
Keskiaste	17	11	26	46	3 801
Korkea-aste	22	14	30	34	1 047

7.7.4. Itseilmaisuuharrastukset alueen mukaan					
Alue	Itseilmaisuuharrastukset				n*
	Viikoittain %	Harvemmin %	Satunnaisesti %	Ei koskaan %	
Yhteensä	16	10	22	52	8 650
Uusimaa	19	10	23	48	2 188
Keskusta	21	9	23	47	503
Muu taajama	18	11	24	47	1 442
Haja-asutusalue	17	7	21	55	197
Etelä-Suomi	16	10	22	52	3 101
Keskusta	15	10	23	52	824
Muu taajama	17	10	24	49	1 690
Haja-asutusalue	14	8	18	60	586
Itä-Suomi	15	8	25	52	1 207
Keskusta	17	8	24	51	380
Muu taajama	16	9	28	47	456
Haja-asutusalue	11	6	22	61	371
Väli-Suomi	16	10	19	55	1 185
Keskusta	18	14	16	52	306
Muu taajama	19	10	22	49	506
Haja-asutusalue	11	7	18	64	372
Pohjois-Suomi	12	8	23	57	906
Keskusta	15	4	22	59	215
Muu taajama	13	11	23	53	441
Haja-asutusalue	10	6	23	62	250
Ahvenanmaa	26	11	0	63	42

* Aluetyyppi-tieto on tuntematon osalle vastaajista.

7.8.1. Järjestötoiminta iän ja sukupuolen mukaan

Ikä Sukupuoli	Järjestötoiminta				n
	Viikoittain %	Harvemmin %	Satunnaisesti %	Ei koskaan %	
Yhteensä	9	12	15	64	8 650
Miehet	9	12	16	63	4 161
Naiset	8	13	13	66	4 489
15-24-vuotiaat					
Yhteensä	10	8	19	63	1 360
Miehet	8	8	21	63	702
Naiset	12	8	17	63	658
25-44-vuotiaat					
Yhteensä	7	12	17	64	3 255
Miehet	9	11	17	63	1 601
Naiset	7	12	16	65	1 654
45-64-vuotiaat					
Yhteensä	9	16	13	62	2 587
Miehet	11	16	14	59	1 295
Naiset	8	16	12	64	1 292
65+ vuotiaat					
Yhteensä	9	12	8	71	1 448
Miehet	9	10	10	71	563
Naiset	10	12	7	71	885

7.8.2. Järjestötoiminta sosioekonomisen aseman mukaan

Sosioekonominen asema	Järjestötoiminta				n
	Viikoittain %	Harvemmin %	Satunnaisesti %	Ei koskaan %	
Yhteensä	9	12	15	64	8 650
Maatalousyrittäjät	9	23	21	47	307
Muut yrittäjät	9	17	12	62	370
Ylemmät toimihenkilöt	14	21	22	43	811
Alemmat toimihenkilöt	8	14	19	59	1 353
Työntekijät	6	10	12	72	1 270
Eläkeläiset	8	12	9	71	2 240
Työttömät	7	8	12	73	1 026
Muut	10	9	19	62	1 273

7.8.3. Järjestötoiminta koulutuksen mukaan					
Tutkinto	Järjestötoiminta				n
	Viikoittain %	Harvemmin %	Satunnaisesti %	Ei koskaan %	
Yhteensä	9	12	15	64	8 650
Perusaste	8	10	11	71	3 801
Keskiaste	9	12	15	64	3 801
Korkea-aste	12	21	23	44	1 047

7.8.4. Järjestötoiminta alueen mukaan					
Alue	Järjestötoiminta				n*
	Viikoittain %	Harvemmin %	Satunnaisesti %	Ei koskaan %	
Yhteensä	9	12	15	64	8 650
Uusimaa	9	11	14	66	2 168
Keskusta	10	12	15	63	503
Muu taajama	9	10	14	67	1 442
Haja-asutusalue	7	17	14	63	197
Etelä-Suomi	9	14	14	63	3 101
Keskusta	10	14	14	62	824
Muu taajama	8	13	14	65	1 690
Haja-asutusalue	8	17	14	61	586
Itä-Suomi	8	13	16	63	1 207
Keskusta	12	12	14	62	380
Muu taajama	8	13	16	63	456
Haja-asutusalue	5	14	18	63	371
Väli-Suomi	9	13	13	65	1 185
Keskusta	13	14	11	62	306
Muu taajama	10	10	14	66	506
Haja-asutusalue	5	16	15	64	372
Pohjois-Suomi	9	9	17	65	906
Keskusta	12	12	13	63	215
Muu taajama	10	8	15	67	441
Haja-asutusalue	4	8	24	64	250
Ahvenanmaa	19	3	0	78	42

* Aluetyyppi-tieto on tuntematon osalle vastaajista.

7.9.1 Pelottavien uhkausten kohteeksi joutuminen iän ja sukupuolen mukaan

Ikä Sukupuoli	Pelottavia uhkauksia ¹⁾				n
	Ei kertaakaan	Yhden kerran	Kaksi kertaa	Kolme tai useampia kertoja	
	%	%	%	%	
Yhteensä	95	2	1	2	8 650
Miehet	95	2	1	2	4 161
Naiset	95	2	1	2	4 489
15-24-vuotiaat					
Yhteensä	95	2	1	2	1 360
Miehet	94	2	2	2	702
Naiset	95	2	1	2	658
25-44-vuotiaat					
Yhteensä	94	2	2	2	3 265
Miehet	94	2	2	2	1 601
Naiset	93	2	2	3	1 654
45-64-vuotiaat					
Yhteensä	96	1	1	2	2 387
Miehet	96	2	1	1	1 295
Naiset	96	1	1	2	1 292
65+ vuotiaat					
Yhteensä	98	2	0	0	1 448
Miehet	98	2	0	0	563
Naiset	98	1	1	0	885

1) Viimeisten 12 kuukauden aikana

7.9.2. Pelottavien uhkausten kohteeksi joutuminen sukupuolen ja siviilisäädyn mukaan					
	Pelottavia uhkauksia ¹⁾				n
	Ei kertaakaan	Yhden kerran	Kaksi kertaa	Kolme tai useampia kertoja	
Sukupuoli	%	%	%	%	
Siviilisäätö					
Yhteensä	95	2	1	2	8 650
Naimaton	95	2	1	2	2 064
Avo-/avioliitossa	96	1	1	2	5 273
Asumuserossa/eronnut	89	4	3	4	626
Leski	98	1	0	1	687
Miehet					
Naimaton	94	2	2	2	1 134
Avo-/avioliitossa	96	2	1	1	2 667
Asumuserossa/eronnut	92	3	2	3	252
Leski	98	2	0	0	108
Naiset					
Naimaton	95	2	1	2	930
Avo-/avioliitossa	96	1	1	2	2 606
Asumuserossa/eronnut	87	4	3	6	374
Leski	98	1	0	1	579

1) Viimeisten 12 kuukauden aikana

7.9.3. Pelottavien uhkausten kohteeksi joutuminen alueen mukaan					
	Pelottavia uhkauksia ¹⁾				n
	Ei kertaakaan	Yhden kerran	Kaksi kertaa	Kolme tai useampia kertoja	
Alue	%	%	%	%	
Yhteensä	95	2	1	2	8 650
Keskusta	96	1	1	2	2 235
Muu taajama	95	2	1	2	4 553
Haja-asutusalue	96	2	1	1	1 791

1) Viimeisten 12 kuukauden aikana

7.10.1. Lievän väkivallan uhriksi joutuminen iän ja sukupuolen mukaan					
Ikä Sukupuoli	Lievän väkivallan uhri ¹⁾				n
	Ei kertaakaan	Yhden kerran	Kaksi kertaan	Kolme tai useampia kertoja	
	%	%	%	%	
Yhteensä	98	1	0	1	8 650
Miehet	98	1	1	0	4 161
Naiset	98	1	0	1	4 489
15-24-vuotiaat					
Yhteensä	96	2	1	1	1 360
Miehet	95	2	2	1	702
Naiset	96	2	1	1	658
25-44-vuotiaat					
Yhteensä	97	1	1	1	3 255
Miehet	97	1	1	1	1 601
Naiset	97	1	1	1	1 654
45-64-vuotiaat					
Yhteensä	98	1	0	1	2 587
Miehet	99	1	0	0	1 295
Naiset	98	0	1	1	1 292
65+ vuotiaat					
Yhteensä	100	0	0	0	1 448
Miehet	100	0	0	0	563
Naiset	100	0	0	0	885

1) Viimeisten 12 kuukauden aikana

7.10.2. Lievän väkivallan uhriksi joutuminen sukupuolen ja siviilisäädyn mukaan					
	Lievän väkivallan uhri ¹⁾				n
	Ei kertaakaan	Yhden kerran	Kaksi kertaa	Kolme tai useampia kertoja	
Sukupuoli	%	%	%	%	
Yhteensä	98	1	0	1	8 650
Naimaton	96	2	1	1	2 064
Avo-/avioliitossa	98	1	0	1	5 273
Asumuserossa/eronnut	97	1	1	1	626
Leski	99	1	0	0	687
Miehet					
Naimaton	95	3	1	1	1 134
Avo-/avioliitossa	99	1	0	0	2 667
Asumuserossa/eronnut	98	1	1	0	252
Leski	100	0	0	0	108
Naiset					
Naimaton	96	2	1	1	930
Avo-/avioliitossa	98	0	1	1	2 606
Asumuserossa/eronnut	96	1	1	2	374
Leski	99	1	0	0	579

1) Viimeisten 12 kuukauden aikana

7.10.3. Lievän väkivallan uhriksi joutuminen alueen mukaan					
	Lievän väkivallan uhri ¹⁾				n
	Ei kertaakaan	Yhden kerran	Kaksi kertaa	Kolme tai useampia kertoja	
Alue	%	%	%	%	
Yhteensä	98	1	0	1	8 650
Keskusta	98	1	0	1	2 235
Muu taajama	97	1	1	1	4 553
Haja-asutusalue	98	1	0	1	1 791

1) Viimeisten 12 kuukauden aikana

7.11.1. Pelot, uhkat ja turvattomuus kotitaloustyyppin mukaan

Kotitaloustyyppi	Pelot, uhkat ja turvattomuus *						
	Ei pelkoja %	1 %	2 %	3 %	4 %	5 %	6 %
Yhteensä	31	20	10	15	3	13	9
Yksinasuva tai muu perheetön	35	19	9	12	2	12	6
Lapseton avo- tai aviopari	31	22	9	12	1	10	8
Vanhemmat ja täysi-ikäisiä lapsia	34	17	7	15	4	9	9
Vanhemmat ja alle 18-vuotiaita lapsia	27	21	12	19	4	17	11
Yksinhuoltajatalous	32	22	14	20	5	17	5

7.11.2. Pelot, uhkat ja turvattomuus iän ja sukupuolen mukaan

Ikä Sukupuoli	Pelot, uhkat ja turvattomuus *						
	Ei pelkoja %	1 %	2 %	3 %	4 %	5 %	6 %
Yhteensä	31	20	10	15	3	13	9
Miehet	38	14	5	15	2	14	7
Naiset	25	26	15	16	3	12	10
15-24-vuotiaat							
Yhteensä	35	13	5	17	14	13	10
Miehet	44	9	2	15	10	9	7
Naiset	25	18	8	18	18	17	13
25-44-vuotiaat							
Yhteensä	24	22	12	23	1	20	9
Miehet	29	15	6	22	1	22	8
Naiset	20	29	18	25	1	18	11
45-64-vuotiaat							
Yhteensä	30	25	11	13	..	11	10
Miehet	37	17	5	11	..	12	8
Naiset	23	32	17	14	..	9	12
65+ vuotiaat							
Yhteensä	44	17	9	1	0	3	3
Miehet	52	12	6	1	0	3	2
Naiset	39	19	11	1	0	3	3

- * 1 = Terveys
 2 = Ihmissuhde
 3 = Työelämä
 4 = Koulutus
 5 = Toimeentulo
 6 = Ympäristö

7.11.1. jatkuu

Pelot, uhkat ja turvattomuus *						
7	8	9	10	11	12	n
%	%	%	%	%	%	
12	9	21	2	2	2	8 650
10	13	18	2	1	3	2 035
13	10	23	2	1	2	2 313
15	6	22	1	2	2	753
12	8	21	2	2	2	2 920
9	6	17	1	2	2	629

7.11.2. jatkuu

Pelot, uhkat ja turvattomuus *						
7	8	9	10	11	12	n
%	%	%	%	%	%	
12	9	21	2	2	2	8 650
13	6	19	2	1	2	4 161
11	12	22	2	3	2	4 489
5	5	17	1	5	3	1 300
6	2	17	1	4	2	702
4	9	18	1	5	5	658
12	8	20	2	1	2	3 255
12	6	19	2	1	1	1 601
12	10	22	2	1	2	1 654
15	10	24	2	1	2	2 587
16	7	21	2	1	1	1 295
15	12	27	2	1	3	1 292
13	16	18	1	0	2	1 448
17	11	16	1	0	1	563
11	19	20	1	0	3	885

- * 7 = Yhteiskunta
 8 = Rikollisuus
 9 = Maailman tila
 10 = Henkilökohtaiset pelot
 11 = Tulevaisuus
 12 = Muut pelot

7.11.9. Pelot, uhat ja turvattomuus sosioekonomisen aseman ja sukupuolen mukaan

Pelot, uhat ja turvattomuus *							
Sosioekonominen asema	Ei pelkoja	1	2	3	4	5	6
Sukupuoli	%	%	%	%	%	%	%
Yhteensä	31	20	10	15	3	13	9
Maatalousyrittäjät	24	17	8	8	0	14	8
Miehet	28	13	3	8	0	15	6
Naiset	15	24	16	7	0	11	10
Muut yrittäjät	33	20	8	14	0	19	8
Miehet	34	16	5	15	0	21	7
Naiset	31	27	12	12	0	16	9
Ylemmät toimihenkilöt	26	25	12	20	..	15	15
Miehet	31	19	7	16	..	15	11
Naiset	17	33	18	24	..	14	21
Alemmät toimihenkilöt	22	29	14	24	..	16	10
Miehet	28	18	6	21	..	18	10
Naiset	20	33	17	26	..	15	10
Työntekijät	32	19	8	22	..	14	7
Miehet	36	15	5	21	..	15	7
Naiset	26	26	12	23	..	12	7
Eläkeläiset	41	20	10	1	..	6	5
Miehet	48	14	6	1	..	7	4
Naiset	35	23	13	1	..	5	5
Työttömät	26	16	10	25	3	23	8
Miehet	31	10	6	25	2	24	7
Naiset	20	23	14	25	3	22	10
Muut	31	17	8	15	14	13	12
Miehet	45	9	3	14	12	9	8
Naiset	22	22	14	16	15	15	15

* 1 = Terveys
 2 = Ihmissuhde
 3 = Työelämä
 4 = Koulutus
 5 = Toimeentulo
 6 = Ympäristö

7.11.3. jatkuu

Pelot, uhkat ja turvattomuus *

7	8	9	10	11	12	n
%	%	%	%	%	%	
12	9	21	2	2	2	8 650
36	6	19	..	..	..	307
38	4	16	..	..	..	197
31	9	25	..	..	..	110
13	6	18	..	..	..	370
15	6	16	..	..	..	238
11	7	23	..	0	..	131
14	9	25	4	1	2	811
12	9	23	4	..	..	466
16	10	27	5	..	..	345
10	11	24	2	1	2	1 353
10	8	24	2	..	..	373
10	12	24	2	..	..	9812
12	7	19	1	1	2	1 270
13	4	18	..	..	..	806
8	11	22	..	..	..	464
13	14	20	1	..	2	2 240
14	9	18	1	..	1	982
12	18	22	1	..	3	1 258
12	7	18	1	2	2	1 026
10	4	18	..	2	..	568
14	10	18	..	3	..	458
6	6	20	2	4	3	1 273
5	3	16	3	5	1	532
6	9	22	1	4	4	741

- * 7 = Yhteiskunta
8 = Rikollisuus
9 = Maailman tila
10 = Henkilökohtaiset pelot
11 = Tulevaisuus
12 = Muut pelot

7.11.4. Pelot, uhkat ja turvattomuus sukupuolen ja siviilisäädyn mukaan

Sukupuoli Siviilisäätö	Pelot, uhkat ja turvattomuus *						
	Ei pelkoja %	1 %	2 %	3 %	4 %	5 %	6 %
Yhteensä	31	20	10	15	3	13	9
Naimaton	36	15	6	16	8	11	9
Avo-/avioliitossa	28	23	11	16	1	14	9
Asumuserossa/eronnut	26	21	16	17	0	20	7
Leski	44	20	10	2	0	5	4
Miehet							
Naimaton	43	11	3	15	6	10	6
Avo-/avioliitossa	35	15	6	15	0	16	7
Asumuserossa/eronnut	35	15	8	17	0	20	8
Leski	48	20	6	2	0	3	1
Naiset							
Naimaton	27	20	9	18	11	12	13
Avo-/avioliitossa	21	30	17	18	1	13	11
Asumuserossa/eronnut	20	25	21	18	0	19	6
Leski	44	20	11	2	0	5	4

7.11.5. Pelot, uhkat ja turvattomuus koulutuksen ja sukupuolen mukaan

Koulutus Sukupuoli	Pelot, uhkat ja turvattomuus *						
	Ei pelkoja %	1 %	2 %	3 %	4 %	5 %	6 %
Yhteensä	31	20	10	15	3	13	9
Perusaste	39	18	9	10	3	9	7
Miehet	46	12	4	9	2	10	6
Naiset	32	23	12	10	3	9	9
Keskiaste	26	22	11	20	3	17	8
Miehet	31	15	6	20	3	18	8
Naiset	20	28	16	20	4	16	9
Korkea-aste	23	26	13	18	..	15	15
Miehet	31	20	7	13	..	16	10
Naiset	16	32	20	23	..	15	20

- * 1 = Terveys
- 2 = Ihmissuhde
- 3 = Työelämä
- 4 = Koulutus
- 5 = Toimeentulo
- 6 = Ympäristö

7.11.4. jatkuu

Pelot, uhkat ja turvattomuus *

7	8	9	10	11	12	n
%	%	%	%	%	%	
12	9	21	2	2	2	8 650
8	7	18	1	3	3	2 064
14	9	22	2	1	2	5 273
11	12	16	2	1	2	626
11	16	17	1	0	2	687
9	3	16	2	3	2	1 134
15	7	20	2	1	1	2 667
12	7	14	1	2	1	252
21	9	16	0	0	1	108
7	11	21	1	3	4	930
13	11	25	2	1	2	2 606
10	16	18	3	0	2	374
9	17	17	1	0	2	579

7.11.5. jatkuu

Pelot, uhkat ja turvattomuus *

7	8	9	10	11	12	n
%	%	%	%	%	%	
12	9	21	2	2	2	8 650
12	10	20	1	1	2	3 801
13	6	18	1	1	1	1 780
10	14	22	1	1	3	2 021
12	8	20	2	2	2	3 801
13	5	19	2	2	1	1 855
11	11	22	2	2	3	1 947
14	11	24	4	1	2	1 047
13	10	21	4	1	2	526
14	12	27	4	2	2	521

- * 7 = Yhteiskunta
 8 = Rikollisuus
 9 = Maailman tila
 10 = Henkilökohtaiset pelot
 11 = Tulevaisuus
 12 = Muut pelot

7.11.6. Pelot, uhkat ja turvattomuus alueen mukaan							
Alue	Pelot, uhkat ja turvattomuus *						
	Ei pelkoja %	1 %	2 %	3 %	4 %	5 %	6 %
Yhteensä	31	20	10	15	3	13	9
Uusimaa	31	20	11	15	2	13	8
Keskusta	32	21	9	14	3	11	9
Muu taajama	30	21	12	16	2	15	8
Haja-asutusalue	36	17	9	11	1	12	10
Etelä-Suomi	30	21	10	14	3	13	9
Keskusta	32	21	9	15	3	13	8
Muu taajama	28	21	10	16	3	15	10
Haja-asutusalue	34	18	8	9	2	10	7
Itä-Suomi	37	19	8	14	2	11	7
Keskusta	39	19	9	13	3	12	6
Muu taajama	34	20	11	19	2	11	8
Haja-asutusalue	38	18	5	10	1	10	7
Väli-Suomi	29	21	11	17	3	14	7
Keskusta	27	22	13	18	3	20	7
Muu taajama	29	21	10	18	4	15	6
Haja-asutusalue	31	19	10	15	1	9	7
Pohjois-Suomi	31	22	12	19	3	14	13
Keskusta	30	25	13	17	4	13	14
Muu taajama	29	22	12	22	5	16	14
Haja-asutusalue	36	20	10	14	1	13	10
Ahvenanmaa							

- * 1 = Terveys
- 2 = Ihmissuhde
- 3 = Työelämä
- 4 = Koulutus
- 5 = Toimeentulo
- 6 = Ympäristö

7.11.6. jatkuu

Pelot, uhkat ja turvattomuus *

7 %	8 %	9 %	10 %	11 %	12 %	n*
12	9	21	2	2	2	9 650
9	10	19	2	2	2	2 168
7	11	19	2	3	..	503
10	11	19	2	2	2	1 442
11	5	16	..	..	..	197
13	10	21	2	1	2	3 101
12	11	20	2	..	3	824
12	10	22	2	1	2	1 690
16	9	20	..	1	2	586
12	6	22	1	1	2	1 207
9	5	22	..	..	..	380
9	9	23	..	..	..	456
19	4	22	..	..	..	371
12	9	21	1	2	2	1 185
10	12	19	..	..	..	306
10	8	21	..	3	..	506
17	7	21	..	..	..	372
16	9	22	3	1	2	906
8	8	24	..	..	..	215
16	11	22	..	..	..	441
19	4	20	..	..	..	250

42

- * 7 = Yhteiskunta
 8 = Rikollisuus
 9 = Maailman tila
 10 = Henkilökohtaiset pelot
 11 = Tulevaisuus
 12 = Muut pelot

* Aluetyyppi-tieto on tuntematon osalle vastaajista.

7.12.1. Eniten elämänsisältöä tuova asia kotitaloustyyppiin mukaan (työlliset)

Kotitaloustyyppi	Eniten elämänsisältöä tuova asia				n
	Työ %	Vapaa-aika %	Koti ja perhe %	Eos %	
Yhteensä	25	13	59	3	3 988
Yksinasuva tai muu perheetön	48	38	14	0	648
Lapseton avo- tai aviopari	27	10	63	0	921
Vanhemmat ja täysi-ikäisiä lapsia	31	15	53	1	354
Vanhemmat ja alle 18-v. lapsia	14	5	81	0	1 789
Yksinhuoltajatalous	35	13	51	1	277

7.12.2. Eniten elämänsisältöä tuova asia iän ja sukupuolen mukaan (työlliset)

Ikä Sukupuoli	Eniten elämänsisältöä tuova asia				n
	Työ %	Vapaa-aika %	Koti ja perhe %	Eos %	
Yhteensä	25	13	59	3	4 111
Miehet	25	16	56	3	2 081
Naiset	25	9	63	3	2 030
15-24-vuotiaat					
Yhteensä	24	34	40	2	286
Miehet	21	40	36	3	149
Naiset	27	26	44	3	136
25-44-vuotiaat					
Yhteensä	20	12	65	3	2 339
Miehet	21	16	60	3	1 182
Naiset	19	9	69	3	1 157
45-64-vuotiaat					
Yhteensä	32	9	55	4	1 455
Miehet	32	11	53	4	732
Naiset	32	7	57	4	722

7.12.3. Eniten elämänsisältöä tuova asia sosioekonomisen aseman mukaan (työlliset)

Sosioekonominen asema	Eniten elämänsisältöä tuova asia				n
	Työ %	Vapaa-aika %	Koti ja perhe %	Eos %	
Yhteensä	25	13	59	3	4 111
Maatalousyrittäjät	26	6	64	4	307
Muut yrittäjät	34	9	53	4	370
Ylemmät toimihenkilöt	31	10	55	4	811
Alemmat toimihenkilöt	22	11	65	2	1 354
Työntekijät	21	18	58	3	1 270

7.12.4. Eniten elämänsisältöä tuova asia koulutuksen mukaan (työlliset)

Tutkinto	Eniten elämänsisältöä tuova asia				n
	Työ %	Vapaa-aika %	Koti ja perhe %	Eos %	
Yhteensä	25	13	59	3	4 111
Perusaste	25	12	61	2	1 125
Keskiaste	23	14	60	3	2 206
Korkea-aste	30	11	55	4	780

Haastattelulomakkeet

■ Kotitaloustutkimuksen lomake

Tämä osa haastattelua koskee vain niitä henkilöitä, jotka kuuluivat 31.12.1993 tähän kotitalouteen.

Aluksi kysyn taloutenne kunkin jäsenen toimintaa viime vuoden aikana. ANNA KORTTI 1.

- 1a. Oliko XXX viime vuonna palkansaajana kokopäivätyössä? Kuinka monta kuukautta?
- 1b. Oliko XXX viime vuonna palkansaajana osapäivätyössä (alle 30 t/vko)?
Kuinka monta kuukautta?
- 1c. Tekikö XXX viime vuonna lyhennettyä työaika? Kuinka monta kuukautta?
- 1d. Oliko XXX viime vuonna yrittäjänä? Kuinka monta kuukautta?
- 1e. Työskentelikö XXX viime vuonna perheenjäsenen maatilalla tai yrityksessä ilman varsinaista palkkaa (työaika ainakin 1/3 normaalista)? Kuinka monta kuukautta?
- 1f. Oliko XXX viime vuonna PALKALLISELLA sairaus- tai äitiyslomalla? Kuinka monta kuukautta?
- 1g. Oliko XXX viime vuonna PALKATTOMALLA sairaus- tai äitiyslomalla, jolta sai KELAn tms. päivärahaa? Kuinka monta kuukautta?
- 1h. Oliko XXX viime vuonna työttömänä tai pakkolomalla? Kuinka monta kuukautta?
- 1i. Oliko XXX viime vuonna omaa kotitaloutta hoitamassa? Kuinka monta kuukautta?
- 1j. Oliko XXX viime vuonna eläkkeellä? Kuinka monta kuukautta?
- 1k. Oliko XXX viime vuonna opiskelija tai koululainen? Kuinka monta kuukautta?
- 1l. Oliko XXX viime vuonna varusmies- tai siviilipalvelusta suorittamassa? Kuinka monta kuukautta?
- 1m. Tekikö XXX viime vuonna jotain muuta? Kuinka monta kuukautta?
2. Mikä oli sen työnantajan ja toimipaikan nimi, jossa XXX työskenteli PISIMPÄÄN viime vuonna? (Päätoimi, myös oma maatala.)
  3. Mikä oli työpaikan toimi- tai tuotantoala? (Esim. valintamyymälä, maatala, metalliteollisuus.)
  4. Missä ammatissa XXX työskenteli? (Mitä työtä teitte?)
  4. Missä ammatissa XXX työskenteli? (Mitä työtä teitte?)
  5. Kuinka monta kuukautta XXX oli tässä työpaikassa? (\$TYONANT)
  6. Oliko XXX:lla viime vuonna muita työpaikkoja tai työskentelikö hän päätoimen lisäksi omassa yrityksessään tai maatilalla? ALLE KUUKAUDEN TYÖPAIKKOJA EI OTETA MUKAAN.
Kyllä..... (1)
Ei..... (2)
7. Mikä oli tämän sivutyöpaikan työnantajan tai toimipaikan nimi?
8. Mikä oli työpaikan toimi- tai tuotantoala? (Esim. valintamyymälä, maatala, toimisto)
9. Mikä oli ammattinne tässä työpaikassa?
9. Mikä oli ammattinne tässä työpaikassa?
10. Kuinka monta kuukautta olitte tässä työpaikassa?
11. Mitä XXX teki viimeksi ennenkuin jäi työttömäksi tai eläkkeelle? Oliko hän pääasiassa:
  - palkansaaja..... (1)
  - maanviljelijä tai tilalla työskentelevä perheenjäsen..... (2)
  - muu yrittäjä tai yrityksessä työskentelevä perheenjäsen..... (3)
  - opiskelija..... (4)
  - jokin muu? (esim. perheenmääntä.)..... (5)

- 11a. Missä ammatissa XXX toimi, ennenkuin jäi työttömäksi tai eläkkeelle?
- 11b. Saiko XXX viime vuonna syyntykieläkettä toiselta kotitaloudelta? Paljonko?
12. Harjoittiko XXX viime vuonna yrittäjätoimintaa:
yksityishenkilönä	(1)
kuolinpesän osakkaana	(2)
muun verotusyhtymän osakkaana	(3)
avoimen tai kommandiittiyhtiön osakkaana	(4)
osakeyhtiön osakkaana?	(5)
JOKIN MUU YRITYSMUOTO?	(6)
13. Montako palkattua työntekijää viime vuonna työskenteli XXX:n yrityksessä? YRITTÄJÄÄ ITSEÄNSÄ JA TÄMÄN KANSSA ILMAN VARSINAISTA PALKKAA TYÖSKENTELEVIÄ PERHEENJÄSENIÄ EI LASKETA MUKAAN. JOS TYÖNTEKIJÖIDEN MÄÄRÄ VAIHTELEE ERI VUODENAIKOINA, OTA MÄÄRÄ KESKIM. KK:SSA VUODEN 1993 AIKANA.
14. Ovatko XXX:n yrityksestä saamat bruttoansiotulot (palkka- ja yrittäjätulot yhteensä) vuonna 1993 edelliseen vuoteen (1992) verrattuna: EOS, JOS TULOJEN VERTAILU JOSTAIN SYYSTÄ MAHDOTONTA.
vähentyneet huomattavasti	(1)
vähentyneet hieman	(2)
pysyneet ennallaan	(3)
lisääntyneet hieman	(4)
lisääntyneet huomattavasti?	(5)
EOS	(9)
15. Paljonko muutos on prosentteina bruttoansiotuloista?
16. Voisitteko arvioida, paljonko XXX:n yrityksestä saadut bruttoansiotulot (palkka- ja yrittäjätulot yhteensä) tulevat muuttumaan vuonna 1994 viime vuoteen (1993) verrattuna:
vähentyvät huomattavasti	(1)
vähentyvät hieman	(2)
pysyvät ennallaan	(3)
lisääntyvät hieman	(4)
lisääntyvät huomattavasti?	(5)
EOS	(9)
17. Paljonko arvioitu muutos on prosentteina bruttoansiotuloista?
18. Saiko joku kotitaloutenne jäsenistä viime vuonna VERONALAISIA luontoisetuja, kuten asuntoetu, ateriaetu, vapaa autoetu, auton käyttöetu vai saiko joku jotain muuta etua?
KYLLÄ	1
Ei	2
19. Saiko XXX viime vuonna: (Auton käyttöetuun (KOODI 4) ei lueta satunnaista käyttöetua.) (Muu etu (KOODI 5) voi olla puhelin-, autopuhelin-, vakuutus- tai korkoetu, matkakustannusten korvaus, ilmaiset työmatkat tai jokin muu veronalainen etu.)
asuntoetua	(1)
ateriaetua	(2)
vapaan autoedun	(3)
auton käyttöedun	(4)
vai jotakin muuta etua?	(5)
EI MITÄÄN ETUA	(6)
- 19a. Mikä tämä muu luontoisetu oli?

20. Kuuluiko XXX viime vuonna palkansaajienammattijärjestöön tai työttömyyskassaan?
 JOS KUULUI: Mihin keskusjärjestöön kuuluvaan liiton tai kassaan?
 EI YRITTÄJÄJÄRJESTÖJÄ, ESIM. MTK:TA. VAPAAJÄSENET KÄSITELLÄÄN
 KUTEN MUUTKIN.
SAK.....	(1)
STTK.....	(2)
AKAVA.....	(3)
TIETÄÄ NIMEN, EI KESKUSJÄRJESTÖÄ.....	(4)
vai kuuluuko vain työttömyyskassaan.....	(5)
jokin muu liitto.....	(6)
EI KUULU MIHINKÄÄN JÄRJESTÖÖN TAI KASSAAN.....	(7)
- 20a. Mihinkä ammattijärjestöön XXX kuului?
- 20a. Mihinkä ammattijärjestöön XXX kuului?
- 20b. Mikä tämä muu ammattiliitto oli?
21. Oliko kukaan teistä pois töistä lakon tai työsulun vuoksi viime vuoden aikana?
KYLLÄ.....	1
Ei.....	2
22. Oliko XXX lakon tai työsulun vuoksi poissa työstä viime vuoden aikana?
KYLLÄ.....	(1)
Ei.....	(2)
23. Saiko XXX viime vuonna lakkoavustusta ammattiliitolta? Kuinka monelta päivältä?
24. Kuinka monta markkaa korvaus oli päivää kohden?
25. Kuuluiko kukaan teistä työpaikkansa sairaus- tai eroavustuskassaan viime vuonna?
KYLLÄ.....	1
Ei.....	2
26. Kuuluiko XXX työpaikkansa sairaus- tai eroavustuskassaan?
 TÄSSÄ EI KYSYTÄ TYÖNTEKIJÄJÄRJESTÖJEN JÄSENMAKSUJA.
KYLLÄ.....	(1)
Ei.....	(2)
27. Kuinka paljon tai montako prosenttia tuloistaan XXX maksoi ko. kassan jäsenmaksuja viime vuonna? ROSENTIT YHDEN DESIMAALIN TARKKUUDELLA
- 27a. (Onko vastaus markkoina vai prosentteina?)
MARKKAA.....	(1)
PROS.....	(2)
28. Tekikö joku kotitaloutenne jäsenistä viime vuonna töitä ulkomailta tai saiko joku eläketuloja tai korkotuloja ulkomailta?
KYLLÄ.....	1
Ei.....	2
29. Saiko XXX viime vuonna palkkatuloja ulkomailta? Paljonko olivat NETTOPalkkatulot ulkomailta viime vuonna tehdystä työstä, kun päivärahaja eikä matka- tai muita korvauksia lasketa mukaan? TARKOITETAAN ULKOMAILTA SAATUJA PALKKATULOJA, JOITA EI VEROTETA SUOMESSA. JOS VASTAUS VALUUTTAMÄÄRÄISENÄ, ANNA VALUUTTA SEURAAVASSA KYSYMYKSESSÄ.
- 29a. Minkä maan valuutassa XXX sai palkkatulot?SUOMEN MK = ENTER
Ruotsi.....	(1)
Norja.....	(2)
Tanska.....	(3)
USA.....	(4)
Jokin muu.....	(5)
- 29b. Minkä maan valuutasta on kyse?KIRJOITA MAAN NIMI.

30. Saiko XXX viime vuonna eläkettä ulkomailta? Kuinka suuret olivat NETTOeläketulot?
JOS VASTAUS VALUUTTAMÄÄRÄISENÄ, ANNA VALUUTTA SEURAAVASSA
KYSYMYKSESSÄ
- 30a. Minkä maann valuutassa XXX sai eläkkeen SUOMEN MK =
Ruotsi	(1)
Norja	(2)
Tanska	(3)
USA	(4)
Jokin muu	(5)
- 30b. Minkä maan valuutasta on kyse? KIRJOITA MAAN NIMI.
31. Saiko XXX viime vuonna korkotuloja ulkomailta? Kuinka suuret olivat NETTOkorkotulot?
JOS VASTAUS VALUUTTAMÄÄRÄISENÄ, ANNA VALUUTTA SEURAAVASSA
KYSYMYKSESSÄ.
- 31a. Minkä maan valuutassa XXX sai korkotulot? SUOMEN MK = ENTER
Ruotsi	(1)
Norja	(2)
Tanska	(3)
USA	(4)
Jokin muu	(5)
- 31b. Minkä maan valuutasta on kyse? KIRJOITA MAAN NIMI.
32. Saiko joku kotitaloutenne jäsenistä viime vuonna toiselle paikkakunnalle työhön
sijoittamista varten jotakin avustusta työvoimatoimistosta?
KYLLÄ	1
Ei	2
33. Saiko XXX viime vuonna matkakorvauksia? TOISELLE PAIKKAKUNNALLE
TYÖHÖNSIJOITTAMISTA VARTEN VOI SAADA JOKO TYÖNVÄLITYS- TAI
LIIKUVUUSAVUSTUKSIA. Paljonko?
34. Saiko XXX viime vuonna muuttokustannusten korvauksia? Paljonko?
35. Saiko XXX viime vuonna alkuavustuksia? Paljonko?
36. Saiko XXX viime vuonna päivärahaa? VALTION TAI TYÖTTÖMYYSKASSAN
MAKSAMA TYÖTTÖMYYSPÄIVÄRAHA EI TULE TÄHÄN, SE SAADAAN
REKISTERISTÄ. Paljonko?
37. Saiko joku kotitaloutenne jäsenistä viime vuonna työsuhteen loppumisen vuoksi,
eroavustuskassalta eroavustusta, koulutus- ja erorahastolta erorahaa tai
aikuiskoulutussisää? TÄHÄN EI TYÖNANTAJAN MAKSAMAA PALKKANLUONTEISTA
KORVAUSTA TYÖSTÄ EROTESSA
KYLLÄ	1
Ei	2
38. Saiko XXX vuoden 1993 aikana työsuhteen loppumisen vuoksi eroavustusta? Paljonko?
39. Saiko XXX erorahaa viime vuonna? Paljonko?
40. Saiko XXX aikuiskoulutussisää viime vuonna? Paljonko?
41. Saiko joku kotitaloutenne jäsenistä viime vuonna apurahaa tai avustusta
koulunkäyntiä, opiskelua tai tieteellisen tai taiteellisen toiminnan harjoittamista varten?
KYLLÄ	1
Ei	2
42. Saiko XXX jotain mainitusta apurahoista tai avustuksista (apurahaa tai avustusta
koulunkäyntiä, opiskelua tai tieteellisen tai taiteellisen toiminnan harjoittamista
varten)?
KYLLÄ	(1)
Ei	(2)
43. Saiko XXX viime vuonna kunnan myöntämiä avustuksia koulunkäyntiä varten
(kuten esim. matka-, aterial- tai vaaterahaa)? KUNNAN MYÖNTÄMIIN
AVUSTUKSIIN EI OTETA MUKAAN ILMAISIA KOULUATERIOITA EIKÄ
ILMAISIA MATKOJA. Paljonko?

44. Saiko XXX viime vuonna kunnan myöntämiä avustuksia opiskelua varten (kuten esim. asumisavustuksia)? Paljonko?
45. Saiko XXX apurahaa tai stipendiä säätiöiltä, rahastoilta tai vastaavilta viime vuonna? VALTION OPINTOTUKIKESKUKSEN OPINTORAHA JA SEN LISÄ EI TULE TÄHÄN. Paljonko?
46. Saiko XXX viime vuonna valtion taiteilija-apurahaa? Paljonko?
47. Saiko XXX valtion apurahaa tieteellistä tutkimustyötä varten viime vuonna? ESIM. TUTKIJAN OMAN TALOUDEN SAAMA OSUUS USEAN TUTKIJAN PROJEKTIN SAAMASTA APURAHASTA. EI ESIM. MUIDEN HENKILÖIDEN PALKKAKUSTANNUKSIA TAI MUITA TUKIMUSKUSTANNUKSIA. Paljonko?
48. Saiko XXX valtion tunnustuspalkkiota tieteellisen tai taiteellisen toiminnan ansiosta viime vuonna? Paljonko?
49. Saiko XXX jotakin muuta apurahaa tai avustusta koulunkäyntiä, opiskelua tai tieteellisen ja taiteellisen toiminnan harjoittamista viime vuonna? Paljonko?
- 49a. Mikä tämä muu apura oli?
50. Saiko joku kotitaloutenne jäsenistä viime vuonna autoveron palautusta invaliditeetin perusteella tai kertakorvausta invaliditeetista?
 KYLLÄ..... 1
 Ei..... 2
51. Saiko XXX viime vuonna autoveron palautusta? TÄHÄN EI LUETA AMMATIN-HARJOITTAJIEN (MM. TAKSIT, LÄÄKÄRIT) SAAMAA AUTOVERON PALAUTUSTA. Paljonko?
52. Saiko XXX viime vuonna kertakorvausta invaliditeetista? Paljonko?
53. Saiko kukaan teistä viime vuonna jotain vakuutuksiin perustuvaa haittarahaa, avuttomuuslisää, haittalisää tms., mikä ei ollut veronalaista?
 KYLLÄ..... 1
 Ei..... 2
54. Saiko XXX viime vuonna jotain vakuutuksiin perustuvaa haittarahaa, avuttomuuslisää, haittalisää tms., mikä ei ollut veronalaista? Paljonko?
55. Päättyikö XXX:n asevelvollisuus viime vuoden aikana?
 KYLLÄ..... (1)
 Ei..... (2)
56. Osallistuiko XXX viime vuonna kertausharjoituksiin? Kuinka monta päivää?
57. Käsitellään kotitalouksien toisille kotitalouksille ANTAMIA lahjoja tai avustuksia viime vuoden aikana. PERINNÖT EIVÄT KUULU ANETTUIHIN LAJOIHIN. Maksoitteko viime vuonna toiselle kotitaloudelle elatusapua? JOS MAKSOI: Kuinka paljon? .....
58. Käsitellään kotitalouksien toisille kotitalouksille ANTAMIA lahjoja tai avustuksia viime vuoden aikana. Maksoitteko viime vuonna toisen kotitalouden puolesta laskuja? (esim. sähkö-, puhelin- tms. laskuja, vuokria) JOS MAKSOI: Kuinka paljon? .....
59. Käsitellään kotitalouksien toisille kotitalouksille ANTAMIA lahjoja tai avustuksia viime vuoden aikana. Annoitteko viime vuonna toiselle kotitaloudelle rahallista tukea koulunkäyntiä varten? JOS ANTOI: Kuinka paljon? .....
60. Käsitellään kotitalouksien toisille kotitalouksille ANTAMIA lahjoja tai avustuksia viime vuoden aikana. Annoitteko viime vuonna toiselle kotitaloudelle rahaa muuten? JOS ANTOI: Kuinka paljon? .....
61. Käsitellään kotitalouksien toisille kotitalouksille ANTAMIA lahjoja tai avustuksia viime vuoden aikana. Annoitteko viime vuonna toiselle kotitaloudelle vähintään 200 markan suuruisia lahjoja tai lahjakortteja? JOS ANTOI: Kuinka paljon? .....
62. Käsitellään kotitalouksien toisille kotitalouksille ANTAMIA lahjoja tai avustuksia viime vuoden aikana. Maksoitteko viime vuonna toiselle kotitaloudelle syytinkiä tai eläkettä? JOS MAKSOI: Kuinka paljon? .....
63. Nyt käsitellään kotitalouksien toisilta kotitalouksilta SAAMIA lahjoja tai avustuksia viime vuoden aikana. KOTITALOUTENNE PUOLESTA MAKSETUT LASKUT KUULUVAT TÄHÄN, PERINNÖT EIVÄT. Saitteko viime vuonna toiselta kotitaloudelta elatusapua? Kuinka paljon? .....

64. Käsitellään kotitalouksien toisilta kotitalouksilta SAAMIA lahjoja tai avustuksia viime vuoden aikana. Entä maksoiko toinen kotitalous viime vuonna puolestanne joitakin laskuja? JOS MAKSOI: Kuinka paljon? ..... _____
65. Käsitellään kotitalouksien toisilta kotitalouksilta SAAMIA lahjoja tai avustuksia viime vuoden aikana. Saitteko viime vuonna toiselta kotitaloudelta rahaa koulunkäyntiä tai opiskelua varten? Kuinka paljon? ..... _____
66. Käsitellään kotitalouksien toisilta kotitalouksilta SAAMIA lahjoja tai avustuksia viime vuoden aikana. Saitteko viime vuonna toiselta kotitaloudelta rahaa muuten? Kuinka paljon? ..... _____
67. Käsitellään kotitalouksien toisilta kotitalouksilta SAAMIA lahjoja tai avustuksia viime vuoden aikana. Saitteko viime vuonna toiselta kotitaloudelta vähintään 200 markan suuruisia lahjoja tai lahjakortteja? Kuinka paljon? ..... _____
68. Saiko kotitaloutenne viime vuonna kunnalta lapsen elatustukea? Paljonko saitte? ..... _____
69. JOS ASIA EI OLE SELVINNYT JO AIEMMIN, KYSY: Oliko joku kotitaloutenne jäsen viime vuonna maanviljelijä, osa-aikaviljelijä, omistitteko viljelysmaata tai metsää? Entä harjoititteko kotieläintaloutta? ML. YHTEISMETSÄT, AMMATTIPUUTARHURIT, KESANNOITUJEN PELTOJEN OMISTAJAT JA VUOKRAMAIDEN VILJELIJÄT.
 KYLLÄ. 1
 EI 2
70. Saitteko viime vuonna pinta-alalisää? Paljonko? ..... _____
71. Saitteko viime vuonna peltoalaan perustuvaa tukea? TUKI ON 410 MK PER HA, ALLE 38-VUOTIAILLA 750 MK PER HA. TILAN HANKINTAVUOSI VAIKUTTAA TUEN MÄÄRÄÄN. Paljonko? ..... _____
72. Mikä oli kotitaloutenne viime vuonna viljelemä peltopinta-ala, kun myös omaan käyttöön vuokrattu peltomaata lasketaan mukaan? AMMATTIPUUTARHURIT OTETAAN MUKAAN. MERKITSE HEHTAARIT YHDEN DESIMAALIN TARKKUUDELLA, ESIM. 4.5. .... _____
73. Katso kortti numero 2.
73. Mistä tilalla harjoitetusta toiminnasta saitte eniten tuloa viime vuonna: ..... _____
74. Omistitteko metsää (ml. kuolinpesä, joita kotitalous itse hoitaa) tai olitteko yhteismetsän osakas viime vuonna?
 KYLLÄ. 1
 EI 2
75. Oliko teillä viime vuonna tuloja pystykaupasta? (Tarkoitetaan bruttotuloja) JOS OLI: Paljonko? ..... _____
76. Oliko teillä tuloja puutavaran hankintakaupasta? (Tarkoitetaan bruttotuloja) JOS OLI: Paljonko? ..... _____
77. Oliko teillä tuloja lautatavaran, halkojen tai joulukuusten myynnistä? JOS OLI: Paljonko? ..... _____
78. Oliko teillä tuloja yhteismetsästä? JOS OLI: Paljonko? ..... _____
79. Teittekö omalla tilallanne metsänparannus- tai vesakonraivaustöitä?
 KYLLÄ. 1
 EI 2
80. Oliko teillä viime vuonna omasta metsätaloudesta aiheutuneita kustannuksia, kuten työntekijöiden palkkoja, työntekijöiden sosiaaliturva- tai vakuutusmaksuja? MUKAAN OTETAAN VAIN OMAN METSÄTALOUDEN HARJOITTAMISESTA SYNTYNEET KUSTANNUKSET, TAI KUOLINPESÄN KUSTANNUKSISTA VAIN OMA OSUUS. EI TOISEN PALVELUKSESSA SYNTYNEITÄ KUSTANNUKSIA. JOS OLI: Paljonko? ..... _____
81. Oliko teillä kustannuksia moottorisahojen, metsätraktoreiden ja muiden metsäkoneiden polttoaineesta, huollosta tai korjauksesta? MUKAAN OTETAAN VAIN OMAN METSÄTALOUDEN HARJOITTAMISESTA SYNTYNEET KUSTANNUKSET, TAI KUOLINPESÄN KUSTANNUKSISTA VAIN OMA OSUUS. JOS OLI: Paljonko? ..... _____

82. Oliko teillä kuluja puiden taimista tai siemenistä? MUKAAN OTETAAN VAIN OMAN METSÄTALOUDEN HARJOITTAMISESTA SYNTYNEET KUSTANNUKSET, TAI KUOLINPESÄN KUSTANNUKSISTA VAIN OMA OSUUS. Paljonko? .....
83. Oliko teillä kustannuksia metsä- ja myrskyvahinkovakuutusmaksuista? JOS OLI: Paljonko? .....
84. Oliko teillä kuluja metsälannoitteista tai vesakkomyrkytyksistä? JOS OLI: Paljonko? .....
85. Oliko teillä kustannuksia leimausmaksuista tai oliko muita metsänmyyntikustannuksia? JOS OLI: Paljonko? .....
86. Oliko teillä muita kustannuksia, esimerkiksi metsäteiden hoidosta, ojituksesta, metsänparannuslainten korosta tai metsätaloussuunnitelman laadinnasta? JOS OLI: Paljonko? .....
87. Saitteko viime vuonna korvauksia metsävahingoista metsävakuutuksen perusteella? TARKOITETAAN VUODEN 1993 AIKANA SAATUA SUMMAA. ESIM. METSÄPALO- JA MYRSKYVAHINGOT. Paljonko? .....
88. Saitteko viime vuonna korvauksia valtiolta hirvivaHINGOSTA taimistolle? Paljonko? .....
89. Saitteko metsänparannusavustusta, metsänparannuskustannusten korvausta tms.? Paljonko? .....
- Kyllä EI
90. Oliko joku kotitaloutenne jäsenistä maa- tai metsätilan omistavan jakamattoman kuolinpesän osakas?
1 2
91. Viljelijä joku kotitaloutenne jäsen tätä tilaa?
1 2
92. Saiko kotitaloutenne kuolinpesästä viime vuonna maatalouden tuloa tai metsänmyyntituloa? Paljonko? .....
93. Kotitaloudella voi olla lähdeveron alaisia korkotuloja talletuksista, obligaatioista, debenttureista tai muista joukkovelkakirjalainoista. Saitteko lähdeveron alaisia korkotuloja vuodelta 1993? Paljonko kotitaloutenne sai niitä yhteensä lähdeveron (20%) vähentämisen jälkeen? .....
94. Kotitaloudella voi olla verottomia korkotuloja talletuksista, obligaatioista, debenttureista tai muista joukkovelkakirjalainoista. Saitteko näitä verottomia korkotuloja vuodelta 1993? Paljonko kotitaloutenne sai näitä yhteensä? TOIMI KORTIN KANSSA KUTEN ED. KYS. KOHDALLA. VEROTTOMAT TALLETUSTILIT OVAT YLEENSÄ KÄYTTELYTILEJÄ TAI 24 TAI 36 KK:N MÄÄRÄAIKAISTILEJÄ.
95. Katso kortti numero 3.
95. Luettelen erilaisia elämäntapahtumia, joilla on myös selvä taloudellinen merkitys kotitalouden elämässä ja toimeentulossa. Onko jokin tai joitakin niistä tapahtunut kotitaloudessanne VIIMEISTEN 12 KK:N aikana?.....
- 95a. Mikä muu tapahtuma?
96. Seuraavilla kysymyksillä selvitetään kotitalouden tapoja hankkia taloudellisten ongelmien vuoksi lisärahoitusta menoihinsa VIIMEISTEN 12 KK:N AIKANA. Rahahuolia voivat aiheuttaa esim. lomautus, työttömäksi joutuminen, velkaantuminen tai jokin muu tapahtuma. _
97. Onko kotitaloutenne viimeisten 12 kk:n aikana ottanut rahahuolien takia lainaa?
Kyllä. 1
Ei. 2
98. Oliko se asuntolainaa (esim. asuntoloukun vuoksi)? Paljonko yhteensä viime vuoden aikana? .....
99. Oliko se pankkien kulutuslainaa tai jotakin muuta lainaa? Paljonko yhteensä viime vuoden aikana? .....

100. Myykö tai yrittikö kotitaloutenne viimeisten 12 kk:n aikana taloudellisten ongelmien vuoksi omaisuutta?
 KYLLÄ..... 1
 EI 2
101. Myykö kotitaloutenne asunnon, vapaa-ajan asunnon, muun kiinteistön tai maata viimeisten 12 kk:n aikana? JOS MYI: Paljonko saitte? ..... _____
102. Yrittikö kotitaloutenne myydä viimeisten 12 kk:n aikana asunnon, vapaa-ajan asunnon, muun kiinteistön tai maata siinä onnistumatta?
 KYLLÄ..... 1
 EI 2
103. Myykö kotitaloutenne viimeisten 12 kk:n aikana arvopapereita, kestokulutus-
 hyödykkeitä, auton tms.? JOS MYI: Paljonko saitte? ..... _____
104. Panttasiko kotitaloutenne viimeisten 12 kk:n aikana omaisuutta panttilainaamoon?
 JOS PANTTASI: Paljonko saitte? ..... _____
105. Saiko kotitaloutenne viimeisten 12 kk:n aikana talousongelmien vuoksi esim.
 sukulaisilta rahallista apua, jota ei tarvitse maksaa takaisin? Paljonko saitte? ..... _____
106. Käyttikö kotitaloutenne talousongelmien vuoksi viimeisten 12 kk:n aikana
 säästöjä? JOS KÄYTTI: Paljonko? ..... _____
107. Tekikö joku teistä talousongelmien vuoksi viimeisten 12 kk:n aikana lisätöitä?
 JOS TEKI: Paljonko kotitaloutenne sai lisäansioita bruttona viime vuonna? ..... _____
108. Koskiko jokin seuraavista seikoista kotitaloutenne viimeisten 12 kk:n aikana?
 Syinä voisivat olla lomautus, työttömäksi joutuminen, velkaantuminen tai
 tulojen väheneminen:
 saitteko lykkäystä lainojen maksuun tai laina-aikojen pidennystä? 1
 saitteko alennetuksi lainojen korkoprosenttia? 2
 saitteko velkaneuvontaa? 3
 lykkäsittekö laskujen maksamista? 4
 jouduitteko huomattavasti karsimaan menoja? 5
 harkitsitteko ulkomaille muuttoa huonon työllisyystilanteen vuoksi? 6
 EI MIKÄÄN 7
109. Saiko kotitaloutenne viime vuonna toimeentulotukea? Paljonko? ..... _____
110. Saiko kotitaloutenne viime vuonna asumistukea?
 OPINTORAHAN ASUMISLISÄ EI TÄHÄN. Paljonko? ..... _____
111. Seuraavaksi esitän muutamia asumista koskevia kysymyksiä.
 Kysymykset koskevat sitä asuntoa, jossa taloutenne pääosa asui vuoden 1993
 viimeisenä päivänä. MIKÄ ON KOTITALOUDEN ASUINPAIKKA?
 Kaupungin ydinkeskusta..... 1
 Esikaupunkialue 2
 Kuntakeskus 3
 Kunnan muu taajama 4
 Haja-asutusalue 5
 EOS 9
112. Missä kaupunginosassa asutte?MERKITSE KYSYMÄTTÄ JA VARMENNA
 HAASTATTELUSSA TARVITTAESSA.
113. Oliko asuntonne:
 oma talo omalla tontilla..... 1
 oma talo vuokratontilla 2
 oma osakehuoneisto 3
 päävuokralaisasunto 4
 alivuokralaisasunto 5
 asumisoikeusasunto 6
 palvelutalo vuokralalla, tukiasunto tai sisäoppilaitos..... 7
 vai jokin muu (esim. asuntovaunu tai -vene, parakkii, telta)? 7
- 113a. Mikä muu asuntotyyppi?
114. Minä vuonna hankitte tämän asunnon? ..... _____

115.	Monesko yhteinen omistusasuntonne se on?	
116.	Hankitteko tai saitteko asunnon: (kunnaita työsuhteen perusteella saatu asunto kohtaan 'työsuhteen perusteella' (koodi 2)).	
	vapailta markkinoilta	1
	työsuhteen perusteella	2
	kunnalta	3
	opiskelija-asuntoja ylläpitävältä säätiöltä	4
	syytinkinä tai eläkkeenä	5
	vai toiselta kotitaloudelta muuten ilmaiseksi tai käypää vuokraa selvästi halvemmalla?	6
117.	Onko kotitaloutenne käytössä seuraavia varusteita tai mukavuuksia:	
	Sauna (myös taloyhtiön, mikäli käytätte sitä)?	1
	Mikroaaltouuni?	2
	Pakastin?	3
	Astianpesukone?	4
	Kaapeli-TV tai lautasantenni?	5
	Videonauhuri?	6
	Kotitietokone?	7
	Ei mitään mainituista	8
118.	Seuraavat kysymykset koskevat kotitalouden asumisasioiden järjestelytarvetta. Onko kotitaloudessanne joku tai joitakin, joilla on oman erillisen asunnon tarve?	
	KYLLÄ	1
	Ei	2
119	Katso kortti numero 4.	
119.	Kenellä tai keillä?	- - -
120.	Tarvitsiko loppuosa taloudestanne toisenlaista asuntoa?	
	KYLLÄ	1
	Ei	2
121.	Tarvitsetteko ensisijaisesti:	
	suuremman asunnon	1
	pienemmän asunnon	2
	toisenlaisen sijainnin	3
	muunlaisen talotyypin	4
	paremmin varustellun asunnon	5
	vai jonkin muunlaisen?	6
121a.	Minkälaisen?	
122.	Seuraavaksi pyydän teitä arvioimaan kotitaloutenne taloudellista tilannetta vuoden 1993 aikana. Onko se edelliseen vuoteen eli vuoteen 1992 verrattuna:	
	muuttunut huomattavasti parempaan suuntaan	1
	muuttunut jonkin verran parempaan suuntaan	2
	pysynyt ennallaan	3
	muuttunut jonkin verran heikompaan suuntaan	4
	vai muuttunut selvästi heikompaan suuntaan?	5
	EOS	9
123.	Miten uskotte kotitaloutenne taloudellisen tilanteen kehittyvän vuoden 1994 aikana:	
	muuttuu huomattavasti parempaan suuntaan	1
	muuttuu jonkin verran parempaan suuntaan	2
	pysyy ennallaan	3
	muuttuu jonkin verran heikompaan suuntaan	4
	vai muuttuu selvästi heikompaan suuntaan?	5
	EOS	9

MIKÄ OLI HAASTATELUTAPA?

KÄYNTI..... 1
PUHELIN 2

JOS ELINOLOTUTKIMUKSEN KYSYMYKSET ON KYSYTTY, KOTITALOUDEN
SOTOSK.KONU HAASTATELU LOPPUU TÄHÄN.JOS NIITÄ EI OLE KYSYTTY,
VALITSE HAASTATELUN SUORITTAMINEN -VALIKOSTA ELINOLOTUTKIMUS. _

Kohdenumero

Kuntakoodi

Elinolotutkimus 1994

Haastattelijan n:o .....

Päivämäärä ..... / 1994

Haastatteluaika   Klo ..... - .....

   Kesto .....   min

MUITA HUOMAUTUKSIA: _____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

1.	Kuuluvatko samat henkilöt kotitalouteenne tällä hetkellä kuin 31.12.1993? KYLLÄ ..... 1 → K 3 EI 2	
2.	Mitä muutoksia on tapahtunut sen jälkeen? POISTUNEET JÄSENET: <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> JÄSENNUMEROT UUDET JÄSENET: <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> LUKUMÄÄRÄ <input type="text"/> HENKILÖÄ Mikä on näiden uusien jäsenten sukulaisuussuhde Teihin? <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> MERKITSE KOODINUMERO <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; width: fit-content;"> <ol style="list-style-type: none"> 1 Aviopuoliso 2 avopuoliso 3 oma tai puolison lapsi 4 sisar tai veli 5 vanhemmat 6 puolison vanhemmat 7 miniä tai vävy 8 isovanhemmat 9 lapsenlapsi 10 käly, lanko 11 sisarusten lapsi 12 jokin muu? Mikä? </div> KYSY JOS UUSI JÄSEN ON ALLE 18-VUOTIAS LAPSI: Minkä ikäinen tämä lapsi on? <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> LAPSEN IKÄ VUOSINA	
3.	KOTITALOUDESSA EI KAHTA VANHEMMAN ASEMASSA OLEVAA .... ☐ → K 5 KOTITALOUDESSA EI ALLE 18-VUOTIAITA LAPSLIA ..... ☐ → K 5	
4.	Jos perheeseen kuuluu alaikäinen lapsi, joka ei ole vanhempien yhteinen, perhettä voidaan nimittää uusperheeksi. Onko perheenne uusperhe? KYLLÄ ..... 1 EI ..... 2 EOS 9	

HENKILÖHAASTATELU ALKAA

Näiden kotitaloutta koskevien kysymysten jälkeen seuraa henkilöhaastatteluosuus, joka koskee pelkästään kotitaloutenne jäsentä

Kohdehenkilön nimi: _____

5a.	<p>Mikä seuraavista vaihtoehdoista kuvaa parhaiten pääasiallista toimintaanne: JOS HAASTATELTAVA EI OSAA PÄÄTTÄÄ ONKO HÄN OPIKSELIJA VAI TYÖSSÄ MERKITÄÄN SEN MUKAAN KUMPAAN HÄN KÄYTTÄÄ ENEMMÄN AIKAA VIIKOSSA</p> <p>työssä (tai tilapäisesti poissa työsuhteen jatkuessa) ..... 1 } työtön tai lomalettu palkatta ..... 2 } → K 5b varusmies ..... 3 } opiskelija/koululainen ..... 4 } → K 9 työkyvyttömyyseläkkeellä tai pitkäaikaisesti sairas ..... 5 } eläkkeellä iän tai työvuosien perusteella ..... 6 } työttömyyseläkkeellä ..... 7 } hoiditte omaa kotitaloutta ..... 8 } teitte muuta? Mitä? ..... 9 } → K 9</p>						
5b.	<p>HAASTATELTAVIA ARVIOI: Oliko haastateltavan vaikea päättää, onko hän työssä vai työtön?</p> <p>Ei ..... 0 KYLLÄ: Miksi? ..... 1</p> <p>JOS KYLLÄ: HAASTATELTAVALTA KYSYTÄÄN SEKÄ TYÖLLISEN ETTÄ TYÖTTÖMÄN KYSYMYKSET.</p>						
6.	<p>TYÖSSÄ, TYÖTÖN, VARUSMIES, ELÄKKEELLÄ TAI PITKÄAIKAISESTI SAIRAS: (VARUSMIEHILTÄ, ELÄKELÄISILTÄ, TYÖTTÖMILTÄ JA PITKÄAIKAISSAIRAILTA KYSYTÄÄN VIIMEISIMMÄN TYÖPAIKAN TIEDOT)</p> <p>Mikä on (viimeisimmän) työpaikkanne tai työnantajanne nimi?</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>MERKITSE TYÖNANTAJAN, OMAN YRITYKSEN, TOIMIPAIKAN TMS. NIMI TARKASTI, KOSKEE PÄÄTYÖPAIKKAA.</p> <p>EI AIKAISEMPAA TYÖPAIKKAA ☐ → K 9</p>						
7.	<p>Mikä on (oli) ammattinne tässä työpaikassa?</p> <p>_____</p>	<table border="1"> <tr> <td> </td> <td> </td> <td> </td> <td> </td> <td> </td> </tr> </table>					
8.	<p>Oletteko (Olitteko):</p> <p>palkansaaja ..... 1 PALKANSAAJA</p> <p>yrittäjä omalla maatilalla ..... 2 } työskentelette perheenjäsenen maatilalla ilman varsinaista palkkaa ..... 3 } MAATALOUS-YRITTAJÄ</p> <p>yrittäjä liike- tms. yrityksessä tai ammatinharjoittaja ..... 4 } työskentelette perheenjäsenen yrityksessä ilman varsinaista palkkaa? ..... 5 } YRITTAJÄ</p>						

KASVUOLOSUHTEET

9.	<p>Muistelkaa nyt kasvuikaanne eli aikaa ennenkuin olitte täyttäneet 16 vuotta. Asuitteko yhdessä molempien oikeiden (biologisten) vanhempienne kanssa koko lapsuutenne, eli siihen asti kunnes täytitte 16 vuotta?</p> <p>KYLLÄ ..... 1 EI ..... 2</p>																									
10.	<p>Elävätkö vanhempanne? MERKITSE KYSYMÄTTÄ JOS SELVINNYT AIKAISEMMIN</p> <p>Kyllä, äiti elää ..... 1 Kyllä, isä elää ..... 2 Kyllä, molemmat elävät ..... 3 Eivät elä enää ..... 4 EOS ..... 9</p>																									
11.	<p>Onko Teillä veljiä tai sisaria, (jotka eivät kuulu nykyiseen kotitalouteen)?</p> <p>Ei ..... 0 KYLLÄ: Montako? ..... <u> 1 </u></p>																									
12.	<p>Onko Teillä lapsia, jotka asuvat muualla (eivät kuulu nykyiseen kotitalouteen)?</p> <p>Ei ..... 0 KYLLÄ: Montako? ..... <u> 1 </u></p>																									
13. M	<p>Kun ajattelette kasvuikaanne, siis aikaa ennenkuin täytitte 16 vuotta, niin:</p> <table border="1" data-bbox="875 1144 1106 1384"> <thead> <tr> <th></th> <th>KYLLÄ</th> <th>EI</th> <th>EOS</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>a. Oliko perheellänne pitkäaikaisia taloudellisia vaikeuksia? .....</td> <td>1</td> <td>2</td> <td>9</td> </tr> <tr> <td>b. Esiintyikö perheessänne vakavia ristiriitaisuuksia? .....</td> <td>1</td> <td>2</td> <td>9</td> </tr> <tr> <td>c. Pelkäsittekö usein jotakin perheenjäsenestä? .....</td> <td>1</td> <td>2</td> <td>9</td> </tr> <tr> <td>d. Oliko joku perheenne jäsenistä vakavasti tai pitkäaikaisesti sairaana? .....</td> <td>1</td> <td>2</td> <td>9</td> </tr> <tr> <td>e. Oliko jollakin perheenjäsenellä ongelmia alkoholin vuoksi? .....</td> <td>1</td> <td>2</td> <td>9</td> </tr> </tbody> </table>		KYLLÄ	EI	EOS	a. Oliko perheellänne pitkäaikaisia taloudellisia vaikeuksia?	1	2	9	b. Esiintyikö perheessänne vakavia ristiriitaisuuksia?	1	2	9	c. Pelkäsittekö usein jotakin perheenjäsenestä?	1	2	9	d. Oliko joku perheenne jäsenistä vakavasti tai pitkäaikaisesti sairaana?	1	2	9	e. Oliko jollakin perheenjäsenellä ongelmia alkoholin vuoksi?	1	2	9	
	KYLLÄ	EI	EOS																							
a. Oliko perheellänne pitkäaikaisia taloudellisia vaikeuksia?	1	2	9																							
b. Esiintyikö perheessänne vakavia ristiriitaisuuksia?	1	2	9																							
c. Pelkäsittekö usein jotakin perheenjäsenestä?	1	2	9																							
d. Oliko joku perheenne jäsenistä vakavasti tai pitkäaikaisesti sairaana?	1	2	9																							
e. Oliko jollakin perheenjäsenellä ongelmia alkoholin vuoksi?	1	2	9																							
14.	<p>ASUU SAMASSA KOTITALOUDESSA ÄIDIN TAI ISÄN KANSSA ..... ☐ → K 15</p> <p>MUUT ..... ☐ → K 16</p>																									

15. M	Mikä on pääasiallinen syy silhen, että asutte vanhempienne kanssa samassa kotitaloudessa? Valitkaa tärkein seuraavista syistä:	
	olen vielä liian nuori muuttamaan pois kotoa	1
	vuokra-asuntojen puute	2
	rahani eivät riitä oman asunnon hankintaan ja ylläpitoon	3
	viihdyn kotona	4
	vanhemmat tarvitsevat apua	5
	jatkan tai aion jatkaa vanhempieni maatilaa tai yrityksen hoitamista	6
	muu syy? Mikä? _____	7
EOS	9	
		→ K 18
16.	Kuinka vanha olette, kun muutte pois vanhempienne luota?	
	IKÄ VUOSINA	_____
17.	Oletteko asunut sen jälkeen omistusasunnossa?	
	Ei	0
	KYLLÄ: Minkä ikäisenä muutte ensimmäiseen omistusasuntoonne?	<input type="text"/>
	EOS	99

KOULU JA OPIKSELU

18.	Oletteko suorittanut: MERKITSE VAIN KORKEIN	
	ylioppilastutkinnon	1
	keskikoulun tai peruskoulun	2
	kansakoulun tai kansalaiskoulun	3
	osan kansa- tai peruskoulua tai vähemmän?	4
	EOS	9
19.	Oletteko suorittanut: MERKITSE VAIN KORKEIN	
	ammattillisen koulun	1
	ammattillisen opiston tai	2
	korkeakoulututkinnon?	3
	EI MITÄÄN NÄISTÄ	4
	EOS	9

20.	HAASTATELTAVAN PÄÄASIAINEN TOIMINTA K5a:STA OPISKELIJA TAI KOULULAINEN ..... ☐ → K 21 MUUT ..... ☐ → K 22	
21.	Opiskeletteko tai käyttekö koulua: peruskoulussa ..... 1 lukiossa ..... 2 ammatillisessa oppilaitoksessa ..... 3 korkeakoulussa ..... 4 vai oletteko työllisyyskoulutuksessa? 5	
PERHESUHTEET		
22.	Oletteko tällä hetkellä: naimaton ..... 1 → K 25 avoliitossa ..... 2 → K 24 avioliitossa ..... 3 asumuserossa ..... 4 eronnut ..... 5 } → K 26 vai leski? 6	
23.	Oletteko asunut nykyisen aviopuolisonne kanssa aikaisemmin avoliitossa? (Avoliitolla tarkoitetaan seuraavissa kysymyksissä sitä, että mies ja nainen asuvat yhdessä avioliiton kaltaisessa suhteessa, mutta eivät ole keskenään naimisissa.) KYLLÄ ..... 1 EI 2	
24.	Minä vuonna muutitte asumaan yhteen nykyisen avo- tai aviopuolisonne kanssa? VUOSI ..... <input type="text"/>	
25.	Oletteko aikaisemmin ollut avo- tai avioliitossa jonkun (muun) kanssa? KYLLÄ ..... 1 EI ..... 2 → K 28	
26.	Kertoisitteko vuosiluvut, joiden välisen ajan olitte avo- tai avioliitossa? Tai, jos olitte sekä avo- että avioliitossa, minä vuosina asuitte yhdessä? VUODESTA - VUOTEEN ..... <input type="text"/> - <input type="text"/>	

27.	Oletteko ollut avo- tai avioliitossa (aiemmin mainittujen lisäksi) vielä jonkun muun kanssa?	
	KYLLÄ	1
	EI	2 → K 28

ARKI

28.	Luettelen erilaisia toimintoja. Kertokaa tämän kartin vaihtoehdoilla, teettekö tai pyrittekö tekemään sitä säännöllisesti, satunnaisesti vai ette lainkaan:					
	KORTTI 1					
		<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="width: 25%;">SÄÄNNÖL- LISESTI VIIKOTTAIN</th> <th style="width: 25%;">HARVEMMIN KUIN VIIKOTTAIN, MUTTA SÄÄNNÖL- LISESTI</th> <th style="width: 25%;">SATUN- NAISESTI</th> <th style="width: 25%;">EI LAINKAAN</th> </tr> </thead> </table>	SÄÄNNÖL- LISESTI VIIKOTTAIN	HARVEMMIN KUIN VIIKOTTAIN, MUTTA SÄÄNNÖL- LISESTI	SATUN- NAISESTI	EI LAINKAAN
SÄÄNNÖL- LISESTI VIIKOTTAIN	HARVEMMIN KUIN VIIKOTTAIN, MUTTA SÄÄNNÖL- LISESTI	SATUN- NAISESTI	EI LAINKAAN			
	a. Opiskelu vapaa-aikana (työväenopistossa tms. oppilaitoksessa, opintopiirissä, itseopiskeluna)? ..	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tbody> <tr> <td style="width: 25%; text-align: center;">1</td> <td style="width: 25%; text-align: center;">2</td> <td style="width: 25%; text-align: center;">3</td> <td style="width: 25%; text-align: center;">4</td> </tr> </tbody> </table>	1	2	3	4
1	2	3	4			
	b. Kyläily sukulaisten, ystävien tai tuttavien kesken?	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tbody> <tr> <td style="width: 25%; text-align: center;">1</td> <td style="width: 25%; text-align: center;">2</td> <td style="width: 25%; text-align: center;">3</td> <td style="width: 25%; text-align: center;">4</td> </tr> </tbody> </table>	1	2	3	4
1	2	3	4			
	c. Liikunta, urheilu tai kuntoilu?	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tbody> <tr> <td style="width: 25%; text-align: center;">1</td> <td style="width: 25%; text-align: center;">2</td> <td style="width: 25%; text-align: center;">3</td> <td style="width: 25%; text-align: center;">4</td> </tr> </tbody> </table>	1	2	3	4
1	2	3	4			
	d. Metsästys, kalastus tai veneily?	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tbody> <tr> <td style="width: 25%; text-align: center;">1</td> <td style="width: 25%; text-align: center;">2</td> <td style="width: 25%; text-align: center;">3</td> <td style="width: 25%; text-align: center;">4</td> </tr> </tbody> </table>	1	2	3	4
1	2	3	4			
	e. Järjestötoiminta, kansalaistoiminta tai muu yhteiskunnallinen osallistuminen?	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tbody> <tr> <td style="width: 25%; text-align: center;">1</td> <td style="width: 25%; text-align: center;">2</td> <td style="width: 25%; text-align: center;">3</td> <td style="width: 25%; text-align: center;">4</td> </tr> </tbody> </table>	1	2	3	4
1	2	3	4			
	f. Kulttuuri- tai viihdetilaisuuksissa käyminen, esim. elokuvissa, konserteissa, teatterissa tai muissa vastaavissa?	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tbody> <tr> <td style="width: 25%; text-align: center;">1</td> <td style="width: 25%; text-align: center;">2</td> <td style="width: 25%; text-align: center;">3</td> <td style="width: 25%; text-align: center;">4</td> </tr> </tbody> </table>	1	2	3	4
1	2	3	4			
	g. Ravintolassa, diskossa, rock-klubilla tai tansseissa iltaa viettämässä?	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tbody> <tr> <td style="width: 25%; text-align: center;">1</td> <td style="width: 25%; text-align: center;">2</td> <td style="width: 25%; text-align: center;">3</td> <td style="width: 25%; text-align: center;">4</td> </tr> </tbody> </table>	1	2	3	4
1	2	3	4			
	h. Taidenäyttelyssä käyminen?	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tbody> <tr> <td style="width: 25%; text-align: center;">1</td> <td style="width: 25%; text-align: center;">2</td> <td style="width: 25%; text-align: center;">3</td> <td style="width: 25%; text-align: center;">4</td> </tr> </tbody> </table>	1	2	3	4
1	2	3	4			
	i. Kirjastossa käyminen?	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tbody> <tr> <td style="width: 25%; text-align: center;">1</td> <td style="width: 25%; text-align: center;">2</td> <td style="width: 25%; text-align: center;">3</td> <td style="width: 25%; text-align: center;">4</td> </tr> </tbody> </table>	1	2	3	4
1	2	3	4			
	j. Lukeminen harrastuksena?	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tbody> <tr> <td style="width: 25%; text-align: center;">1</td> <td style="width: 25%; text-align: center;">2</td> <td style="width: 25%; text-align: center;">3</td> <td style="width: 25%; text-align: center;">4</td> </tr> </tbody> </table>	1	2	3	4
1	2	3	4			
	k. Kirjoittaminen, laulu, soitto, piirtäminen, maalaaminen, tanssi, valokuvaus tai jokin muu itseilmaisutai taideharrastus?	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tbody> <tr> <td style="width: 25%; text-align: center;">1</td> <td style="width: 25%; text-align: center;">2</td> <td style="width: 25%; text-align: center;">3</td> <td style="width: 25%; text-align: center;">4</td> </tr> </tbody> </table>	1	2	3	4
1	2	3	4			
	l. Eriaiset muut harrastukset, esim. puutarhanhoito, keräily, käsityöt, jne.?	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tbody> <tr> <td style="width: 25%; text-align: center;">1</td> <td style="width: 25%; text-align: center;">2</td> <td style="width: 25%; text-align: center;">3</td> <td style="width: 25%; text-align: center;">4</td> </tr> </tbody> </table>	1	2	3	4
1	2	3	4			
	m. Pelit ja leikit (seurapelit, tietokonepelit, pelaaminen tai leikkiminen kavereiden kanssa, lasten kanssa, tms.)?	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tbody> <tr> <td style="width: 25%; text-align: center;">1</td> <td style="width: 25%; text-align: center;">2</td> <td style="width: 25%; text-align: center;">3</td> <td style="width: 25%; text-align: center;">4</td> </tr> </tbody> </table>	1	2	3	4
1	2	3	4			
	n. Vapaaehtoinen työ tai muu sellainen toiminta, jossa autatte, ohjaatte tai tuette muita ihmisiä (ystäväpalvelu, kerhon vetäjä, valmentajana toimiminen, säännöllinen huolenpito toisesta henkilöstä, tms.)?	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tbody> <tr> <td style="width: 25%; text-align: center;">1</td> <td style="width: 25%; text-align: center;">1</td> <td style="width: 25%; text-align: center;">2</td> <td style="width: 25%; text-align: center;">3</td> </tr> </tbody> </table>	1	1	2	3
1	1	2	3			
	o. Työn tekeminen (ei kotityön) työajan ulkopuolella (palkallisena tai palkattomana) kotona tai työpaikalla?	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tbody> <tr> <td style="width: 25%; text-align: center;">1</td> <td style="width: 25%; text-align: center;">2</td> <td style="width: 25%; text-align: center;">3</td> <td style="width: 25%; text-align: center;">4</td> </tr> </tbody> </table>	1	2	3	4
1	2	3	4			

29.	<p>Oletteko osallistunut viimeksi kuluneiden 12 kuukauden aikana johonkin yhteistoimintaan naapurien kanssa, kuten talkoisiin, yhteishankintoihin tai muuhun yhteiseen hyötyyn tähtäävään toimintaan?</p> <p>KYLLÄ ..... 1 EI ..... 2</p>	
30.	<p>Onko Teillä vastuu- tai luottamustehtäviä järjestöissä, kunnassa, seurakunnassa, koulussa tai muualla?</p> <p>KYLLÄ ..... 1 EI ..... 2 EOS ..... 9</p>	
31.	<p>Seuraava kysymys koskee vapaa-ajan asuntoa. KYSY KUNNES ENSIMMÄINEN SOPIVA VAIHTOEHTO LÖYTYY</p> <p>omistaako kotitaloutenne vapaa-ajan asunnon joko yksin tai yhdessä toisten kanssa ..... 1 vuokraatteko tavallisesti käyttöönne vapaa-ajan asunnon ..... 2 vai onko Teillä mahdollisuus käyttää jotain muuta vapaa-ajan asuntoa ilman varsinaista vuokraa? ..... 3 EI MITÄÄN NÄISTÄ ..... 4</p>	
32.	<p>Oletteko tehnyt viime viiden vuoden aikana vähintään 4 yöpymistä sisältäviä lomamatkoja ulkomaille?</p> <p>Ei ..... 0 KYLLÄ: Kuinka usein: kerran ..... 1 kaksi kertaa ..... 2 3-4 kertaa ..... 3 noin kerran vuodessa ..... 4 useammin kuin kerran vuodessa? ..... 5</p>	

33.	Kuinka usein kaiken kaikkiaan nautitte alkoholia? Koettakaa ottaa arvioinne mukaan myös ne kerrat, jolloin nautitte hyvin pientä määrää alkoholia, vaikkapa vain puoli pulloa keskiolutta tai tilkan viiniä?		
	KORTTI 2	päivittäin	1
		4-5 kertaa viikossa	2
		pari kertaa viikossa	3
		kerran viikossa	4
		pari kertaa kuussa	5
		noin kerran kuussa	6
		noin kerran kahdessa kuussa	7
		3-4 kertaa vuodessa	8
		kerran pari vuodessa	9
		harvemmin kuin kerran vuodessa	10
ei koskaan?	11 → K 35		
34. M	Entä kuinka usein käytätte alkoholia niin että se tuntuu oikein toden teolla?		
	KORTTI 2	päivittäin	1
		4-5 kertaa viikossa	2
		pari kertaa viikossa	3
		kerran viikossa	4
		pari kertaa kuussa	5
		noin kerran kuussa	6
		noin kerran kahdessa kuussa	7
		3-4 kertaa vuodessa	8
		kerran pari vuodessa	9
		harvemmin kuin kerran vuodessa	10
ei koskaan?	11		

SOSIAALINEN KANSSAKÄYMINEN, APU JA TUKI

35.	KORTTI 3	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Ei OLE</th> <th>lähes päivittäin</th> <th>suunnitteen joka viikko</th> <th>suunnitteen joka kuukausi</th> <th>muutaman kerran vuodessa</th> <th>harvemmin kuin kerran vuodessa tai ei koskaan?</th> <th>EOS</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Kuinka usein tapaatte muualla asuvia vanhempianne? .....</td> <td>0</td> <td>1</td> <td>2</td> <td>3</td> <td>4</td> <td>5</td> <td>9</td> </tr> <tr> <td>Kuinka usein olette puhelinyhteydessä heihin? .....</td> <td>0</td> <td>1</td> <td>2</td> <td>3</td> <td>4</td> <td>5</td> <td>9</td> </tr> </tbody> </table>							Ei OLE	lähes päivittäin	suunnitteen joka viikko	suunnitteen joka kuukausi	muutaman kerran vuodessa	harvemmin kuin kerran vuodessa tai ei koskaan?	EOS	Kuinka usein tapaatte muualla asuvia vanhempianne?	0	1	2	3	4	5	9	Kuinka usein olette puhelinyhteydessä heihin?	0	1	2	3	4	5	9
		Ei OLE	lähes päivittäin	suunnitteen joka viikko	suunnitteen joka kuukausi	muutaman kerran vuodessa	harvemmin kuin kerran vuodessa tai ei koskaan?	EOS																							
	Kuinka usein tapaatte muualla asuvia vanhempianne?	0	1	2	3	4	5	9																							
Kuinka usein olette puhelinyhteydessä heihin?	0	1	2	3	4	5	9																								
KORTTI 4	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Ei OLE</th> <th>alle 5 km</th> <th>5-19 km</th> <th>20-49 km</th> <th>50-99 km</th> <th>yli 100 km?</th> <th>EOS</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Kuinka kaukana täältä he asuvat (lähimpänä asuva)? .....</td> <td>0</td> <td>1</td> <td>2</td> <td>3</td> <td>4</td> <td>5</td> <td>9</td> </tr> </tbody> </table>							Ei OLE	alle 5 km	5-19 km	20-49 km	50-99 km	yli 100 km?	EOS	Kuinka kaukana täältä he asuvat (lähimpänä asuva)?	0	1	2	3	4	5	9									
Ei OLE	alle 5 km	5-19 km	20-49 km	50-99 km	yli 100 km?	EOS																									
Kuinka kaukana täältä he asuvat (lähimpänä asuva)?	0	1	2	3	4	5	9																								

36.	KORTTI 3	EI OLE	lähes päivittäin	suunnitteen joka viikko	suunnitteen joka kuukausi	muutaman kerran vuodessa	harvemmin kuin kerran vuodessa tai ei koskaan?	EOS	
		0	1	2	3	4	5	9	
	Kuinka usein tapaatte muualla asuvia lapsianne?		0	1	2	3	4	5	9
	Kuinka usein olette puhelinyhteydessä heihin?		0	1	2	3	4	5	9
36.	KORTTI 4	EI OLE	alle 5 km	5–19 km	20–49 km	50–99 km	yli 100 km?	EOS	
	Kuinka kaukana täältä asuu lähimpänä asuva lapsenne?		0	1	2	3	4	5	9
37.	KORTTI 3	EI OLE	lähes päivittäin	suunnitteen joka viikko	suunnitteen joka kuukausi	muutaman kerran vuodessa	harvemmin kuin kerran vuodessa tai ei koskaan?	EOS	
		0	1	2	3	4	5	9	
	Kuinka usein tapaatte muualla asuvia sisaruksianne?		0	1	2	3	4	5	9
	Kuinka usein olette puhelinyhteydessä heihin?		0	1	2	3	4	5	9
37.	KORTTI 4	EI OLE	alle 5 km	5–19 km	20–49 km	50–99 km	yli 100 km?	EOS	
	Kuinka kaukana täältä asuu lähimpänä asuva veljenne tai sisarenne?		0	1	2	3	4	5	9

38.	KORTTI 3	EI OLE	lähes päivittäin	suunnilleen joka viikko	suunnilleen joka kuukausi	muutaman kerran vuodessa	harvemmin kuin kerran vuodessa tai ei koskaan?	EOS	
		0	1	2	3	4	5	9	
	Kuinka usein tapaatte muualla asuvia ystäväinne?	0	1	2	3	4	5	9	
	Kuinka usein olette puhelinyhteydessä heihin?	0	1	2	3	4	5	9	
KORTTI 4	EI OLE	alle 5 km	5–19 km	20–49 km	50–99 km	yli 100 km?	EOS		
	0	1	2	3	4	5	9		
Kuinka kaukana täältä asuu lähimpänä asuva ystäväenne?	0	1	2	3	4	5	9		
39.	Kuinka usein tapaatte ja olette yhdessä jonkun naapurin kanssa:								
	KORTTI 3	EI NAAPUREITA							0
		lähes päivittäin							1
		suunnilleen joka viikko							2
		suunnilleen joka kuukausi							3
		muutaman kerran vuodessa							4
		vai harvemmin kuin kerran vuodessa tai ei koskaan?							5
	EOS							9	
40.	Kuinka usein vietätte vapaa-aikaanne yhdessä työtovereitten kanssa:								
	KORTTI 3	EI TYÖTOVEREITA							0
		lähes päivittäin							1
		suunnilleen joka viikko							2
		suunnilleen joka kuukausi							3
		muutaman kerran vuodessa							4
		vai harvemmin kuin kerran vuodessa tai ei koskaan?							5
	EOS							9	

41. Oletteko saanut joltakin oman kotitaloutenne ulkopuoliselta henkilöltä työapua viimeksi kuluneiden 12 kuukauden aikana seuraavissa asioissa:

	KYLLÄ	JOS EI:			
		Tunnetteko jonkun, jolta voisitte pyytää apua?			
		TUNTEE	EI TUNNE	EI TARVITSE APUA	EOS
a. taloustöissä ?	1	2	3	4	9
b. lasten hoitamisessa?	1	2	3	4	9
c. pikkupalveluksissa, kuten kukkien kastelussa, työkalujen tai päivittäistavaroiden lainaamisessa?	1	2	3	4	9
d. kaupassa käymisessä tai muussa asiointissa?	1	2	3	4	9
e. henkilökohtaisessa avustamisessa, esimerkiksi vanhuuden tai sairauden takia?	1	2	3	4	9
f. kun olette tarvinnut autokyytiä tai muuta kuljetusapua?	1	2	3	4	9
g. korjaus- tai rakennustöissä?	1	2	3	4	9
h. jossakin muussa asiassa? Missä? (Taloudellinen apu kysytään myöhemmin) _____	K				

KAIKKI VASTAUKSET 3 TAI 9 → K 43

42. Keltä seuraavilta tahoilta saisitte apua edellä mainitsemisianne asioissa?

KORTTI 5

MERKITSE ENSIN A KOHTA, KYSY SEN JÄLKEEN AINA B-KOHTA.

	A. SAI APUA	B. Keitä (muilta) voisitte pyytää apua?
		VOI PYYTÄÄ
1. omalta tai puolison äidiltä tai isoäidiltä	1	K
2. omalta tai puolison isältä tai isoisältä	1	K
3. pojalta tai vävyiltä	1	K
4. tyttäreltä tai miniältä	1	K
5. veljiltä tai sisarilta	1	K
6. muilta sukulaisilta	1	K
7. naapureilta	1	K
8. työ- tai opiskelutovereilta	1	K
9. ystäviläitä tai kavereilta	1	K

EI VOI PYYTÄÄ MUILTA

43.	<p>Oletteko saanut tai hankkinut viimeksi kuluneiden 12 kuukauden aikana jotakin edellä mainitunlaista apua (ei tavanomaista lasten päivähoitoa):</p> <p>a. kotiapuna tai muuna palveluna kunnalta? .....</p> <p>b. joltakin vapaaehtoisjärjestöltä tai muulta ryhmältä? .....</p> <p>c. ostanut joltakin yksityiseltä yritykseltä? .....</p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th>KYLLÄ</th> <th>EI</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1</td> <td>2</td> </tr> <tr> <td>1</td> <td>2</td> </tr> <tr> <td>1</td> <td>2</td> </tr> </tbody> </table>	KYLLÄ	EI	1	2	1	2	1	2																			
KYLLÄ	EI																												
1	2																												
1	2																												
1	2																												
44.	<p>Oletteko osallistunut viimeksi kuluneiden 12 kuukauden aikana jonkin sellaisen ryhmän toimintaan, jossa ihmiset itse auttavat toisiaan jossakin yhteisessä asiassa? Tällaisia voivat olla esimerkiksi työttömien, eronneiden, yksinhuoltajien, syöpäsairaiden tai alkoholiongelmaisten toimintaryhmät.</p> <p>KYLLÄ .....</p> <p>EI .....</p> <p>EOS .....</p>	<table border="1"> <tbody> <tr> <td>1</td> </tr> <tr> <td>2</td> </tr> <tr> <td>9</td> </tr> </tbody> </table>	1	2	9																								
1																													
2																													
9																													
45.	<p>Oletteko itse auttanut jotakin oman kotitaloutenne ulkopuolista henkilöä viimeksi kuluneiden 12 kuukauden aikana seuraavissa asioissa:</p> <p>a. taloustöissä? .....</p> <p>b. lasten hoitamisessa? .....</p> <p>c. pikkupalveluksissa, kuten kukkien kastelussa, työkalujen tai päivittäistavaroiden lainaamisessa? .....</p> <p>d. kaupassa käymisessä tai muussa asiainnissa? .....</p> <p>e. henkilökohtaisessa avustamisessa, esimerkiksi vanhuuden tai sairauden takia? .....</p> <p>f. antanut autokyytiä tai muuta kuljetusapua? .....</p> <p>g. auttanut korjaus- tai rakennustöissä? .....</p> <p>h. jossakin muussa asiassa? Missä? .....</p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th>KYLLÄ</th> <th>EI</th> <th>EOS</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1</td> <td>2</td> <td>9</td> </tr> <tr> <td>1</td> <td>2</td> <td>9</td> </tr> <tr> <td>1</td> <td>2</td> <td>9</td> </tr> <tr> <td>1</td> <td>2</td> <td>9</td> </tr> <tr> <td>1</td> <td>2</td> <td>9</td> </tr> <tr> <td>1</td> <td>2</td> <td>9</td> </tr> <tr> <td>1</td> <td>2</td> <td>9</td> </tr> <tr> <td>1</td> <td>2</td> <td>9</td> </tr> </tbody> </table> <p>EI YHTÄÄN KYLLÄ-VASTAUSTA ☐ → K 47</p>	KYLLÄ	EI	EOS	1	2	9	1	2	9	1	2	9	1	2	9	1	2	9	1	2	9	1	2	9	1	2	9
KYLLÄ	EI	EOS																											
1	2	9																											
1	2	9																											
1	2	9																											
1	2	9																											
1	2	9																											
1	2	9																											
1	2	9																											
1	2	9																											
46.	<p>Kenelle annoitte apua edellä mainitsemisianne asioissa?</p> <p>KORTTI 5</p> <p>1. omalle tai puolison äidille tai isoäidille .....</p> <p>2. omalle tai puolison isälle tai isoisälle .....</p> <p>3. pojalle tai vävyille .....</p> <p>4. tyttärelle tai miniälle .....</p> <p>5. veljelle tai sisarille .....</p> <p>6. muille sukulaisille .....</p> <p>7. naapureille .....</p> <p>8. työ- tai opiskelutovereille .....</p> <p>9. ystäville tai kavereille .....</p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th>KYLLÄ</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>K</td> </tr> <tr> <td>K</td> </tr> <tr> <td>K</td> </tr> <tr> <td>K</td> </tr> <tr> <td>K</td> </tr> <tr> <td>K</td> </tr> <tr> <td>K</td> </tr> <tr> <td>K</td> </tr> <tr> <td>K</td> </tr> </tbody> </table>	KYLLÄ	K	K	K	K	K	K	K	K	K																	
KYLLÄ																													
K																													
K																													
K																													
K																													
K																													
K																													
K																													
K																													
K																													

47.	<p>Entä oletteko antanut apua muille ihmisille osallistumalla jonkin ryhmän tai vapaaehtoisjärjestön toimintaan viime 12 kuukauden aikana?</p> <p>KYLLÄ ..... 1 EI ..... 2 EOS ..... 9</p>	
48.	<p>Tunnetteko jonkun (oman kotitalouden lisäksi), joka voisi auttaa, jos tarvitsette lainaksi 1 000 markkaa?</p> <p>KYLLÄ ..... 1 EI ..... 2 EOS ..... 9</p> <p>Keneltä tällä kortilla olevilta voisitte pyytää?</p> <p>KORTTI 5</p> <p>1. omalta tai puolison äidiltä tai isoäidiltä ..... 2. omalta tai puolison isältä tai isoisältä ..... 3. pojalta tai vävyiltä ..... 4. tyttäreltä tai miniältä ..... 5. veljiltä tai sisarilta ..... 6. muilta sukulaisilta ..... 7. naapureilta ..... 8. työ- tai opiskelutovereilta ..... 9. ystävilta tai kavereilta .....</p>	<p>1 2 9 } → K 49</p> <p>KYLLÄ</p> <p>K K K K K K K K K</p>
49.	<p>Entä tunnetteko jonkun (oman kotitaloutenne lisäksi), joka voisi auttaa, jos tarvitsette neuvoja tärkeissä omaa elämää (perhettä, työtä) koskevissa päätöksissä?</p> <p>KYLLÄ ..... 1 EI ..... 2 EOS ..... 9</p> <p>Keneltä samalla kortilla olevilta voisitte pyytää?</p> <p>KORTTI 5</p> <p>1. omalta tai puolison äidiltä tai isoäidiltä ..... 2. omalta tai puolison isältä tai isoisältä ..... 3. pojalta tai vävyiltä ..... 4. tyttäreltä tai miniältä ..... 5. veljiltä tai sisarilta ..... 6. muilta sukulaisilta ..... 7. naapureilta ..... 8. työ- tai opiskelutovereilta ..... 9. ystävilta tai kavereilta .....</p>	<p>1 2 9 } → K 50</p> <p>KYLLÄ</p> <p>K K K K K K K K K</p>

<p>50. M</p>	<p>Jos Teillä on henkilökohtaisia vaikeuksia tai ongelmia, joihin tarvitsette keskusteluapua tai myötätuntoa, voitteko saada apua kortilla mainituilta? KORTTI 6</p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="2">KYLÄ</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>1. puolisoita, elämäkumppaneita .....</td><td>K</td></tr> <tr><td>2. omalta tai puolison äidiltä tai isoäidiltä .....</td><td>K</td></tr> <tr><td>3. omalta tai puolison isältä tai isoisältä .....</td><td>K</td></tr> <tr><td>4. pojalta tai vävyiltä .....</td><td>K</td></tr> <tr><td>5. tyttäreltä tai minialta .....</td><td>K</td></tr> <tr><td>6. veljiltä tai sisarilta .....</td><td>K</td></tr> <tr><td>7. muita sukulaisilta .....</td><td>K</td></tr> <tr><td>8. naapureilta .....</td><td>K</td></tr> <tr><td>9. työ- tai opiskelutovereilta .....</td><td>K</td></tr> <tr><td>10. ystävilä tai kavereilta .....</td><td>K</td></tr> </tbody> </table>	KYLÄ		1. puolisoita, elämäkumppaneita	K	2. omalta tai puolison äidiltä tai isoäidiltä	K	3. omalta tai puolison isältä tai isoisältä	K	4. pojalta tai vävyiltä	K	5. tyttäreltä tai minialta	K	6. veljiltä tai sisarilta	K	7. muita sukulaisilta	K	8. naapureilta	K	9. työ- tai opiskelutovereilta	K	10. ystävilä tai kavereilta	K
KYLÄ																								
1. puolisoita, elämäkumppaneita	K																							
2. omalta tai puolison äidiltä tai isoäidiltä	K																							
3. omalta tai puolison isältä tai isoisältä	K																							
4. pojalta tai vävyiltä	K																							
5. tyttäreltä tai minialta	K																							
6. veljiltä tai sisarilta	K																							
7. muita sukulaisilta	K																							
8. naapureilta	K																							
9. työ- tai opiskelutovereilta	K																							
10. ystävilä tai kavereilta	K																							
<p>EI KENELTÄKÄÄN ☐</p> <p>EI TARVITSE ☐</p> <p>EOS ☐</p>																								
<p>51. M</p>	<p>Kuinka tyytyväinen olette siihen tukeen tai keskusteluapuun, jota saatte läheisiltänne:</p>	<table border="1"> <tbody> <tr><td>erittäin tyytyväinen .....</td><td>1</td></tr> <tr><td>melko tyytyväinen .....</td><td>2</td></tr> <tr><td>ette oikein tyytyväinen .....</td><td>3</td></tr> <tr><td>vai ette ollenkaan tyytyväinen? .....</td><td>4</td></tr> <tr><td>EOS .....</td><td>9</td></tr> </tbody> </table>	erittäin tyytyväinen	1	melko tyytyväinen	2	ette oikein tyytyväinen	3	vai ette ollenkaan tyytyväinen?	4	EOS	9												
erittäin tyytyväinen	1																							
melko tyytyväinen	2																							
ette oikein tyytyväinen	3																							
vai ette ollenkaan tyytyväinen?	4																							
EOS	9																							
<p>52.</p>	<p>Oletteko hankkinut <u>neuvoja tai tukea</u> (ei raha-apua) henkilökohtaisiin vaikeuksiinne tai ongelmiinne viimeksi kuluneiden 12 kuukauden aikana:</p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>KYLÄ</th> <th>EI</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>a. sosiaali- tai terveydenhuollon ammattiauttajalla? .....</td> <td>1</td> <td>2</td> </tr> <tr> <td>b. vapaaehtoisjärjestöltä, seurakunnalta tai muulta ryhmältä? ...</td> <td>1</td> <td>2</td> </tr> <tr> <td>c. ostanut yksityisenä palveluna? .....</td> <td>1</td> <td>2</td> </tr> <tr> <td>d. jostain muualta? Mistä? _____</td> <td>1</td> <td>2</td> </tr> </tbody> </table>		KYLÄ	EI	a. sosiaali- tai terveydenhuollon ammattiauttajalla?	1	2	b. vapaaehtoisjärjestöltä, seurakunnalta tai muulta ryhmältä? ...	1	2	c. ostanut yksityisenä palveluna?	1	2	d. jostain muualta? Mistä? _____	1	2							
	KYLÄ	EI																						
a. sosiaali- tai terveydenhuollon ammattiauttajalla?	1	2																						
b. vapaaehtoisjärjestöltä, seurakunnalta tai muulta ryhmältä? ...	1	2																						
c. ostanut yksityisenä palveluna?	1	2																						
d. jostain muualta? Mistä? _____	1	2																						
<p>EI PUOLISOA ☐ → K 54</p>																								

53. M	Millainen on suhteenne (nykyiseen) avio- tai avopuolisoonne: KORTTI 7 erittäin hyvä ..... 1 hyvä ..... 2 tydyttävä ..... 3 huono ..... 4 vai erittäin huono? 5	
54. M	Kuinka monta oikein läheistä ystävää Teillä on yhteensä? Älkää laskeko mukaan saman kotitalouden jäseniä. EI YHTÄÄN ..... 0 → K 57 YKSI ..... 1 KAKSI ..... 2 KOLME ..... 3 ENEMMÄN: Kuinka monta? ..... <input type="text"/> EOS 99	
55.	Onko läheisin oman kotitaloutenne ulkopuolinen ystävä mies vai nainen? MIES ..... 1 NAINEN ..... 2 EOS 9	
56. M	Lukuunottamatta oman kotitaloutenne jäseniä, onko Teillä joku läheinen ihminen tai joku, jonka kanssa voitte puhua täysin luottamuksellisesti? KYLLÄ ..... 1 EI ..... 2 EOS 9	
TYÖLLISYYS JA TYÖOLOJEN		
57.	Kuinka monta vuotta olette yhteensä olleet ansiotyössä elämänne aikana? (Työkokemus lasketaan 15-vuotiaasta lähtien) Vuosien lukumäärä ..... <input type="text"/> Alle vuoden ..... 0 Ei ole ollut koskaan töissä ..... 98 EOS 99	 } → K 61
58.	Minkä ikäisenä saitte ensimmäisen työpaikan, jossa olitte vähintään vuoden? EI OLE OLLUT VAKITUISTA KOSKAAN 0	 <input type="text"/>

59.	Oletteko ollut elämäne aikana:														
	aina lähes samanlaisessa ammatissa	1													
	2-3:ssa selvästi erilaisessa ammatissa	2													
	vai useammassa selvästi erilaisessa ammatissa?	3													
	EOS	9													
60.	Oletteko vaihtanut työpaikkaa viimeksi kuluneiden 5 vuoden aikana?														
	Ei	0													
	KYLLÄ: Kuinka monessa työpaikassa olette olleet?		<input type="text"/>												
61.	Mitä pääasiassa telitte tähän samaan aikaan viisi vuotta sitten eli vuonna 1989.														
	Olitteko:	työssä palkansaajana toisen palveluksessa	0	} → K 62											
		ryhtijä maatilalla tai muussa yrityksessä tai vapaan ammatin harjoittaja ..	1												
		työssä perheenjäsenen maatilalla tai yrityksessä ilman varsinaista palkkaa	2												
		työtön tai lomautettuna	3												
		varusmies	4												
		opiskelija tai koululainen	5												
		eläkkeellä	6												
		työkyvytön tai pitkäaikaisesti sairas	7												
	tai hoiditte omaa kotitaloutta?	8													
	Oliko työsuhte:	osa-aikainen	1												
vai kokoaikainen?		2													
Oliko se:	määräaikainen	1													
	vai pysyväksi sovittu?	2													
62.	Oletteko ollut työttömänä tai lomautettuna viimeksi kuluneiden viiden vuoden aikana?														
	KYLLÄ	1													
	Ei	2	→ K 68												
63.	Kuinka monta kertaa olette näiden viiden vuoden aikana ollut työttömänä tai lomautettuna?														
	KERTOJA		<input type="text"/> JOS 1 → K 65												
64.	Oletteko ollut näiden viiden vuoden aikana työttömyys- tai lomautusjaksojen välillä:														
			<table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>KYLLÄ</th> <th>EI</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>a. työssä? .....</td> <td>1</td> <td>2</td> </tr> <tr> <td>b. Työllistettynä erityistoimenpitein? (velvoitetöylyllistettynä, työllistämistuella, suojatyössä tai muunlaisessa työvoimaviranomaisen järjestämässä työssä)? ..</td> <td>1</td> <td>2</td> </tr> <tr> <td>c. työllisyyskoulutuksessa? .....</td> <td>1</td> <td>2</td> </tr> </tbody> </table>		KYLLÄ	EI	a. työssä?	1	2	b. Työllistettynä erityistoimenpitein? (velvoitetöylyllistettynä, työllistämistuella, suojatyössä tai muunlaisessa työvoimaviranomaisen järjestämässä työssä)? ..	1	2	c. työllisyyskoulutuksessa?	1	2
		KYLLÄ	EI												
	a. työssä?	1	2												
b. Työllistettynä erityistoimenpitein? (velvoitetöylyllistettynä, työllistämistuella, suojatyössä tai muunlaisessa työvoimaviranomaisen järjestämässä työssä)? ..	1	2													
c. työllisyyskoulutuksessa?	1	2													
a. työssä?	1	2													
b. Työllistettynä erityistoimenpitein? (velvoitetöylyllistettynä, työllistämistuella, suojatyössä tai muunlaisessa työvoimaviranomaisen järjestämässä työssä)? ..	1	2													
c. työllisyyskoulutuksessa?	1	2													

65.	Montako kuukautta olette yhteensä olleet työttömänä tai lomautettuna tänä aikana: <table border="0" style="width: 100%;"> <tr> <td style="width: 80%;">alle 3 kuukautta .....</td> <td style="width: 20%; text-align: right;">1</td> </tr> <tr> <td>3–6 kuukautta .....</td> <td style="text-align: right;">2</td> </tr> <tr> <td>7–12 kuukautta .....</td> <td style="text-align: right;">3</td> </tr> <tr> <td>1–2 vuotta .....</td> <td style="text-align: right;">4</td> </tr> <tr> <td>yli 2 vuotta? .....</td> <td style="text-align: right;">5</td> </tr> </table>	alle 3 kuukautta	1	3–6 kuukautta	2	7–12 kuukautta	3	1–2 vuotta	4	yli 2 vuotta?	5																																																																																															
alle 3 kuukautta	1																																																																																																									
3–6 kuukautta	2																																																																																																									
7–12 kuukautta	3																																																																																																									
1–2 vuotta	4																																																																																																									
yli 2 vuotta?	5																																																																																																									
66.	Kuinka pitkään nykyinen/viimeisin työttömyytenne tai lomautuksenne kesti tai on kestänyt: <table border="0" style="width: 100%;"> <tr> <td style="width: 80%;">alle 3 kuukautta .....</td> <td style="width: 20%; text-align: right;">1</td> </tr> <tr> <td>3–6 kuukautta .....</td> <td style="text-align: right;">2</td> </tr> <tr> <td>7–12 kuukautta .....</td> <td style="text-align: right;">3</td> </tr> <tr> <td>1–2 vuotta .....</td> <td style="text-align: right;">4</td> </tr> <tr> <td>yli 2 vuotta? .....</td> <td style="text-align: right;">5</td> </tr> </table>	alle 3 kuukautta	1	3–6 kuukautta	2	7–12 kuukautta	3	1–2 vuotta	4	yli 2 vuotta?	5																																																																																															
alle 3 kuukautta	1																																																																																																									
3–6 kuukautta	2																																																																																																									
7–12 kuukautta	3																																																																																																									
1–2 vuotta	4																																																																																																									
yli 2 vuotta?	5																																																																																																									
67. M	Ovatko seuraavat asiat mielestänne lisääntyneet vai vähentyneet sinä aikana kun olette olleet työtön: <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="width: 45%;"></th> <th style="width: 10%;">LISÄÄNTYNYT SELVÄSTI</th> <th style="width: 10%;">LISÄÄNTYNYT JONKIN VERRAN</th> <th style="width: 10%;">EI MUUT- TUNUT</th> <th style="width: 10%;">VÄHEN- TYNYT JONKIN VERRAN</th> <th style="width: 10%;">VÄHEN- TYNYT SELVÄSTI</th> <th style="width: 5%;">EOS</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>KORTTI 8</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>a. kuntoilu tai ulkoilu? .....</td> <td style="text-align: center;">1</td> <td style="text-align: center;">2</td> <td style="text-align: center;">3</td> <td style="text-align: center;">4</td> <td style="text-align: center;">5</td> <td style="text-align: center;">9</td> </tr> <tr> <td>b. kotityöt, remontointi, talon rakentaminen? .....</td> <td style="text-align: center;">1</td> <td style="text-align: center;">2</td> <td style="text-align: center;">3</td> <td style="text-align: center;">4</td> <td style="text-align: center;">5</td> <td style="text-align: center;">9</td> </tr> <tr> <td>c. pitkästyminen? .....</td> <td style="text-align: center;">1</td> <td style="text-align: center;">2</td> <td style="text-align: center;">3</td> <td style="text-align: center;">4</td> <td style="text-align: center;">5</td> <td style="text-align: center;">9</td> </tr> <tr> <td>d. mielenkiintoiset harrastukset tai toiminnot? .....</td> <td style="text-align: center;">1</td> <td style="text-align: center;">2</td> <td style="text-align: center;">3</td> <td style="text-align: center;">4</td> <td style="text-align: center;">5</td> <td style="text-align: center;">9</td> </tr> <tr> <td>e. tunne ettei saa mitään aikaan? ....</td> <td style="text-align: center;">1</td> <td style="text-align: center;">2</td> <td style="text-align: center;">3</td> <td style="text-align: center;">4</td> <td style="text-align: center;">5</td> <td style="text-align: center;">9</td> </tr> <tr> <td>f. vaikeus suunnitella elämää eteenpäin? .....</td> <td style="text-align: center;">1</td> <td style="text-align: center;">2</td> <td style="text-align: center;">3</td> <td style="text-align: center;">4</td> <td style="text-align: center;">5</td> <td style="text-align: center;">9</td> </tr> <tr> <td>g. alkoholin käyttö? .....</td> <td style="text-align: center;">1</td> <td style="text-align: center;">2</td> <td style="text-align: center;">3</td> <td style="text-align: center;">4</td> <td style="text-align: center;">5</td> <td style="text-align: center;">9</td> </tr> <tr> <td>h. järjestötyö tai vapaaehtoistyö? .....</td> <td style="text-align: center;">1</td> <td style="text-align: center;">2</td> <td style="text-align: center;">3</td> <td style="text-align: center;">4</td> <td style="text-align: center;">5</td> <td style="text-align: center;">9</td> </tr> <tr> <td>i. opiskelu? .....</td> <td style="text-align: center;">1</td> <td style="text-align: center;">2</td> <td style="text-align: center;">3</td> <td style="text-align: center;">4</td> <td style="text-align: center;">5</td> <td style="text-align: center;">9</td> </tr> <tr> <td>j. huoli työttömyyden jatkumisesta pitkään? .....</td> <td style="text-align: center;">1</td> <td style="text-align: center;">2</td> <td style="text-align: center;">3</td> <td style="text-align: center;">4</td> <td style="text-align: center;">5</td> <td style="text-align: center;">9</td> </tr> <tr> <td>k. kontaktit toisiin ihmisiin? .....</td> <td style="text-align: center;">1</td> <td style="text-align: center;">2</td> <td style="text-align: center;">3</td> <td style="text-align: center;">4</td> <td style="text-align: center;">5</td> <td style="text-align: center;">9</td> </tr> <tr> <td>l. ammattitaidon menettämisen pelko? .....</td> <td style="text-align: center;">1</td> <td style="text-align: center;">2</td> <td style="text-align: center;">3</td> <td style="text-align: center;">4</td> <td style="text-align: center;">5</td> <td style="text-align: center;">9</td> </tr> <tr> <td>m. toimeentulovaikeudet? .....</td> <td style="text-align: center;">1</td> <td style="text-align: center;">2</td> <td style="text-align: center;">3</td> <td style="text-align: center;">4</td> <td style="text-align: center;">5</td> <td style="text-align: center;">9</td> </tr> </tbody> </table>		LISÄÄNTYNYT SELVÄSTI	LISÄÄNTYNYT JONKIN VERRAN	EI MUUT- TUNUT	VÄHEN- TYNYT JONKIN VERRAN	VÄHEN- TYNYT SELVÄSTI	EOS	KORTTI 8							a. kuntoilu tai ulkoilu?	1	2	3	4	5	9	b. kotityöt, remontointi, talon rakentaminen?	1	2	3	4	5	9	c. pitkästyminen?	1	2	3	4	5	9	d. mielenkiintoiset harrastukset tai toiminnot?	1	2	3	4	5	9	e. tunne ettei saa mitään aikaan?	1	2	3	4	5	9	f. vaikeus suunnitella elämää eteenpäin?	1	2	3	4	5	9	g. alkoholin käyttö?	1	2	3	4	5	9	h. järjestötyö tai vapaaehtoistyö?	1	2	3	4	5	9	i. opiskelu?	1	2	3	4	5	9	j. huoli työttömyyden jatkumisesta pitkään?	1	2	3	4	5	9	k. kontaktit toisiin ihmisiin?	1	2	3	4	5	9	l. ammattitaidon menettämisen pelko?	1	2	3	4	5	9	m. toimeentulovaikeudet?	1	2	3	4	5	9
	LISÄÄNTYNYT SELVÄSTI	LISÄÄNTYNYT JONKIN VERRAN	EI MUUT- TUNUT	VÄHEN- TYNYT JONKIN VERRAN	VÄHEN- TYNYT SELVÄSTI	EOS																																																																																																				
KORTTI 8																																																																																																										
a. kuntoilu tai ulkoilu?	1	2	3	4	5	9																																																																																																				
b. kotityöt, remontointi, talon rakentaminen?	1	2	3	4	5	9																																																																																																				
c. pitkästyminen?	1	2	3	4	5	9																																																																																																				
d. mielenkiintoiset harrastukset tai toiminnot?	1	2	3	4	5	9																																																																																																				
e. tunne ettei saa mitään aikaan?	1	2	3	4	5	9																																																																																																				
f. vaikeus suunnitella elämää eteenpäin?	1	2	3	4	5	9																																																																																																				
g. alkoholin käyttö?	1	2	3	4	5	9																																																																																																				
h. järjestötyö tai vapaaehtoistyö?	1	2	3	4	5	9																																																																																																				
i. opiskelu?	1	2	3	4	5	9																																																																																																				
j. huoli työttömyyden jatkumisesta pitkään?	1	2	3	4	5	9																																																																																																				
k. kontaktit toisiin ihmisiin?	1	2	3	4	5	9																																																																																																				
l. ammattitaidon menettämisen pelko?	1	2	3	4	5	9																																																																																																				
m. toimeentulovaikeudet?	1	2	3	4	5	9																																																																																																				

68.	HYPPYVALIKKO: LAITA RASTI AO. RUUTUUN K 5:N PERUSTEELLA JA SUORITA HYPPI SEN MUKAAN	TYÖLLINEN (KOODI 1) TAI 5B = KYLLÄ	☐	→ K 69
		TYÖTÖN (KOODI 2)	☐	→ K 96
		MUUT		
		EI OLLUT KOSKAAN TYÖSSÄ (K 57 = 98)	☐	→ K 96
		OLLUT ALLE VUODEN TYÖSSÄ (K 57 = 0)	☐	→ K 94
		EOS (K 57 = 99)	☐	→ K 94

TYÖLLISET

69.	Kuinka monta vuotta olette ollut nykyisessä työpaikassanne? (koskee yhtäjaksoista työsuhdetta ml. äitiyslomat, lomautukset tms.)	Vuosien lukumäärä	<input type="text"/>
		Alle vuoden	00
		EOS	99
70. M	Kumpi väittämistä vastaa paremmin Teidän käsitystänne nykyisestä työstänne: tai:	Työni on kuin mikä tahansa työ. Sitä tekee, mutta ainoa, millä on merkitystä on sen antama tulo	1
		Se on työtä, joka merkitsee minulle jotakin. Annsion lisäksi se antaa minulle henkilökohtaista tyydytystä?	2
		EOS	9
71. M	Onko työnne:	erittäin yksitoikkoista	1
		melko yksitoikkoista	2
		melko vaihtelevaa	3
		vai erittäin vaihtelevaa?	4
		EOS	9
72. M	Pidätkö nykyisiä työtehtäviänne ruumiillisesti:	erittäin kevyinä	1
		melko kevyinä	2
		melko raskaina	3
		vai erittäin raskaina?	4
		EOS	9

73. M	Pidättekö nykyisiä työtehtäviäne henkisesti: erittäin kevyinä ..... 1 melko kevyinä ..... 2 melko raskaina ..... 3 vai erittäin raskaina? ..... 4 EOS 9	
74. M	Onko työssänne vaiheita, jolloin työnne on liian valkeaa: ei koskaan ..... 1 melko harvoin ..... 2 siltoin tällöin ..... 3 melko usein ..... 4 jatkuvasti? ..... 5 EOS 9	
75. M	Voitteko käyttää tietojanne tai taitojanne työssänne: erittäin paljon ..... 1 melko paljon ..... 2 jonkin verran ..... 3 melko vähän ..... 4 erittäin vähän? ..... 5 EOS 9	
76.	Oletteko viimeksi kuluneiden 12 kuukauden aikana osallistunut joihinkin työhönne liittyviin koulutustilaisuuksiin tai kurssille? Laskekaa mukaan vain työaikana käydyt kurssit. Ei ..... 0 JOS KYLLÄ: Montako päivää yhteensä?	
77.	Kuinka monta tuntia viikossa työskentelette tavallisesti päätoimessanne? Laskekaa päätoimeenne liittyvät kotona tekemänne työt ja ylityöt mukaan. TUNTIEN MÄÄRÄ VIIKOSSA	
78. M	Sopiiko päätyönne nykyinen työaika Teille parhaiten, sopisiko Teille paremmin lyhyempi vai pidempi viikkotyöaika? Ottakaa huomioon, että palkka vähenisi tai lisääntyisi vastaavasti. NYKYINEN TYÖAIKA SOPII PARHAITEN ..... 1 → K 80 LYHYEMPI TYÖAIKA SOPIISI PAREMMIN ..... 2 PIDEMPI TYÖAIKA SOPIISI PAREMMIN ..... 3 EOS 9	

79. M	Kuinka monen tunnin työviikko sopisi Teille parhaiten? TUNTIA	<input type="text"/>																					
80. M	Liittyykö työhönne seuraavia epävarmuustekijöitä: a. Siirto toisiin tehtäviin? ..... b. Pakkolomautuksen uhka? ..... c. Irtisanomisen uhka? ..... d. Työttömyyden uhka? ..... e. Osapäiväistämisen tai töiden vähenemisen uhka? ..... f. Tulojen vähenemisen uhka?	<table border="1"> <thead> <tr> <th>KYLLÄ</th> <th>EI</th> <th>EOS</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1</td> <td>2</td> <td>9</td> </tr> <tr> <td>1</td> <td>2</td> <td>9</td> </tr> <tr> <td>1</td> <td>2</td> <td>9</td> </tr> <tr> <td>1</td> <td>2</td> <td>9</td> </tr> <tr> <td>1</td> <td>2</td> <td>9</td> </tr> <tr> <td>1</td> <td>2</td> <td>9</td> </tr> </tbody> </table>	KYLLÄ	EI	EOS	1	2	9	1	2	9	1	2	9	1	2	9	1	2	9	1	2	9
KYLLÄ	EI	EOS																					
1	2	9																					
1	2	9																					
1	2	9																					
1	2	9																					
1	2	9																					
1	2	9																					
81.	Oletteko ajatellut, että saattaisitte lähteä eläkkeelle jo ennen vanhuuseläkeikää: ette ole ajatellut ..... 1 olette joskus ajatellut ..... 2 vai olette ajatellut usein? ..... 3 ON JO JÄTTÄNYT ELÄKEHAKEMUKSEN 4																						
82.	HAASTATELTAVA ON MAANVILJELIJÄ TAI MAATALOUSYRITTÄJÄN AVUSTAVA PERHEENJÄSEN (Ks. K 8)	☐ → K 96																					
83.	Onko työntekijöiden määrä viimeksi kuluneiden kolmen vuoden aikana toimipaikassanne: lisääntynyt selvästi ..... 1 lisääntynyt jonkin verran ..... 2 pysynyt ennallaan ..... 3 vähentynyt jonkin verran ..... 4 vähentynyt selvästi? ..... 5 EOS ..... 9 → K 85	} → K 85																					
84.	JOS VÄHENTYNYT: Onko työntekijöitä: irtisanottu ..... 1 tai vähennetty niin ettei lähteneiden tilalle ole otettu uusia? ..... 2 SEKÄ ETTÄ ..... 3 EOS 9																						

85.	<p>Mitkä seuraavista vaihtoehtoista parhaiten kuvaa viikottaista työaikaanne:</p> <p>päivätyö (klo 6:n ja 18:n välillä) ..... 1</p> <p>säännöllinen iltatyö (klo 18:n ja 22:n välillä) ..... 2</p> <p>säännöllinen yötyö (klo 22:n ja 6:n välillä) ..... 3</p> <p>säännöllinen aamutyö ..... 4</p> <p>2-vuorotyö ..... 5</p> <p>keskeytyvä 3-vuorotyö ..... 6</p> <p>keskeytymätön 3-vuorotyö ..... 7</p> <p>muu vuorollistan mukainen työ ..... 8</p> <p>muu työaika? Mikä? _____ 9</p> <p>_____</p>	
86.	<p>Työskentelettekö pääasiassa:</p> <p>kotona tai samassa kiinteistössä ..... 1 → K 88</p> <p>kodin ulkopuolella ..... 2</p> <p>suurin piirtein saman verran kotona ja muualla? ..... 3</p>	
87.	<p>Kuinka paljon aikaa keskimäärin kuluu päivittäin työmatkaanne yhteen suuntaan? Laskekaa mukaan odotukseen käytetty aika, mutta ei ostoksiin tai lasten päivähoitoon viemiseen tai noutamiseen käytettyä aikaa.</p> <p>MINUUTTEINA ..... <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/></p>	
YRITTÄJÄT JA YRITTÄJÄN AVUSTAVAT PERHEENJÄSENET ☐ → K 96		
88.	<p>Onko nykyinen työsuhteenne sovittu pysyväksi vai määräaikaiseksi:</p> <p>pysyväksi ..... 1 → K 89</p> <p>vai määräaikaiseksi? ..... 2</p>	
JOS MÄÄRÄAIKAINEN TYÖSUHDE/VIRKA		
	<p>Oletteko:</p> <p>sijainen ilman pysyvää tointa ..... 1</p> <p>työvoimaa vuokraavan yrityksen palveluksessa ..... 2</p> <p>free lancerina ..... 3</p> <p>koeajalla ..... 4</p> <p>työllistämistuella työllistetty ..... 5</p> <p>määräajaksi sovitussa työsuhteessa ..... 6</p> <p>kausiluonteisessa työssä ..... 7</p> <p>tulette työhön kutsuttaessa ..... 8</p> <p>oppisopimussuhteessa? ..... 9</p> <p>EOS ..... 99</p>	

89.	<p>a. Noudatatteko jotakin joustavaa työaikaa, esimerkiksi voitteko itse tietyissä rajoissa päättää, mihin aikaan tulette tai lähette työpaikalta? .....</p> <p>b. Voitteko poistua työpaikaltanne kesken päivän yksityisasioiden vuoksi noin puoleksi tunniksi keskustelematta esimiehenne kanssa? .....</p>	KYLLÄ	EI	EOS		
		1	2	9		
90. M	<p>Voitteko vaikuttaa paljon, melko paljon, jonkin verran vai ette lainkaan:</p>	Paljon	Melko paljon	Jonkin verran	Ei lainkaan	EOS
	a. Siihen, mitä työtehtäviinne kuuluu?	1	2	3	4	9
	b. Siihen, missä järjestyksessä teette työnne?	1	2	3	4	9
	c. Työtahtinne?	1	2	3	4	9
	d. Työmenetelmienne?	1	2	3	4	9
	e. Siihen, miten työt jaetaan ihmisten kesken?	1	2	3	4	9
	f. Siihen, keiden kanssa työskentelette?	1	2	3	4	9
	g. Laitehankintoihin?	1	2	3	4	9
91. M	<p>KYSYTÄÄN VAIN JOS VASTAAJA TOIMINUT PALKANSAAJANA SEKÄ VIISI VUOTTA SITTEN ETTÄ VIIME VIIKOLLA (KS. K 61)</p> <p>Miten katsotte seuraavien asioiden <u>muuttuneen</u> <u>kohdallenne</u> viimeksi kuluneiden viiden vuoden aikana:</p>	Parantunut	Heikentynyt	Pysynyt ennallaan	EOS	
	a. Onko asemanne työpaikalla parantunut, heikentynyt vai pysynyt ennallaan?	1	2	3	9	
	b. Entä työtehtäviinne kiinnostavuus?	1	2	3	9	
	c. Työskentelyolosuhteenne?	1	2	3	9	
92. M	<p>KYSYTÄÄN SAMOILTA HENKILÖILTÄ KUIN K 91M.</p> <p>Jos ajattelette kireestä ja aikatauluista johtuvia paineita työssä, niin onko oma tilanteenne siinä suhteessa viimeksi kuluneiden viiden vuoden aikana:</p>	parantunut	1			
	heikentynyt	2				
	vai pysynyt ennallaan?	3				
	EOS	9				

93.	HYPPY: PALKANSAAJAT	☐ → K 96
94.	Milloin viimeksi olette olut työssä? VUOSILUVUN KAKSI VIIMEISTÄ NUMEROA	<input type="text"/>
95. M	<p>Mikä on pääasiallinen syy siihen, että ette ole työssä tällä hetkellä? VAIHTOEHDOT VOI LUKEA TARVITTAESSA.</p> <p>työttömyyseläke ..... 0</p> <p>korkea ikä tai riittävä määrä työvuosia ..... 1</p> <p>sairaus ..... 2</p> <p>paikkakunnalla ei ole sopivaa kokopäivätyötä ..... 3</p> <p>paikkakunnalla ei ole sopivaa osapäivätyötä ..... 4</p> <p>kotityöt, omien lasten hoito ..... 5</p> <p>koulunkäynti tai opiskelu ..... 6</p> <p>saatavissa olevan työn huono palkka ..... 7</p> <p>puolison toivomus kotona olosta ..... 8</p> <p>ansiotyö ei ole taloudellisesti välttämätöntä ..... 9</p> <p>ei ole työtä tarjolla ..... 10</p> <p>jokin muu syy? Mikä? _____ 11</p> <p>EOS ..... 99</p>	
TERVEYS		
96. M	<p>Seuraavaksi esitän muutamia kysymyksiä terveydentilastanne. Mikä seuraavista vaihtoehtoista parhaiten kuvaa tämänhetkistä terveydentilaanne:</p> <p>erittäin hyvä ..... 1</p> <p>hyvä ..... 2</p> <p>keskinkertainen ..... 3</p> <p>huono ..... 4</p> <p>vai erittäin huono? ..... 5</p> <p>EOS ..... 9</p>	
97.	<p>Onko Teillä jokin pitkäaikainen sairaus, vaiva tai vamma?</p> <p>KYLLÄ ..... 1</p> <p>Ei ..... 2 → K 99</p>	

98.	<p>Mikä tämä sairaus tai vamma on?</p> <p>TARKENNUSKYSYMYKSET (KYSYTÄÄN VAIN TARVITTAESSA, MIKÄLI HAASTATELTAVA EI OSAA NIMETÄ VAIVAANSA):</p> <p>a. Voitteko kuvailla tätä vähän tarkemmin? b. Mitä lääkäri sanoi sen olevan? c. Missä päin kehoa Teillä on näitä vaivoja?</p> <p>Vaiva 1: _____</p> <p>Vaiva 2: _____</p> <p>Vaiva 3: _____</p> <p>Vaiva 4: _____</p> <p>Vaiva 5: _____</p> <p>Vaiva 6: _____</p>	<table border="1"> <tr><td> </td><td> </td></tr> <tr><td> </td><td> </td></tr> <tr><td> </td><td> </td></tr> <tr><td> </td><td> </td></tr> <tr><td> </td><td> </td></tr> <tr><td> </td><td> </td></tr> </table>												
99.	<p>Onko Teillä (vielä) jokin (muu) pitkäaikaissairaus, vaikkapa vähäpätöinenkin? Kenties jokin tällä kortilla mainituista?</p> <p>KORTTI 9</p> <p>KYLLÄ ..... 1</p> <p>EI ..... 2 → K 101</p>	<table border="1"> <tr><td> </td><td> </td></tr> <tr><td> </td><td> </td></tr> </table>												
100.	<p>Mikä tämä sairaus tai vamma on?</p> <p>TARKENNUSKYSYMYKSET (KYSYTÄÄN VAIN TARVITTAESSA, MIKÄLI HAASTATELTAVA EI OSAA NIMETÄ VAIVAANSA):</p> <p>a. Voitteko kuvailla tätä vähän tarkemmin? b. Mitä lääkäri sanoi sen olevan? c. Missä päin kehoa Teillä on näitä vaivoja?</p> <p>Vaiva 1: _____</p> <p>Vaiva 2: _____</p> <p>Vaiva 3: _____</p> <p>Vaiva 4: _____</p> <p>Vaiva 5: _____</p> <p>Vaiva 6: _____</p>	<table border="1"> <tr><td> </td><td> </td></tr> <tr><td> </td><td> </td></tr> <tr><td> </td><td> </td></tr> <tr><td> </td><td> </td></tr> <tr><td> </td><td> </td></tr> <tr><td> </td><td> </td></tr> </table>												

101.	<p>Entä käyttekö säännöllisesti lääkkeitä johonkin muuhun pitkäaikaissairauteen, jota ette ole vielä maininnut?</p> <p>KYLLÄ ..... 1 EI ..... 2 → K 103</p>													
102.	<p>Mikä tämä salraus tai vamma on?</p> <p>TARKENNUKYSYMYKSET (KYSYTÄÄN VAIN TARVITTAESSA, MIKÄLI HAASTATELTAVA EI OSAA NIMETÄ VAIVAANSA):</p> <p>a. Voitteko kuvailla tätä vähän tarkemmin? b. Mitä lääkäri sanoi sen olevan? c. Missä päin kehoa Teillä on näitä vaivoja?</p> <p>Vaiva 1: _____</p> <p>Vaiva 2: _____</p> <p>Vaiva 3: _____</p> <p>Vaiva 4: _____</p> <p>Vaiva 5: _____</p> <p>Vaiva 6: _____</p>	<table border="1"> <tr><td> </td><td> </td></tr> <tr><td> </td><td> </td></tr> <tr><td> </td><td> </td></tr> <tr><td> </td><td> </td></tr> <tr><td> </td><td> </td></tr> <tr><td> </td><td> </td></tr> </table>												
103.	<p>EI PITKÄAIKAISSAIRAUKSIA .....</p>	☐ → K 106												
104. M	<p>Rajoittaako sairautenne/vammanne työntekoanne tai haittaako se jokapäivälsten tehtävienne suorittamista (ansiotyötä, kotitöitä, koulunkäyntiä tai opiskelua):</p> <p>suuresti ..... 1 jossakin määrin ..... 2 vai ei lainkaan? ..... 3</p>													
105. M	<p>Haittaako se kanssakäymistä muiden ihmisten kanssa:</p> <p>suuresti ..... 1 jossakin määrin ..... 2 vai ei lainkaan? ..... 3</p>													
106.	<p>a. Miten pitkä olette? .....</p> <p>b. Entä paljonko painatte? .....</p>	<table border="1"> <tr><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td></tr> <tr><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td></tr> </table>												

107. Esitän seuraavaksi joitakin kysymyksiä, jotka käsittelevät liikuntakykyä, näkökykyä, kuuloa ja muuta vastaavaa. Näissä kysymyksissä ei tarkoiteta mahdollisia tilapäisiä vaikeuksia.

	KYSY ENSIN A-KOHTA KAIKISTA JA VASTA SITTEN KOHTA B NIISTÄ, JOITA EI PYSTY TEKEMÄÄN			
	A. KYLLÄ	B. EI:		
		Onko Teillä siinä: pieniä vaikeuksia, suuria vaikeuksia vai ettekö pysty lainkaan?		
	PIENIÄ	SUURIA	EI PYSTY	
a. Pystytekö kulkemaan portaita vaikeuksitta?	1	2	3	4
b. Entä juoksemaan 100 metriä, jos on kiire?	1	2	3	4
c. Entä kävelemään 5 minuuttia melko ripeästi vaikeuksitta?	1	2	3	4
d. Entä vaikeuksitta kantamaan 5 kilon painoista kantamusta, esimerkiksi painavaa kassia, lyhyehkön matkan, esim. 10 metriä?	1	2	3	4
e. Entä vaikeuksitta lukemaan tavallista kirjoitusta sanomalehdestä (silmälaseilla tai ilman)?	1	2	3	4
f. Entä vaikeuksitta kuulemaan puhetta usean henkilön välisessä keskustelussa (kuulolaitteen avulla jos käytätte sellaista)?	1	2	3	4
g. Entä puremaan vaikeuksitta kovaa ruokaa, kuten esimerkiksi kovaa leipää tai omenaa?	1	2	3	4

EI YHTÄÄN EI-VASTAUSTA ..... → K 112

---

108. Pystytekö kuntonne puolesta selviytymään ilman muiden apua:

	KYLLÄ	EI
a. elintarvikeostoksista?	1	2
b. ruoanlaitosta?	1	2
c. pyykistä ja siivouksesta?	1	2
d. pukeutumisesta ja riisuuntumisesta?	1	2
e. peseytymisestä?	1	2

EI YHTÄÄN EI-VASTAUSTA ..... → K 112

---

109. Saatteko säännöllistä apua tai hoitoa vähintään kerran viikossa?

KYLLÄ	1
EI	2 → K 112

---

110. Kuka Teitä auttaa tai hoitaa useimmin?

joku oman kotitalouden jäsen	1
muu sukulainen	2
naapuri	3
ystävä tai tuttava	4
kotivastaja tai kodinhoitaja	5
vai joku muu? Kuka?	6

111.	Hoitaako Teitä useimmin nais- vai miespuolinen henkilö? (MERKITSE KYSYMÄTTÄ, JOS SELVISI EDELLÄ)																																														
	NAINEN ..... 1 MIES 2																																														
112.	Onko kotitaloudessanne (ei haastateltava itse) vammainen, pitkäaikaisesti sairas tai muu henkilö, joka tarvitsee muiden apua jokapäiväisissä toimissaan? Tässä ei tarkoiteta tervettä lapsia.																																														
	MERKITSE KYLLÄ ..... 1 KYSYMÄTTÄ EI ..... 2 → K 116 JOS SELVÄÄ																																														
113.	Onko hän:																																														
	vammainen alle 18-vuotias lapsi ..... 1 aikuinen henkilö ..... 2 vai vanhus? 3																																														
114.	Kuka häntä auttaa tai hoitaa useimmin?																																														
	joku oman kotitalouden jäsen ..... 1 muu sukulainen ..... 2 naapuri ..... 3 ystävä tai tuttava ..... 4 kotiavustaja tai kodinhoitaja ..... 5 vai joku muu? Kuka? _____ 6																																														
115.	Onko tämä henkilö nainen vai mies? (MERKITSE KYSYMÄTTÄ, JOS SELVISI EDELLÄ)																																														
	NAINEN ..... 1 MIES 2																																														
116.	Luettelen seuraavaksi erilaisia vaivoja. Voisitteko vastata tämän kortin avulla, onko Teillä ollut niitä viimeksi kuluneen kuukauden aikana paljon, jonkin verran tai ei lainkaan:																																														
	KORTTI 10																																														
	<table border="1" data-bbox="740 1268 1101 1558"> <thead> <tr> <th></th> <th>EI LAINKAAN</th> <th>JONKIN VERRAN</th> <th>PALJON</th> <th>EOS</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>a. Päänsärkyä? .....</td> <td>1</td> <td>2</td> <td>3</td> <td>9</td> </tr> <tr> <td>b. Vatsavaivoja? .....</td> <td>1</td> <td>2</td> <td>3</td> <td>9</td> </tr> <tr> <td>c. Jäsenten puutumista tai niiden voimattomuutta? ..</td> <td>1</td> <td>2</td> <td>3</td> <td>9</td> </tr> <tr> <td>d. Sydämen tykytystä tai epäsäännöllistä lyöntiä? ...</td> <td>1</td> <td>2</td> <td>3</td> <td>9</td> </tr> <tr> <td>e. Pahoinvointia tai oksentelua? .....</td> <td>1</td> <td>2</td> <td>3</td> <td>9</td> </tr> <tr> <td>f. Huimausta? .....</td> <td>1</td> <td>2</td> <td>3</td> <td>9</td> </tr> <tr> <td>g. Käsiin vapinaa? .....</td> <td>1</td> <td>2</td> <td>3</td> <td>9</td> </tr> <tr> <td>h. Runsasta hikoilua ilman ruumiillista ponnistelua? .</td> <td>1</td> <td>2</td> <td>3</td> <td>9</td> </tr> </tbody> </table>			EI LAINKAAN	JONKIN VERRAN	PALJON	EOS	a. Päänsärkyä?	1	2	3	9	b. Vatsavaivoja?	1	2	3	9	c. Jäsenten puutumista tai niiden voimattomuutta? ..	1	2	3	9	d. Sydämen tykytystä tai epäsäännöllistä lyöntiä? ...	1	2	3	9	e. Pahoinvointia tai oksentelua?	1	2	3	9	f. Huimausta?	1	2	3	9	g. Käsiin vapinaa?	1	2	3	9	h. Runsasta hikoilua ilman ruumiillista ponnistelua? .	1	2	3	9
	EI LAINKAAN	JONKIN VERRAN	PALJON	EOS																																											
a. Päänsärkyä?	1	2	3	9																																											
b. Vatsavaivoja?	1	2	3	9																																											
c. Jäsenten puutumista tai niiden voimattomuutta? ..	1	2	3	9																																											
d. Sydämen tykytystä tai epäsäännöllistä lyöntiä? ...	1	2	3	9																																											
e. Pahoinvointia tai oksentelua?	1	2	3	9																																											
f. Huimausta?	1	2	3	9																																											
g. Käsiin vapinaa?	1	2	3	9																																											
h. Runsasta hikoilua ilman ruumiillista ponnistelua? .	1	2	3	9																																											

117.	Entä onko Teillä ollut viimeksi kuluneen kuukauden aikana seuraavia oireita: Vastatkaa saman kortin avulla.				
		EI LAINKAAN	JONKIN VERRAN	PALJON	EOS
	a. Ylirasittuneisuutta?	1	2	3	9
	b. Muistin tai keskittymiskyvyn heikkenemistä?	1	2	3	9
	c. Voimattomuutta tai väsymystä?	1	2	3	9
	d. Unettomuutta?	1	2	3	9
	e. Hemostuneisuutta tai jännittyneisyyttä?	1	2	3	9
	f. Ärtymisyyttä?	1	2	3	9
	g. Alakuloisuutta tai masentuneisuutta?	1	2	3	9
	h. Aloitekyvyttömyyttä tai päättämättömyyttä?	1	2	3	9
	i. Tunne siitä, että kaikki käy yli voimien?	1	2	3	9
118.	Oletteko viimeksi kuluneen kahden viikon aikana joutunut luopumaan joistakin jokapäiväisistä toimistanne, kuten esimerkiksi työssä tai koulussa käymisestä, kotitöistä tai jostakin harrastuksestanne, sairauden, loukkaantumisen tai vaikkapa vain nuhakuumeen takia?				
		KYLLÄ		1	
	Ei		2	→ K 121	
119.	Kuinka monena päivänä näiden kahden viikon aikana jouduitte luopumaan jokapäiväisistä toimistanne sairauden tai loukkaantumisen takia: PÄIVIEN LUKUMÄÄRÄ				
120.	Jouduitteko olemaan vuoteessa näiden kahden viikon aikana? Ei				0
		KYLLÄ: Montako päivää?			
121.	Oletteko ollut sairaalassa hoidettavana viimeksi kuluneiden 12 kuukauden aikana? Ei				0
		KYLLÄ: Kuinka monta päivää?			
122.	Kuinka monta kertaa olette viimeksi kuluneiden 12 kuukauden aikana käyttänyt lääkäripalveluja omiin sairauksiinne tai vaivoihinne? LUKUMÄÄRÄ				
123.	Oletteko käyttänyt viimeksi kuluneiden 12 kuukauden aikana unilääkkeitä tai rauhoittavia lääkkeitä? KYLLÄ				1
		Ei			2
		EOS			9

124a.	Oletteko viime 12 kuukauden aikana joutunut:	EI	KYLLÄ:
			Kuinka monta kertaa?
	a. sellaisen väkivallan kohteeksi, joka tuotti näkyviä jälkiä?	0	<input type="text"/>
	b. entä sellaisen, jossa ei jäänyt näkyviä jälkiä?	0	<input type="text"/>
	c. entä pelottavien uhkausten kohteeksi?	0	<input type="text"/>
	KAIKKIIN EI-VASTAUS	☐	→ K 128
124b.	JOS USEAMMANLAISIA:		
	Mikä näistä väkivallanteoista sattui viimeksi?	a	b c
125.	Oliko (viimeksi sattuneen) teon tekijä tai joku tekijöistä Tellelletuudestaan:		
	täysin tuntematon		1
	tuttu vain ulkonäöltä tai nimeltä		2
	tilapäinen tuttava		3
	työtoveri		4
	pitempiaikainen tuttava tai ystävä		5
	sukulainen		6
	perheenjäsen (JATKOKYSYMYS):		
	avio- tai avopuoliso		7
	lapsi		8
	äiti tai isä		9
	muu perheestä		10
	entinen puoliso tai kumppani		11
	muu henkilö? Kuka?		12
	EOS		99
126.	Tapahtuiko viimeksi sattunut teko:		
	työssä		1
	työmatkalla		2
	vapaa-aikana		3
	muuten?		4
127.	Tapahtuiko tämä väkivallanteo:		
	omassa tai muussa asunnossa		1
	baarissa, ravintolassa, tanssipaikalla, muussa julkisessa rakennuksessa		2
	kadulla, torilla tai muulla julkisella paikalla		3
	muualla? Missä?		4

132. M	Oletteko kertaakaan viimeksi kuluneiden 12 kuukauden aikana:	KYLLÄ	EI	EOS
	a. pelännyt, että teiltä loppuu ruoka ennenkuin saatte rahaa ostaaksenne lisää?	1	2	9
	b. joutunut tilanteeseen, että ruokarahat ovat loppuneet?	1	2	9
	c. jäänyt liian vähälle ruualle, koska ei ollut rahaa ostaa tarpeeksi ruokaa?	1	2	9
	d. ostanut tavallista halvempaa ruokaa, koska muuhun ei ole ollut varaa?	1	2	9
	e. ollut kokonaisen päivän tai pitempään syömättä, koska ei ole ollut rahaa ruokaan?	1	2	9

ELÄMÄN ARVOT JA TYYTYVÄISYYS

		MUUT KUIN TYÖLLISET ☐ → K 135	
133. M	Mikä seuraavista elämänaalueista antaa tällä hetkellä elämällemme eniten sisältöä:		
	työ	1	
	kodin ulkopuolinen vapaa-aika	2	
	koti ja perhe?	3	
	EOS	9	
134. M	Entä millä näistä elämänaalueista on vähiten merkitystä elämänne sisällön kannalta:		
	työillä	1	
	kodin ulkopuolisella vapaa-ajalla	2	
	kodilla ja perheellä?	3	
	EOS	9	
135. M	Usein tehdään ero "kodin" ja "asunnon" välillä. A. Voisitko valita kortilta sen vaihtoehdon, mitä "koti" Teille ensisijaisesti merkitsee? B. Minkä vaihtoehdoista asettaisitte tärkeysjärjestyksessä toiselle sijalle?		
	KORTTI 11	A. TÄRKEIN	B. TOISEKSI TÄRKEIN
	1. Henkilökohtaista omaisuutta	1	1
	2. Omaa paikkaa, jonka hyväksi on tehnyt työtä	2	2
	3. Paikkaa, jossa viihtyy, rentoutuu	3	3
	4. Yhteenkuuluvuutta asuinympäristön kanssa	4	4
	5. Paikkaa, jossa on asunut kauan tai johon liittyy muistoja	5	5
	6. Rauhallista paikkaa, jossa saa olla omissa oloissaan	6	6
	7. Turvallista paikkaa	7	7
	8. Perhettä, lapsia, rakkautta	8	8
	9. Paikkaa, jossa tuntee olevansa toisista riippumaton, oman itsensä herra	9	9
10. Jotakin muuta, mitä?	10	10	

136. M	Seuraavaksi pyytäisin Teitä arvioimaan eräitä asuinympäristöänne koskevia asioita.					
	Onko asuinpaikkanne:	hyvä	melko- hyvä	melko huono	vai huono?	EOS
a.	luonnonympäristö?	1	2	3	4	9
b.	rakennukset ja pihapiiri?	1	2	3	4	9
c.	naapurusto?	1	2	3	4	9
d.	palvelujen saatavuus?	1	2	3	4	9

137. M	Jos ajattelette nykyistä elämäanne yleisesti tällä hetkellä, niin oletteko siihen:	
	erittäin tyytyväinen	1
	melko tyytyväinen	2
	melko tyytymätön	3
	vai erittäin tyytymätön?	4
EOS	9	

138. M	Entä jos ajattelette aikaa viisi vuotta sitten ja vertaatte sitä nykyiseen elämäänne, niin oletteko nyt:	
	tyytyväisempi kuin viisi vuotta sitten	1
	ei ole tapahtunut muutosta	2
	vai tyytymättömämpi kuin viisi vuotta sitten?	3
	EOS	9

HENKILÖHAASTATELU PÄÄTTY

HAASTATELIIJA TÄYTTÄÄ

KAHDENKESKINEN HAASTATELUTILANNE:	Sain järjestettyä	1
	En saanut	2
	KYSYMYSJÄRJESTYS:	
Pystyin pitämään sovitun kysymysjärjestyksen	1	
En pystynyt pitämään sovitua järjestystä:	2	
Miksi?		
.....		
.....		

MILTÄ SINUSTA TUNTUU?

Esitämme tässä arkipäivän elämää ja mielteitä koskevia kysymyksiä.
Rengasta se vaihtoehto 1–7, joka vastaa parhaiten käsitystäsi.

1. Kuinka usein sinulla on tunne, ettet oikeastaan välitä, mitä ympärilläsi tapahtuu? <i>ei koskaan</i> 1 2 3 4 5 6 7 <i>hyvin usein</i>
2. Kuinka usein olet yllätynyt sellaisten henkilöiden käyttäytymisestä, jotka uskoit tuntevasi hyvin? <i>en koskaan</i> 1 2 3 4 5 6 7 <i>jatkuvasti</i>
3. Oletko joskus pettynyt ihmisiin, joihin luotit? <i>en koskaan</i> 1 2 3 4 5 6 7 <i>jatkuvasti</i>
4. Millainen on tähänastinen elämäsi ollut? <i>täysin vailla selvää tarkoitusta ja päämäärää</i> 1 2 3 4 5 6 7 <i>sen tarkoitus ja päämäärät ovat täysin selvät</i>
5. Kuinka usein sinusta tuntuu, että sinua kohdellaan epäoikeudenmukaisesti? <i>hyvin usein</i> 1 2 3 4 5 6 7 <i>ei koskaan</i>
6. Kuinka usein sinulla on tunne, että olet oudossa tilanteessa etkä tiedä, mitä tehdä? <i>hyvin usein</i> 1 2 3 4 5 6 7 <i>ei koskaan</i>
7. Koetko, että päivittäisten tehtäviesi hoitaminen on <i>suuren mielihyvän ja tyytytyksen lähde</i> 1 2 3 4 5 6 7 <i>tuskallista ja ikävää</i>
8. Kuinka usein tunteesi ja ajatuksesi ovat oikein sekaisin? <i>hyvin usein</i> 1 2 3 4 5 6 7 <i>ei koskaan</i>
9. Kuinka usein koet ristiriitaisia tunteita? <i>hyvin usein</i> 1 2 3 4 5 6 7 <i>en koskaan</i>
10. Monet ihmiset – jopa lujaluonteiset – kokevat tietyissä tilanteissa olevansa vain toisten tiellä. Kuinka usein sinä olet kokenut näin? <i>en koskaan</i> 1 2 3 4 5 6 7 <i>hyvin usein</i>
11. Kun jotain on tapahtunut, oletko jälkikäteen yleensä todennut, että <i>olit yli- tai aliarvioinut asian merkityksen</i> 1 2 3 4 5 6 7 <i>näit asian oikeassa mittakaavassa</i>
12. Kuinka usein sinulla on tunne, että päivittäiset tekemisesi ovat jokseenkin merkityksettömiä? <i>hyvin usein</i> 1 2 3 4 5 6 7 <i>ei koskaan</i>
13. Kuinka usein sinulla on tunne, ettet voi olla varma, pystytkö pitämään asiat hallinnassasi? <i>hyvin usein</i> 1 2 3 4 5 6 7 <i>ei koskaan</i>

KÄÄNNÄ

Seuraavassa on lueteltu erilaisia asioita, joita ihmiset arvostavat eri tavalla. Teidän tehtävänne on arvioida kuinka tärkeä kukin arvo on Teidän elämäänne ohjaavana periaatteena?

Tämä arvo on ELÄMÄÄNI OHJAAVANA PERIAATTEENA:

<i>arvojeni vastainen</i>	<i>ei tärkeä</i>	<i>tärkeä</i>					<i>hyvin tärkeä</i>	<i>äärimmäisen tärkeä</i>
-1	0	1	2	3	4	5	6	7

Mitä korkeampi numero on, sitä tärkeämpi arvo on ELÄMÄÄNNE ohjaavana periaatteena. Kirjoittakaa kunkin arvon jälkeen varattuun tilaan numero (joko -1, 0, 1, 2, 3, 4, 5, 6 tai 7), joka ilmaisee kyseisen arvon tärkeyttä Teille henkilökohtaisesti. Yrittäkää tehdä arvoerot mahdollisimman selviksi käyttämällä kaikkia numeroita. Voitte tietenkin käyttää samaa numeroa useammin kuin kerran.

1. Vapaus, omien tavoitteiden valinta .....
2. Jännittävä ja vaihteleva elämä .....
3. Mielihyvä ja elämästä nauttiminen .....
4. Kyvykyys ja menestyminen .....
5. Arvovalta ja varakkuus .....
6. Turvallisuuden ja järjestyksen säilyttäminen .....
7. Tottelevaisuus, kohteliaisuus ja vanhempien ihmisten kunnioittaminen .....
8. Perinteitä kunnioittava vaatimaton elämä .....
9. Rehellisyys, avuliaisuus ja vastuullisuus .....
10. Tasarvo, rauha ja sosiaalinen oikeudenmukaisuus .....
11. Ympäristön suojelu ja ykseys luonnon kanssa .....

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Elinolotutkimus 1994

Kyselylomake asumisesta

Vastatkaa seuraaviin asumismenoja koskeviin kysymyksiin yhdessä sellaisen henkilön kanssa, joka tuntee menojen suuruuden. Lähettäkää täytetty lomake palautuskuoressa haastattelijalle.

Vastausohje: Kun kysytään markkamääriä merkitkää vastauksenne viivalle numeroilla. Jos ette muista tarkkaa määrää, kirjoittakaa likimääräinen arvio. Monivalintakysymyksissä merkitkää rasti sopivimpaan ruutuun.

TARKENNUKSIA JA HUOMAUTUKSIA TUTKIMUKSEN TEKIJÖILLE:

**KYSYMYKSET 1 – 5 KOSKEVAT SITÄ ASUNTOA, JOSSA
TALOUTENNE PÄÄOSA ASUI VUODEN 1993 VIIMEISENÄ
PÄIVÄNÄ.**

1.	<p><i>Ikkunaton tila, esim. eteinen tai halli ei ole huone.</i></p> <p><i>Jos keittiö on alle 7m², sitä ei lasketa huoneeksi.</i></p>	<p>Kuinka monta huonetta asunnossanne on? .....</p> <p>Montako näistä huoneista oli omassa käytössänne? .....</p>	<p><input type="text"/></p> <p><input type="text"/></p>
2.	<p><i>Ympyröikää oikea vaihtoehto.</i></p> <p><i>(Keittiöksi katsotaan ruuanlaittoa varten sisustettu ovelta ja ikkunalla varustettu tila, jonka suuruus on vähintään 7 m². Keittiöksi luetaan myös hellahuone ja tupakeittiö. Keittokomeroiksi ei lusta keittokaappia tai keittonurkkausta.)</i></p>	<p>Onko asunnossanne erillinen:</p> <p>keittiö .....</p> <p>keittokomero .....</p> <p>ei kumpaakaan? .....</p>	<p>1</p> <p>2</p> <p>3</p>
3.	<p><i>Merkitse täysinä neliömetreinä.</i></p> <p><i>(Mukaan luetaan myös vuokraile annettujen huoneiden pinta-ala ja omakotitalojen yläkerta. Ei ullakoita. Vain varsinaiseen asumiseen käytetty pinta-ala.)</i></p>	<p>Kuinka monta neliötä on asuntonne pinta-ala? .....</p> <p>Kuinka monta neliötä on omassa käytössänne? .....</p>	<p><input type="text"/></p> <p><input type="text"/></p>
4.	<p><i>Maalaistalot ja omakotitalot merkitään kohtaan 1.</i></p>	<p>Onko talo, jossa asuntonne sijaitsee</p> <p>yhden tai kahden asunnon pientalo .....</p> <p>rivi- tai ketjutalo .....</p> <p>kerrostalo .....</p> <p>vai muu rakennus? (koulu, virasto, teollisuusrakennus tms.) .....</p>	<p>1</p> <p>2</p> <p>3</p> <p>4</p>
5.	<p><i>Ympyröikää oikea vaihtoehto.</i></p>	<p>Onko käytettävissänne oma piha, terassi tai parveke, jossa voitte oleskella?</p> <p>KYLLÄ .....</p> <p>Ei .....</p>	<p>1</p> <p>2</p>

6.	<div style="border: 1px solid black; padding: 2px; display: inline-block; margin-bottom: 10px;">VUOKRALLA ASUVILLE</div> <p>Kuinka suuri oli viimeksi maksamanne <u>kuukausivuokra</u> vuonna 1993 (ilman sauna-, vesi- ym. käyttömaksuja)? ...</p> <p><i>Asumistukea ei vähennetä vuokrasta.</i> Paljonko maksoitte vuokranne yhteydessä sauna-, vesi- ym. käyttömaksuja? .....</p> <p style="text-align: right;">→ Siirtykää kysymykseen 15</p>	<div style="border: 1px solid black; padding: 2px; text-align: center;">Mk/kk</div> <hr style="border: 0; border-top: 1px solid black; margin: 5px 0;"/> <hr style="border: 0; border-top: 1px solid black; margin: 5px 0;"/>
7.	<div style="border: 1px solid black; padding: 2px; display: inline-block; margin-bottom: 10px;">OMASSA OSAKEASUNNOSSA ASUVILLE</div> <p><i>Käyttömaksut ovat esim. sauna- ja vesi-maksut.</i> Kuinka suuri oli viimeinen normaali <u>hoitovastikkeenne</u> vuonna 1993 (ilman rahoitusvastiketta ja käyttömaksuja)?</p> <p><i>Yhtiövastike = hoito-vastike + rahoitus-vastike + muut vastikkeen yhteydessä maksetut maksut (esim. sauna- ja vesimaksut)</i> Kuinka suuri oli koko yhtiövastikkeenne? .....</p> <p style="text-align: right;">→ Siirtykää kysymykseen 10</p>	<div style="border: 1px solid black; padding: 2px; text-align: center;">Mk/kk</div> <hr style="border: 0; border-top: 1px solid black; margin: 5px 0;"/> <hr style="border: 0; border-top: 1px solid black; margin: 5px 0;"/>
8.	<div style="border: 1px solid black; padding: 2px; display: inline-block; margin-bottom: 10px;">OMAKOTTIALOSSA TAI VASTAAVASSA ASUVILLE</div> <p><i>Öljy-, lämmitys-, sähkö-, halko- tms. laskut</i> Kuinka suuret olivat asuntonne lämmityskulut vuonna 1993? .....</p> <p>Paljonko maksoitte vesi- ja jätevesimaksuja sekä jäte-, nuohous-, palovakuutus- ja tontinvuokramaksuja yhteensä vuonna 1993? .....</p>	<div style="border: 1px solid black; padding: 2px; text-align: center;">Mk/vuosi</div> <hr style="border: 0; border-top: 1px solid black; margin: 5px 0;"/> <hr style="border: 0; border-top: 1px solid black; margin: 5px 0;"/>
9.	<p><i>Ei yksityisiä tilinhoitomaksuja.</i> Paljonko maksoitte kiinteistöveroa v. 1993? .....</p>	<div style="border: 1px solid black; padding: 2px; text-align: center;">Mk/vuosi</div> <hr style="border: 0; border-top: 1px solid black; margin: 5px 0;"/> <hr style="border: 0; border-top: 1px solid black; margin: 5px 0;"/>
10.	<p>Oletteko rakentaneet tai peruskorjanneet omaa asuntoanne vuonna 1993?</p> <p><i>Peruskorjauksia ovat esim. putkiremontti, ulkoseinien vuoraus, lattiarakenteiden uusinta.</i></p> <p>☐ EI → Siirtykää kysymykseen 14</p> <p>☐ KYLLÄ → Siirtykää kysymykseen 11</p>	
11.	<p>Kuinka suuret olivat rakennushankkeenne kokonaiskustannukset vuonna 1993? .....</p>	<div style="border: 1px solid black; padding: 2px; text-align: center;">Mk/vuosi</div> <hr style="border: 0; border-top: 1px solid black; margin: 5px 0;"/> <hr style="border: 0; border-top: 1px solid black; margin: 5px 0;"/>

12.	<p><i>Eläkeläisten asuntojen korjausavustus</i></p> <p><i>Avustus terveys- haittojen poistamiseen. Suunnitteluavustus. Perusparannuslainoja korvaava avustus. Ei lainoja.</i></p>	<p>Saitteko kunnalta taloudellista tukea oman asuntonne korjaukseen vucnna 1993?</p>	<table border="1"> <tr><th>Mk/vuosi</th></tr> <tr><td>_____</td></tr> <tr><td>_____</td></tr> </table>	Mk/vuosi	_____	_____							
Mk/vuosi													
_____													
_____													
		<p>☐ Ei → Siirtykää kysymykseen 13.</p> <p>Jos saitte: Pajonko vuonna 1993? .....</p>											
13.	<p><i>Merkitse työpäivien lukumäärä.</i></p> <p><i>(1 työpäivä = 8 tuntia)</i></p>	<p>Osallistuiko joku teistä oman talon rakennustöihin vuonna 1993?</p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Ketkå osallistuivat? (kirjoita etunimi)</th> <th>Päiviå</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>_____</td><td>_____</td></tr> <tr><td>_____</td><td>_____</td></tr> <tr><td>_____</td><td>_____</td></tr> <tr><td>_____</td><td>_____</td></tr> </tbody> </table>	Ketkå osallistuivat? (kirjoita etunimi)	Päiviå	_____	_____	_____	_____	_____	_____	_____	_____
Ketkå osallistuivat? (kirjoita etunimi)	Päiviå												
_____	_____												
_____	_____												
_____	_____												
_____	_____												
		<p>☐ Ei → Siirtykää kysymykseen 14.</p> <p>Montako työpäivää .....</p>											
14.	<p><i>(Muita korjauksia ovat esim. maalaus, tapetointi, sisätilojen tai ikkunoiden korjaukset)</i></p>	<p>Kuinka paljon olette käyttåneet rahaa muihin asuntonne korjauksiin vuonna 1993? .....</p>	<table border="1"> <tr><th>Mk/vuosi</th></tr> <tr><td>_____</td></tr> <tr><td>_____</td></tr> </table>	Mk/vuosi	_____	_____							
Mk/vuosi													
_____													
_____													
15.	<p><i>Ympyröikää oikea vaihtoehto.</i></p>	<p>Kuinka suuret olivat kotitaloutenne shklaskut vuonna 1993? .....</p>	<table border="1"> <tr><th>Mk/vuosi</th></tr> <tr><td>_____</td></tr> <tr><td>_____</td></tr> </table>	Mk/vuosi	_____	_____							
Mk/vuosi													
_____													
_____													
		<p>Sisitytk shklaskuihin lmmitysshk? KYLL ..... 1 EI ..... 2</p>											

16. Oliko kotitaloudellanne asuntolainaa vuonna 1993?

Ei → Siirtykää kysymykseen 17.

Jos oli:

Oliko asuntolainanne:		Paljonko lainaa oli 31.12.1993?	Paljonko maksoitte korjoja vuonna 1993?
	aravalainaa?	_____	_____
	asuntosäästöpalkkiolainaa (ASP)?	_____	_____
	tavallista pankkilainaa asuntoa varten?	_____	_____
	kunnalta saatua asuntolainaa?	_____	_____
<i>Ei maatalouden tuotantolainoja tähän.</i>	maatilalainan asuntolainaa (sekä korko- tuki- että maatilahallituksen suoraan myöntämää lainaa)?	_____	_____
	sukulaisilta tai tuttavilta saatua lainaa asuntoon?	_____	_____
<i>Esim. pankissa työssä olevien lainat tähän, jos korkoprosentti tavallista alhaisempi.</i>	muuta lainaa asuntoa varten (esimerkiksi vakuutusyhtiötä tai työnantajalta saatua lainaa)?	_____	_____
<i>Taloyhtiölaina: Osakkaan henkilö- kohtainen osuus taloyhtiön nimiin otetuista lainoista.</i>	Oliko teillä lisäksi taloyhtiölainaa?	_____	_____

**Paljonko nämä asuntolainojen lyhennykset ja korot
olivat keskimäärin kuukaudessa vuoden 1993 aikana? ....**

Mk/kk
_____

**17. Oliko kotitaloudellanne muita kuin asuntolainoja, kuten esim. kulutuslainoja
tai opintolainoja (ei yrityksen lainoja)?**

Ei → LOPPU

Jos oli:

Mk
_____

Paljonko lainaa oli yhteensä 31.12.1993? .....

*Muilla lainoilla tarkoitetaan vapaa-ajanasuntolainaa; autolainaa; vene- tai asuntovaunulainaa;
opintolainaa; muuta kulutuslainaa esimerkiksi kodin-
koneisiin, lomamatkoihin; jotain muuta lainaa esim. vekseleitä; luotollista shekkitaliä
tai luotollista pankkitiliä; osamaksuvelkaa tai luottokorttistoista maksamatonta velkaa.*

KIITOS YHTEISTYÖSTÄ!

Elinolot numeroina 1994

Julkaisu kokoaa keskeiset luvut suomalaisten elinoloista ja niiden muutoksista vuosina 1986–1994. Samojen kansien välissä on tietoja väestön

- toimeentulosta
- asumisesta
- työstä
- terveydestä
- sosiaalisista suhteista

Julkaisu perustuu laajaan haastattelututkimukseen, johon osallistui 8 500 suomalaista (Elinolotutkimus 1994).

MYYNТИ:
Tilastokeskus/Myyntipalvelu
PL 3B
00022 Tilastokeskus
Puh (90) 1734 2011
Fax (90) 1734 2474

FÖRSÄLJNING:
Statistikcentralen/Försäljningstjänsten
PB 3B
00022 Statistikcentralen
Tfn (90) 1734 2011
Fax (90) 1734 2474

ORDERS:
Statistics Finland/Sales Services
P.O.Box 3B
FIN-00022 Statistics Finland
Tel. +358-0-1734 2011
Fax +358-0-1734 2474

ISSN 0784-8757
= Elinolot
ISBN 951-727-139-5